

Nova vlada kljub nasprotovanju

SDP ni hotela sodelovati pri izvolitvi nove črnomaljske vlade, LDS je glasovala proti - Demos in socialisti: nov IS bo boljši od dosedanjega

ČRNOMELJ - Sprememba področja dela in sestave črnomaljskega izvršnega sveta ter izvolitev novih članov občinske vlade je bila tista točka dnevnega reda ponedeljkove seje občinske skupščine, ki je precej razburkala delegate, saj ni pripravljen na sploh jasno, ali bo ostala na dnevnem redu ali ne. To je bilo znano šele po poldrugo uro dolgi žolčni razpravi, ko predlog o umaknitvi točke z dnevnega reda ni bil sprejet. Ker pa so v poslanski skupini SDP menili, da je s tem kršen poslovnik, so se odločili, da pri tej točki dnevnega reda ne bodo sodelovali.

Že na začetku je bilo jasno, da sta poslanska kluba SDP in LDS proti spremembi v vladi, saj pravzaprav nista sodelovala niti pri njenem nastajanju. To je bilo še kako čutili tudi iz razprave, ki je bila povsem nasprotna tisti iz drugega, torej Demosovega in socialističnega tabora. V SDP so se vprašali, ali je sedaj čas za tako radikalno spremembo, saj ni pripravljen niti reorganizacija državne uprave. Če skupščina meni, da IS ni uspešen, naj ga razreši, sicer pa pomeni zamenjava večine članov IS njegov odstop. Predlagali pa so tudi, naj dosedanja člani položijo račune pred skupščino, ki jih je izvolila, bodoči pa predstavijo videnje razvoja občine, ki je v Sloveniji po razvoju prav na repu.

Kljub vsem tem argumentom jim ni uspelo prepričati uvrstitve točke na dnevni red, in ko so odšli iz seje dvorane, so se proti novi vladi borili samo še člani poslanskega kluba LDS. Te je zanimalo, kakaj je mandat zamenjal vse članice IS razen enega. Mar so zares vsi nesposobni? Motilo jih je, ker večina na novo predlaganih članov ni strankarsko opredeljena. Imeli so tudi občutek, da so bili nekateri dosedanja člani IS premočni, da bi jih predsednik lahko

obvladal, zato si je tokrat razen enega izbral mlajše ljudi, medtem ko so v LDS zagovarjali izkušnost. Svoj ekspozice so zaključili z mislijo, da je bil ponedeljek dan, ko so vsi prisotni v sejni dvorani priznali velik neuspeh.

Prav nasprotno trditve je bilo slišati iz Demosa in Socialistične stranke: da namreč sedaj hvalijo vlado tisti, ki so jo tri leta, kar je bila na oblasti, grajali. Da pa ne gre za spremembo čez noč, saj so že dolgo opozarjali, da v vladi, na seje katere nekateri člani niso prišli niti enkrat na leto, ni vse povsem v redu. Niso sicer mogli dati zagotovila, da je nov IS najboljši, menili pa so, da je gotovo boljši kot ta, ki je bil doslej. Predvsem pa se bo šest profesionalnih članov lahko bolje posvetilo delu in

● V razpravi pred volitvami je bilo slišati, da pri izvolitvi nove vlade visi v zraku vprašanje o semiškem klanu ter da ulica govori o semiškem vdoru v črnomaljsko vlado. Semiški delegati so na namige odgovorili z vprašanjem, ali so v črnomaljski občini "šiptarji", da bi morali nanje gledati drugače. Sicer pa od sedmerice živita v semiškem koncu le dva, vsi ostali so Črnomalci.

tudi nosilo večjo odgovornost kot dosedanjih osem neprofesionalnih in samo dva poklicna. In kot je dejal mandat Anton Horvat, je glavni cilj sprememb prav profesionalizacija vlade. Ker pa tako številnega IS, kot je bil doslej, ni moč zaposliti, so se odločili za njegovo zmanjšanje in s tem spremembo področij dela. "To ne pomeni, da so bili nekateri prejšnji člani nesposobni. Nasprotno, prav zato, ker so uspešni na sedanjih delovnih mestih, bi jim težko našli zamenjavo, če bi jih zaposlili na občini," je dejal Horvat.

Na tajnih volitvah, kjer so glasovali za vsakega člana posebej, je bilo izvoljenih vseh pet na novo predlaganih članov. To so Peter Ambrožič,

visoke da so. Za marec je kar 32 odst. vseh slovenskih upokoencev prejelo le od 9.000 do 25.000 tolarjev pokojnine. Blizu polovice vseh upokoencev prejema le do 35.000 tolarjev pokojnine na mesec. Samo 3,9 odst. vseh slovenskih upokoencev ima več kot 65.000 tolarjev pokojnine.

Najbolj odločno se za pravice upokoencev v zadnjem času zavzema Demokratska stranka upokoencev Slovenije (DESUS). Vodstvo DESUS je novinarjem povedalo, da ni občutljivo le za materialne težave upokoencev, temveč tudi za socialno stisko tistih družbenih slojev, ki postajajo vse bolj ogroženi - a takšni so brezposelni in delavci na čakanju, sodobni "hlapeči Jernejci", ki "brez upa zmage" čakajo na svojo pravico pred sodišči... Tako so v DESUS trdno odločeni predlagati razpis za konodajnega referenduma, s katerim naj bi se ljudje opredelili do intervencijskega zakona o usklajevanju pokojnin. Če ne bo šlo drugače, bodo to svojo pobudo uveljavili tudi z zbiranjem podpisov občanov. Ne morejo se sprizniti s tem, da jih vlada, parlament oz. država obravnava kot materialno (za gospodarstvo) obremenjujočo kategorijo prebivalstva, saj so pokojnine prislužili s svojim minulim delom. Bojijo se tudi, da bo pokojninski sistem vse bolj podlegel različnim omejitvam in da jih bo oblast še naprej obravnavala kot socialne podpirance svojega razširjenega proračuna, ob tem, da država dolguje pokojninskemu zavodu vse več denarja, katerega vračilo pa odlaga in odlaga...

Upokojenska stranka tudi meni, da si država, ki nič ne ukrene proti množično kršenje delovnopравnih pravic zaposlenih, zasluži, da jo "zatožijo" pristojnim ustanovam Sveta Evrope. In to bodo s posebnim pismom, naslovljenim na Svet Evrope, tudi storili.

Še posebno pa so upokoenci ogroženi zaradi znižanja pokojnin, pri čemer jih ne moti le vsebina zakona, s katerim je država posegla v njihove pravice, temveč način, kako je to storila. Z zakonsko prisilo, ne s pogajanjem, čeprav je njihova dolžnica!

VINKO BLATNIK

Marjan Novak, Viktor Zupanič, Ivan Sepaher, Vinko Kunič, od stare vlade pa sta ostala predsednik Anton Horvat in nova podpredsednica Mojca Stjepanovič.

M. BEZEK-JAKŠE

Letos slabše vozne razmere

Premalo denarja za kakovostno vzdrževanje cest - Bodo do leta 1999 zgrajene vse slovenske avtoceste? - Državni sekretar za ceste Marjan Dvornik v Trebnjem - Milijon mark

TREBNJE - "Samo za ceste bi potrebovali okrog 24 milijard tolarjev, računamo pa lahko le na okrog 14 milijard. Zato se bo letos splošna kvaliteta cest v Sloveniji znižala in poslabšale se bodo vozne razmere. Vse to je parlament vedel!" Tako je povedal državni sekretar v Ministrstvu za promet in zveze Marjan Dvornik na pogovoru, ki so ga pripravili trebanjski krščanski demokrati.

Dvornik je rekel, da predlagajo vladi in poslancem, naj bi vse slovenske ceste gradili pospešeno, in sicer do leta 1999. Studije upravičenosti so narejene za večino pro-

Obrt dobiva le polena

Državni svetnik Dušan Milenkovič govoril na srečanju dolenjskih obrtnikov o vlogi obrtništva

METLIKA - Na dan državnosti se je v Metliki zbralo več kot 600 obrtnikov, pri njih zaposlenih delavcev in njihovih družinskih članov iz vseh štirih dolenjskih občin. Med drugim so se pomerili tudi v streljanju in vlečenju vrvi, učenec metliške srednje šole tekstilne usmeritve pa so pripravile modno revijo svojih izdelkov. Udeležence je pozdravil Marjan Cerjanec, predsednik obrtne zbornice Metlika, ki je tradicionalno srečanje pripravila. Kot gost je spregovoril Dušan Milenkovič iz Kopra, svetnik za področje obrti v državnem svetu.

Milenkovič je dejal, da je obrt desetletja dokazovala, da je tista stanovska in politična sila, ki ne pozna semedurnega delovnega dne, ampak je armada 70.000 ljudi, ki skupaj z družinskimi člani ustvarjajo od jutra do večera. "Danes, ko se vrstijo številni politični prepri, je to edina sila, ki je potrpežljiva do države. Ta pa ji meče pod noge polena ter je gluha za obrtniške zahteve, ki so pogoj za boljši život. Danes je vedno več takih, ki rušijo pridobitve slovenske demokracije, vse manj pa je zidarjev naše države. Obrtniki prav gotovo štejejo med slednje. Zato bi država morala pomagati obrti, za katero so pred prvimi demokratičnimi volitvami v naši državi celo rekli, da bi bila lahko paradni konj Slovenije," je dejal državni svetnik.

Predsednik metliške občinske skupščine Branko Matkovič je povedal, da vidijo v občini največjo vlogo drobnega gospodarstva pri pridobivanju novih delovnih mest. Zato poskušajo zagotoviti vsem bodočim obrt-

Številne dolenjske obrtnike, njihove delavce in družinske člane je pozdravil predsednik obrtne zbornice Metlika Marjan Cerjanec.

nikom in podjetnikom enake možnosti pri gradnji vodovoda, telefonskega omrežja, cest, kanalizacije, 110 kilovoltnega daljnovoda. Torej stvari, ki so v velikih mestih samoumevne, v Metliki pa morajo vložiti veliko truda in denarja samo zato, ker so na robu Slovenije. Obrtnikom, ki se odločijo za novogradnje, pomagajo v občini tudi z odlogom plačila komunalnega prispevka. Sicer pa bodo imeli obrtniki kmalu na voljo nove prostore za svojo dejavnost, tako na novi avtobusni postaji kot v porajajoči se obrtni coni.

M.B.-J.

IZBRAN ZA KAMPANJO

KOČEVJE - "Vaš učenec Gašper Jarni je bil na okrogli mizi in kvizu o aidsu 17. junija letos na osnovni šoli Prežihov Voranc v Ljubljani izbran za medijsko kampanjo proti kugi tega in verjetno še naslednjega stoletja". Tako obvestilo je pred kratkim prejela osnovna šola "Ob Rinži" v Kočevju, poslal ga je Zavod za zdravstveno varstvo Ljubljana, v njem pa je bila izražena želja po nadaljnjem sodelovanju na zdravstvenovzgojnem področju.

jektov, ki v glavnem temeljijo na tehničnih kazalcih, kot je gostota prometa in drugi. Prednost bo imela avtocesta Ljubljana - Celje, zaradi političnih interesov pa bo zelo zanimiva povezava od predora pod Karavankami do Obrežja. Na Dolenjskem, predvsem v Trebnjem, je še zelo veliko odprtih problemov. Zadnji dve leti republika ni namenila niti tolarja za magistralne in regionalne ceste na območju trebanjske občine, letos pa je denarja za te ceste 73 milijonov. Če bi imeli kaj besede na trošenje tega denarja, bi ga seveda porabili drugače, ne pa predvsem za preplastitev bivše avtoceste.

Letos naj bi preplastili 2,5 km regionalne ceste Trebnje - Mokronog, predvsem na najbolj kritičnih mestih okoli Mirne. Za celotno rekonstrukcijo te ceste bi potrebovali okrog 5 milijonov mark, zato bo trajala nekaj let. V trebanjski občini bodo imele v naslednjem obdobju prednost ceste Žužemberk - Pluska (iz republiškega proračuna naj bi šlo za to cesto milijon mark), obvoznica na Mirni (3 milijone mark), Velika Loka - Čatež (3,5 milijona) in modernizacija ceste 331 na Pluski (1,7 milijona mark). Ob upoštevanju, da bodo Trebanjci dobili letno iz Ljubljane za ceste okrog milijon mark, je dokaj jasna tudi dinamika oz. hitrost posodobitve teh cest.

Predsednik trebanjske vlade Jože Rebolj je poudaril, da Trebanjci pri načrtovanju avtoceste zagovarjajo načelo odprte avtoceste, se pravi, da bi bila na območju občine na avtocesti dva priključka, in sicer za Litijo oz. Suho krajino in za Mirensko dolino. V Trebnjem menijo, da mora imeti pri obnovi ceste Trebnje - Mokronog prednost odsek od peskoka-pa Jesovec do Mirne.

P. P.

Za vsako novo delovno mesto ugodni kredit

Veliko zanimanje - Kje v proračunu denar za to?

KRŠKO - V Krški občini so razpisali natečaj za pridobivanje ugodnih kreditov, s katerimi bi radi pospešili nastajanje novih delovnih mest v malem gospodarstvu. Na razpis je prispelo veliko vlog. Prednost bodo imele tiste, ki obetajo nova delovna mesta, čeprav so strokovne službe pri izbiranju upoštevale tudi, če gre za dejavnosti, ki jim v občini tudi sicer dajejo prednost.

Kandidati bodo lahko pridobili do 500.000 tolarjev kredita za vsako novo proizvodno in deficitarno delovno mesto oziroma do 300.000 tolarjev za vsako neproizvodno delovno mesto. Delovno mesto mora biti odprto od 1. julija naprej za nedoločen čas. Vsak kandidat bo moral dokaz o tem predložiti službi, ki bo izplačevala kredite, sicer ne bo upravičen do pocihi kapitala.

Pri občinskih kreditih za razvoj malega gospodarstva ne gre tudi brez vprašanja o izvajanju kontrole nad dodeljevanjem kreditov in nenazadnje tudi nad ureničevanjem pogodb. Za to so v občini Krško skrbeli, saj bodo kandidati morali v tem primeru takoj vrniti kredite in to skupaj najvišjimi obrestmi za take primere.

Na seji izvršnega sveta, kjer so obravnavali dodeljevanje omejenih kreditov, se je finančni tabor predvsem vpraševal, kakšna je finančna konstrukcija tega projekta. Bolj enostavno povedano: skrbelo ga je, kje v proračunu bodo našli 15 milijonov gotovine, kolikor bi je bilo potrebno za izplačilo kreditov. Brez odgovora je ostalo vprašanje, ali morajo kredite res razdeliti vsem kandidatom. Ravno tako niso nič rekli o tem, kakšna bo dinamika izplačevanja in komu bodo kredite dodelili najprej, če središtev ne bo mogoče zagotoviti "naenkrat".

B. D.-G.

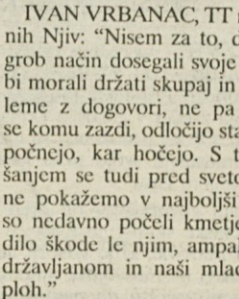
naša anketa

Med besedami in stavko

Kmečka stavka je bila po svoje tudi shrlija, in sicer zaradi kraja dogajanja. Na mejnih prehodih, od koder je Slovenija pred leti z muko nagnala sovražne Srbe, so se zdaj nagnetli protestirajoči Slovenci. Trditev, da so stavkajoči na tak način tudi ogrožali državo, bi bila daleč pretirana. Zlasti zato, ker prej drži, da država ogroža kmete. Če so kmečke blokade prehodov kot tudi cest napravile slab vtis pri sicer vsega vajenih tujcih, je drugo vprašanje. Najpomembnejše od vseh vprašanj pa je verjetno to, ali se zna Slovenija še kaj pogovarjati za zidovi parlamenta, vladne palače in drugih hiš, kjer se dela prihodnost državnega gospodarstva v celoti in njegovih posameznih dejavnosti, torej tudi kmetijstva. Ker če se ne zna, bo zmeraj več takih in drugačnih blokad. Problemov, ki do njih pripeljejo, je očitno več kot dovolj in nanje so nekako prvi in gotovo najbolj odločno pokazali za marsikakšno zasluženo ugodnost prikrašani kmetje. Kakor koli pa so problemi očitni, se zdi njihovo reševanje preveč vpeto v dnevna obračunavanja strankarskih veljakov, ki ob koncu vsega pomislijo le nase.

MARTIN PEZDIRC, obrtnik iz Metlike: "Stavkajoči bi morali poznati meje, do katerih smejo. Kam pa naj gremo stavkat mi, obrtniki, ki se nimamo komu pritožiti ne glede plačilnih pogojev ne zaradi izgube trga? Razumem kmete, da jim ni lahko, toda z zapiranjem mejnih prehodov in cest so si v javnosti naredili medvedjo uslugo. Menim, da bi se dalo probleme urediti tudi drugače, saj navadno lepa beseda prej kot nasilje najde lepo mesto."

IVAN VRBANAC, TT monter iz Dalmatije: "Nisem za to, da bi ljudje na grob način dosegali svoje cilje. Slovenci bi morali držati skupaj in reševati probleme z dogovori, ne pa da se, kadar se komu zazdi, odločijo stavkati in takrat počnejo, kar hočejo. S takšnim obnašanjem se tudi pred svetovno javnostjo ne pokažemo v najboljši luči. To, kar so nedavno počeli kmetje, pa ni naredilo škode le njim, ampak tudi drugim državljanom in naši mladi državi nasploh."

KARL RAMOVŠ, upokojenec iz Brinja pri Šentrupertu: "Na splošno gledano, je teh stavk preveč. Za vsako stvar si ne moremo privoščiti stavke. Hudo je za vse. Tudi pokojnine gredo dol. Nisem proti temu, ampak potem morajo nitiati tudi cene. Če pogledamo v trgovino, vidimo, da cene rastejo. Pri veliki stavki, v kateri zapro ceste, trpi vse gospodarstvo. Ceste morajo biti razhodne. Stavkati se da na druge načine, ne z zapiranjem cest."

BRANE PENCA z Mokrega Polja: "Nobene vrste stavk ne odobravam. Stvari je potrebno reševati že prej, da do takšnega načina reševanja položaja sploh ne pride. Pri naši demokraciji je narobe, da so do sedaj uspeli vse stavke, samo z učiteljsko je bilo upravičeno nekaj težav. Še posebej mi ni všeč način, ki so si ga izbrali kmetje. Zaprli so mednarodne mejne prehode. To je bila sramota za našo mlado državo."

LJUBICA BUZUK, natakarka v samopostrežbi v Kočevju: "Menim, da so bili kmetje upravičeni štrajkati, ker premalo dobijo za svoje delo; za učitelje pa ne vem. Verjetno bi bil še marsikdo upravičen do štrajka zaradi nizkih plač, tudi gostinci in trgovci. A če bi vsi štrajkali, ne bi bilo nič bolje, le inflacija bi bila večja. Večina pa se očitno tega dejstva zaveda in se zato ne odloča za štrajkarije."

DARKO MARJETIČ, vodja poslovnega enote Vinogradništvo - kleti pri krškem Agrokombinatu: "Stavka zagotavlja v skrajnem primeru določene pravice ljudem. Vsekakor je prav, da pravica do stavke obstaja, vendar pa menim, da ni sprejemljivo, če povzroča ogromno splošno škodo. Tako oster protest je po moje lahko sprejemljiv le v končni fazi, ko so delavci prej že izkoristili vse druge možne oblike, pa niso uspeli."

MARTIN STRLE, delavec s Studenca: "Vlada premalo naredi, potem pa štrajkajo. Kmečke pridelke bi morali bolj ceniti in manj posrednikov naj bi bilo vmes! Ni narobe, da so zaprli ceste in mejne prehode. Škoda je bila, če je bil moten promet. Ampak kriva je vlada, zakaj pa se ni prej zganila! Poslušala naj bi napovedi in ukrepala, tako da kmetom ne bi bilo treba na ceste. Policijski in učiteljski štrajk je manj upravičen kot kmečki."

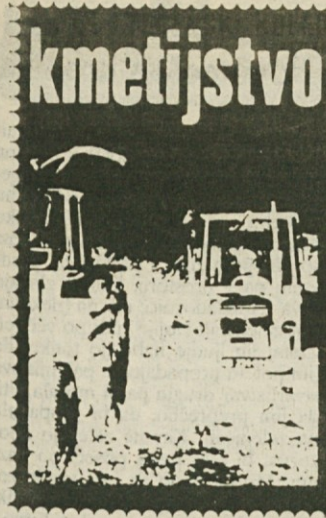
BOJAN KERMC, vzdrževalec v KVM Ribnica: "Vse to okoli štrajkov je trparija. Kmet ni plačan, kot bi moral biti, saj je liter radenske dražji kot liter mleka. Naj se torej mleko podraži, če gre to kmetu v žep, ni pa prav, če bi pri podražitvi pridobila kaj denarja vlada. Vsak naj opravi delo, za katero je usposobljen! Kmetje naj delajo na kmetiji, in ne, kot je pokojni Edi rekel: žkmete v tovarne! Tisto je bilo zgrešeno."

DRAGO BLATNIK iz Brežic: "Po eni strani podpiram stavko, tudi tako, kakršno so pripravili kmetje. Če si jo lahko privoščijo zaposleni v gospodarstvu, na primer policaji in delavci v prosveti, potem ne vidim razloga, da ne bi stavkali tudi tisti, ki zanje delajo. Če si sama oblast dovolj protestirajo, potem mora pač pričakovati, da bodo ob prvem večjem nezadovoljstvu stavkali tudi tisti, ki zanjo delajo."

VINKO BLATNIK, državni svetnik: "Vse to okoli štrajkov je trparija. Kmet ni plačan, kot bi moral biti, saj je liter radenske dražji kot liter mleka. Naj se torej mleko podraži, če gre to kmetu v žep, ni pa prav, če bi pri podražitvi pridobila kaj denarja vlada. Vsak naj opravi delo, za katero je usposobljen! Kmetje naj delajo na kmetiji, in ne, kot je pokojni Edi rekel: žkmete v tovarne! Tisto je bilo zgrešeno."

Kmetijstvo

AGROMELIORACIJA

METLIKA - V metliški občini se zavedajo pomembnosti ohranjanja belokranjskih stelnikov, žal pa se steljarije vse bolj opušta. Zato so na ministrstvu za kmetijstvo pokazali pripravljenost, da bi stelnike uredili v okviru agromelioracij, da bi bil lažji dostop do parcel in bi bilo moč strojno steljarije. Vendar bo morala občinska skupščina najprej sprejeti odlok o uvedbi agromelioracij v stelnikih in odredbo o vzdrževanju stelnikov. Odločiti bodo morali tudi, kje začeti z agromelioracijami, saj je razumljivo, da vseh 400 ha stelnikov ne bo moč urediti hkrati. Za začetek naj bi jih 40 ha.

KLAVNICA BO

ČRNOMELJ - Konec maja je prišel Beograd na mesto, kjer je bila nekdanja vojaška mehanična delavnica, adaptirani in dograjevati novo klavnico črnomeljske kmetijske zadruge. Gradbeni dela naj bi bila zaključena v treh mesecih in pol, opremlili pa naj bi jo v mesecu dni. Z obratovanjem bo po načrtih pričela oktobra. Poleg tega, da bodo povečali klavniške zmogljivosti, bodo pričeli tudi s predelavo mesa. Na trg nameravajo poslati poltrajne, delno prekajene, kuhane in vakuumsko pakirane izdelke. V preurejeni klavnici bodo pridobili tudi nekaj novih delovnih mest, ki pa jih bodo zapolnili s preraz-poreditvijo delovne sile v zadrugi.

AGRO d.o.o.

Prodajalna SEJALEC

Cesta k. Staneta 3,

tel. (068) 24-132

Nudimo vam vsa zaščitna sredstva za varstvo rastlin kot so: ZVEPLO V PRAHU, RONILAN, BORDOVSKA BROZGA, RIDOMIL MZ, RIDOMIL PLUS, TILT, itd.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem rednem tedenskem sejmu je bilo naprodaj 149 do tri mesece starih in 63 starejših prašičev. Prvih so prodali 74 po 280 do 300 tolarjev, drugih pa 17 po 180 do 200 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Izsiljene "drobtinice"

Junjski kmečki punt, ki je tako močno odmeval in celo razdvojil slovensko javnost, še dolgo ne bo pozabljen. Toda njegova bilanca je mnogo skromnejša, kot so kmetje, ki se ne morejo sprijazniti s poslabšanji gospodarskimi razmerami pri nas, pričakovali. Če bi vodstvo stavke še vztrajalo, bi ga še podpirali, tako vsaj je slišati med ljudmi, ki govorijo o "drobtinica", izsiljenih z zapiranjem mejnih prehodov in cest.

Da bodo kmetje vedeli, pri čem so, pogledajmo, kaj prinaša sedemletni dogovor med vlado Slovenije in Slovensko kmečko zvezo ter Zadržno zvezo Slovenije, ki so ga podpisali na nočnih pogajanjih 17. junija. Določa nove cene pa tudi nekatere ukrepe, ki jih bo sprejela republiška vlada, da se bo vsaj delno popravil po mnenju predstavnikov kmetov katastrofalni položaj kmetijstva.

Dogovor določa, da cena pšenice iz letošnje letine znaša 24 tolarjev za kilogram za prvi kakovostni razred in 23 tolarjev za drugi razred. Veljavna odkupna cena mleka III. kakovostnega razreda s 3,6 odst. tolsche se je po dogovoru povečala od dosedanjih 23,50 tolarjev za liter na 25,50 tolarja. Skupaj s premijo 1,5 tolarja, ki še ostane, bodo kmetje dobili za junjsko mleko 27 tolarjev za liter. Juljsko mleko bo en tolar dražje, avgustovska cena pa bo oblikovana na ravni povprečja med juljsko in ocenjeno septembrsko odkupno ceno. Cena septembrskega mleka naj bi dosegla 80 odst. polne lastne cene, ki jo na osnovi modelnih kmetij izračuna Kmetijski inštitut Slovenije ali kaka druga ustrežna strokovna in neodvisna ustanova.

Dogovor govori tudi o odkupni ceni živine in prelevmanski zaščiti. Izhodišče za izračun posebne dajatve pri uvozu kmetijskih pridelkov in živil se poveča od 153 tolarjev na 175 tolarjev za kilogram. Podrobnosti prinaša posebna uredba o prelevmanih, objavljena v Uradnem listu. Poleg teh censkih popravkov bo vlada sprejela še posebne dajatve pri uvozu vseh drugih kmetijskih pridelkov in živil, ki terjajo takšno zaščito, v zakonskem roku, do konca septembra letos pa bo izdelala in predložila državnemu zboru tudi analizo socialnega položaja kmetov.

Inž. M. L.

Nekaterim se še toži po Balkanu

Tako je med drugim zatrdil predsednik SLS Marjan Podobnik na nedeljskem srečanju slovenskih fantov in deklet v Dragatušu - Pester program kmečkih iger

DRAGATUŠ - Aktiv kmečkih žena iz Dragatuša in belokranjska podružnica Slovenske ljudske stranke sta preteklo nedeljo pripravili v Dragatušu srečanje slovenskih fantov in deklet "Ivanje 93", ki se ga je udeležilo na stotine obiskovalcev z vseh koncev Slovenije. Po slavnostni žegnanski maši s škofom Lojzom Uranom je bil kulturni program ter kmečke igre, pozdravni nagovor pa je imel predsednik SLS Marjan Podobnik.

Podobnik je v svojem govoru poudaril, da je danes najpomembnejše vprašanje vrednot. "Osebnost sem pravičar, da nikoli ne bomo pogrešili, če izhajamo iz vrednot Svetega pisma. Dejstvo je namreč, da se je v Sloveniji izgubil kompas, saj se ne ve več, kaj je prav in kaj narobe, ni razlike med tistim, ki pokaže na nekoga, ki je naredil kriminalno dejanje, in tistim, ki se je s takšnim dejanjem okoristil," je dejal ter

spomnil na afere, katerim bo po njegovem očitno težko priti do dna, ker ni zadostne pripravljenosti, da bi začeli delati pošteno, dosledno in načelno. "Te dni smo praznovali še drugo obletnico naše samostojnosti, a smo se že prisiljeni ponovno boriti proti idejam, pobudam in morda bodo kmalu prišle celo zahteve, da gremo znova na Balkan, v nekakšno jugoslovansko skupnost. Mislim, da je prav, če odločno in nedvoumno po-

vemo, da ni nobenega gospodarskega razloga in tudi v prihodnje ne bo nobena stiska tako velika, da bi pristali na izsiljevanje in se pustili potisniti nazaj na Balkan, s katerega smo se s težavo izvili," je še dejal.

Ko je govoril o današnjem političnem trenutku, je omenil, da vsaj v njihovi stranki ne vedo, katere so tiste skupine, stranke ali posamezniki, ki bi lahko z jasnim programom in cilji potegnile Slovenijo od tam,

● Slovenski kmečki fantje in dekleta so se na srečanju v Dragatušu pomerili tudi v športnih igrah. Številni obiskovalci so si lahko ogledali številne razstave, bližnji krajinski park Lahinja, v kulturnem programu pa prisluhnili mešanemu pevskemu zboru iz Črnomlja, folkloristom in tamburašem iz Dragatuša ter plesalkam iz dragatuške osnovne šole.

kjer je sedaj. V imenu SLS je zagotovil, da bodo bodo trdno vztrajali na sedanji poti. Drugi pa bodo morali sami povedati, katero pot so pripravljeni podpreti. Prepričan je, da bo potrebno veliko odločnih, a tudi potrpežljivih korakov, da bodo dokončno opravili z usmeritvijo, ki smo ji včasih rekli komunizem. "Pravijo, da danes ni več čas boja proti komunizmu, res pa je, da je ostal skoraj nedotaknjen. Kaj pa je drugega prikrivanje afer in želje, da bi šli nazaj v Jugoslavijo, kot poskus režimskih ostankov, da bi se povrnil časi, ki so za Slovence nevarni?" je še vprašal. Zaključil pa je s prepričanjem, da prav slovenski kmečki fantje in dekleta skupaj z vsemi drugimi, ki pošteno mislijo, lahko največ prispevajo za ohranitev slovenske samostojnosti.

M. BEZEK-JAKŠE

SREČANJE

HARMONIKARJEV

RATEŽ - Z namenom, da bi se naprej ohranjali in gojili priljubljeno slovensko pesem, organizira Turistično društvo Ratež tudi letos tradicionalno tekmovalno glasbeno diatonični harmoniki za območje Dolenjske in Bele krajine. Tekmovanje bo 11. julija s pričetkom ob 15. uri. Harmonikarji se lahko prijavijo pri predsedniku društva na telefonsko številko 85-935 ali uro pred začetkom prireditve.

Miša ga da več kot šest litrov

Zveza kozjerejcev je pripravila v Sevnici 2. državno razstavo in sejem koz - Laskavi naslov prvaka razstave je odnesla s seboj koza Bilka - Najboljše Mozetičevo maslo

SEVNICA - Zveza kozjerejcev Republike Slovenije je pripravila v Sevnici ob koncu tedna 2. državno razstavo in sejem koz. V treh dneh se je pri Taborniškem domu vrstilo precej dogodkov, namenjenih poglobitvi strokovnega znanja ljubiteljev koz in razmahu kozjereje, a tudi zabavi številnih obiskovalcev prireditve.

V tekmovalnem sporedu je bila po odločitvi ocenjevalcev najboljša koza Bilka, ki je osvojila naslova prvaka razstave in prvaka Slovenije - srnasti tip. Redita jo Klavdija in Miloš Mozetič iz Gorjanskega pri Komnu. Kozji prvak Slovenije - sanski tip je postala žival z imenom Mol, last Antona Nenadiča iz Visoč pri Sevnici. Ocenjevalci so podelili naslov prvaka Sevnice - srnasti tip živali, imenovani Linko, ki jo je prignal na razstavo Janez Juvančič iz Vodice pri Vidmu-Dobrepoljah. Prvaka Sevnice - sanski tip je postala koza Zvonka, last Borisa Fojkarja iz Golnika.

Na razstavi so ocenjevali izdelke iz kozjega mleka. Na prvih treh mestih so se pri tem znašli maslo, delo Mozetičevih iz Gorjanskega, skuta z

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemančič

Kletarjenje poleti

V lanskim jeseni ob martinovem, ko naj bi se vsi vinogradniki zasluzeno veselili vina, je mnogokje vladalo razočaranje. Takrat smo pisali o kletarsko zahtevnem vinškem letniku. Prezaposlenost je mnogim preprečila, da bi se pripravili na trgatve miselno in organizacijsko, in so prepuščali težko pridelano in sladko grozdje površnemu postopku. Posledice so bile v veliko primerih hude. Mnogi so se tolažili, da bo na pomlad, ko se vino ogreje, samo od sebe povrelo. Upam, da se je to v večini primerov tudi zgodilo. Toda že v jeseni smo napovedovali, ko so bili že znani podatki o vinu in predvsem o skupnih kislinah, da bo ta letnik poleti težko kletariti. Poletje je tu in kaj je z vinom, ki je v jeseni lepo povrelo? Za naš okus je vinu manjkalo kisline. Tako vino pa je še bolj nagnjeno k naravnemu razkisu, ki ga strokovno imenujemo biološki ali jabolčno - mlečni razkis. Letos vina kar zgubljajo kislino. Imeli smo vroč maj. V dobrih zidanicah se je temperatura v prostoru dvignila na 20 stop. C in v tako topli vinu bakterije vino razkisajo. Tisti vinogradniki, ki mislijo, da imajo hladno zidnico, ker jih prijetno osveži, ko pridejo iz vinograde razgreti v bližino sode, naj si kupijo termometer: videli bodo, da ima njihovo kurjeno stanovanje pozimi prav takšno temperaturo.

Za vsa vina, ki so bila samo dvakrat pretočena, svetujem pretok in zveplanje, da se bodo rešili usedline, ki je bogata z bakterijami, in se delno zavarovali pred nevarnostmi z žveplom. V tem času je dobro ponovno analizirati vino na skupne in hlapne kisline ter žveplo. Ako so količine skupne kisline padle pod 6 g/l, svetujem pri vinu, ki ga imamo za vsakdanjo rabo, dokisanje z

mag. JULIJ NEMANČIČ

10 dag vinske kisline na hektoliter. Vino bo bolj sveže in varno tudi pred kvarjenjem. Ako so narasle hlapne kisline čez 0,8 g/l, je potrebno vino močnejše zažveplati, sicer bo kisanje poleti hitro napredovalo in se nam bo okužil sod. Vina, ki so pripravljena za stekleničenje, se v toplih dneh lahko zelo spremenijo, če nimajo vsaj 20 mg/l prostega SO₂. Pri višji temperaturi in majhni količini žvepla potekajo procesi v vinu hitreje, zgloblja sortnost in nastaja v začetku prijeten oksidacijski ton po suhem sadju, kar pa pomeni izgubljanje prave kakovosti.

Kako ravnati, če vina, ki jeseni niso popolnoma povrela in se sedaj začnejo prebujati? Da bo vino povrelo in zdravo, pospešujemo vrenje z občasnim mešanjem s čisto palico, da bodo kvasovke dobile nekaj zraka! Če so v vinu nizke hlapne kisline, bo vino toliko lažje povrelo in bo vse v najlepšem redu. Ako so hlapne kisline povreane in bo preostali sladkor vseno povrel, bomo šele v suhem vinu občutili oster vonj in okus po ciku. Lahko se bo zgodilo, da se bo po končanem vrenju vino somodejno zbistnilo. Samoočiščenje lahko pospešimo takoj po končanem vrenju z delnim žveplanjem. Priporočam 1 del 5 odst. tekočega žvepla na 1 hl. Spomnim se, da smo v jeseni priporočili, takoj ko vino zaključi alkoholno vrenje, primerno žveplanje. Proces vrenja žveplo v vinu nevtralizira, četudi ga je zelo veliko. Vina, ki bodo povrela, a se ne bodo očistila, svetujem očistiti z bentonitom.

mag. JULIJ NEMANČIČ

drobnjakom, ki jo dela isti proizvajalec, in poltrdi sir, ki ga je iz mleka svojih koz naredil Milivoj Žerjal iz Tomaja.

Pri mlečni kontroli se je s 6,61 litra mleka najbolje odrezala koza Miša, ki jo molze lastnica Marta Slapšak iz Besnice pri Kranju. Na 2. mesto se je uvrstila Liza Petra Smrekarja iz Polja pri Ljubljani, ki je ob merjenju dala dnevno 4,04 litra mleka, na 3. mestu je bila s 4,03 litra omenjena Zvonka. Ti rezultati veljajo za sanski tip. Pri srnastem tipu je pri mlečni kontroli zasedla

1. mesto Para, last Matjaža Žerjala iz Tomaja, ki je dala 5,83 litra mleka, na 2. je bila s 4,54 litra Nojka iz hleva omenjenega Janeza Juvančiča, 3. mesto je pripadlo kozi Alberta Perka iz Podlublja.

Pri ocenjevanju nastopa na kozji dirki, ki je sodila v okvir 2. državne razstave, so ocenjevalci dali največ točk Albertu Perku in njegovi živali. Na 2. mesto sta se z živalima uvrstila Matjaž Žerjal in Boris Fojkar, 3. mesto pa je zasedla s svojo živaljo tekmovalko Marija Podvez.

L. M.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Pomagajmo naši prebavi

Zdravje je naš največji zaklad, zato je prav, da mu posvečamo čim več pozornosti. Marsikatera bolezen se lahko omili ali celo pozdravi po naravni poti, to je z zdravo prehrano. Precej pogosta zdravstvena težava je zaprtje ali obstopacija. Rešitev je naravna: čim manj predelana hrana z naših vrto-ov in njiv. Pri vsem tem pa je najtežje spremeniti zakoreninjene prehrabene navade in se upreti lastni in splošni miselnosti, ki prevladuje v določenem okolju. Literaturo, ki je na voljo za pomoč pri odpravljanju mnogih zdravstvenih težav zaradi naše prehrane, pa pogosto spregledamo.

Med prvimi znamenji nepravilnega prehranjevanja je zaprtje, ki pogosto spremlja obolenja prebavnih organov, kot so želodec, črevo, žolč in jetra, ter presnovnih bolezni, od katerih sta zelo razširjeni debelost in sladkorna bolezen. Zaprtje pa je v zvezi tudi z artrozo, srčnim infarktom, kapjo in drugimi boleznimi. Glavni skupni vzrok za nastanek civilizacijskih bolezni, ki jih povzroča nepravilna prehrana s posledicami zaprtja, je v

pomanjkanju hrane z veliko končnega ostanka. Z mnogimi industrijskimi postopki in metodami toplotne predelave in konzerviranja se spreminja hranilna vrednost naravnih živil, hkrati pa jih osiromašimo balastnih snovi.

Ta, tako imenovana denaturirana živila so vse vrste industrijskega sladkorja in bela moka. Prav ta živila pa so sestavni del naše vsakodnevne prehrane in tudi glavni krivci za nastanek zaprtja. Prehrana, polna prečiščenih živil, povzroča zaprtje že v otroški dobi in pogosto postane kronično obolenje. Z uporabo sintetičnih odvajal pa se stanje še poslabša.

Torej kaj storiti? Spremeniti svoje prehranske navade! Iz jedilnika črtamo vse vrste sladkarij, jedi iz bele moke, industrijsko konzervirana živila in po nepotrebnem toplotno obdelana živila. Za ozdravitev so torej potrebne jedi na osnovi polnovrednih žit, stročnic, zelenjave, sadja, rib in fermentiranih vrst mleka. Poleg urejene varovalne prehrane pa je potrebno tudi urejeno psihično življenje.

KDO BO BOLJ SPREten? - Na kozjih dirkah so morali opraviti tekmovalci nekaj razmeroma zahtevnih preizkušenj. Lezli so "skozi obroč", ugotavljali tip in spol kože in šli po deski, ki je bila podprta samo na sredini. (Foto: L. M.)

Novomeško pokopališče v oblakih

Na obstoječih prostorih zmanjkuje prostora za pokopavanja, nove lokacije mesto še nima - V Srebrničah se je zapletlo pri odvzetem zemljišču - Začetek pokopališča - Konec šole

NOVO MESTO - Novomeščanom se mudi pripraviti novo mestno pokopališče. V to jih sili pomanjkanje prostora na obstoječih površinah, namenjenih pokopavanju, poleg tega bo prihodnje leto konec mestnega samopriskevka, iz katerega naj bi sofinancirali prepotrebno ureditev novega pokopališča.

Zemljišče v Srebrničah, ki po nekaj spodletelih poskusih za pridobitev prave parcele za grobove zdaj velja za idealno rešitev, je še vedno neznan. Novomeški izvršni svet je z nedavnim sklepom sicer naročil svojim službam naj še naprej delajo vse potrebno za to, da bo na izbrani lokaciji v Srebrničah v bodoče glavno mestno pokopališče. Poleg tega je na ta sklep tudi pritisnil žig "prednostna naloga". Toda z enako mero odločnosti so se odzvali tisti, ki bi z uresničitvijo vladnega sklepa izgubili zemljišče. Med temi je poleg gozdarjev Srednja kmetijska šola Grm Novo mesto, ki bi bila ob precej zemlje v Srebrničah, če bi priprav-

ljalna dela za zdaj že močno sporno srebrniško pokopališče občina nadaljevala in končala, kot si je zamislila.

Za lažje razumevanje omenimo iz bogate zgodovine priprav na gradnjo srebrniškega pokopališča to, da bi pokopališče nastalo na zemljišču, ki so ga bili po vojni odvzeli zdaj že pokojni Angeli Agnič. Pravni naslednik Agničeve vtraja pri vračilu celotnega tedaj zaplenjenega posestva. Ker to pomeni, da hoče nazaj poleg 30 hektarov gozda tudi njive - njivskih površin je skupno 20 hektarov - se je na dogajanje odzvala Srednja kmetijska šola, ki zdaj uporablja del nekdanjega Agničevega posestva in bi bila ob ta polja, če bi nasledniku Agničeve država zemljo vrnila.

Prerokanja in pogajanja v zvezi z gradnjo pokopališča so zdaj prerasla v pogajanja o vračanju zemlje. Iz soban novomeške občine so se preselila v Ljubljano. Tone Hrovat, ravnatelj Srednje kmetijske šole Grm Novo mesto, pravi o zadevi naslednje: "Zemljišča, kjer ima šola hmeljišče in posestvo, predvideno pokopališče ne zadeva. Zato po našem prepričanju ni nujno, da šola zemljišče vrne. Poleg tega šola posestvo potrebuje za vzgojo in izobraževanje. Zoper novomeško občinsko odločbo, po kateri naj bi površine vrnila, se je zaradi omejenega že pritožilo ministrstvo za šolstvo. Upamo, da bo odločba razveljavljena." Po tem, kar pravi ravnatelj Hrovat, se država in občina obnašata do šole prav nasprotno, kot bi šolsko vodstvo pričakovalo. Namesto da bi podprli prizadevanja Grmske šole za vrnitev zemljišč, v pre-

teklosti odvzetih njej, zdaj pomagata v akciji, katere končni učinek bi bilo ponovno zmanjšanje šolskih površin. Tone Hrovat trdi, da je družba ali država šoli doslej samo jemala in učno-vzgojna ustanova ni imela možnosti in pravice zahtevati nazaj. O sedanjih predlogih, ki naj bi znova prizadeli šolo, pravi tako: "Izguba teh zemljišč bi pomenila začetek konca naše 107 stare šole, ki je v svoji skupini verjetno najboljša v Sloveniji."

Nepopustljivost in podpora z višjih mest, ki se ju da slutiti za tem, kažeta, da so se stvari močno zapletle.

Dodatno se utegne kaj zaplesti zato, ker je na nekdanjem Agničevem posestvu, torej na ozemlju, ki ga zadevajo sedanja lastninska pogajanja, zasebna trgovina. Nekateri, ki so blizu skupnosti novomeških krajevnih skup-

● **V pripravi je kupoprodajna pogodba z naslednikom Agničeve. Če jo bosta obe strani podpisali, bi naročili glavne projekte in prihodnjo pomlad bi lahko začeli delati omenjeno pokopališče.**

nosti, menda razpolagajo s podatki, da je ta trgovina tu nastala, ali bolje, da se zdaj širi brez ustreznih dovoljenj in da jo bo treba spraviti izpred vhoda predvidenega pokopališča. Zasebniki, ki so naredili to trgovino iz zapuščenih hlevov, pravijo, da imajo vsa potrebna dovoljenja za to, kar delajo. "Skušali se bomo vklopjati v načrt, kakršen pač bo. Zdjaj o morebitni selitvi ali z...anju trgovine ne razmišljamo, če bodo stvari tako daleč, da bo to potrebno, bomo razmišljali tudi o čem takem." Tako pravi Jože Krese, eden od zasebnih solastnikov PCK, torej trgovine, ki očitno ne nastaja brez vednosti občinarjev.

M. LUZAR

Doplačil dohodnine je več

Tretjina odločb za dohodnino je že v Novem mestu - Za 15 milijonov tolarjev več doplačil

NOVO MESTO - V novomeški izpostavi Republiške uprave za javne prihodke so letos sprejeli 36.199 napovedi za odmero odhodnine za leto 1992. Že maja so vse prijavljene podatke vnesli v računalnik ter jih poslali v Ljubljano, kjer so podatke obdelali in 4. junija v Novo mesto že poslali 13.233 odločb. Gre za odločbe davčnih zavezancev, ki v svojih napovedih niso uveljavljali olajšav za vzdrževane družinske člane in katerih podatki se ujemajo s kontrolnimi, ki so jih Republiški upravi za javne prihodke posredovali delodajalci oz. izplačevalci dohodkov. Od že izdanih odločb je za 33.321.054 tolarjev doplačil, medtem ko je vračil dohodnine manj, le za 18.295.769 tolarjev. 2580-imi zavezancem ne bo treba dohodnine ne doplačati niti jim je ne bodo vračali, saj je pri njih razlika med plačano akontacijo in odmerjeno dohodnino manjša od 300 tolarjev. Davčni zavezanci, ki morajo doplačati razliko, morajo to po določilih zakona o dohodnini storiti v 30 dneh in ne v 60 kot lani.

Kljub temu, da smo letos izpolnjevali napovedi za dohodnino že drugič, je bilo precej obrazcev izpolnjenih nepravilno ali pa nepopolno. Večina pomanjkljivo izpolnjenih napovedi je prispela po pošti.

Medtem ko lani na upravi za javne prihodke niso opravljali inšpekcijskih pregledov dohodnine, bodo letos davčni inšpektorji kontrolirali pravilnost prijavljenih podatkov za dve leti skupaj. Če bodo ugotovili nepravilnosti, predvsem preizkušajo prijavljene dohodke in neodane prijave, bodo kršitelje prijavili sodniku za prekrške. Kazni za utajo davkov so visoke. Najnižja kazen znaša 400.000 tolarjev. Podatke v napovedi je možno še spremeniti oz. dopolniti brez posledic, vse dokler ne steče postopek pri sodniku za prekrške.

I. V.

Denarja komaj za najnujnejše

Pol od 307 milijonov tolarjev, kolikor bo letos na voljo za komunalno področje, je namenjeno za oskrbo z vodo - Dolžniki še otežujejo že tako težko stanje

NOVO MESTO - Letos bo za komunalno dejavnost v novomeški občini na voljo skupaj 307 milijonov tolarjev. To je denar, s katerim novomeška Komunala realno lahko računa, in tej vsoti so tudi prilagodili letošnji plan. Prvotni plan je bil precej obsežnejši, da o potrebah na tem področju, ki daleč presegajo dejansko možnost, sploh ne govorimo. Vendar, kot pravi, človek spravi vase samo toliko, kolikor lahko zine.

Od teh 307 milijonov za dela na komunalnem področju jih bodo kar 205 dobili od cene komunalnih storitev, se pravi denarja Komunale; 43 milijonov tolarjev je oz. še bo prispeval občinski proračun, 25 milijonov bo prišlo iz republiškega proračuna, ostalo pa iz sklada javnih zemljišč in nekaj malega iz krajevnih skupnosti.

"Pol vsega za letos načrtovanega denarja za komunalno področje je namenjenega za oskrbo z vodo," pravi direktor Komunale Adolf Zupan. Pri iskanju novih virov pitne vode gre v prvi vrsti za območja Dolenjskih Toplic, Podgorja, trškogorskega gričevja in Žužemberka. Od večjih del pri oskrbi z vodo je treba omeniti nadaljevanje gradnje vodovoda v Birčni vasi. Kako primanjkuje denarja za oskrbo z vodo, pove podatek, da bodo letos z denarjem, ki je na voljo, lahko obnovili samo 4 km vodovodnega omrežja, morali bi ga pa 15 km.

Darja Horvat

V Fazanu bo letovalo več kot 240 otrok

Za otroke, ki sicer ne bi videli morja

NOVO MESTO - Ko pridejo počitnice, si skoraj vsi otroci želijo, da bi vsaj nekaj dni preživel na morju. Vsi starši svojim otrokom ne morejo izpolniti teh želja. Da pa ne bi bili otroci iz socialno šibkejših družin prikrajšani za morske užike, že nekaj let zapore organizira zanje letovanje na morju Občinska organizacija Rdečega križa iz Novega mesta. V Luciji pri Portorožu imajo namreč počitniški dom Fazan.

"Letos smo otroke razporedili v šest izmen po približno 41 otrok, po vsej verjetnosti pa bomo zaradi velikega povpraševanja organizirali še sedmo izmeno," pravi sekretarka OORK Novo mesto Darja Horvat. Prva skupina otrok je v slovensko Primorje odšla minulo soboto in bo tam 10 dni. Za otroke bodo skrbeli pedagoški vodja ter dve vzgojiteljici in medicinska sestra, ki so zaposlene prek javnih del. "Pri razporejanju v skupine gledamo, da otroci iz podeželskih šol ostanejo skupaj," razlaga Horvatova in še dodaja, da je otrok za takšno letovanje iz leta v leto več, kar kaže, da si vse več staršev ne more privoščiti morja. Ker je zanimanje za letovanje veliko, so starostno dobo učencev, ki lahko letujejo, omejili od 7 do 13 let na 7 do 11 let. Pred leti so otroci letovali tudi v petih prikolicah, ki pa so žal dotrajale.

"To letovanje je v prvi vrsti namenjeno otrokom iz socialno šibkejših družin, da preživijo v prijetnem okolju nekaj dni in se zdravi vrnejo domov. Starši namreč za desetdnevno bivanje prispevajo 6 do 18 tisoč tolarjev, odvisno od njihovega zaslužka, ostali delež krije občinski proračun," pravi Horvatova. Če bo zanimanje staršev za letovanje otrok veliko, jim bodo ponudili tudi letovanje na Debelem Rtiču, kjer imajo zakupljenih 240 mest, vendar je tam oskrbena nekoliko dražja kot v Fazanu. Na Debelem Rtiču pa bodo tudi sicer letovali otroci, ki jih je tja napolnilo zdravstvo.

J. D.

Kriza v tovarni še ni kriza v pisarni

Javna tribuna Združene liste - Manjšo javno porabo - Skrivalnice s plačo

NOVO MESTO - Levica ima globoko etično moč. Levica je sposobna zagotoviti boljše pogoje za narodovo prihodnost kot pa drugi. Priložnost, da se izkaže v tem smislu, bo imela, saj se bo okrepila. V tako optimističnem tonu je nastopil mag. Janez Kocijančič na nedavni javni tribuni v Novem mestu, ki jo je organizirala novomeška občinska organizacija SDP.

Predsednik Združene liste socialnih demokratov je ob tem opozoril na povečevanje socialne stiske prebivalstva, ki jo po njegovem potrjuje tudi 130.000 brezposelnih in opazen padec industrijske proizvodnje. Pri pojasnjevanju strankinega programa je med drugim navedel, da nova Združena lista zahteva gospodarski preobrat in izvozno ekspanzijo ter socialno partnerstvo, ki bo temeljilo na medsebojnem zaupanju in bo več kot kolektivna pogodba. Stranka zahteva tudi učinkovito soupravljanje in varovanje človekovih pravic. Prav tako se zdi stranki prepotrben ukrep čimprejšnje pošteno lastninstvo, ki bo omogočilo Sloveniji nov razvojni cikel. Škodljiv pa je re-vanšizem, zato ga tako kot fašistično idejo Kocijančičeva stranka zavrača.

Kocijančič je menil, da država ne bo mogla reševati kriznih razmer samo z zmanjševanjem plač, pač pa bo morala zmanjšati javno porabo. Kajti kot je prepričan, je gospodarska kriza že "prišla v tovarno, ni pa še prišla v pisarno". Zadnjo zamrzitveno plač in pokojnin je Kocijančič omenil kot nujen vladni ukrep.

Miran Potrč, ki se je osredotočil na lokalno samoupravo, je menil, da bi morali ustrezne organizacijske oblike določiti z zakonom, saj bo v nasprotnem primeru vladal na tem področju popoln nered, posebej pri financiranju bodočih občin.

Na javni tribuni, ki so se od gostov iz Ljubljane udeležili tudi Sonja Lokar, Branc Omerzu in Cvetka Tinauer, so tudi člani novomeške organizacije opozarjali na različne pojave oblike družbene neenakosti. Ivan Tovšak je izpostavil ugodnosti poslancev, češ da so prevelike. Z njim se je strinjal Rudi Hrvatini, kateremu se zdijo sporne zlasti poslanske prednosti pri upokojevanju. Hrvatina so zbolele delavske plače kot izhodišče pokojnin. Po njegovem mnenju dobijo delavci na račun bononov in drugih podobnih dodatkov v resnici več denarja, kot uradno prikazuje statistika, in pokojnine so v primerjavi z dejanskimi delavskimi prejemki prenizke. Takemu načinu izplačevanja delavskih osebnih prejemkov bi se morali enako odločno postaviti po robu delavci, saj so zaradi bononov in podobnega prikrajšani pri svoji pokojninski osnovi. Hrvatini pričakuje pošteno in humano obnašanje države do starejših državljanov in pri tem računa na polno podporo Združene liste socialnih demokratov.

L. M.

Ena gospa je rekla, da sedaj, ko si je privoščila jedajo na gasilski veselici v Mirni Peči, razume tudi drugi pomen gasilskega požar: Na pomoč. Od nje je šlo spredaj in zadaj, v tolažbo pa ji je bilo samo to, da v nesreči ni bila sama.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 3. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Blagovnica, Zabja vas
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Prodajalna Rog
- **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- **Štraz:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

V nedeljo, 4. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru

DRUŠTVO SREČANJE PREBIVALCEV KS OREHOVICA - Na dan državnosti bo poslej vsako leto pri Miklavžu srečanje krajanov Orehovice. Na prvem srečanju se jih je na košenicah zbralo več kot 500 in veselo je bilo, da je kaj. Organizatorji so pripravili "podgorjanske kmečke igre", na katerih so se ekipa vasi te krajevske skupnosti pomerile v plezanju na drevo, teku v vrečah, nošenju jerbasa, žaganju hloda, prenašanju balonov s košem, iskanju koruze, vlečenju vrvi in sestavljanju kmečkega voza. Po napetih bojih, prepletenih s humorjem, je zmagala ekipa Loke (na sliki), ki je v finalni tekmi z vrvo potegnila Cerov Log. Ostale ekipe so se razvrstile takole: 2. Zapuže, 3. Orehovica, 4. Cerov Log, 5. Dol. Moko Polje, 6. Gor. Moko Polje, 7. Tolsti Vrh, 8. Gor. Stara vas, 9. Pristava, 10. Prapreče. Že dopoldan so se štiri ekipe krajevske skupnosti pomerile tudi v malem nogometu. Zmagala je ekipa Mokrega Polja pred Kremenom, Camberkom in MKM Moko Polje. Na koncu so lovci za vse skuhalili golaž. (Foto: J. Pavlin)

PRAH - Preden sta se minister Igor Umek in njegov sekretar Marjan Dvornik iz Vinice odpravila proti Sinjemu Vrhu, sta zatrjevala, da ni boljšega kot dober makadam. Toda naletela sta na zelo slabo cesto, tako da sta ob prihodu na Sinji Vrh ostala brez besed. Zato pa je bil bolj zgovoren predsednik črnomaljske vlade, ki se je ob guncanju na Sinji Vrh spomnil pregovora, ki pravi, da se za dobrim konjem zelo kadi. Na svojem avtu in v pljučih je občutil, da se je za ministrom Umekom zelo dvigoval prah, saj ga je moral požirati za njim kar osem kilometrov.

OBLJUBE - Na Sinjem Vrhu je bilo ob prej omenjenem obisku slišati veliko obljub. Ko so padale obljube, je celo sonce pokukalo izza oblakov, a se hitro skrillo, ko so domačini tarnali. Ko so gostje odšli, pa se je povsem razjasnilo. Zato v Sinjčevih sedaj kljuje, kaj so obljubili gostje Žiljanom, h katerim so odšli na obisk od njim.

OGROŽENOST - Zgoraj omenjene goste je v Vinici že uspelo prepričati, kako zelo demografsko ogroženi so ob Kolpi, čeprav minister Umek ni povsem doumel, kaj počno tako postavni možje, ki so ga sprejeli, da nimajo več otrok. A se je kljub temu sprizajnil, da so pač ogroženi na pika! Toda glej ga, zlomka! Na Sinjem Vrhu jih je pričakala cela četa otrok. Umeka je najprej zanimalo, od kod so, pa so jim domačini pojasnili, da je nekaj celo sposojenih. Kakor koli že, glavno je, da bodo dobili v vas asfaltno cesto. Potem bo minister lažje hodil prepričevati vaščane, naj imajo več otrok.

Sprehod po Metliki

METLIŠKI IZVRŠNI SVET dobiva najrazličnejše prošnje za denarno pomoč: od vlog za izdajo knjig, snemanja videokaset pa do priprave piknikov, ki naj bi poneli v svet slavo in dober glas o gostoljubju Belokranjcev. Člani vlade se znajdejo v zagatnem položaju: če ne odobrijo denarja, jih prosilci razglasijo za ljudi, ki nimajo poslušna za najrazličnejše dejavnosti, če pa že kaj prispevajo, se brž oglasijo kritiki, ki čivkajo o razmetavanju denarja davkoplačevalcev.

METLIŠKA VLADA POGOSTOKRAT razpravlja o demografsko ogroženih območjih, za katere naj bi pricurjalo nekaj denarja iz Ljubljane. Za te zadeve je bilo porabljenega že veliko, človek bi rekel, preveč časa. Nič čudnega ni, če je nekdo ob vsem tem pripomnil: "Veliko pametnejše bi bilo, če bi odšli domov delat otroke. V tem primeru bi se rešili oznake: demografsko ogroženi, poleg tega pa bi bili naši obrazi veliko zadovoljnejši in srečnejši." Razjasnila pa bi se tudi lica žen mož, ki sedijo v metliškem izvršnem svetu.

Trebanjske iveri

LJUDSKO IZROČILO - Na trebanjskem srečanju motoristov, ki so ga priredili v teh dneh, sta dva Slovenca na motorjih pokazala malo akrobacij za publiko. Eden od teh je vozil po zadnjem kolesu, drugi pa je kuril gumo, kot se temu reče strokovno. Množica je hrumela od navdušenja. Za te nič kaj varne motoristične vragolije pa ni imel posluha redar v policijski uniformi. Poklicno je klofnil enega od motoristov in le-ta je pogrnil, kot je dolg in širok. Za nameček je policijsko oblečeni in razposajeni človek motorista akrobata strpal v marico in ga deponiral na policijski postaji v Trebnjem. Od tam so uradne osebe motorista izpustile šele, ko je ljudstvo prirohnelo tako rekoč do vrat policije in tam zahtevalo nazaj svojega junaka. Tepež na tem srečanju ni letošnja posebnost. Tudi lani je eden od razposajenih motoristov prejel klofuto. Roka, ki jo je dodelila, je bila tedaj celo last bolj visoke osebe kot letos.

PRIREDITEV - Prireditve Iz trebanjskega koša je bila precej naporna. Nekatere domačinke so bile po nekajdnevem prenašanju "koša" že tako zdelane, da so morale v nedeljo že sredi dneva v posteljo.

CESTA - Odbornik Marjan Dolenc je vprašal v Trebnjem gostujočega državnega tajnika Marjana Dvornika, kdaj bo asfalt na cesti od Spodnjih Lanknic do Zbur. Skorajšnje asfaltiranje tega odseka sta menda že pred leti obljubila sedanja zunanji minister Lojze Peterle, trebanjski rojak, in Marjan Krajnc, tedaj prometni minister. Dvornik je z nasmeškom napovedal, da bodo vrvice prerezali na malo mašo. Dvornik je edini, ki je povedal za pravi datum otvoritve ceste, saj je modro zamolčal, do katere male maše bodo cesto asfaltirali.

• *Pokojnine se že nekaj mesecev ne višajo. Upokojencem se viša pri-tisk. (Juric)*

IZ NAŠIH OBČIN

Mejni prehod odganja kopalce

V GTM opozarjajo na težave, ki jih imajo na metliškem kopališču zaradi bližnjega mejnega prehoda - S potnim listom do slovenskega kopališča?

METLIKA - Kopalna sezona v Kolpi se je začela, s tem pa tudi težave podjetja Gostinstvo in turizem Metlika (GTM), ki je, ko je reka postala državna meja, izgubilo veliko gostov na metliškem kopališču. Toda v GTM se na probleme, ki jih imajo v turistični sezoni zaradi mnogih neurejeni zadev, niso spomnili sedaj, ko odpirajo vrata svojim gostišč na kopališčih, ampak že veliko prej.

Tako so novembra lani poslali na ministrstva za notranje zadeve, gostinstvo in finance zahtevo za povračilo izpada dohodka na kopališču Breza v Metliki. Zato, ker bi morali na kopanje ali kampiranje čez mejni prehod, se mnogi raje niso odločali za to kopališče. Hkrati so iz GTM sporočili pristojnim v državi, da bodo uredili čim prej poseben dostop do tega kopališča. Čeprav so jih na vse to še enkrat spomnili letošnjega februarja, niso dobili nobenega odgovora. Vmes so predlagali še, naj bi na metliškem kopališču odprli prostocarinsko trgovino, a so zvedeli, da to ob južni meji ne bo mogoče.

"Danes odpiramo gostinski lokal v Brezi in že vnaprej vemo, da bomo v njem delali z izgubo. Lani je je bilo za celoletni plači dveh delavcev. Da je zanj zares kriv prav mejni prehod, lahko potrdim tudi s tem, da smo imeli lani, ko je bila zares odlična kopalna sezona, v gostišču

na podzemeljskem kopališču tristo krat večji promet, na metliškem pa štirinast manjši kot leta poprej," pove direktorica GTM Vera Pešelj. Zato, da

● **Na seji metliške vlade je pretekli teden tekla beseda tudi o mini kampih ob Kolpi. Priznali so, da vlada ob reki poleti velik nered, a divjega kampiranja ni moč prepovedati, ne da bi turistom ponudili urejene kampe. Vendar so menili, da so s tem kakor tudi s sprejemanjem odlokov za letošnjo sezono prepozni, da pa je skrajni čas, da začnejo vse to urejati za prihodnje leto. Ob tem so podprli tudi pobudo turističnega društva Poljanska dolina ob Kolpi, ki mu je veliko do tega, da se razmere ob Kolpi uredijo.**

bodo vztrajali pri svoji zahtevi, naj jim dovolijo dohod do kopališča vsaj

po lastni zemlji. "Mar bomo res morali opozoriti nase z zaprtjem mejnega prehoda, kot so to nedavno storili kmetje?" se sprašuje.

Zatruje, da se zelo dobro zavedajo, da je postala Kolpa najdaljše slovensko obrežje in bo prihajalo k njim vse več turistov. "Zanje pa bi morale kaj narediti prav vse občine ob Kolpi, zlasti pa država. Zelo pomembno je, kako se bomo pripravili na sprejem gostov in kakšen red bomo uvedli. Tega, da bi kampilali kjerkoli, mora biti konec. Če lani je bilo rečeno, da bodo v naši občini sprejeli odlok, ki bo urejal red ob Kolpi, a ga še vedno ni," se hujuje Pešljeva. Toda v GTM so se po svojih močeh kljub temu pripravljali na poletno sezono. Tako so preko javnih del v podzemeljskem kopališču očistili kopališče in prostor za kampiranje, kjer je prostora za 25 prikolic ali šotorov. Postavili so igrala za otroke, v gostišču je na voljo hitro pripravljena hrana. Za prihodnja leta imajo v načrtu postavitev ograje in zgraditev sanitarnega objekta ter manjše trgovine v kampu. Tako bodo zagotovili vse najnujnejše, kar potrebuje mini kamp.

M. BEZEK-JAKŠE

Ne obljuba, tokrat gre zares

Končno denar za začetek rekonstrukcije makadamske ceste od Vinice proti Staremu trgu - Se vodovod - Poslej manj izseljevanja in razvoj turizma

VINICA, SINJI VRH - Krajevna skupnost Vinica leži na skrajnem jugu Slovenije, a prebivalci ne želijo, da bi zaradi geografske lege postali jug države tudi v ekonomskem smislu. Zato so ob nedavnem obisku ministra za promet in zveze Igorja Umeka, državnega sekretarja pri omenjenem ministru Marjana Dvornika in poslanke v državnem zboru Vide Čadonič-Spelič postavili tri zahteve: najpozneje v dveh letih rekonstruirati cesto Črnomelj-Vinica in Vinica-Stari trg, urediti mejni prehod v Vinici tudi za blagovni promet, ter nameniti več denarja za demografsko ogrožene, ki bi ga v KS porabili za vodooskrbo.

Sicer se lahko zgodi, so bili ostri Vinčani, da ljudje ob meji ne le da ne bodo srečni, ampak bo imela država z njimi še precej težav. In viniška KS ima kar 30 km državne meje. Da ne gre za velike želje, pač pa zgolj za to, da bi tudi tem ljudem zagotovili takšne razmere za življenje, ki so še vzdržne, sta ob obisku poudarila tudi predsednik črnomaljske skupščine Martin Janžekovič in izvršnega sveta Anton Horvat. V občini so sicer dali pri pripravi razvojnih programov prednost obkolpu, toda rezultati so bili pičli, ker je iz republike prišlo manj denarja, kot so pričakovali.

Minister Umek je dejal, da bodo po predvidevanjih za razvoj obmejnih občin namenili za desetino več denarja kot za ostale, vendar si ne smejo delati iluzij, da bo projekt zelene meje rešen čez noč. Sekretar Dvornik je dodal, da je s Hrvati končan dogovor o blagovnem prometu na viniškem mejnem prehodu ter da

naj bi nadaljevali v prihodnjih letih. Kdaj bo končana, ni mogel reči, zagotovil pa je, da bo zanj vsako leto namenjeno v republiškem prosedaj ostaja nerešeno le še vprašanje infrastrukture na meji. Kar pa se tiče ceste proti Sinjemu Vrhu, je zagotovil, da je zanj v letošnjem proračunu zagotovljenih 35 milijonov tolarjev in da bodo začeli z gradbenimi deli v juliju ali avgustu.

VEŠELA NOVIC - Minister Igor Umek, državni sekretar Marjan Dvornik in poslanke v državnem zboru Vida Čadonič-Spelič med Sinjevrhovci. Novica, ki so jim jo prinesli, da bodo namreč kmalu začeli z rekonstrukcijo ceste do njihove vasi, je bila zanje največje darilo v zadnjih desetletjih. Ko bodo imeli asfalt, bodo tudi lažje razvijali turizem, ki si ga tako želijo. Sicer pa so se gostje udeležili tudi proslave ob dnevu državnosti v Žiljah ter otvoritve lokalne poti do tamkajšnje cerkve sv. Antona. (Foto: M.B.-J.)

• *Za uspešen zakon sta potrebna dva. Eden pa je dovolj, da zakon ne uspe. (Samuel)*

Prodali tretino obveznic

Črnomaljske obveznice po mnenju izvršnega sveta dobro naložene - Letos izplačali prvi kupon

ČRNOMELJ - V začetku preteklega leta so v Črnomlju pričeli s prodajo občinskih obveznic, ki so jih izdali v vrednosti pet milijonov DEM. Lani in v prvih štirih letošnjih mesecih so prodali za 1.760.100 DEM obveznic ali za skoraj 103 milijone tolarjev.

Nekaj več kot 29 milijonov tolarjev so porabili za ureditev skupne komunalne infrastrukture v poslovni coni Majer. 44 milijonov tolarjev so namenili za pospeševanje malega gospodarstva, a učinke teh kreditov bodo preverjali konec leta. Posojilo so namenili za 36 programov, v katerih naj bi na novo zaposlili 163 delavcev. 6 milijonov tolarjev so vložili v podjetje Eki, v katerem je 105 zaposlenih. Nekaj manj kot 1,2 milijona tolarjev so porabili za gradnjo dveh kilometrov vodovoda od Sečjega sela do Učakovcev. 343 tisočakov pa za dva kilometra vodovoda Tribuče - Pribnici. Iz tega denarja so kupili tudi nekaj materiala za odsek vodovoda

Dolenjci - Jankoviči. 17,8 milijona tolarjev so namenili za odsek ceste Jugorje - Osojnik, ki je v dolžini dobrega kilometra narejena v makadamski izvedbi, 3 milijon tolarjev pa za primarno telefonsko omrežje od Črnomlja proti Butoraju ter v poslovni coni Majer. Konec aprila je bilo na žiro računu še dobrih 484 tisočakov, ki jih bodo porabili za gradnjo infrastrukture v poslovni coni Majer.

Kot je bilo slišati na zadnji seji občinskega izvršnega sveta, so bile obveznice v glavnem dobro naložene. V letošnjem proračunu so predvideli izplačevanje prvega kupona. Glede na to, da je vrednost marke porasla, bodo morali izplačati večji znesek, kot so načrtovali, a menijo, da z vnovčevanjem kuponov prinašalci ne bodo imeli težav. S tistimi, ki so kupili obveznice za večje vsote, se bo poskušal izvršni svet dogovoriti za tempo vnovčevanja kuponov.

M.B.-J.

IZ NAŠIH OBČIN

PRETVORNIK ZA II. PROGRAM

VINICA - Črnomaljski izvršni svet je sprejel pogodbo o nakupu opreme za TV pretvornik na Žezlju, ki bo posredoval II. program. Skupna vrednost objektov je 49.400 DEM; 30 odst. denarja bo zagotovila črnomaljska občina in sicer polovico iz občinskega proračuna, drugo polovico pa krajevna skupnost Vinica iz svojih sredstev. Hkrati izvršni svet zahteva od RTV Slovenije, da opravi meritve in ugotovi, katerih predelov oddajnik na Žezlju s svojim signalom ne bo zajel, ter predlaga ustrezno rešitev.

LETALIŠČE ŽE DOBILLO PODOBO

METLIKA - Na belokranjskem športno-rekreacijskem letališču v Prilozju, ki ga bodo slavnostno odprli 22. avgusta, je že urejena vzletno-pristajalna steza, prav tako tudi dovoljna pot. Sedaj pripravljajo lokacijsko dokumentacijo za postavitev manjšega hangarja za letala, ki bo veljal okrog 50.000 DEM. Zato so na metliškem izvršnem svetu menili, da bi morala pri sofinanciranju pomagati tudi črnomaljska občina ter člani Aerokluba Bela krajina.

Borci za strpnost

Obsodili napade na vrednote NOV

ČRNOMELJ - Pretekli teden so se na seji sestali člani občinske skupščine Zveze združenj borcev NOV. Izrazili so zaskrbljenost zaradi odnosov Slovenije s sosednjo Hrvaško. Predvsem pa so obsodili napade na vrednote NOV in poskuse rehabilitacije med vojno obsojenih in likvidiranih izdajalcev in zločincev.

Menili so, da je takšno zavzemanje še zlasti prisotno v nekaterih časopisih. Poudarili so, da zgodovinske resnice o pomenu NOB ne more nihče razvednotiti ali izničiti. Zato je dolžnost njihove organizacije, da se odziva na žalitve NOB in njihovih udeležencev, na poskuse razvednotenja NOB, skrunjenje in

M. BEZEK-JAKŠE

● **V začetku tega leta je bilo v 20 krajevnih organizacijah ZZB NOV v črnomaljski občini 1.807 članov, od katerih jih je zaposlenih le še pet. V zadnjih dveh letih je izstopilo iz organizacije več članov, tako predlani 30, lani pa 42. Gre predvsem za tiste brez priznane posebne dobe, ki menijo, da od organizacije Zveze borcev nimajo nikakršnih koristi.**

uničevanje spominskih obelžij, spreminjanje in neupravičeno preimeno vanje ulic in ustanov. Hkrati se bodo, kot so dejali, zavzemali za strpnost in sožitje različno mislečih ter spravo med Slovenci.

Ekonomske razmere v občini je borbem predstavil Jože Strmec, podpredsednik izvršnega sveta. Dejal je, da je občina v Sloveniji še vedno manj razviti jug, število zaposlenih pa se še zmanjšuje, medtem ko plače zaostajajo za dolenjskim povprečjem za 15 odst.

M.B.-J.

Tisoče ur za lepšo podobo Metlike

Javna dela tudi letos

METLIKA - Lani so v metliški občini v okviru javnih del urejali tudi staro jedro Metlike. Opravili so dela, ki jih mestna krajevna skupnost zaradi pomanjkanja denarja in potrebnih ljudi ni nikoli mogla, pa naj gre za obnovo starih škarp, stopnišč, ali za čiščenje in urejanje Obrha, ali obnovo mostička nad suho strugo Bojice. Morda na prvi pogled drobne, a za urejen videz mesta pomembne stvari.

Tako so v okviru javnih del lani popravili oporni zid nad hotelom, očistili strugo potoka Obrh, uredili razpadajoče stopnice nad hotelom, začeli z deli ob Navratilovi poti, obnovili mostiček čez suho strugo Bojice. Zlasti veliko dela je bilo pri čiščenju in urejanju Obrha in bregov nad njim. Prav po zaslugi javnih del postajajo izvir Obrha in bregovi ob njem lep in urejen mestni park. Samo pri gradnji mostička za pešce čez Bojico so opravili blizu 900 delovnih ur. V okviru javnih del so urejali tudi dotrajano kanalizacijo in vodovod v starem delu Metlike. Javna dela so lani v Metliki trajala pol leta, delalo je 12 delavcev. Dela pri sanaciji mestnega jedra je sofinancirala metliška občina, in to v višini 2,8 milijona tolarjev.

"V okviru programa javnih del smo v lanskem letu v starem mestnem jedru opravili več kot 8.000 delovnih ur," je povedal Juš Mihelčič, direktor metliške Komune, v okviru katere potekajo ta dela. Delavci, ki se pri javnih delih najbolj izkažejo, imajo tudi največ možnosti za redno zaposlitev. "Del, ki bi jih bilo treba v okviru javnih del opraviti v Metliki, je še precej," pravi Mihelčič. "Tako so potrebne popravil razne škarpe, peš poti, urediti je treba okolico pomembnih stavb, kot so metliški grad, Komenda itd. Drugo področje, ki se je pokazalo pri rekonstrukciji komunalnih naprav v starem mestnem jedru, so arheološka dela. Potrebe po javnih delih se kažejo tudi po vaseh, na primer pri urejanju pokopališč, nekategoriziranih cestah, veliko pa smo že naredili pri odstranjevanju črnih odlagališč smeti po celi občini." Kažejo se še potrebe pri izdelavi katastrov komunalnih in drugih naprav, pri pomoči ostarelim in invalidnim osebam itd. "Bolj kot denar je pri takih stvareh pomembna organizacija," je prepričan Mihelčič.

Za naprej je v okviru javnih del v načrtu: nadaljevanje del v starem mestnem jedru, dokončna ureditev grajskega dvorišča, urejanje zelenic, nasadov, otroških igrišč ipd.

A. B.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Podjetniki niso enakopravni

Jože Vencelj, lastnik podjetja IST iz Trebnjega, meni, naj bi zbornica naredila lestvico (ne)uspešnosti podjetij - Kdaj enakopravni z velikimi podjetji?

TREBNJE - "Gospodarska zbornica bi morala narediti nekakšno lestvico bonitete oz. priporočila za podjetja, kajti zdaj smo mlajši in manjši podjetniki v dosti slabšem položaju kot večje firme, čeprav nekateri žveliki" ne stojijo tako trdno, pa tudi med nami so razlike očitne. Od mlajših podjetij zdaj v bankah terjajo več za zavarovanje kot za obresti," pravi Jože Vencelj, ki je pred približno dvema letoma v Trebnjem odprl podjetje IST, d.o.o.

IST se ukvarja zvečine z veleprodajo različnega elektromateriala, vse več pa proda tudi vetrobranskih stekel za osebne avtomobile (za Yuga, denimo, so stekla na voljo že za 12 tisočakov), za avtobuse in tovornjake. Tudi zavarovalnica pokrije stroške v IST-u nabavljene vetrobranskega stekla, ki ga dobavijo takoj, prek poslovnega partnerja iz Gradca v Avstriji pa najpозneje v 3 do 4 dnevih.

Vencelj, dolgoletni predsednik krajevne skupnosti Štefan, je na podjetniško pot krenil, potem ko je med drugim 16 let delal v komercialni Iskre. IST ima registrirano tudi izvozno in uvozno dejavnost za slovenska podjetja, ki jo z republiko nekdanje Jugoslavije skuša razširiti še na Madžarsko. Poleg iskanja novih trgov Vencelj razmišlja še o širitvi maloprodaje. Tedaj mu verjetno le ena pisarniška pomočnica ne bo več za doščala. Ni mu sicer žal, ker se je odločil za podjetništvo, saj je imel

Jože Vencelj

kajti še vedno so obrtniki in podjetniki zadnji na vrsti, ko bi jim morali dolžniki poravnati obveznosti, medtem ko se velika podjetja, ko se pojavljajo v vlogi upnika ali na davkarji, prav nič ne obirajo in žugajo z zamudnimi obrestmi in celo tožbo. Majhni si pač tega največkrat ne smejo privoščiti, če hočejo še drugič dobiti kakšen posel pri velikih kupcih in slabih plačnikih. Po ustreznem zavarovanju plačil oz. večji finančni disciplini se bo, kot kaže, ne le podjetnikom še kar lep čas kolcalo.

P. P.

DANA V 1. LIGI

MIRNA - Nogometni klub Dana Mirna si je s sobotno zmago proti Jezeru iz Zbilj s 4:1 zagotovil drugo mesto v ligi in bo v prihodnji sezoni igral v 1. ligi medobčinske nogometne zveze Ljubljana. Gole za Dano so pred 500 gledalci na miremskem igrišču dosegli: Šlajkovcema dva in Halliovič ter Božovič po enega. Tekmo so 6 minut pred koncem prekinili, ker so gosti iz Zbilj napadli sodnika. Če bo nogometna zveza zaradi incidenta tekmo razveljavila, bo obveljal izid 3:0 za Dano, kar pomeni, da so se mirenski nogometaši v vsakem primeru uvrstili v višji rang tekmovanja.

Naravni park bo v korist vsem

Park ne bo namenjen le slovenski eliti, kot je bil nekdanji zaprti prostor Kočevske Reke

KOČEVJE - Z javno tribuno 24. junija so v Kočevju zaključili prvi del razprav o Kočevskem naravnem parku, ki je trajala praktično ves junij. Nadaljevanje se obeta jeseni. Zaključno razpravo na javni tribuni, na kateri so strnili ugotovitve treh okroglih miz predtem, je vodil Borut Mencinger.

Krajani so povedali na tribuni več kritičnih misli o Kočevskem naravnem parku in izrazili tudi razne bojazni, na katere so predstavniki iniciativnega odbora za ustanovitev Kočevskega naravnega parka in tudi nekateri gostje ali pa drugi udeleženci razprave odgovorili tako:

Naravni park ne pomeni ponovnega ustanavljanja zaprtega območja na Kočevskem, saj bo dostopen vsem ljudem, tudi tujcem, ki imajo pravi odnos do narave. Seveda bodo tudi v parku veljala neka pravila vedenja in ne bo več mogoče odlagati odpadkov vsepovsod, speljavati gnojnice v kraške jame itd.

Ugovori, da s turizmom v naravnem parku ne bomo veliko zaslužili in bo zaradi parka odprtih le malo novih delovnih mest, niso upravičene. Tudi če s turizmom ne bomo zaslužili niti tolara, to ne pomeni izgube, saj bodo pridobitve za naravo in človeka vredne več kot kakršenkoli zaslužek.

Razvojni programi raznih panog se morajo dopolnjevati s parkom, se pravi, da morajo spoštovati varstvo

Očitki vladi in županu

Ribniška SKD na očitke glede preimenovanj ulic odgovarja z očitki

RIBNICA - Minuli četrtek zvečer je ribniška SKD sklicala v prostorih stranke na Šeškovi v Ribnici tiskovno konferenco, na kateri je pojasnila svoja stališča do nedavnega sprejema osnutka preimenovanj nekaterih ulic v očini. Povod za sklic konference so bili številni očitki stranki, še posebno pa pripombe in stališča, ki jih je v zvezi s tem sprejela občinska vlada.

Predsednik in podpredsednik stranke Benjamin Henigman in Franc Mihič sta zavrnila vse očitke v zvezi z nekorrektnostjo in nepravilnostjo postopka sprejema osnutka preimenovanj. Poudarila sta, da je bil postopek legalen ter da po zakonu predhodna javna razprava ni obvezna. "V Ribnici je dobila na volitvah največ glasov SKD, kar nam daje moralni in politični mandat, da dajemo skupščini predloge," je pojasnil Mihič, Henigman pa dodal: "Če se bomo ljudem izneverili, nam na prihodnjih volitvah ne bodo več zaupali."

Stališče izvršnega sveta, da je bil osnutek psihološko in politično izsiljen, sta označila za nekorrektno ravnanje vlade do poslancev. Menila sta, da izvršni svet ne bi smel "komentirati" lastne skupščine, v nadaljevanju pa sta izredno ostro in kritično spregovorila prav o njegovem delu. Rekla sta, da izvršni svet ne opravlja svoje funkcije tako, kot bi moral, ter da bi morali nekateri neaktivni ministri v občinski vladi razmisliti o odstopu. Vladi sta tudi očitala, da ne izvršuje vseh skupščinskih sklepov in da očitno še ni doumela, v kakšni

Letos tri okrogle obletnice

50 let zasedanja Zbora odposlancev slovenskega naroda, 100 let kočevske železnice in 600 let kočevske župnije

KOČEVJE - Na zadnji seji odbora za proslave pri občinski skupščini Kočevje je bil govor predvsem o pripravah na tri velike proslave obletnic, ki jih bodo v Kočevju slavili to jesen.

STOLETNIČNO KOČEVSKO ŽELEZNICE bodo proslavili najprej, in sicer 25. septembra. V Kočevje je začel voziti vlak leto prej kot proti Novemu mestu. Proslava odprtja kočevske proge pa bo meddržavnega pomena, saj je v glavnem že dogovorjeno, da bodo za to priložnost pripeljali v Kočevje kar štiri muzejski vlaki, poleg slovenskega še avstrijski, madžarski in hrvaški. V Kočevju bodo stali 3 do 4 ure, saj bo tu glavna svečanost na lepo urejeni in okrašeni železniški postaji, nato pa še v mestu.

PETDESETLETNICO ZBORA ODPOSILANCEV SLOVENSKEGA NARODA bodo v Kočevju proslavili 2. oktobra. Takrat bo v Kočevju tudi svečana seja Državnega zbora republike Slovenije, ki se ga bo poleg

narave. Zavedati pa se moramo, da je divjad le manjši del živalskega sveta in je za obstoj divjadi (in s tem lovskega turizma) potrebnih mnogo drugih živalskih in rastlinskih vrst. Te pa so najbolj ohranjene na Kočevskem.

O Kočevskih gozdovih, rastlinstvu in živalstvu vedo več strokovnjaki Evrope kot mi domačini. Tu je mnogo rastlinskih in živalskih vrst, ki v Evropi izumirajo. Interes nas domačinov, Slovencev in Evrope je, da se narava ohrani. Zato je tudi vsa Slovenija dolžna prispevati za vzdrževanje in ohranjanje Kočevskega naravnega parka (seveda pa tudi Evropa, če te trditve drže, o čemer ni bila izrečena nobena beseda, op. pis.). Dohodek, ki se ustvarja iz kočevskih gozdov, bi se moral vračati na Kočevsko, ne pa se zbirati v tako imenovanem integralnem republiškem proračunu in odlivati od tod.

Na tribuni je bilo izrečenih še veliko zanimivih misli, pomembnih za Kočevsko. O nekaterih bomo pisali v posebnih sestavih. To velja še posebno za razgibano razpravo o cestah,

ki naj bi v zgornjem delu Kolpske doline (od Petrine do Osilnice in naprej) povezoval po slovenski strani tamkajšnje vasi, poleg tega pa tudi to območje z matično državo Slovenijo, s katero zdaj sploh nimajo cestne zveze (razen prek hrvaškega ozemlja).

JOŽE PRIMC

PRAZNIK V TRUBARJEV SPOMIN

VELIKE LAŠČE - Skupščina krajevne skupnosti je sklenila, da bodo krajani v tej skupnosti odslej praznovali krajevni praznik vsako leto 8. junija. Ta dan jih bo spominjal na rojstni dan prvega slovenskega pisatelja Primoža Trubarja (1508-1586), ki se je rodil v bližnji Rašici. Letos so ta praznik praznovali prvič in v spomin na 80-letnico, ko so bile temu kraju podeljene trške pravice. Laščan Ivan Pucelj (1877-1945), minister in pripovednik, je ob dnevu te podelitve 31. maja 1913 naročil pri kiparju Svetoslavu Peruziju grb Velikih Lašč. Ob praznovanju je planinsko društvo izvedlo pohod po velikolaški kulturni poti Levstik-Štritar-Trubar. Ta pot poteka od Velikih Lašč na hrib Sv. Rok, v vas Srobotnik, Dolenje (Spodnje) Retje, rojstni kraj Frana Levstika, potem pot vodi na Podvalo, najvišjo točko poti, v Dvorsko vas, na Malo Slevico, Veliko Slevico, v Podsmreko in na Rašico.

V. D.

PODTALNICA NI LE STVAR PODJETJA

SODRAŽICA - Prebivalci tega kraja in okoliških vasi ocenjujejo, da v zadnjih desetletjih kar pospešeno črpamo podtalnico in smo tako posegli v tiste vodne zbiralnike, ki so bili stoletja nedotaknjeni. V razpravah o pospešenem izkoriščanju podzemnih vodnih virov se krajani tega območja zavzemajo, da bi posvetili več skrbi izkoriščanju vodnih virov. Menijo, naj bi to ne bilo vprašanje le javnega podjetja, temveč naj bi o tem razpravljali tudi ostali dejavniki.

OFIJA ZAŠČITA OKOLIŠKIH VAS

Za Studenec ve tudi Trst

13. srečanje izvajalcev na diatonični harmoniki -

STUDENEC - Na 13. srečanju harmonikarjev, ki so ga v nedeljo na Studencu organizirali Gasilsko društvo in Prosvetno društvo Studence ter Zveza kulturnih organizacij Sevnica, se je za nastop na polfinalu, ki bo 28. avgusta v Mengšu, potegovalo 25 glasbenikov z diatonično harmoniko. Prek 900 obiskovalcev je v sicer malce kislem vremenu imelo kaj videti in slišati. Poleg muzikan-tov je za dobro razpoloženje poskrbel zabavni Franc Pestotnik, Osin Podokničar, ki bo s podoknico Nedelja menda prišel kmalu tudi na Studenec. Prijetno popoldne so pomagali narediti tudi poskočni in pozorni strežaji in natakariče, ki so skrbeli za želodce.

Izmed nastopajočih harmonikarjev so se v skupini 16 do 45 let uvrstili v polfinale Denis Novato iz Trsta,

Franc Rajgl iz Kozjega, Jože Stušek iz Krmelja, Gregor Oblak iz Zabukovja in Martin Žibert s Studenca. K temu dodajmo, da je Novato prejel lani v Ljubčini zlato plaketo in da se Rajgl lahko pohvali z zlato plaketo Avgusta Stanka, ki jo je dobil prav tako lansko leto na Zlati harmoniki v Ljubčini.

Iz tekmovalne skupine do 16 let so se uvrstili v nadaljnje tekmovanje Zdravko Derstvenšek iz Ljubljane, Boris Razboršek iz Rimskih Toplic in Sevnčan Roman Kragl.

Najstarejši harmonikar na Studencu je bil Alojz Zvar s Senovega, ki ima za sabo 75 let življenja, najmlajši pa 12-letni Boštjan Povše iz Gornjega Leskovca. Na Studenec je prišlo po več muzikantov iz ene družine. Tako so igrali dva Antona in Martin Perč, Martin in Martina Žibret ter Jože in Zdravko Derstvenšek.

L. M.

GASILCI NAGRADILI ŠOLARJE

KOČEVJE - Občinska gasilska zveza Kočevje je razpisala nagradni natečaj za učence vseh osnovnih šol v občini na temo "Požari v naravnem okolju". Mlade avtorje najbolj uspešnih literarnih del so gasilci nagradili s knjigami, najbolj uspešnih likovnih del pa z barvicami in čopiči. Prejeli so jih: Željko Bjelan, Ana Glavač, Roman Ošvald in Samo Grabrijan (vsi z OŠ Ob Rinži, Kočevje); Simon Gabrovec, Vesna Lužar in David Novak (vsi iz šole v Livoldu); Radija Nanek, Špela Irt, Sandra Čibej, Lea Brinc, Lidija Blatnik, Boštjan Obravovič, Tina Djenadžić in Miha Vardijan (vsi z OŠ Zbora odposlancev); Darko Brunec, Suzana Selšek, Rok Obrč, Sabina Papež, Matjaž Križaj, Majda Česnik, Andreja Žižek, Ana Cimprič in Andrej Hočevar (vsi iz OŠ Stara Cerkev); Sonja Knavs, Simona Janež, Blaž Štefancič in Anja Samsa (vsi iz OŠ Vas-Fara).

Kaj bo z lovišči in divjadjo?

Kdo bo upravljal in kdo gospodaril z lovišči?

RIBNICA - Bo z lovišči gospodarilo gozdno gospodarstvo, občina ali država? O tem v doslej še neuradnih pogovorih ugibajo tudi ribniški lovci. Ni namreč še določeno, kdo bo po novem upravljal z lovišči, gospodaril z divjadjo in tudi plačeval odškodnino za škodo, ki jo dela divjad kmetijem in gozdarjem.

To škodo so doslej plačevali lovci. Ni pa znano, kako bo poslej, če bodo lovišča prevzeli gozdarji, ki bodo - po mnenju lovecev - skrbeli predvsem za svoje koristi in s tem tudi za komercialno plat lova. Lovci iz lovskih družin namreč zelo kritično ocenjujejo gospodarjenje in lov v gojitvenih loviščih in oborah. Tako pravijo, da v gojitvenih loviščih in oborah krmijo divjad, zato prihaja tja največ divjadi, ki nato dela škodo v okoliških gozdovih. Tujim gostom dajo odstreliti najboljšo divjad in tuji jo streljajo "koti v hlevu", pravijo lovci in dodajajo, da se preostala divjad jeseni razprši po kmetijskih površinah in še tam dela škodo.

Lovci imajo še več kritičnih pripomb o tem in onem, predvsem pa ugibajo, kaj bo o vsem tem določal novi zakon. Domnevajo, da bodo v bodoče lovišča v pristojnosti ali gozdnih gospodarstev ali pa občin oz. države in bodo lovske družine le najemnice lovišč.

J. P.

ŽE LETOS ASFALT?

KOČEVJE, DELNICE - Po dokaj zanesljivih hrvaških in slovenskih virih bodo že letos položili asfalt na cestnem odseku od Kuželja do Gašparcev (Mirtovici), ki ga je že pred tremi leti pripravila za asfaltiranje še bivša JLA. Ta cestni odsek je na hrvaški strani Kolpe in povezuje Osilnico s Kočevjem oz. Slovenijo. Zaradi vojne se je asfaltiranje zavleklo. Zdaj je na vrsti asfaltiranje dela hitre ceste Zagreb-Reka, zaradi česar bodo postavili asfaltno bazo pri Delnicah, ta občina pa bo v zameno za to zahtevala asfaltiranje cestnega odseka med Kuželjem in Gašparci (do slovenske meje) ali pa celo še naprej po hrvaškem obrežju Kolpe do vasi Turki.

Preprečimo propadanje stanovanj

Prodaja občinskih stanovanj še do 19. oktobra

KOČEVJE - Povzemamo nekaj misli iz osnutka programa stanovanjske dejavnosti v občini Kočevje za letos, o katerem je pred kratkim razpravljaj občinski izvršni svet.

Občinski program bi moral temeljiti na republiškem (nacionalnem) programu, ki pa še ni sprejet. Zato je kočevski občinski izvršni svet pripravil svoj program, ki pa zajema predvsem naloge, ki jih stanovanjski zakon nalaga občinam kot lastnicem stanovanj in občinskemu upravnemu organu.

Občina Kočevje je lastnik 660 stanovanj, in sicer 561 solidarnostnih (79 borčevskih in upokojenskih je prenesla na skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja), 38 stanovanj delovne skupnosti upravnih organov in izvršnega sveta, 48 stanovanj zavodov, 6 stanovanj nekdanjih SIS in 7 stanovanj društev. Do sredine marca so odprodali 153 stanovanj. Kupoprodajne pogodbe (z imetniki stanovanjske pravice) bodo sklepali še do 19. oktobra letos.

Občina je dolžna priskrbeti primer-no stanovanje vsem imetnikom stanovanjske pravice, ki jim je bilo dodeljeno stanovanje v zasebnih stanovanjih in stanovanjskih hišah, da se bodo lastniki lahko vselili oz. razpolagali s svojim stanovanjem. V občini Kočevje doslej taki primeri niso zabeleženi, bo pa treba zagotoviti stanovanja tistim hišnikom, ki se bodo zaradi upokojitve morali preseliti iz hišniškega stanovanja. Doslej sta dva taka zahtevka, in sicer za hišnika Šeškovega doma in Zdravstvenega doma.

Za stanovanja, ki niso prodana, je občina dolžna skleniti najemne pogodbe. Tako bodo dosedanjim imetniki stanovanjske pravice postali najemniki, ki bodo plačevali neprofitno stanarino. V teh pogodbah bo predvideno, da lastnik dvakrat letno preverja, kako najemnik uporablja in vzdržuje stanovanje. Za boljša stanovanja, ki bodo ocenjena z nad 280 točkami, pa je predlagana profitna stanarina, ki naj bi po sedanjem predlogu znašala 4 DEM za kvadratni meter stanovanja na mesec.

Občinska skupščina kot upravni organ pa je dolžna tudi subvencionirati najemnine in druge stroške uporabe stanovanja, če najemniki iz opravičljivih razlogov tega ne bodo mogli sami plačevati.

Po predlogu izvršnega sveta naj bi z ustreznimi pravilniki uredili tudi dodeljevanje občinskih stanovanj v najem. Tako bo potrebno sprejeti pravilnik o oddajanju službenih stanovanj, pravilnik o oddajanju profitnih stanovanj, morda še pravilnik o oddajanju socialnih stanovanj itd.

Gotovo pa bo treba poskrbeti tudi, da ne bo prihajalo do propadanja stanovanj, kar se lahko zgodi s privatizacijo stanovanj. Veliko lastnikov v cni hiši ali naselju se namreč le težko dogovarja o nujnem skupnem vzdrževanju zgradbe naselja, posebno še o plačevanju stroškov takega vzdrževanja.

J. PRIMC

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj

Najboljši naj pokaže tudi kraj

Odpadki kot problem v Posavju - Zbirajo predloge o ravnanju z odpadki v Posavju in s tem o urejanju regijske deponije - Plačali naj bi, ko bo dokončno znana lokacija

SEVNICA - Najrazličnejši odpadki so v Posavju že precejšen problem. Občine, poleg sevniske še krška in brežiška, ga skušajo rešiti v glavnem vsaka po svoje, obstajajo pa tudi poskusi, da bi se skupaj lotile gradnje regijskega odlagališča odpadkov.

V ponedeljek je sevniški izvršni svet obravnaval Poročilo o izbiri najugodnejšega ponudnika za izdelavo skupnega koncepta ravnanja z odpadki v Posavju. Spričo pregretega ozračja, ki je posledica posavskega odpora zoper gradnjo radioaktivnih odpadkov, povejmo, da se poročilo nanaša na gradnjo odlagališča za komunalne odpadke, in ne na deponijo radioaktivnega materiala.

Ali bodo v Posavju naposled našli za vse kolikor toliko ustrezno komunalno deponijo, ob obravnavi omenjenega poročila ni jasno nič bolj kot tedaj, ko ga še niso imeli. Za zdaj vladni močje v Sevnici, v kratkem pa jim bodo sledili tudi v Krškem in Brežicah, operirajo le s podatkom,

ednjima, da mora vsak od njih po svojih močeh nabirati denar tudi v Ljubljani. Glavni problem pri odlaganju odpadkov po, po vsem sodeč, kraj, kjer bi bilo smetišče. To trditev potrjujejo navsezadnje tudi besede sekretarja Jožeta Kolarja, da je ustreznega razpisna komisija dala prednost izdelovalcem elaborata, ki so pripravljani iskati tudi lokacijo. Drugače povedano: lahko je narediti v kaki pisarni dobro študijo o odlaganju smeti, težje pa je zamisel uresničiti, saj se prebivalstvo deponij otepa na vse kriplje. Da je lokacija res glavno vprašanje, potrjuje tudi tale vladna nepopustljivost do avtorjev elaborata, kateri koli že bodo na koncu izbrani: del cene elaborata naj bi Posavci plačali šele v trenutku, ko bo kraj bodočega regijskega komunalnega smetišča uradno in tudi drugače res dokončno potrjen.

M. LUZAR

Drobne iz Kočevja

NAJPREJ UDARI PO SIROMAKU - Tudi v kočevski občini so že dobili prve davčne obračune za lani. Kot se spodobi - najprej udari po siromaku! - so med dobitniki tudi tisti, ki so brez dela. Tako je nekdo, ki je lani dobival le tri mesece pomoči za brezposelne (po okoli 10.500 tolarjev na mesec) ostale mesece pa nič, vesel pohitel na pošto po priporočeno pošiljko davkarije, ker je bil prepričan, da bo dobil še kaj denarja nazaj. Pa se je ušel, saj je zvedel, da dolguje davkariji še 1200 tolarjev, čeprav so mu davek od pomoči za brezposelne že odbili in čeprav je predložil dokumente za davčne odbitke itd. Koliko bodo po tej davčni logiki morali plačati šele upokojenci, da o raznih podjetniških niti ne govorimo!

KORAK PRED OSTALIMI - Naša podjetja si izmišljajo razna udarna reklamna gesla. Neko kočevsko podjetje ima na svojem kombiju zadaj napis "Korak pred ostalimi". Šofer pa očitno jemlje to geslo resno, saj je na cestnem odseku, kjer je največja dovoljena hitrost 50 km na uro, urno prehitel nekoga, ki je tam vozil 70 km na uro. Temu se torej reče: Korak pred ostalimi.

MANJ NABIRALCEV - Na Kočevskem vsako leto ob tem času pridno nabirajo borovnice, jagode, gobe in tudi zdravilna zelišča. Letos je nabiralec manj, pa ne zato, ker je vsega tega v kočevskih gozdovih manj, nabiralci se boje medvedov, še bolj pa klopotov, saj je precej ljudi na Kočevskem zbolelo za raznimi zelo hudimi boleznimi, ki jih zdravniki pripisujejo ugrizu klopa, in to ne le svežemu, ampak celo tistemu pred 10 ali več leti.

Ribniški zobotrebec

TRČENJE ŽENSK - Na magistralni cesti v naselju Grič je prišlo 21. junija do prometne nezgode, v kateri je bilo za 300.000 tolarjev škode. Do nesreče je prišlo, ko je voznica osebnega avta Č. H. iz okolice Ribnice zaradi vozila, ki je pred njo zavijalo v levo, zavirala. Pri tem jo je zaneslo na levo stran ceste v osební avto, ki ga je vozila voznica M. Z. iz Delnic.

BOJEVITI RIBNIČAN - 22. junija ob uri strahov (okoli polnoči) so zaprosili ribniške policiste za pomoč iz pivnice restavracije Jelka v Ribnici. Policisti so ugotovili, da je neki osemmajstelnik iz Ribnice brez vzroka žalil goste in nato nekoga starejšega udaril po obrazu. Zdaj bo osemmajstelnik R. A. prišel pred sodnika za prekrške, ki ga ne bo udaril po obrazu, morda pa ga bo vsaj po žepu.

RIBNIŠKA ZNACILNOST - Pravzaprav so kozolčki značilnost vse ribniške občine od Dolenje vasi do Loškega potoka. Kozolčki so sestavljeni le iz nekaj lat in navpičnih drogov, na katerih kmetje sušijo seno, ko je suho pa seno in kozolčke pospravi-jo.

Sevniški paberki

KAJENJE - Eden od članov sevniskega izvršnega sveta je pred kratkim malce bolj kašljal, kot to počne običajno. Na kašelj ga žene vse od zadnjega zasedanja občinske vlade v ponedeljek. Ko so razmišljali, za kaj gre, so prišli do zaključka, da je za vse skupaj kriv prav ponedeljkov sestanek izvršnega sveta. Udeleženci so vlekli ko Turki. Govori se, da so si privoščili trenutek kadilske svobode. Na seji namreč ni bilo novinarja Pavleta Perca, ki je menda strah in trepet sevnških velmož in drugega osebja, ki brezplačno prekajuje ljudi v sejhnih sobah in drugih zaprtih prostorih.

POKROVITELJI - Sevniški rokometni klub je pred pričetkom nove sezone ostal brez dosedanjega edinega in glavnega pokrovitelja. Drugače povedano, podjetje Lucia jih je pustilo na cedilu. Športniki so zaskrbljeni, ljudje pa začudeni, da se je sevniški grost Lucia naveličal plačevati imenitno žoganje v 2. državni rokometni ligi, do česar ima seveda vso pravico, če ni dogovorjeno drugače. Po Sevnici se govori, da Lucii sedijo na vratu upniki in da je pri rokometu umanjkala, da bi prihranila kaj denarja. Slišati pa je tudi, da bo omenjeno pokroviteljstvo zažvelo znova, saj se športniki kot taki radi večjejo na prodorne poslovneže in Lucia je kot dobro podjetje prešla prav letos priznanje posavske medobčinske gospodarske zbornice.

PROMET - Sevnica naj bi kmalu postala mirno, tiho in prometno varno mesto. K temu naj bi pripomogel uradni sklep, da se po mestu ne sme voziti hitreje kot 50 km na uro. Sliši se prekrasno, ampak domačini se boje, da so bika zgrabili za roge na nepravem koncu. Tudi potem ko bodo fički in druga upokojenska vozila ropotala petdeset na uro, bodo švigajoči mopedi z vozniki vred pravi bič božji za to mesto ob Savi, ki se mu le stežka umakneš na večernem sprehodu.

DVA DOKAZA - Krčani glasno vpijejo, naj država povrne tak status nuklearke, da bo ta lahko varno obratovala. Državni sekretar Boris Sovič je na to jedrnatno odgovarjal, da ni razloga za zaključek, da jedrska ne obratuje varno. Krčanom ni bilo treba dolgo iskati dokazov svoji trditvi v prid. Če poči čisto navaden ventil v jedrski, mora direktor v Ljubljano prositi za denar, saj ima NE Krško zablokiran račun. In še en dokaz. Za to, da so plačani poklicni gasilci, ki imajo pomembno vlogo pri varnosti jedrske, mora skrbeti predsednik izvršnega sveta.

KAJ KOMPLICIRATE? - Tako je dejal Boris Sovič, ko so Krčani glasno sumili, da sta začasno skladiščenje in trajno odlagališče v neki povezavi, in želeli celovito reševati problematiko v zvezi z NEK. Pozval jih je, naj čimprej dajo zeleno luč za razširjeno skladišče NSRAO znotraj NEK, in jih potolažil: "KO BO dekomisijski fond oblikovan, ČE SE BODO ta sredstva zbirala, BI SE MORALA nameniti za zaprtje NEK."

KOŠARICA - Gospod Mirko Avsenak je dal košarico občinski skupščini. Odločil se je, da ne bo sprejel priznanja, ki mu ga je namenila ob letošnjem prazniku občine. Tisti, ki poznajo staro kmečko navado, pričakujejo reakcijo. Upajmo, da mu ušla dama ne bo vrnila s klofuto.

MEDVEDI - Ljubljanska regija je edina, po kateri se prosto po naravi sprehajajo medvedi. To je na razgovoru o državni upravi in lokalni samoupravi v Krškem ugotovil Tone Peršak. Tisti večer se je ljubljanski pridružil še posavska regija. Dva primerka sta namreč prišla gostovat v njen center. Loncec z medom sta za vsak primer pustila doma, v Ljubljani, kjer se že cedi med in se tudi še bo.

KOMUNA - Isti Tone Peršak je tudi povedal, da naše občine niso bile prave občine, ampak Marxove komune, nekakšni sedeži, okrog katerih se je razvijal komunizem. Naj ga malo popravimo. Komunizem se ni razvijal okrog, ampak v njih. Vsak si je vzel, kolikor je potreboval.

Novo v Brežicah

ZGODOVINSKO - Pa se je letos le zgodilo nekaj zgodovinskega. Posavci svoj Kališovec obravnavajo podobno kot Kristusovo rojstvo. Svoje seje štejejo: pred Kališovcem, prva po Kališovcu, druga po Kališovcu. Kristus je svoje življenje končal na križu, da bi odrešil človeka. Upajmo, da Kališovec ne bo končal na radioaktivnih odpadkih. Da bi odrešil Jazbinška.

DEŽ - Vse, kar je duhovnega prišlo na srečanje parlamentarcev v Brežicah, je po izjavah opazovalcev zelo dobro igralo nogomet. Na žalost so bili precej manj kot pri tuzemskih zadevah uspešni na drugem področju. Med vročo tekmo ni bilo časa za pogovor s tistimi, ki ureja vreme. Ta je vse goste zato lepo opral in za povrh še ohladil. Osrednjemu srečanju na grajskem dvorišču pa ni mogel do živga. Pred vetrom so goste ubranili debeli grajski zidovi, pred močjo improvizirane strehe nad dvoriščem in pred mrazom tekočina, ki jo je sicer tako težko prodati.

IZLET - Tisti, ki bi radi čimbolje poskrbeli za promocijo brežiške občine (turiščno in zlasti politično) očitno menijo, da si republikanski poslanci vroče želijo turističnega izleta po njihovi občini. Kar precej se jih je menda prijavilo, toda na žalost je želja eno, resničnost pa povsem drugo. Da ne bi izlet propadel, so se organizatorji morali znajti. Strpali so v avtobus vse, kar je postopalo okoli. Parlamentarce, občinarje, nogometaše.

PODJETNO - V bodoči lokalni samoupravi naj bi se male občine znašale tako, da bi delovale kot neke vrste podjetja. Prirejale naj bi kakšne prireditve, igre, veselice in drugo, kar bo privlačilo ljudi in občinam navrglo kaj cvenka. Kako bo zgedala taka veselica in demografsko najbolj ogroženih krajev, si v Ljubljani ne predstavljajo. Da bi jim pomagali, bi lahko neke pod Orličico ali Gornjanci priredili veselico in nanjo povabili funkcionarje. Morda bi jim potegnili, kaj so težave teh območij, ko bi jih s poljšo urnostjo postregle ostarele ženske in bi na frajtonerico zaigral stari oča.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 4. do 20. junija so v brežiški porodnišnici rodile: Irena Jankovič iz Krške vasi - Gregorja, Jožica Travnikar iz Bičelskega - Aleša, Lidija Sušin s Sel pri Dobovi - Klemenca, Franciška Lipej iz Glogovega Broda - Dejana, Šporesa Halili iz Brežic - Petrita, Liljana Grubar iz Busovače - Mitja, Anita Krošl iz

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

Krško igra z enim adutom

O razširitvi začasnega odlagališča NSRAO bodo odločali takrat, ko bo vlada povedala, kako in kaj z NEK

KRŠKO - Skupščina občine Krško je konec januarja 1992 po dolgi razpravi sprejela spremembo planskih dokumentov občine, ki se nanašajo na razširitev začasnega skladišča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov znotraj ograje NEK. Zdaj je v postopku sprejemanja dopolnjeni ureditveni načrt nuklearke. Krški izvršni svet je gradivo obravnaval že konec maja letos, vendar pa kljub sklepu postopek sprejemanja ni napredoval.

Zaradi novih dejstev so sklicali izredno sejo na to temo, jo prekinili zaradi razgovora z NEK in državnim sekretarjem Sovičem ter jo nadaljevali preteklo sredo. Takrat se je predsedstvu skupščine in izvršnemu svetu na seji spet pridružil državni sekretar za energetiko Boris Sovič. Na seji so sklenili, da bodo nadaljevali

Krškem, zato je odgovornost članov IS še toliko večja. Boris Sovič je trdil, da so te izjave osebni pogledi posameznih ministrov in ne stališče vlade, zato so se Krčani vprašali, s kom se potem lahko sploh pogovarjajo.

V delovnem gradivu, ki ga je sekretar za prostor in okolje Franc Jenič predstavil na začetku seje, so predlagali nekatere zaključke. Protestirali so proti neveljavni omenjene problematike in zahtevali, da se pripravi strokovna konferenca, ki bi razjasnila najbolj žgoča vprašanja okrog NEK. Na njej naj bi sodelovali predstavniki vlade, posavskih izvršnih svetov, Agencije za RAO in NE Krško. Sklicali naj bi tudi izredno sejo krške skupščine in nanjo poleg delegacij sosednjih občin povabili še predstavnike države.

V vsestranski in preširoki razpravi, ki je sledila, so nato na predlagane sklepe pozabili. Ob predpostavki, da

tudi državni sekretar Sovič nima nobenih stališč vlade o obravnavani temi, na seji ni bilo nobenega pogajanja, ampak samo razgovor. Tako niso sprejeli sklepa o oblikovanju skupine, ki bi povezovala delo občine in države, pač pa so imenovali svojo komisijo, ki bo pripravila gradivo za razgovor z vlado. Ugotovili so namreč, da je samo ta lahko njihov pristojni sogovornik.

B. D.-G.

KONCERT TREH PEVSKIH ZBOROV

DOBOVA - To soboto bo mešani pevski zbor iz Dobove imel v gostech mešana pevska zbora iz Vrtojbe pri Novi Gorici in iz zamejske Rupe Peči v Italiji. To bo že tretje podobno srečanje, zato si člani vseh treh zborov želijo, da bi postalo tradicionalno. Na koncertu, ki bo ob 20. uri v kulturnem domu v Dobovi, bodo zato podpisali tudi listino o medsebojnem prijateljstvu in sodelovanju. Gostujoča zbora bosta v nedeljo, 4. julija, sodelovala še pri deseti maši v farni cerkvi v Dobovi in bosta po maši priredila skupni koncert.

Spet podpora države

Obnovi plinskega bloka 1 bo sledila prenova drugih turbin - Do leta 1997 60 mio mark za novo turbino

BREŠČANICA - V plinsko-parni elektrarni Breščanica so pred tednom dni svečano obeležili 50-letnico obratovanja, ko je minister za gospodarski razvoj dr. Maks Tajnikar pognal obnovljeni plinski blok 1. Tokratna obnova je stala 3,5 milijona nemških mark, v elektrarni pa načrtujejo v naslednjem letu še obnovo 3. turbine in pozneje postopno še drugih turbin, ki bi jih priključevali na zemeljski plin, saj imajo plinsko postajo že na dvorišču elektrarne. Do leta 1997 naj bi zgradili tudi novo plinsko turbino.

Sedanja naložba v rekonstrukcijo obstoječih plinskih naprav je dobila svoje mesto v državnem proračunu. To dokazuje, da je breščanska elektrarna po nekajletnem obdobju, ko se zaradi visoke cene goriv ni vedelo, kaj in kako bo z njo, spet dobila podporo v državnih krogih. Bil je že zadnji čas, saj so naprave, zlasti v parnem delu, že začele propadati. Bodočnost elektrarne je v prehodu na uporabo zemeljskega plina, s čimer bi naprave obratovale trajno in ne le občasno ter se tako obnavljale.

Nova turbina z močjo 40 do 50 MW, ki naj bi jo zgradili do leta 1997, bi dajala konično in pasovno energijo. Slovenija potrebuje predvsem konično, ki vskoči v sistem, ko kje drugje zaškriple, in je ponavadi dva- do trikrat dražja od običajne energije. V naslednjem desetletju, ko

Slovenija še ne bo potrebovala pasovne energije iz Breščanice, naj bi le-to izvažali in tako pokrili naložbo vredno 50 do 65 milijonov mark.

Stalno obratovanje elektrarne v Breščanici bo pripomoglo, da se bodo izboljšale napetostne razmere na območju Dolenjske in Posavja ter da bo izboljšana tudi varnost napajanja NEK. Obratovanje s pomočjo zemeljskega plina bo okolju prijazno in bo zagotavljalo socialno varnost delavcem in bodoči razvoj Elektrarne Breščanice. Plinski del elektrarne potrebuje do polne zmogljivosti samo 10 do 15 minut, parni del pa 1,5 ure, zato ima elektrarna vlogo vedno pripravljene rezerve. Breščanska elektrarna v tako kratkem času da 70 MW moči, kar je veliko, če vemo, da Slovenija potrebuje skupno 150 do 200 MW pomoči. Statistika govori, da se je doslej elektrarna vključevala v omrežje približno stokrat na leto, vsakič povprečno po 2 do 3 ure. Ker so fiksni stroški obratovanja enaki, čeprav elektrarna deluje le občasno, se bo s stalnim obratovanjem povečala ekonomičnost.

Kot pravi direktor Niko Kurent, je to razmeroma ugodna cena, saj gre za uporabo že obstoječega postrojenja, pa tudi sicer so naložbe v plinske elektrarne za polovico cenejše kot v elektrarnah na premog.

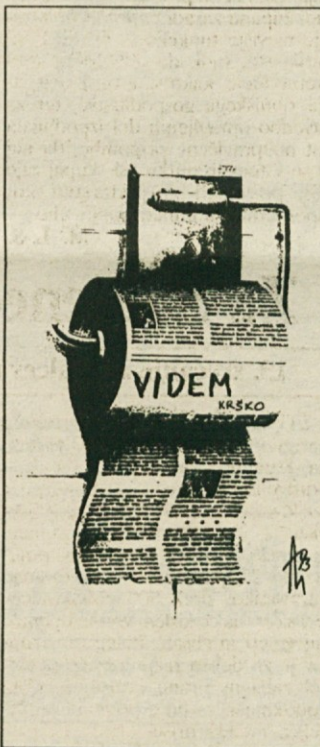
B. DUŠIČ-GORNIK

KLEPET NAMESTO POGAJANJ - Ko so na seji predsedstva in izvršnega sveta občine Krško ugotovili, da bi edini pristojni sogovornik bila vlada, so državnemu sekretarju za energetiko Borisu Soviču zgolj naštevali nakopičene težave. Na ostru pogajanja so pozabili ali jih niso želeli ali pa jih niso bili sposobni izpeljati. Morda bo kaj bolje, ko bo izhodišča za pogajanja z vlado pripravil na isti seji izvoljeni tim. Na sliki (od leve) Boris Sovič, Franc Jenič, občinski sekretar za prostor in okolje, in direktor nuklearke Stane Rožman. (Foto: B. D.-G.)

POGNAL PRENOVLJENO TURBINO - Pretekli četrtek je ob 50-letnici Elektrarne Breščanica minister Maks Tajnikar pognal turbino v prenovljenem plinskem bloku elektrarne. Naložba je stala 3,5 milijona mark in je dobila podporo iz državnega proračuna, kar kaže, da je bodočnost te elektrarne spet nekoliko bolj jasna. Že v naslednjem letu načrtujejo naslednjo prenovno, do leta 1997 pa naj bi postavili novo turbino ter začeli obratovati stalno in ne le ob konicah. Pogonsko gorivo bo takrat zemeljski plin, ki je že napeljan na dvorišče elektrarne. (Foto: B. D.-G.)

DOLENJSKI LIST
Vaš četrtkov prijatelj

ZNAK JE - Nekateri trdijo, da ni nihče ničesar ukrenil glede ceste med Breščanico in Senovim, ki je sicer asfaltirana, a tako jamasta in tolikokrat zakrpana, da po njej težko in neradi vozijo. Toda dejstva govorijo zoper take trditve. Na začetku ceste v Breščanici so namreč postavili na vidno mesto znak za dvoje obvestil, in sicer, da je vozišče jamasto in da je dovoljena hitrost 40 kilometrov na uro. To je pred kratkim povedal, in to s kislim nasmehom, celo državni prometni inšpektor, kar kaže, da pri nas iz potrpežljivih državljanov lahko brije norca vsak uradnik. (Foto: M. Luzar)

ZDAJ NA 18 LUKNJAH

MOKRICE - V preteklem letu so v hotelu Grad Mokrice začeli prirediti turnirje v golfu na 9 igriščih, letos pa so igrišče dokončali, tako da je za igro na razpolago že 18 lukenj, na katerih so minuli petek pripravili golf turnir Orion.

DOMAČE TRNJE

- Odgovorni znajo tako izvrstno zaigrati svetnike, da bi zaslužili - podelitev oskarja.
- Etnično čiščenje dokazuje prisotnost ideološke umazanije.
- Dvojna morala večkrat prinaša enkrat kapital.
- Tiste, ki nam žagajo vejo, na kateri sedimo, je treba odžagati.
- Birokracija najprej molče, potem pobira smetano, da bi nazadnje imela - maslo na glavi.

MARIJAN BRADAC

REPRIZA V MALEM - Pretekli četrtek so v galeriji Posavskega muzeja, ki je ravno ta dan slavil 44-letnico obstoja, odprli pregledno razstavo slikarja Gornjirja Antona Kosd. Razstava bo odprta do konca avgusta, vsak dan med 8. in 13. uro. Na ogled je približno tretjina od preko 550 Kosdovih del, ki so sicer razstavljena v ljubljanski Moderni galeriji. Kot je pri predstavitvi razstave in avtorja povedala prof. Breda Ilich Klančnik, je pokojni avtor, sicer član Slovenske akademije znanosti in umetnosti in večkratni Prešernov nagradjenec, v svojih delih ubral kombinacijo razuma in čustva ter ustvarjal v vseh klasičnih zvrsteh od realizma do abstraktnosti. (Foto: B. D.-G.)

Čestitamo!

Brežice - Barbaro, Suzana Urek iz Župeleca - Tadejo, Valerija Kostanjek iz Bučerce - Barbaro, Romana Koren iz Lokev - Davorina, Mojca Jeršič iz Šentlenarta - Davorina, Olga Gajski iz Bregance - Kristjana, Jelka Bec iz Boštanj - Tineta, Monika Bogovič iz Arrovega sela - dedklo, Nina Begič iz Krškega - dečka in dedklo.

V času od 20. do 27. junija so v brežiški porodnišnici rodile: Marjanca Zupanc iz Globočic - Niko, Romana Krošl iz Slogonskega - dedklo, Jana Fridl iz Kladja - Domna, Mateja Slopek iz Brežic - dedklo, Tamara Sovec s Čateža - Patricijo in Jožica Hotko iz Dečnih sel - Simona.

Brez odškodnin poslej ne bo šlo

Občane brežiške občine bo odvoz smeti stal na mesec še dodatnih 9000 mark - Prispevek za novo smetišče - V letu dni koncept regijskega odlagališča odpadkov?

BREŽICE - Odlagališče komunalnih odpadkov v Dobovi je polno in tudi že prekrito z zemljo. Ker o novem regijskem odlagališču modernejšega in okolju prijaznejšega tipa še ni sledu, so bili Brežičani spet prisiljeni uporabiti odsluženo gramoznico v Ločah. O njeni uporabi so vse tri vpletene strani (izvršni svet, KOP in KS Dobova) podpisale pogodbo, ki govori o obveznostih in dolžnostih. Dobovčani so sprejeli še eno smetišče v svojo krajevno skupnost, vendar bodo zaradi tega vsak mesec dobili 8800 nemških mark odškodnine. Vsako leto bodo od te vsote morali 1000 mark odšteti še Gozdnemu gospodarstvu Brežice, ki je lastnik zemljišča.

Brežiško komunalno podjetje je v minulih dneh na enem koncu stare deponije še navažalo smeti, odslej pa bodo njihova vozila odpadke odvažala na novo lokacijo v Ločah. Tja bodo vozili, dokler se jama ne zapolni, predvidoma kakšno leto in pol. Javno podjetje je dolžno urediti staro smetišče, vzdrževati dovozno makadamsko pot do novega smetišča,

prestaviti čuvajnico in zagotoviti čuvajsko službo na smetišču ob delavnikih od 7. do 15. ure, odstraniti razmetane odpadke in ograditi novo smetišče z dvometrsko žičnato ograjo. Domačini tudi ne želijo, da bi se romski družini iz dobovskega smetišča preselili na ločho.

Na novo deponijo bodo vozili samo komunalne odpadke, poleg tega pa bo lahko odlagala le pooblaščen organizacija, to je za zdaj KOP. Krajani Dobove so ob tem predlagali, da bi zanje izjemoma veljalo, da lahko tudi sami vozijo odpadke, saj bi jim bilo to ceneje kot pa plačevati za to delo javno podjetje. Cena odvoza odpadkov se bo namreč z novo lokacijo povečala zaradi večje oddaljenosti, odškodnine in zahtev po dobrem vzdrževanju. Po sklepu izvršnega sveta bodo v ceno zaračunali tudi začasni prispevek za izgradnjo in vzdrževanja nove deponije v višini 60 odst. redne cene odvoza komunalnih odpadkov.

Podobno kot v sosednji krški občini tudi v Brežicah ravno zdaj poteka

akcija, v kateri želijo z organiziranim odvozom smeti zajeli vso občino. V mesecu dni bodo prve krajevne

• V juniju poteče tudi rok za izbiro najugodnejšega ponudnika za izdelavo koncepta regijskega odlagališča odpadkov. V komisiji za izbor je po en predstavnik vsakega posavskega izvršnega sveta in po en predstavnik javnega podjetja iz vsake občine. Rok izdelave projekta bo eno leto. V tem času bo moral izbrani ponudnik pripraviti analizo stanja zbiranja odpadkov v Posavju, koncept zbiranja, sortiranja in odvažanja odpadkov, izobraževanja in komuniciranja z javnostjo, organiziranja izvajalcev in nakazati možne lokacije za tako odlagališče.

skupnosti že opremljene s posodami, medtem ko bodo do jeseni prav v vseh krajih občine postavili primerne posode za odvoz.

B. DUŠIČ-GORNIK

kultura in izobra- ževanje

“PIAF” PRIHODNJI ČETRTEK V NOVEM MESTU

NOVO MESTO - Letošnjim novomeškim poletnim kulturnim večerom zaradi bolezni in vremenskih neprilik start nikakor ne uspe. Upajmo, da bo več sreče prihodnji četrtek, ko bo ob 21. uri v kapiteljskem atriju na sporedu “Piaf”, koncert za dva igralca. Nastopala bosta Alenka Vidrih in Gojmir Lešnjak, klaviature bo igral Borut Lesjak, violino in kitaro Saša Olenjok, harmoniko pa Slavka Žnideršič. Avtorica projekta je Alenka Vidrih, delo pa je režiral Dušan Jovanović.

Zdrobili smo le vrh ledene gore

Kulturnika, pisatelja in politika dr. France Bučar in dr. Dimitrij Rupel o svojih novih knjigah in o aktualnih dogajanjih v slovenski politiki

NOVO MESTO - Znana slovenska kulturna delavca in zadnje čase tudi politika dr. France Bučar in dr. Dimitrij Rupel sta prejšnji teden v študijski knjižnici Mirana Jarca predstavila svoji knjigi Prehod čez Rdeče morje in Odčarana Slovenija. Knjigi sodita v krog avtobiografsko dokumentarne in esejistične literature, ki obravnava najbolj občutljiva leta slovenske pomladi, prizadevanja za slovensko samostojnost ter utrjevanja slovenske državnosti.

Že naslova obeh knjig sta simbolična in hkrati dvoumna. Pomeni naslov knjige dr. Bučarja Prehod čez

Rdeče morje beg iz sužnosti ali pričetek novih zdrah in preprirov, ki bodo tudi Slovence tako kot nekdanj

POLITIKA IN PISATELJA - Pisatelja in dejanska soustvarjalca sodobne slovenske zgodovine, dr. France Bučar in dr. Dimitrij Rupel, v študijski knjižnici Mirana Jarca. (Foto: T. Jakše)

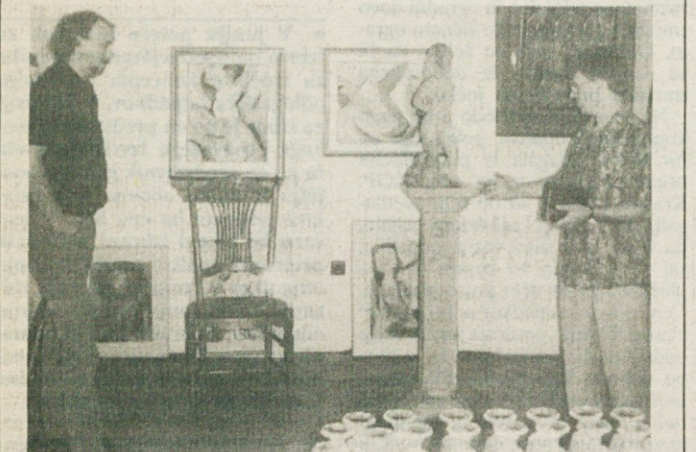
Gola lepota gibanja

Razstava aktov v galeriji zlatarne Krona

NOVO MESTO - Akademski slikar Jože Kumer je zadnje sredo, prav na kresni večer, v galeriji novomeške zlatarne Krona, Vrhovčeva ulica 3, gostom predstavil svojo vizijo sanj kresne noči - devet akrilnih platen, pet pastelov in eno leseno figuro. To so akti v gibanju - dva je slikar celo naslovil Dinamika I in Dinamika II - v različnih prevladujočih barvnih odtenkih in med sabo mojstrsko usklajenih. Slike, nekatere so že na meji abstraktnosti, so plod zadnjih treh let, a so prikaz le ene od smeri umetnikovega iskanja in ustvarjanja iz tega časa. Tudi lesena figura, akt, ki ga je umetnik poimenoval Počivajoča Kariatida, je izraz tega iskanja, saj Jože Kumer pravi, da se s kiparstvom sicer že dolgo ni ukvarjal, a ga zadnje čase vznemirja in privlači, tako da je že začel izbirati primeren les za morebitni odgovor temu izzivu. Kariatide se je lotil čisto po naključju, ko mu je prišel pod roke kos hrastovega nosilca, ki je ostal po obnovi mostu v Dolenjskih Toplicah. Od tod leseni skulpturi tudi ime.

Otvoritev prodajne razstave, odprta bo štirinajst dni, je pospremila glasba, ki jo je iz svoje kitare izvajal Bojan Drobež. Večino skladb, ki jih je predstavil, je z njegove najnovejše CD plošče “Odprto morje”, ki mu jo je pred kratkim založil novomeški studio Sraka. Na CD plošči je posnetih štirinajst skladb, katerih avtor in izvajalec je kitarist sam, na nekaterih pa ga spremljajo še drugi znani slovenski glasbeniki.

T. J.

KITARIST IN SLIKAR - Kitarist Bojan Drobež (levo) in akademski slikar Jože Kumer sta v galeriji zlatarne Krona obiskovalcem približala sanje kresne noči. (Foto: T. Jakše)

Odkrivamo dolgo zamolčano bogastvo

V nedeljo je bila v Baragovi rojstni hiši odprta še ena spominska soba - Vse več znanja o tem slavnem rojaku in prvem slovenskem svetniškem kandidatu

MALA VAS - V hiši, kjer se je 29. junija leta 1797 rodil znameniti misijonar, indijanski škof in svetniški kandidat Friderik Baraga, je bila v nedeljo popoldne odprta še ena spominska soba. V dosedanji sobi je bila prikazano predvsem pohištvo iz časa njegovega rojstva, njegova književna dela in literatura o njem, v na novo pridobljenem prostoru poleg dose-danega v prvem nadstropju građiça pa je prikazana življenjska pot tega slavnega trebanjskega rojaka, kraji, kjer je deloval in vsebina njegovega dela.

Slovesnosti ob otvoritvi, ki je sodila v sklop kulturnih prireditvev “Srečanja v moji deželi,” je prisostvovalo veliko število ljudi, med častnimi gosti pa so bili gotovo najvidnejši slovenski metropolit in nadškof dr. Alojzij Šuštar, škof Anton Turk, predsednik Baragovega odbora monsig. Zdravko Reven, zunanji minister Lojze Peterle, državna sekretarka pri ministstvu za kmetijstvo Alenka Urbančič in predsednik Slovenske izseljenske matice dr. Mirko Jurak. Častne goste je pozdravil član trebanjskega izvršnega sveta Milan Rman, nato pa je spregovoril še o pomenu Baragovega dela in njegovega dne, ki se ga radi spominjajo rojaki v Ameriki, zdaj pa čedalje bolj prihaja v zavest

tudi njegove matične domovine, ki ga je predolgo po krivem odričevala.

Monsig. Zdravko Reven, predsednik Baragovega odbora pri ljubljanski škofiji, je približal poslušalcem Baragovo delo, ki ga je opravljal med ameriškimi Indijanci iz šestih središč v bližini današnje meje med SDA in Kanado, in se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri utrjevanju Baragovega spomina. “Prepričan sem, da bodo Mala vas, Knežja vas, župnija Dobrnich in občina Trebnje s to sobo pridobile še več obiskovalcev, saj s tem odkrivamo tisto bogastvo, ki je bilo dolgo časa zamolčano,” je v nagovoru poudaril nadškof dr. Alojzij Šuštar, zunanji minister Lojze Peterle pa je navzoče spomnil na to,

da Ameriko ponavadi omenjamo kot deželo, od koder pričakujemo pomoč, nimamo pa v zavesti vedenja, da je to dežela, ki smo ji mi prav preko velikih moč, kakršen je bil Baraga, veliko pomagali. “Vzemimo tega človeka, velikega kristjana, kot človeka, ki govori tudi za Knežjo vas in druge vasi, da ne rečem za celo Slovenijo, ker bi nam tisto, kar je učil tam, prav prišlo tudi doma. Učil je solidarnosti, nagovarjal je k strpnosti in k skrbi za bližnjega. Morda nam vsega tega danes najbolj manjka,” je med drugim dejal Lojze Peterle.

V kulturnem programu pred otvoritvijo spominske sobe je pel pevski zbor Friderika Barage, med pesmi-mi pa je recitala Zvonka Falkner. T. JAKŠE

RAZSTAVA V METLIŠKEM GRADU

METLIKA - V soboto, 3. julija, ob 20.30 bo v razstaviščnih prostorih metliškega gradu likovna razstava slikarja Janka Kastelca iz Sežane. V kulturnem programu bosta sodelovala Kristina Oberžan, učenke Glasbene šole v Metliki, ki bo igrala na saksofon, in glasbeni pedagog Andrej Kunič, ki jo bo spremljal na klavirju.

Nizozemski glasbeniki na vaje v Črnomelj

Priprave na evropsko
turnejo

ČRNOMELJ - Sedaj je že povsem jasno, da bo od 6. do predvidoma 20. julija v Črnomlju nizozemski mladinski simfonični orkester, ki šteje sto članov. Glavni organizator in zastopnik orkestra v Sloveniji je Glasbena mladina Slovenije pri glasbeni šoli Črnomelj, nosilci projekta pa so tukajšnji dijaški dom, Zavod za izobraževanje in kulturo s kulturnim domom, kjer bo orkester vadil, osnovna šola Miran Jarca, kjer bodo sekcijske vaje, hotel Lahinja in Integral Črnomelj. Želja organizatorja je, da meščani nudijo v tem času nizozemskim gostom vso pozornost, še zlasti v prodajalnah in gostinskih lokalih. Sicer pa bodo imeli Nizozemci dovolj časa, da si bodo lahko ogledali tudi znamenitosti Bele krajine in Dolenjske.

Orkester bo vadal od 6. do 16. julija. Na javnih vajah bo pripravil koncertni program za evropsko turnejo. Naslednjih pet dni pa je predvidenih za koncerte po Sloveniji. 13. julija bodo imeli nastop na grajskem dvorišču v Metliki, 16. julija v športni dvorani v Črnomlju, koncert pa bo tudi v Brežicah. Na vseh nastopih bodo mladi glasbeniki izvajali znamenita dela velikih glasbenih mojstrov.

M.B.-J.

Glasbena šola ni le za izbrance

Šolnina ne pokrije vseh stroškov - Papirji za ureditev dvorane in učilnic na podstrešju - Pouk novih instrumentov - Nekoč tudi orkester?

BREŽICE - Slovenske glasbene šole se nahajajo v čudnem položaju. Njihovo delo je opredeljeno kot dodatni vzgojno-izobraževalni program. Država zagotavlja sredstva za plače delavcev v glasbenih šolah, občine skrbijo za obnovu opreme in učil, medtem ko morajo za stroške poslovanja poskrbeti šole same. Če bi vse te všteli v šolnino, ki zdaj znaša 1500 tolarjev na mesec, bi bila ta previsoka in bi se na naših glasbenih šolah učili le otroci najbolj premožnih staršev.

Večina občin zato (nedavno se je tako odločila tudi brežiška) iz proračuna pokriva tudi stroške prehrane delavcev in njihove izdatke za prevoz na delo. Učitelji brežiške glasbene šole se namreč vozijo na delo tudi na Bizelsko, v Dobovo in Župelevec, kjer imajo svoje oddelke. Kot je povedal ravnatelj šole prof. Drago Kržanič, brez teh oddelkov sploh ne bi mogli organizirati pouka, saj imajo precejšnje težave zaradi prostorske stiske. Stavba glasbene šole je stara in potrebna temeljite prenove, ne samo nekdanj lepe in zdaj odpadajoče fasade v samem središču mesta, ampak tudi notranjosti, ki je povsem neprimerna za pouk. Potrebno je urediti stranišča, napeljati centralno kurjavo (sedaj kurijo v peči na trda goriva) in popraviti streho, ki pušča.

V glasbeni šoli so zadovoljni, ker jim je letos uspelo, da so si v proračunu zagotovili sredstva za pripravo vse potrebne dokumentacije za preureditev podstrešja. Tam naj bi, če se bodo v občini našla sredstva za izgradnjo, uredili pet učilnic za individualni pouk. Pripravljajo tudi dokumentacijo za izgradnjo dvorane za interne nastope na dvorišču sedanje šole, saj v sedanji učilnici s 45 kv.

DOMAČA DOBRODOŠLICA - Pomembna trebanjska rojaka, nadškofa dr. Alojzija Šustarja in zunanjega ministra Lojzeta Peterleta, je ob rojstni hiši prav tako znanega rojaka Friderika Barage pričakala domača dobrodošlica. (Foto: T. Jakše)

KONCERT OKTETA JURIJ DALMATIN

SEVNICA - V Lutrovski kleti tukajšnjega gradu je 24. junija izvedel letni koncert oktet Jurij Dalmatin iz Sevnice. Gost večera je bil skladatelj Jakob Jež, ki je pohvalil kocert in obljubil sodelovanje z oktetom. Udeležencem glasbene prireditve pred dnevom slovenske državnosti je spregovorila med drugimi Breda Mijović, predsednica Skupščine občine Sevnica. Dobro obiskani koncert okteta Jurij Dalmatin je bil po mnenju udeležencev na vrhunski ravni tako s programom kot v izvedbi. Oktet s tem sporedom in kakovostjo si po mnenju organizatorjev in drugih zasluži širšo promocijo. V Sevnici so se načeloma že dogovorili, da bo oktet posnel video kaseto za TV Slovenija. Dogovor sodi v okvir priprave na praznovanje 30-letnice delovanja tega pevskega sestava, ki jo bo zbor posebej obeležil z jubilejnimi koncerti maja in junija prihodnje leto.

NAGRADA ŽIRIJE NOVOMEŠČANOM - V soboto so na Pop delavnici '93 v Sežani slavili tudi Novomeščani. Najvišje ocene strokovne žirije in s tem nagrado najvišjo nagrado 200 tisoč tolarjev so s skladbo Alana Viteziča Ko prižge nov dan osvojili člani ansambla Društvo mrtvih: pesnikov Borut Tiran (vokal - kitara), Alan Vitezič (kitara), Tomaž Koncilja (bas kitara), Boštjan Kovačič (klaviature) in Marko Zajc (bobni). Nagrado žirij poslušalcev slovenskih radijskih postaj je prejel ansambel Avtomobili, nagradi občinstva na prireditvi pa ansambla Agropop in Šank rock. Čestitamo! (Tekst: T. J. Foto: M. Zajc)

neta. “Tako bi čez nekaj let lahko ustanovili mali orkester, ki bi dajal možnost tudi tistim, ki končajo glasbeno šolo, da še naprej aktivno igrajo in nastopajo. Zdi se mi namreč

Prof. Drago Kržanič

škoda, da se učenci, ki končajo šestletno glasbeno šolanje, nimajo kam vključevati. Z orkestri, kot sta že zdaj orkester kitar in harmonikarjev, bi šola dobila nov smisel, lažje bi dobila podporo ljudi in sponzorjev ter prispevala k amaterski kulturi,” meni prof. Kržanič.

B. DUŠIČ-GORNIK

Trobca čaka še dodatnih deset let zapora

Metod Trobec je od leta 1979 na prestajanju 20-letne zaporne kazni zaradi umora petih žensk - V času prestajanja kazni je pred petimi leti v KPD Dob poskušal umoriti soobsojenca Vinka Novaka, dve leti zatem pa je z nožem poškodoval Zlatka Kadiča

NOVO MESTO - Že več kot pol leta je, odkar je Temeljno sodišče v Novem mestu, enota Trebnje, v kazenski zadevi zoper obdolženca Metoda Trobeca zaradi poskusa umora in lahke telesne poškodbe razsodilo, da je 45-letni Metod Trobec iz Spodnje Bele kriv, in mu prisodilo enotno kazen 10 let in 6 mesecev zapora. Po čl. 49/II Kazenskega zakona SFRJ v zvezi s 1. členom Ustavnega zakona za izvedbo ustave RS se je senat odločil, da se izreče kazen ne v šteje v kazen, ki jo Trobec trenutno prestaja.

Trobec se na glavni obravnavi ni zagovarjal in je z molkom odklonil vsakršno sodelovanje. Metod Trobec

ZNAKI IN POHVALE ZASLUŽNIM POLICISTOM

Ta dan so za zasluge pri varnosti in dosežene pomembnejše uspehe podelili najboljšim delavcem in zunanjim sodelavcem priznanja. Zlati znak je dobil Vilibald Krajnc, kriminalist v Uradu kriminalistične službe UNZ Novo mesto; srebrni znak: Zdravko Červ, načelnik operativno komunikacijskega centra UNZ in Zdenko Prizmič, načelnik Urada kriminalistične službe UNZ Novo mesto, ki je odklopanje prejel na osrednji slovenski proslavi v Šempetru pri Novi Gorici; bronasti znak pa so prejeli: Vislava Bizjak, pomočnica vodje varnostnega okoliša na PP Novo mesto, Marjeta Bregar, kriminalistka v Uradu kriminalistične službe UNZ Novo mesto, Aleksander Kragolnik, komandir policijskega oddelka Sentjerne, Dušan Kraševac, vodja varnostnega okoliša na policijskem oddelku Dol. Toplice, Anton Olaj, vodja oddelka za gospodarsko kriminaliteto pri UNZ Novo mesto, Aleksander Rešeta, vršilec dolžnosti namestnika komandirja na PP Novo mesto, Edvard Sodja, stalni dežurni na PP Metlika, Matjaž Šporar, stalni dežurni na PP Novo mesto, Jože Vodopivec, vodja varnostnega okoliša na policijskem oddelku Mokronog, ter zunanji sodelavec Anton Vencelj, direktor podjetja za izdelavo orožja in prometa z lovskimi in športnim orožjem in opremo. Podelili so tudi 18 pohval prizadevnim delavcem.

Črne gradnje že odstranjujejo Novi zakon že učinkuje

NOVO MESTO - Novi zakon o urejanju naselij in drugih posegih v prostor, ki naj bi naredil red na področju črnih gradenj, že učinkuje in inšpektorji novomeške Uprave inšpekcijskih služb že ukrepajo v skladu s tem zakonom. Učinek tega zakona pa se ne kaže samo pri inšpektorjih, ampak tudi pri črno graditeljih samih. Tako se je doslej 5 ljudi odločilo, da bodo sami odstranili nedovoljene gradnje oz. sanirali nedovoljen poseg v prostor. Gre za garažo, dva poslovnata objekta v gradnji, vikend v gradnji in za sanacijo peskokopa. Ljudje so se za tak način odstranitve odločili v prvi vrsti zato, ker bi odstranitev oziroma sanacijo, ki bi jo opravile pooblaščenice organizacije, stale neprimerno več, kot stane

sedaj, ko so to opravili sami. V marsikaterem primeru bi oz. bo taka odstranitev, ki jo bo opravila pooblaščenica organizacija, stala več kot sama gradnja. Stvari so resne, česar se ljudje, kot kaže, še vedno premalo zavedajo. Postopki tečejo naprej in inšpekcijske službe morajo na republiški inšpektorat poslati seznam vseh odstranitvenih odločb. Teh je sedaj okoli 40, vendar njihovo število raste tako rekoč iz dneva v dan. Le še do 9. julija imajo črno graditelji možnost prijaviti na občini črne gradnje, plačati določeno vsoto in tako odložiti odstranitev oz. doseči legalizacijo. Urbanistična inšpekcija pospešeno dela in skupaj z geodetsko upravo bodo inšpektorji v tem obdobju posebej skrbno pregledovali zlasti nova mestna naselja, kjer so na črno zrasli številni prizidki, nadzidki, garaže itd., ter vinske gorice, kjer kar mrgoli črnih vikendov in drugih nedovoljenih gradenj.

A. B.

strojil nove obsojenke, med njimi je bil tudi Novaka. Nato je šel po Trobeca v samsko sobo. Trobec je odšel iz svoje sobe na hodnik, in ko je paznik zaklepal vrata, se je Trobec pognal proti Novaku, ki je stal v skupini novih obsojencev. Prišel mu je izza hrbta in ga začel zabadati z nožem, ki si ga je sam izdelal. Novak ga je odpravil in pri tem sta oba padla po stopnicah. Obsojenci in paznik so začeli kričati, kar je Trobeca zmedlo in Novak je pobegnil iz zgradbe, Trobec pa je stopil do paznika, mu izročil nož in mu rekel, da se mu je utrgalo. Trobec je z nožem, dolgim 7,5 cm, štirikrat zabodel Novaka, dvakrat v desno stran prsnega koša in dvakrat v desno stran trebuha. Z enim od zamahov je prebil celo denarnico, ki jo je imel Novak v žepu srajce.

Vendar se Trobec po tem dogodku še ni ohladil, 30. januarja 1990 je v prvi sobi oddelka za dopuste obsojencev v KPD Dob s 7,6 cm dolgim žepnim nožem zabodel v desno nogo soobsojenca Zlatka Kadiča in mu prizadel 1 cm globoko in 2 cm dolgo vrezino na stegnu. Metod in Zlatko sta skupaj preživljala dopust na posebnem oddelku, kjer imajo obsojenci prosto možnost prehodov iz ene sobe v drugo. Zvečer je Trobec

prišel v sobo h Kadiču. Očitno je med njima prišlo do nesporazuma

• Zoper sodbo, ki jo je izrekel senat Temelnega sodišča v Novem mestu - enota Trebnje, se je na Višje sodišče v Ljubljani pritožil Trobec zagovornik. Višje sodišče je na svoji seji 25. februarja letos zavrnilo njegovo pritožbo kot neutemeljeno. Temeljno sodišče v Novem mestu - enota Trebnje je po njihovem mnenju sodilo prav, ko je Metodu Trobecu za prej opisana kazniva dejanja prisodilo enotno kazen 10 let in 6 mesecev in je ni vstelo v sedanjo kazen, ki jo Trobec že prestaja. Trobec zagovornik je nato zahteval še izreden preizkus pravomočne sodbe na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, ki pa je zagovornikovo zahtevo zavrnilo kot neutemeljeno. Sodba je pravomočna.

in Trobec ga je z nožem zabodel v desno nogo. Takoj, ko je Trobec odšel iz sobe, je Kadič začel razbijati stekla na oknih, da je s tem poklical paznike. Pri pregledu dvorišča so našli pod Trobecim oknom nož, s katerim je zabodel Kadiča.

J. D.

Čigava bosta gasilska domova?

O zadevi razsoja sodišče - Oba gasilska domova sta na nekdanji zemlji rudnika, ki jo je nato prevzel Itas in z domoma prodal zasebni firmi

KOČEVJE, RUDNIK - Pred sodiščem v Kočevju še ni končan spor zaradi gasilskih domov na Rudniku, ki so ju gradili gasilci z vsemi potrebnimi soglasji in dovoljenji na zemljišču, ki je bilo najprej last Rudnika rjavega premoga Kočevje, kasneje pa Itasa Kočevje, ki je po ukinitvi rudnika prevzel njegovo lastnino in rudarje in zdaj prodal tudi zemljišče, na katerem sta oba gasilska domova, zasebnemu podjetju.

Tajnik Občinske gasilske zveze Kočevje Milan Simičič in predsednik Gasilskega društva Rudnik Sandi Kovačec sta nam pripovedovala takole:

Leta 1972 je delavski svet rudnika dodelil gasilskemu društvu barako bivšega površinskega kopa, da jo bodo gasilci preuredili v gasilski dom. Tisto leto so si gasilci s prostovoljnimi de-

lom (okoli 1500 do 1600 prostovoljnih delovnih ur) in prispevki drugih uredili gasilski dom, v katerem je orodništvo in sejna dvorana.

Z ukinitvijo rudnika je skupaj z ostalim premoženjem prešel na Itas tudi gasilski dom. Po raznih zapletih in preoblikovanju je zdaj IGD Rudnik - Itas s soglasjem občinskih organov in vodstva Itasa zgradil v začetku osemdesetih let še en gasilski dom, ki so ga svečano odprli leta 1985 ob 60-letnici društva. Itas za to gradnjo praktično ni prispeval nič razen zemljišča.

Itas je začel v težave in stečaj, v stečajno maso so šla tudi vsa zemljišča in objekti. Lani je Itas razpisal licitacijo za prodajo zemljišč in stavb, tudi za zemljo, kjer stoji gasilska domova. Zemljišče in objekte (ne le oba gasilska domova) je kupilo zasebno podjetje Hurwits. Pogodba med Itasom in tem podjetjem je določala tudi, da to podjetje lahko takoj uporablja stari gasilski dom, novega pa naj bi dali gasilec brezplačno v najem za dobo 10 let.

Gasilci Rudnika se s tem niso strinjali, ker menijo, da ne more biti nihče lastnik tistega, kar so oni zgradili. Še posebno pa ne more njihovih

Po zadnjem kolesu med obiskovalce

Vinjeni motoristi na Trebanjskem košu

TREBNJE - 26. junija je v Trebnjem na Golievem trgu potekala turistična prireditev Trebanjski koš, zaradi katere je bila zaprta regionalna cesta. V tem času je bil organiziran tudi mednarodni zbor motoristov, ki je potekal na Rinski cesti pri gasilskem domu. Proti večeru se je na trg pripeljalo več motoristov, ki pa opozorila policistov, da je trg v času prireditve zaprt, niso upoštevali.

Med drugimi so policisti opozorili tudi 20-letnega A. M. iz Sevnice, ki je s hitro vožnjo po zadnjem kolesu ogrožal obiskovalce prireditve. Ker se A. M. za opozorila miličnikov ni zmenil, je policist uporabil strokovni prijem, pri tem pa se je motor prevrnil; prišlo je do prerivanja, med katerim je A. M. službenemu psu strgal nagobčnik in ovratnik. Vmešal pa se je še 23-letni A. Š. iz Boštanj. Policisti so oba odpeljali na policijsko postajo.

V času razgovora se je pred policijo zbralo več udeležencev zbora, ki so grozili in zahtevali, naj fanta izpustijo. Policisti so po razgovoru A. Š. izpustili, močno vinjeni motoristi in ostali udeleženci pa so pred policijsko postajo prižgali svečo in vrgli dimno bombo. Ko so izpustili še A. M., se je množica razšla. Nekaj kršilcev bodo ovadili javnemu toilstvu. V vseh teh primerih pa organizatorjeva redarska služba ni ukrepala.

žuljev in lastnine prodajati Itas, ki za gradnjo ni nič prispeval, pravzaprav je prispeval le zemljišče, pa še tisto je bilo rudniško in ga je Itas dobil brezplačno. Kako se bo zadeva končala, se še ne ve. Gasilec pa ne kaže dobro, saj nimajo denarja za odvnetnika. Zdaj zbirajo razne dokumente, da bi dokazali sodišču, da sta domova njihova, in se hudujejo na Itas, ker je domova prodal brez njihove vednosti oz. ni obeh domov izločil s stečajne liste.

J. PRIMC

DENAR ZA POTI BO

METLIKA - Na republiki so nedavno obravnavali projekt za ureditev poti ob meji v metliški občini, ki je dala vlogo na ministrstvo za kmetijstvo, pozitivno mnenje pa je pridobila tudi od ministrstva za notranje zadeve. Po terenskih ogledih državnih komisij so na republiko dobili dodatni denar za ureditev poti, ki so pomembne za življenje ljudi ob meji, a jih je državna meja presekala in bi jih bilo potrebno urediti po slovenski strani.

Zakaj je zaprt San Sebastian?

Pritožbe najbližjih sosedov so končno dosegle, da so se vrata sicer med mladimi priljubljene picerije zapre - Že dalj časa obratovala brez dovoljenja

NOVO MESTO - Znamenita picerija San Sebastian na Prešernovem trgu v Novem mestu prejšnji teden ni več odprla svojih vrat. Mnogi ljudje, ki so vanjo radi zahajali, so se spraševali, kaj to pomeni. Zaradi nenehnih pritožb stanovalcev, da lastnik lokala Bojan Brodnik krši poslovni čas lokala in s tem moti nočni mir in počitek, je lani 22. junija tržna inšpekcija novomeške Uprave inšpekcijskih služb naslovila na Sekretariat za družbeni razvoj Skupščine občine Novo mesto predlog za odvzem obrti. Postopek pa se je vlekel vse do letošnjega leta.

Lokal San Sebastian je bil odprt pred dvema letoma, že nekaj dni po tem je sledila serija pritožb najbližjih stanovalcev Prešernovega trga. Sekretariat za družbeni razvoj je Brodnik zaprosil za obratovalni čas od 8. do 23. ure, vendar so mu zaradi pritožb določili obratovalni čas med 8. in 22. uro, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 22. ure. Tudi po opozorilih inšpektorjev je do prekoračitve urnika še vedno prihajalo. 22. junija lani je tržna inšpekcija naslovila na sekretariat predlog, naj se Brodniku odvzame obrtno dovoljenje, saj je zoper lastnika poslala sodniku za prekrške že štiri predloge za uvedbo postopka. Lastnik San Sebastiana je zatem razširil svojo dejavnost še na sosednji vrtil, to pa je jezo bližnjih stanovalcev še stopnjevalo. Ko je Sekretariat za družbeni razvoj imel pred sabo že pet postopkov zoper to picerijo, je 17. novembra zaradi kršitev odločil, da preneha z obratovanjem.

Zoper odločitev se je lastnik picerije Bojan Brodnik pritožil na drugostopenjski organ, na Ministrstvo za gospodarsko dejavnost v Ljubljani, ki pa je 9. marca letos Brodnikovo pritožbo zavrnilo. Ko je tržna inšpekcija prejela povratnico, iz katere je razvidno, da je lastnik lokala odločbo prejel, je začela izvajati po-

Spust po Kolpi za boljše odnose s sosedi

Organizira ga dolenski regionalni klub IPA

NOVO MESTO - Člani mednarodnega policijskega združenja (IPA) so lani postali tudi slovenski policisti. Mednarodno policijsko združenje je ustanovil leta 1950 v Veliki Britaniji policijski narednik Arthur Troop. Zamislil si je združenje, katerega namen je bilo ustvarjanje prijateljskih vezi med policisti iz različnih držav, strokovno usposabljanje in izmenjava izkušenj. IPA je nevladna in nepolitična organizacija in kot taka tudi članica Sveta Evrope s statusom svetovnega. Slovensko sekcijo IPA sestavljajo regionalni klubi, med njimi je tudi dolenski regionalni klub, katerega predsednik je Zdenko Prizmič.

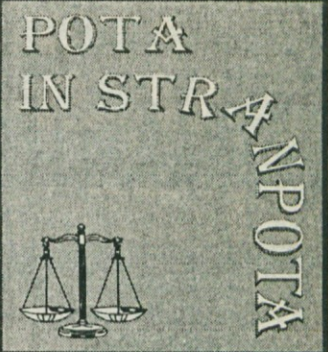
"Izkušnje so pokazale, da dobri družabni in prijateljski stiki s stanskimi kolegi vedno prinašajo s seboj dobro sodelovanje na strokovnem področju. Takšno sodelovanje pa je dandanes že skoraj nuja, če se želimo uspešno zoperstaviti tako domačemu kot tudi mednarodnemu kriminalu," pravi Prizmič. In ker živimo ob meji, so zelo pomembni tudi dobri med-soseski odnosi. Spust po reki Kolpi, ki ga za 3. in 4. julij letos drugi pripravljajo dolenski regionalni klub mednarodnega policijskega združenja, ima predvsem namen poglabljati odnose med ljudmi z obeh bregov Kolpe, predstaviti dolino Kolpe obiskovalcem oz. turistom kot reko s svobodnim režimom za kopanje,

• Ministrstvo za notranje zadeve se aktivno vključuje v dejavnosti, ki potekajo v okviru leta turizma. Marca letos je na primer ob kongresu slovenske sekcije mednarodnega policijskega združenja (IPA) izšla prva številka angleško-slovenske revije, ki so jo prejele skoraj vse policije sveta in v kateri so namenili precej prostora turistični predstavitvi Slovenije.

čolnarjenje in ribolov. Predvsem v njenem zgornjem delu pe želijo opozoriti na njeno čistost.

Spust po Kolpi se bo začel v soboto v Prelesju in bo trajal vse do Vinice, kjer se bo policistom iz Avstrije, Italije, Madžarske in Hrvaške pridružil minister za notranje zadeve Ivo Bizjak, povabljen pa sta tudi zunanji minister Lojze Peterle in obrambni minister Janez Janša. Na Vinici bo tudi krajši kulturni program. Naslednji dan, v nedeljo, bodo spust nadaljevali od Adlešičev do Metlike. Za tiste udeležence, ki Metlike ne poznajo, bodo organizirali ogled mestnih znamenitosti. Člani dolenskega regionalnega kluba policijskega združenja si želijo, da bi spust po Kolpi postal tradicionalna mednarodna prireditev.

J. D.

dežurni poročajo

UKRADEL STEKLA ZADNJIH LUČI - 26. junija ponoči je neznan storilec za hotelom Lahinja na Kolodvorski ulici v Črnomlju s katere odvil in odnesel obe stekli zadnjih zaključnih luči. Lastnika je oškodoval za okrog 5.200 tolarjev.

ODNESEL SVETLOBNI TABLI - V času od 24. do 25. junija je neznan storilec v Suhorju iz stavbe podjetja, ki se ukvarja s prodajo in servisom avdio-video naprav, snel in ukradel dve svetlobni tabli z napisi. Podjetje Tehno shop, d.o.o., je oškodoval za 39.000 tolarjev.

PODIJETJE KOVINAR OB KOMPRESOR - V času od 19. do 21. junija je neznan storilec prišel v prostore podjetja Kovinar v Črnomlju in ukradel kompresor. Omenjeno podjetje je s tem oškodoval za 140.000 tolarjev.

OB POTNE LISTE IN DENARNICO - 21. junija je neznan storilec iz parkiranega avta v Prečni ukradel tri potne liste in denarnico, v kateri je oškodovanec imel tolarje in devize. Lastnik M. Š. je oškodovan za 80.000 tolarjev.

NAŠEL MINI

RIHPOVEC - 24. junija je krajan Rihpovec v gozdu nad vasjo Rihpovec našel dve mini, ki izvirata še iz 2. svetovne vojne. Mini je uničil pirotehnik.

OTROKA JE ZBIL PO CESTI

DOLENJI MAHAROVEC - 17. junija ob 6.30 se je 35-letni Janez Jordan iz Vrbove peljal z jugom od Gorenje Brezovice proti Dragi. Ko je peljal skozi Dolenji Maharovec, je na nasprotnem pasu ustavlil osebni avto, iz katerega je izstopil 9-letni otrok in stekel za vozilom čez cesto. Jordan je vozil z neprimerno hitrostjo, in ko je opazil otroka, je začel zavirati, vendar ga je vseeno zadel. Otrok je hudo poškodovan obležal na cesti. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

KOLESAR ZAPELJAL NA CESTO

LOČE - 21. junija ob 17.15 se je voznica osebnega avtomobila B. S. peljala iz Loč proti Dobovi. V tistem trenutku je z dvorišča zapeljal, ne da bi se prepračila, ali to lahko stori ali ne, na lokalno cesto kolesar, 44-letni J. S., državljani Hrvaške in prišlo je do trčenja. Kolesarja so odpeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico.

Ljudje, ki za te pripetije niso vedeli, so bili nad zaprtjem lokala presenečeni, saj so bili mnogi med njimi zadovoljni s prijetno in hitro postrežbo, pico in lokalom nasploh.

J. DORNIŽ

KOLESAR ZAPELJAL NA CESTO

LOČE - 21. junija ob 17.15 se je voznica osebnega avtomobila B. S. peljala iz Loč proti Dobovi. V tistem trenutku je z dvorišča zapeljal, ne da bi se prepračila, ali to lahko stori ali ne, na lokalno cesto kolesar, 44-letni J. S., državljani Hrvaške in prišlo je do trčenja. Kolesarja so odpeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico.

NAPADLA STA GA

NOVO MESTO - 25. junija ob 22.45 je 29-letni S. P. iz Gor. Kamenc čakal v osebnem avtomobilu na parkirnem prostoru pred zdravstvenim domom v Novem mestu svojega ženo. Mimo sta prišla dva neznanca, ki sta od njega zahtevala cigarete, ker jih ni imel, sta neznanca odšla. Čez nekaj minut sta se vrnila in odprla prtljžnik, tedaj pa je voznik istopol iz vozila in zahteval, da pustita vozilo in njegove predmete pri miru. Neznanca sta ga napadla, ga zbila na tla in obrcala, nato pa mu na silo iz žepa vzela denarnico, v kateri je imel okoli 21.000 tolarjev. Neznanca, ki sta S. P. povzročila lahko poškodbo, sta po dejanju pobegnili in ju policisti še iščejo.

PRIKAZ DELOVANJA VARNOSTNEGA SISTEMA - Prejšnji teden so v Trebnjem na policijski postaji odprli najsodobnejši varnostni center v Sloveniji, ki ga je vgradilo podjetje "Janez". S pomočjo naprave bodo policisti lahko hitreje in natančneje posredovali pri morebitnih akcijah, naprava pa je namenjena predvsem dodatnemu varovanju ustanov, ki poslujejo z denarjem in vrednostnimi papirji. Direktor podjetja "Janez" iz Ljubljane Marjan Cerar je zbranim, ko je demonstriral, kako naprava deluje, poudaril, da je sistem plod domačega znanja. "Pri starejših sistemih se je vključil le alarm, kaj več o tem, kdo in kje je storilec, se iz alarma ni dalo zvedeti. Ta sistem pa omogoča veliko več informacij o storilcu, tudi kje se nahaja, zaščiten pa je proti sabotaji in prenehanju napajanja," je povedal Cerar. Povrh vsega pa vse dogodke sproti hrani tudi računalnik. (Foto: J. Dornič)

STAROTRŽANI NA SVETOVNO PRVENSTVO V ŠAHU

STARI TRG - Na kadetskem prvenstvu šahovskega doma Stari trg je med 18 mladimi šahisti s 7 zmagami in dvema remijema zmagal Tadej Kobe. Drugo mesto je s 14 točkami osvojila Darja Kapš in tretje s 13 točkami Ingrid Mihelič. Ti trije mladi šahisti iz Starega trga bodo v drugi polovici julija zastopali Slovenijo na svetovnem kadetskem prvenstvu v šahu.

EKIPNI USPEH KOLESARJEV KRKE - Gorazd Štangelj je z zmagama v soboto in nedeljo razveselil dolenske ljubitelje kolesarstva, k čemur so mu veliko pomagali tovariši iz ekipe, ki so s složno vožnjo dokazali, da so na domačih cestah nepremagljivi. (Foto: I. Vidmar)

SREČANJE MOTORISTOV

TREBNJE - Motoklub AMD Trebnje je v soboto in nedeljo že desetič imel v gosteh udeležence mednarodnega srečanja motoristov. Letošnjega shoda se je udeležilo prek 150 ljubiteljev jeklenih konjičkov na dveh kolesih iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Italije. Prvi dan srečanja so motoristi tekmovali v družabnih igrah in na prireditvi Trebanjskega koša prejeli prve pokale. Drugi dan so se pomerili v spretnostni vožnji z motorji. Po posameznih kategorijah so zmagali: otroci do 10 let: Štern (Kranj) nad Popovičem in Koprivcem (oba Novo mesto), do 100 ccm: Prosenik nad Golobom (oba Trebnje), 101 do 350 ccm: Pogačnik nad Marinčičem in Bukovcem (vsi Trebnje), 350 do 750 ccm: Brečko (Izlake), 3. je bil Prosenik (Trebnje) in v kategoriji nad 750 ccm Avguštinčič (Trebnje). Kristalno vazo za ekipnega zmagovalca so osvojili motoristi AMD Trebnje v postavi Prosenik, Hribar in Avguštinčič.

N. B.

PELIZONA BO FAVORIT NA DERBIJU

BRDO PRI KRANJU - Štiri-letna kobilica Jožeta Antončiča iz Šentjerneja Pelizona je na Brdu pri Kranju na 2.100 m dolgi kasški progi dokazala, da sodi med favorite letošnjega slovenskega kasaškega derbija. S kilometrskim časom 1:22,7 je v svoji predtekmovalni skupini zasedla 2. mesto, vendar so v drugih dirkah vozili počasneje in njen čas je bil na koncu tudi drugi čas tekmovanja. Za vajeitni Pelizone je namesto njenega lastnika, ki zaradi kazni 5 dirk ne sme nastopati, sedel zagrebški profesionalce Krešo Lukič, ki je po poklicu veterinar in se na konje očitno zelo dobro spozna. V dirki za 3- do 7-letne kasače z zaslužkom do 100.000 toarjev je Humek iz Posavja z Lisko III zasedel 3. in Lipar iz Šentjerneja z Edži Hanover 4. mesto.

DVA TEKAČA - ŠTIRI MEDALJE - Aleš Tomič (v sredini) in Mitja Kren (na desni) sta novomeški atletiki na državnem prvenstvu za mlajše mladince priborila zlato, srebrno in dve bronasti kolajni. (Foto: I. Vidmar)

Štangelj ne pozna utrujenosti

Gorazd Štangelj zmagal na kriteriju Novega mesta in memorialu Milana Novaka - Novomeščani uspešni tudi kot ekipa

NOVO MESTO - Vse kaže, da Novo mesto z Gorazdom Štangljem dobiva novo veliko ime dolenskega kolesarstva. Zmage Novomeščana na sobotnem mednarodnem kriteriju Novega mesta in nedeljski dirki za veliko nagrado Krke si ni upal napovedati niti Jože Majes, ki je pred dirko ljubiteljem kolesarstva na Glavnem trgu povedal, da so za uspeh v tako močni konkurenci domači asi pretrujeni, saj so v kratkem času tekmovali na več izredno težkih dirkah.

K sreči pa ni tako mislil Gorazd Štangelj, ki je pred tednom dni do zadnjega atoma moči pritiskal na pedala v Kranju, kjer so kolesarji Krke postali državni prvaki v moštvenem kronometru, med tednom nastopil na Sredozemskih igrah v Franciji ter se še pravočasno vrnil domov, da bi nastopil na najmočnejši dirki v domačem kraju.

Ko se je že v prvih krogih sobotnega mednarodnega kolesarskega kriterija po ulicah Novega mesta pognal

za prvim ubežnikom, Borutom Rovščkom iz Kranjske Save, smo se na Glavnem trgu spraševali, če bo zdržal divji tempo. Ko so se iz skupine izločili Krkini kolesarji Fink, Mervar, Papež, Glivar in Puš, je bila dirka pravzaprav že odločena. Štangelj je pustil Kranjčana, da je ves šas vozil spredaj, prehitel ga je le v sprintih, in si tako pridno nabiral točke za zmago. Uspeh novomeške ekipe je bil na koncu popoln, saj je bilo med najboljšimi osmimi kar šest krkašev, ki so s taktično vožnjo veliko pripomogli k zmagi Gorazda Štanglja.

Na kriteriju so se izkazali tudi mlajši člani novomeškega kolesarskega kluba, ki so pri pionirjih in mladincih osvojili 7 medalj. Pri pionirjih A je zmagal Simon Drobnič, medtem ko so morali krkaši zmage pri pionirjih B ter pri mlajših in starejših mladincih prepustiti kolesarjem ljubljanskega Roga.

V nedeljo je kolesarje čakal 18 km in 600 m dolg "balkanski krog" z Glavnega trga čez Ločno, Otočec, Rateč, Mali Slatnik in Zabjo vas, ki so ga morali prevoziti desetkrat. Že v prvem krogu 186 km dolge dirke je glavni ušel češki kolesar Cihlar Rene in si kmalu privozil dve minuti in pol prednosti, ki jo je držal cele štiri kroge in si s tem nabral dovolj točk za zmago na gorskih in letetihih ciljih. Glavnina, ki je v prvi polovici dirke vozila dokaj počasi, ga je v petem krogu ujela in do predzadnjega kroga so si kolesarji v sprintih glavnine nabirali točke na letetihih ciljih na Glavnem trgu in gorskih ciljih na Petelinjku.

V prezadnjem krogu sta glavni pobegnili zmagovalec sobotnega kriterija Gorazd Štangelj in eden izmed najboljših amaterskih kolesarjev na svetu, Belorus Sergej Autko. Ubežnika sta si nabrala prednost dvajsetih sekund, ki pa jo je glavina v zadnjem krogu začela zmanjševati. Gorazd Štangelj, ki je vedel, da so na čelu zasledovalcev novomeški kolesarji, zadnja dva kilometra ni več menjal Autka v vodstvu in ga na kandidskem mostu prehitel. Izvrstni Belorus je že sredi Glavnega trga uvidel, da mu je zmaga ušla iz rok, Štangelj pa je zmagoslavno dvignil roko in že pred ciljno črto drugič v dveh dneh pozdravil zadovoljne gledalce. Štangljevo zmagošlavje je z zmago

v sprintu glavnine dopolnil novomeški veteran Sandi Papež, ki znova dokazuje, da je še vedno odlični kolesar, in bo nanj treba tudi v prihodnje resno računati.

Rezultati: Kriterij Novega mesta, člani: 1. Gorazd Štangelj (Krka) 33 točk, 2. Borut Rovšek (Sava) 23 točk, 3. Bogdan Fink, 4. Mervar, (oba Krka) 5. Bortolin (U.C. Trevigiani), 6. Glivar, 7. Papež, 8. Puš (vsi Krka); **starejši mladinci:** 1. Hauptman (Rog Ljubljana), 2. Filip, 3. Murn; **mlajši mladinci:** 1. Bergant (Rog), 2. Valjavec (Sava), 3. Derganc (Krka); **pionirji A:** Mrvar (Rog), 2. Ribič, 3. Galamič (oba Krka); **pionirji B:** 1. Drobnič (Krka), 2. Moravec (Sloga 1902 Idrija), 3. Logar (Krka);

Memorial Milana Novaka za veliko nagrado Krke: 1. Štangelj (Krka) 4:30,08, 2. Autko (Belorusija) v času zmagovalca, 3. Sandi Papež 4:30,20, 4. Eržen, 5. Puš (vsi Krka), 6. Lazourenko (Ukrajina), 7. Pintarič (Rog), 8. Kot (Belorusija), 9. Ugrenovič (New Concept Celje) 10. Glivar (Krka) vsi v času tretje uvrščenga.

I. VIDMAR

Piloti uspešno pristajali

10. in 11. mesto novomeških avionov na državnem prvenstvu - Žagar in Šinkovec zmagala v pristajanju - Aeromiting v nedeljo

NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu motornih pilotov v aeromitingu so v soboto piloti Aerokluba Novo mesto dosegli več, kot je bilo glede na njihovo izkušnost moč pričakovati. V skupni uvrstitvi treh disciplin, kjer se ocenjuje časovna točnost preleta kontrol na zemlji, prepoznavanje krajev s fotografij, ki jih piloti dobijo pred tekmovanjem in natančnost pristajanja, je zmagala celjska posadka Bauer -Gril nad T. Verbančičem in Pliberškom iz Ptuja in R. Verbančičem in Brummom iz Maribora. Najboljša novomeška posadka Vidrih - Verce se je z letalom Utva-75 uvrstila na 10. mesto, enajsta pa sta bila Pekolj in Špiler z enakim avionom. V disciplini pristajanja sta zablestela Novomeščana Srečo Žagar in Darko Šinkovec, ki sta od 19 posadk iz cele Slovenije v obeh po-

letih edina pristala brez kazenskih točk in osvojila zlato medaljo.

V nedeljo je Aeroklub Novo mesto pripravil še tekmovanje za pokal AK Novo mesto, kjer so nastopili piloti iz Maribora, Nove Gorice in Novega mesta. Zmagal je Darko Šinkovec (Novo mesto) nad Sandijem Slodejem (Maribor) in Jožetom Vidrihom (Novo mesto). Tekmovanje so zaključili v nedeljo popoldne z letalskim mitingom, na katerem so svoje znanje pokazali piloti jadralnih in motornih letal, helikopterja, motornega zmagaja in zračnega prosto letkega balona. Za največjo atrakcijo nedeljskega mitinga je z aerobacijami z ameriškim serijskim dvokrilcem Pitts S2B poskrbel nekdanji vodja akrobatske skupine jugoslovanskega vojnega letalstva Red Stars - Borivoj Bivic.

I. V.

ZLATA MEDALJA ZA PRISTAJANJE - Pilota Aerokluba Novo mesto Darko Šinkovec in Srečo Žagar sta na državnem prvenstvu motornih pilotov obakrat pristala na ciljni črti in brez kazenskih točk osvojila prvo mesto. Precej slabše juma je šlo opazovanje iz zraka in natančno preletanje časovnih kontrol, tako da sta na koncu pristala na 15 mestu v skupni razvrstitvi. (Foto: I. Vidmar)

Mekonnen rekorder mirnopoških tekov

Etiopijec Terefe Mekonnen že drugič zmagal v Mirni Peči - Med ženskami Silva Vivod - Karpljuk najhitrejši Dolenjec

MIRNA PEČ - 29-letni etiopski atlet Terefe Mekonnen, ki živi in trenira v Avstriji, je z novim rekordom mirnopoškega malega maratona 1:07:29 v Mirni Peči zmagal že drugič zapored. Stari rekorder Mirko Vindiš iz Ptuja, ki se je Mekonnenu želel revanširati za lanski poraz, se je po sedmih kilometrih teka že pred vzponom na Frato poškodoval in kasneje odstopil. Staremu rekorderu Mirka Vindiša 1:07:37 iz leta 1989 sta se približala tudi Stane Rozman iz Celja (1:07:46), ki je postal tudi slovenski prvak v malem maratonu, in Marjan Krempelj iz Slovenske Bistrice, ki je na 21 km zaostal za Rozmanom le za sekundno. Dolenjski prvak v malem maratonu je postal Damir Karpljuk iz Novega mesta (1:18:09), drugi je bil Darko Rovnanšek iz Šentvida pri Stični in tretji Brane Aš iz Dolenjskih Toplic. Pri veteranih nad 40 let je postal slovenski prvak Miran Kirn iz Hrastnika (1:16:27). Najboljši Dolenjci pa so bili Anton Vencelj iz Grosuplja (1:28:56) Franc Kocjančič iz Kočevja (1:29:36) in Edvard Doljak iz Novega mesta (1:35:36).

Na zahtevno 21-kilometrsko progo malega maratona se je pogumno podalo tudi 25 žensk. Zmagovalka, 27-letna Mariborčanka Silva Vivod je na cilj prispela v času 1 ure 21 minut in 46 sekund, s čimer bi se precej visoko uvrstila tudi pri moških. Pri veterankah nad 34 let je zmagala Olga Grm iz Lesc s časom 1:28:47.

V triskem teku na 10 km sta pri

moških prvi dve mesti zasedla Novomeščana. Zmagal je Robert Dragan s časom 29 minut in 2 sekund nad Aljošo Počičem, ki je za zmagovalcem zaostal 34 sekund. Pri dekletih je zmagala Novomeščanka Mateja Udovč s časom

VESEL ZMAGE IN REKORDA - Zmagovalec in novi rekorder mirnopoškega teka Terefe Mekonnen je povedal, da mu je zelo odgovarjalo za ta čas precej sveže vreme. Pohvalil je organizatorje. V Mirni Peči se dobro počuti in bi tu še rad nastopil. (Foto: I. Vidmar)

ŠPORTNA OBVESTILA

KRŠKO - Konjeniški klub Posavje bo v nedeljo, 4. julija, ob 14. uri na hipodromu na Bregah pripravil konjeniško prireditev z nastopom prek 60 kasačev. Ena izmed dirk bo posvečena spominu na Ivana Lipeja z Bizelskega, velikega ljubitelja konj in uspešnega tekmovalca v kasaštvu. Da bi konjeništvu čim bolj približali tudi mladim, imajo gledalci do 15. leta starosti prost vstop.

PLETERJE - Nogometni klub Pleterje bo v nedeljo, 4. julija, ob 8. uri pripravil turnir v malem nogometu. Za najboljšo se pripravili denarne in praktične nagrade ter seveda prelepe pokale. Prijave sprejema Franko na telefon (068) 41 074 vse do začetka tekmovanja.

NOVO MESTO - Nogometni klub Drska bo v nedeljo, 11. julija, ob 8. uri na Grabnu pripravil turnir v malem nogometu. Za najboljša moštva in posameznike so pripravili pokale in posebne nagrade. Prijave sprejemajo do sobote na telefonsko številko 27 243 in v nedeljo na Grabnu pol ure pred začetkom tekmovanja.

SEVNICA - Na junijskem hitropoteznem turnirju šahovskega kluba Milan Majcen iz Sevnice je med 15 tekmovalci zmagal mojstrski kandidat Martin Povše nad Mesojedcem in Kranjcem. Po 6 kolih vodi Derstvenšek s 63 točkami, 2. je Povše (52) in tretji Kranjec (48 točk).

MARKET TRNJE NOČNI ZMAGOVALEC

PODBOČJE - V počastitev dneva državnosti so v Podbočju pripravili tradicionalni nočni turnir v malm nogometu, ki se ga je udeležilo 32 moštvev iz Slovenije in Hrvaške. V finalnem obračunu je brežiški Market Trnje premagal Palermo iz Krškega. Domači nogometaši, ki so igrali za moštvo Velikega Mraševega so osvojili tretje mesto. Prireditelji, zadovoljni na nad množično udeležbo, zatrjujejo, da bodo turnir pripravili tudi prihodnje leto.

PRESENETLJIVA ZMAGA BUBNIČA

NERAJEC PRI DRAGATUŠU - Na hitropoteznem šahovskem turnirju Belokranjskih šahistov v Nerajcu je presenetljivo zmagal Črnomaljski šahist Danko Bubnič, ki je v devetih partijah zbral 7,5 točke. Drugo in tretje mesto sta si s 7 točkami razdelila Stariha iz Črnomlja in Lejlič iz Starega trga. Slovenska reprezentantka in udeleženka kadetskega svetovnega prvenstva Darja Kapš iz Starega trga je s 6,5 točke zasedla nelahvalno 4. mesto.

SEBASTIJAN IN URŠKA PLEŠETA V ITALIJI

KRŠKO, ITALIJA - Sebastijan Vodlan in Urška Klakočar, trenutno najboljši krški par v športnih plesih, sta se v teh dneh prvič udeležila tekmovanja v standardnih in latinoameriških plesih v tujini. V času med 27. junijem in 4. julijem bivata v italijanski Cervini pri Riminiu, kjer je tradicionalni poletni plesni festival. Na njem Urška in Sebastijan vsako popoldne trenirata s svetovno znanimi trenerji, ob večerih pa tekmujeta v močni mednarodni konkurenci.

38,58, 2. je bila Sevnica Zvonka Bregar, 4. pa Brežičanka Anica Hribar. Slovenski vojaki so na trimskem teku tekmovali za naslov državnega prvaka Teritorialne obrambe. Zmagal je Branko Velikonja iz Nove Gorice. Vojaki iz novomeške vojašnice na tekmovanju niso nastopili.

Mlajši pionirji so nastopili na 600-metrski progi. Med deklicami je zmagala domačinka Tina Dragan, med dečki

● 11. mirnopoškega teka se je udeležilo 327 tekačev iz Slovenije in tujine. Tekmovanje so tako kot vsako leto vzorno pripravili krajin Mirne Peči. Predsednik organizacijskega odbora mirnopoških tekov Slavko Plavec je povedal, da bodo v prihodnje morali razmišljati tudi o udeležbi bolj znanih tujih tekmovalcev, ki sijojo v sam svetovni vrh maratonskega teka, za kar pa bo potrebno pritegniti več močnejših pokroviteljev, čeprav je vse težje priti do denarja za take prireditve.

pa Dušan Breznik (TS Radenska). Proga za starejše pionirje je bila dolga 1500 m. Pri deklicah so imele največ uspeha Boštanjčanke, ki so zasedle prva tri mesta. Zmagala je Simona Felicijan nad Tanjo Vecelj in Branko Bizjak. Pri dečkih je zmagal Danilo Huber (TS Radenska).

I. VIDMAR

Bo Žalostna gora brez ran na svojem telesu?

Zapleti pri izkoriščanju opuščenega kamnoloma oz. peskokopa na pobočju Žalostne gore pri Mokronogu so pripeljali odbornika Marijana Dolenška do tega, da je celo legel pred tovornjak Betonala. Kako se je zapletal zamotan klobčič med družbenim in zasebnim interesom.

Sakralni objekti na Žalostni gori spadajo med najpomembnejšo kulturno dediščino v tem delu Slovenije. Zaradi svoje izrazite lege na vrhi strmega, z gozdom poraslega griča, ki dominira nad dolinskim svetom okoli Mokronoga, predstavlja celotno območje Žalostne gore enkratno ambientalno in prostorsko kvaliteto. Prav zaradi izjemnega prostorsko-krajinskega pomena Žalostne gore so njena pobočja vizualno izredno ranljiva za kakršnokoli posege, posebej še za kamnolom. Takšno mnenje o kamnolomu pod Žalostno gore pri Prelogah sta trebanjski občini v začetku junija posredovala dipl. arheolog Danilo Breščak, direktor Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, in njegov kolega, konservator s tega zavoda, dipl. inženir krajinske arhitekture Mitja Simič.

Strokovnjaka opozarjata, da omenjeni kamnolom leži na zahodnem pobočju Žalostne gore in iz smeri Mokronoga ni viden, vendar s svojo velikostjo in načinom izkoriščanja kameninske osnove močno posega v masiv griča in ga spreminja oz. pači. Strokovnjakoma se zdi nerazumljivo, da se je pričelo ponovno izkoriščanje in širitev opuščenega kamnoloma namesto sanacije, in to celo brez jasnih načrtov za končno sanacijo prostora. "Menimo, da so posegi v prostor, ki kakorkoli degradirajo našo najpomembnejšo kulturno ali naravno dediščino, nedopustni. Zato je potrebno nadaljnje nekontrolirano širjenje kamnoloma preprečiti, vse posege v ta prostor pa usmeriti le v takojšnjo sanacijo natančno po vnaprej izdelanem strokovno ustreznem projektu, ki mora biti predstavljen tudi naši službi," poudarjata Breščak in Simič.

Legel pred tovornjak

Težko bi rekli, ali je bilo to izvedensko mnenje odločilno pri razpletanju zelo odmevnega zapleta, zlasti po dogodku, ko se je odbornik družbenopolitičnega zbora trebanjske občinske skupščine Marijan Dolenšek na Prelogah odločil za tvegano protestno dejanje zoper ponovno izkoriščanje kamnoloma oz. peskokopa, ko je legel pred tovornjak Betonala, naložen s peskom z Žalostne gore. To mnenje je v popolnem sozvočju s sklepi krajevne skupnosti Mokronog ter z izjavami tukajšnje lovske družine in krajanov, ki so se z 38 podpisov opredelili proti ponovnemu odpiranju opuščenega peskokopa na žalostni gori.

Predsednik sveta KS Mokronog Ivan Vovk je že v začetku marca letos seznanil občinski sekretariat za družbeno planiranje in gospodarstvo v Trebnjem, da nekdo ograjuje Strelov peskokop (tako ga krajani imenujejo po nekdanjem lastniku peskokopa), in zahteval od odgovornih in od ustreznih inšpekcij, naj pravočasno posredujejo, ker da je po sklepu spomeniškega varstva prepovedano izkoriščanje tega peskokopa. Z občine so odgovorili KS in novomeškimi inšpektorjem, da je na podlagi projekta "Vrednotenje nahajališč gradbenega kamna v občini Trebnje", ki ga je izdelal Geološki zavod Ljubljana v začetku letošnjega leta, vključuje pa vse peskokope v občini, možno omejeno izkoriščanje peskokopa Žalostna gora.

Šele po sprejemu dopolnjenega prostorskega dela dolgoročnega plana in ureditvenega načrta za izkoriščanje in sanacijo peskokopa Žalostna gora bi bilo možno pričeti postopek za pridobitev dovoljenja za izkoriščanje, so pojasnjevali uradniki na trebanjski občini. Pa še to so dodali v prvi polovici junija, da je investitorju vse to znano. Navkljub temu je 16. marca Betonala zaprosil Zavod za urbanistično načrtovanje Trebnje za izdelavo lokacijske dokumentacije. Ta bi bila odskočna deska za to, da bi Betonala pridobil dovoljenje za izkoriščanje peskokopa. Že naslednji dan so se na Betonalu v Trebnjem Darko Golub, direktor tega podjetja z 18 delavci, ki je kupilo sporni kamnolom, predsednik KS Mokronog Ivan Vovk in predsednik mokronoške lovske družine (ta je v neposredni sosesčini opuščenega kamnoloma zgradilo lep dom) Franc Hribar, dogovorili, da bo Betonala na svoje stroške, na zahtevek KS Mokronog, popravil vse morebitne poškodbe na cesti od

kamnoloma do regionalne ceste Mokronog - Mirna, ki bi nastale ob izkoriščanju kamnoloma.

Betonala gre v ofenzivo

Vse je že kazalo, da so krajevni dejavniki in podjetniški interes našli skupni imenovalec, po načelu "jaz tebi - ti meni", vendar je bila ta ljubezen bolj kratke sape. Betonalaov direktor Golub je 2. junija za omenjeno obljubo predsedniku Vovku in Hribarju že postavil pogoj, da bo Betonala cesto popravil, "vendar le v primeru, da se na strojih oz. napravah v kamnolomu takoj prenehajo kraje motorjev in druge opreme, razbijanje šip in sploh sprehajanje po zemljišču, ki je last Betonala." Golub je še zagrozil, da bodo tistemu, ki bi ga poslej zalotili na njihovem zemljišču, naprtili krivdo za vso doslej povzročeno škodo in kraje v kamnolomu. Golub "vrača žogico" KS Mokronog, ki je bila po njegovem aktivna pri dokazovanju nepravilnosti Betonala, ni pa pometala pred svojim pragom. Betonala je 1. junija obvestil urbanističnega inšpektorja v Novem mestu, da je povsem prenehal s svojim početjem v kamnolomu na Žalostni gori, prav tako pa ga je obvestil, da je KS Mokronog tega dne začela prodajati novomeškimi cestarjem tamponski material iz kamnoloma Ostrožnik. Betonala je zahteval pogostejše preglede kamnolomov, s katerimi upravlja KS Mokronog (Ostrožnik, Priča itd.), in za kam-

nolom v Dolenjih Laknicah, ki ga izkorišča Strešnik iz Dobruške vasi.

Zakaj tako široka ofenziva Betonala je bolj jasno, če povemo, da je bilo podjetje Strešnik tisto, ki je obvestilo upravni organ na trebanjski občini, da peskokop na Žalostni gori izkoriščajo na črno, pisni protest zoper izkoriščanje peskokopa pa je posredoval Župnijski urad Mokronog, ki je zahteval prepoved poseganja v spomeniško zavarovan prostor. Na razširjenem svetu KS Mokronog 3. junija so zahtevali od občine, naj prepove izkoriščanje opuščenega peskokopa. Vsak nadaljnji poseg na nižjo koto črpanja bi bil nedopusten, ugotavlja svet KS in med drugim zahteva, naj Betonala takoj umakne vse nameščene stroje v tem peskokopu, in zavrača kakršnokoli odgovornost za poškodbe strojev, kot namiguje direktor Betonala Golub.

Ta je na hitro sklicani seji trebanjske vlade povedal, da se nad Betonalom pritožujejo predvsem tisti, ki sami niso storili za legalizacijo svojih kamnolomov nič več kot Betonala. Po Golubovih besedah je bilo v minulih sto letih iz "problematičnega" kamnoloma odpeljanih več milijonov kubikov, zato je tudi nastala tako ogromna rana na Žalostni gori, ki bi jo po Golubovem mnenju lahko zakrpali le z določenim izkoriščanjem. Povedal je še, da so porabili že veliko denarja za nakup zemljišča in strojne opreme ter da bi bila banka v sodelovanju s skladom za razvoj drobnega gospodarstva pripravljena takoj vložiti v ta projekt 350.000 mark, kar pa bi pomenilo takojšnjo zaposlitev vsaj še desetih delavcev. Na izvršnem svetu so bili sicer naklonjeni podjetniški pobudi, seveda pa niso mogli mimo že omenjenih nasprotujočih si pogledov, ki jih je zastopal zlasti odbornik Marijan Dolenšek. Dan poprej je medobčinski urbanistični inšpektor inž. Franc Bevc za nameček izdal dve odločbi, v katerih med drugim terja od Betonala, da mora do 16. junija zasuti izkopni jami, ki ju je napravil pri izkoriščanju opuščenega kamnoloma brez lokacijskega dovoljenja.

Razriti trebanjski hribi

16. junija se je ravno zaradi kamnoloma na Žalostni gori že ob sprejemanju dnevnega reda začela razburljiva debata na zasedanju občinske skupščine v Trebnjem, ko je odbornik Marijan Dolenšek zahteval umik točke dnevnega reda, ki bi po njegovem skozi stranska vrata omogočila izkoriščanje tega in še drugih kamnolomov oz. peskokopov. Takih lokacij, kjer "na črno" zaradi cenejših "domačih" peskov za svojo cesto in za prodajo cestarjem rijejo

Marijan Dolenšek in Jože Hočevar

po trebanjskih hribih, je 56. Dolenšek in odbornik Marko Kapus sta v že omenjeni študiji Geološkega zavoda našla kar nekaj napak, zato sta zahtevala recenzijo projektne naloge o vrednotenju nahajališč gradbenega kamna v občini Trebnje. Odbornik Jože Hočevar, ki se še zelo dobro spomni, kako so trepetali sosedje kamnoloma, ko ga je 30 let izkoriščal KPD Dob, saj se po okoliških njivah letelo kamenje, pri njih doma pa je celo zgrmel na tla lesen opaž v kuhinji, je ostro polemiziral z nekaterimi kolegi iz odborniških klopi. Ti so se glasno spraševali, češ ali bomo poslej uvažali iz Avstrije ali Afrike.

Istega dne po končani skupščini se je Betonala iztekal rok za odstranitev svojega posega oz. prisotnosti v kamnolomu na pobočju Žalostne gore. Delavci so bili živčni, tudi direktor Golub, ker je s to potezo ob kruh 8 delavcev. Polega tega se je zgodila še manjša nesreča, k sreči brez telesnih poškod delavcev, nastala pa je precejšnja gmotna škoda na stroju, ki se je prevrnil v jamo. Golub je rekel, da so delavci razjarjeni, pripravljeni na vse. Ni pa najbolje pojasnil, zakaj niso policiji prijavili nobene izmed domnevnih krajev oz. škod, ki naj bi jo povzročali neznanci. Omenil je, da gre Marijanu Dolenšku za osebne interese in načrte, da si izmišlja celo, naj bi v ta kamnolom, ki je konkurenca Strešnikovemu oz. Dolenškovega kamnolomu v Laknicah, odlagali radioaktivne odpadke. Kjer je dim, je tudi ogenj. Ali imajo te izjave kaj skupnega z grožnjami, ki jih po telefonu sprejema Dolenšek, češ da bo končal kot Kramberger?

PAVEL PERC

medvedjek dve leti pozneje

Ubrani Ljubljano

Veter češe visoko travo in pošumeva v bližnjem gozdu. Zaplapola zastave, odnaša glasove pesmi, zapete svobodi, narodu in domovini, in održi naprej, da bi dohitel sive oblake, ki se podijo čez nebo. Spodaj po cesti kot običajno drvi avtomobili. Nobenih sledi o vojnem spopadu ni več.

Enoletni Igor Uršič v drobnih rokah drži svečo. Zanj je to le igračka. Premajhen je še, da bi dojel, da je to sveča, ki jo bodo prižgali pod drevesom, kjer je bil pred dvema letoma smrtno ranjen njegov stric France Uršič. Ali bodo takrat, ko bi bil to sposoben dojeti, ob obletnicah sploh še prižgali sveče fantom, ki so izgubili življenja v tej vojni? Ne bodo takrat pomembne čisto druge stvari in bo tisto, kar nam je danes blizu in sveto, potisnjeno na stran in pozabljeno? Čas je čuden slikar, ki vsak trenutek spreminja svojo podobo, in zgodovina je gospa, ki zelo rada popravlja besede in dejanja za nazaj, odvisno pač, kdo je naročnik in kdo plačnik.

Zgodovina je bila v nedeljo, 27. junija letos, na Medvedjeku ponovno zakoličena. Na betonski piramidi, simbolu protiklepne ovire, je zablestel marmornat napis: ubranili domovino. Slovesnemu dogodku so prisostvovali: obrambni minister Janez Janša, brigadir Toni Krkovič, poveljnik pokrajinskega štaba polkovnik Rade Klisarič ter drugi visoki oficirji, predstavniki dolenjskih občin in številni domačini. Za vse navzoče in za mnoge druge je Medvedjek to, kar piše na spominskem obeležju: simbol obranjene domovine.

A se najdajo tudi taki, ki bi iz tega ali onega vzroka radi zmanjšali pomen dogodkov

na Medvedjeku. Zlasti to, da je bilo v njej ubitih le osem ljudi, od tega sedem civilistov in en vojak, za nekatere ni prava bitka. Drugi pravijo, da bi z drugačnimi ukrepi lahko preprečili število civilnih žrtev, tretji spet, da sovražniku v oklepnikih tukaj slovenska vojska še zdaleč ni prišla do živega in da mu je sramotno dopustila, da se je umaknil na drug položaj. Star pregovor pravi, da je lahko biti general po bitki, vendar pa ima zmanjševanje pomena Medvedjeka in slovenskega odpora nasploh lahko tudi čisto določene, ne ravno dobrosamerne cilje.

Tisti, ki mu v ušesih še zveni hrup napadajočih avionov in še čuti podrhtevanje tal ob detonacijah kaseth bomb, razmišlja drugače. Zanj so tisti dnevi čakanja in vojaških prask na Medvedjeku kot neskončno dolga nočna mora. Toda ti dnevi so dosegli svoj namen. Elitna vojaška enota, ki je bila poslana nad slovensko glavno mesto, da si ga pokori, je bila od te namere tukaj odvrnjena, demoralizirana in pozneje v Krakovskem gozdu tudi onespobljena. Večdnevno čakanje in ustavljanje kolone, najprej v Pogancah, potem na Medvedjeku in končno še v Krakovskem gozdu je psihično zlomilo napadalca, ki je imel veliko premoč v oborožitvi in izkušen poveljniški kader, nikakor pa ne gre podcenjevati tudi

posadki, ki niso bile, kot nekateri natolcujejo, sestavljene iz samih prestrašenih mladoletnih fantičev, ampak bi v normalnih okoliščinah, ko bi jim bilo omogočeno razviti polno bojno delovanje, predstavljale za nasprotnike trd oreh. Manjkala jim je, kot je to ponavadi značilno za agresorja, prava motivacija, njihova moralna moč pa je kopnela premo sorazmerno s trajanjem zapor. Čakanje je bilo torej s stališča ohranjanja življenj pravilno izbrana taktika, ki je ob pravem času rodila prave sadove, vsak drugačen potek dogodkov pa bi terjal precej večji krvni in materialni davek.

Danes še vedno lahko samo ugibamo, kaj je vodilo agresorja, da je poslal nad Slovenijo to kolono vozil. Čeprav pričakovana, ga je razglasitev slovenske samostojnosti vendarle presenetila, predvsem pa ga je k napačni oceni vodila njegova aroganca, samozavest in podcenjevanje slovenske pripravljenosti, da

se odločno in na vsak način postavi po robu vojaški agresiji. Morda bodo prave informacije kdaj še prišle na dan in bo razjasnjeno ozadje potez, ki jih je vlekel nasprotnik v času agresije na Slovenijo. Eno pa je gotovo: nič ne bo moglo spremeniti dejstva, da so tu, na tem klancu, dolenjski fantje zaustavili prodor Slovincem sovražne vojske proti glavnemu mestu Slovenije in tako obvarovali njegov občutljivi južni bok. Postavitev spominskega obeležja ob drugi obletnici tega dogodka in ob štiristoletnici neke druge bitke, ko so slovenski fantje prav tako odločno zmagali, je popolnoma utemeljena. Ni bila sicer pospremljena z velikimi in zvonečimi besedami, kot smo bili tega vajeni v polpretekli zgodovini, zato pa je bila toliko bolj prisrčna. In prepričani smo lahko, da bo Igor Uršič, ko bo odrasel, tudi znal pravilno ceniti žrtev svojega strica.

TONE JAKŠE

Namesto velikih besed je postavitev spominskega obeležja bitke na Medvedjeku pospremil vojaški golaž, ki so ga servirali pri Slakovih nad cesto. Skupaj z obrambnim ministrom Janšo in najvišjimi vojaškimi predstavniki so za mizo sedli tudi Uršičevi: mati pokojnega Franca, njegov brat Jože z ženo Anico in malim Igorjem.

FOTO: T. JAKŠE

Kmetija z jeleni in krapji

Brezje pri Bojsnem je vasica v bližini Globokega. Včasih je od tam vsako jutro odhajalo v šolo čez dvajset otrok, danes hodita samo dva, morda trije. Na večini kmetij so ostali le ostareli ljudje ali neporočeni fantje. Pri Zevnikovih imajo mlado družino s tremi otroki in veliko načrtov za prihodnost svoje kmetije. Bo v spodnjem Posavju nastala prva prava turistična kmetija z lovskim, kmečkim, izletniškim, ribolovskim in lokostrelskim turizmom?

Zevnikova kmetija obsega nekaj čez 20 ha površine, od tega 8 ha gozda in hektar vinograde. Kmetija leži na rahlo hribovitem območju in ima poleg tega še precej močvirnatga terena, ki ga ni mogoče dobro izkoristiti. Čeprav se vedno gojijo vse po vrsti in se preživljajo z vsakim po malo, je vendarle ena glavnih dejavnosti živinoreja. V njihovem hlevu je vedno 13, 14 glav živine in približno toliko tudi svinj.

Mleko so prodajali na Hrvaško, zato ga zdaj, ko so tam ostali brez kupev, vsak drugi dan prodajajo pred brežiškimi bloki, vmes pa pripravljajo še skuto. Tudi prašiče prodajajo sami, vendar jim gre s ceno slabo od rok, saj ne morejo konkurirati prekupčevalcem, ki živijo le od tega, da druge (tudi od propadajočih družbenih farm) kupujejo poceni prašiče in jih razvažajo po sejmiščih širom Slovenije.

Zevnikovi so se že večkrat poskušali preusmeriti v eno samo dejavnost. Izdelali so že tudi načrte, a se je vedno znova ustavilo pri kreditih in drugih papirjih. Franc Zevnik je že dolgo razmišljal o turistični kmetiji, kakršne je videl, ko je bil na delu v Švici. Pri njegovem načrtovanju ga je podprla tudi žena Vera, sicer šivilja. Zamisel je postala resna še posebno potem, ko sta spoznala Trboveljčana, ki se ljubiteljsko ukvarja z rejo damjakov in se je že nekaj časa oziral po podobni kmetiji v spodnjem Posavju.

V letu dni so pripravili program razvoja kmetije in dobili vsa potrebna soglasja: od

upravnih organov, lovcev, sosedov, ribičev, veterinarjev in kmetijskih svetovalcev. S programom so se prijavili na razpis za dodeljevanje republiških sredstev za demografsko ogrožena območja. Če jim bo uspelo pridobiti kaj sredstev, bodo kaj kmalu začeli s prvimi deli, ki so nujna za preusmeritev kmetije.

Stoglava jelenja čreda

Za začetek bi postavili oboroženo divjad okoli svojega gozda in nabavili kakih 40 glav

damjakov, pozneje računajo, da bi imeli stoglavo čredo, ki bo potrebovala 10 ha prostora. Jelenjad potrebuje precej prostora za pašo, za normalno življenje in razmnoževanje pa morata biti v bližini tudi gozd in potok. Vse to na Zevnikovi kmetiji imajo, samo izkoristiti je še treba.

In kako se bodo lotili reje damjakov, če bo njihov načrt res stekel? O živalih sta se Vera in Franc že kar nekaj naučila od svojega trboveljskega znanca. Čeprav reja ni preveč zahtevna, bosta morala prebrati še precej strokovne literature, da bosta natančno vedela, kako živali dohranjevati s krmo (domačo koruzo, silažo itd.), kako jim dodajati vitamine, jih zaščititi pred boleznimi in še kaj. Vsa zadeva je šele pri načrtih, vendar sta že dogovorjena z lovci, da jim bodo pomagali poloviti živali, če bi po nesreči ušle iz obore.

Damjake bodo uporabljali za pripravo specialitet: salam, pršutov, golažev. Načrtujejo tudi možnost odstrela, saj bi mnogi domači in predvsem tuji lovci marsikaj dali za njihove trofeje. V dolini ob potoku naj bi nekoč bil tudi ribnik, v katerem bi gojili krape za ribolov, nabavili bi kakega konja, da bi svojim gostom

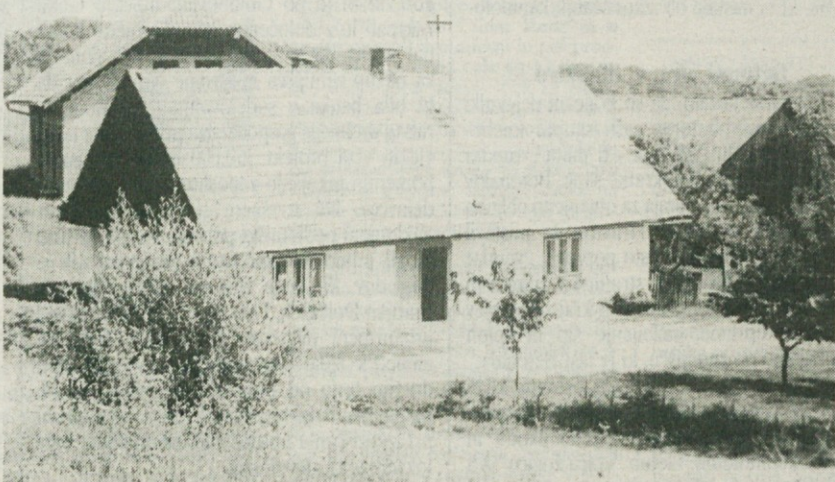

FOTO: B. DUŠIČ-GORNIK

begunci

Bosna v srcih otrok

V spominu otrok, ki so morali zapustiti svojo domovino, je Bosna obljubljena dežela. Pričakujejo čudež. Verjamejo svojim željam, da se bo vojna vsak čas končala in se bodo vrnili domov, kjer jih čaka Bosna taka, kot je bila.

Težko je razumeti občutke otrok, ki živijo v tujini daleč od svojih rojstnih krajev in ognjišč njihovih dedov. V Sloveniji jim je lepo, ljudje so z njimi prijazni, tu sije sonce, vendar je vse le privid. Kot da so na dolgih počitnicah in bodo zdaj odšli domov. V dolini Usore, od koder prihaja štirinajstletni Dalibor Jugović, je pomlad, v dolini Usore živijo dobri ljudje. "Vidite, tako je to v meni in v mojem domačem kraju" je zapisal v drugi številki Školarca, časopisa osnovne šole učencev iz BiH.

Begunski otroci, ki v Šmihelu obiskujejo bosansko šolo, so imeli srečo. Niso videli smrti ne krvi na ustnicah njihovih najbližjih. V Novo mesto so prišli maja lani. V novembru se je za 146 bosanskih otrok v Šmihelu začela šola po skrajšanem programu na osnovi bosansko-hercegoveškega učnega načrta, ki pa vsebuje vse važnejše predmete iz rednega programa. Vsi učitelji so po besedah ravnateljice Mire Matijašević politično neobremenjeni in se trudijo, da bi bil pouk čimbolj vzgojno naraven. Učenci so prišli v Slovenijo iz 41 mest iz cele Bosne in Hercegovine, največ iz Kotorskega, Raiševa, Slatine in Zavidovičev. Število učencev se je med šolskim letom spreminjalo. Nekaj otrok je odšlo v druge begunske centre ali v druge države, nekateri so se vrnili v domov. Večina otrok je muslimanske narodnosti, manj je Srbov in Hrvatov, precej jih je iz mešanih zakonov. V začetku so se nasprotja zaradi različne narodnosti čutila tudi v šoli, saj so bili otroci še pod vtisom mišljenja staršev, a kaj kmalu so razlike izginile. Šola za učence iz Bosne in Hercegovine obiskujejo tako otroci iz begunskih centrov v Šmihelu in Bršljanu kot tudi otroci, ki živijo pri družinah po celi novomeški občini. V šolo jih vozijo s kombiji, avtobusom in osebnimi avtomobili.

Čeprav je bila šola organizirana na osnovi odloka Ministrstva za šolstvo in šport, denarja zanjo neposredno iz proračuna ni, pač pa se kot vse podobne šole financirajo z prostovoljnimi prispevki. Veliko pomoči je

prišlo iz tujine, predvsem iz prijateljskega mesta Langenhagen. Veliko je pomagal tudi prior kartuzije Pleterje, saj imajo redovniki tesne stike s prijatelji iz cele Evrope.

Šola za učence iz BiH je celo šolsko leto sodelovala z drugimi osnovnimi šolami v občini, s katerimi so pripravljali športna srečanja in skupne kulturne prireditve. Prav kultura je tisto področje dela, ki je po rednem pouku zapolnilo največ prostih uric begunskih otrok. Njihove risbe, pesmi, ples in glasba izžarevajo ljubezen do Bosne ter neizmerno željo po miru in svobodi.

Predstava pred dijaškim domom v Šmihelu človeka nehoti spomni na tabor Sutjeske pred sedmimi leti. Kako drugače zvenijo danes iste besede o miru, svobodi in ljubezni do domovine! Slika odrja je ista, le solze v

očeh male umetnice, ki poje pesem iz prazgodaj dozorele duše, opozarjajo na drugačnost nekega časa. Almina pesem "Moja domovina Bosna" pove največ o otrocih, ki jim je vojna vzela otroštvo jih nagnala v svet, kjer so le brezdomci, ki se bodo nekoč morali vrniti v domovino, ki pa je ni več.

IGOR VIDMAR

Moja domovina Bosna

Najdražja v meni je Bosna, vedno v mislih jo nosim in zdaj, ko v njej ne živim, njena sem vsa in nanjo ponosna.

Mislím nanjo, najdražjo deželo, v miru, ki mi ga Slovenija daje, a žalostno je srce moje, ker v Bosni moji še vojna divja.

In mnogo solza, najdražja moja, zaradi tebe prišlo bo iz moje duše, ne morem in ne smem biti srečna, dokler zli duh iz dežele moje ne gre.

Alma Turkmanović, 7. razred

FOTO: J. PAVLIN

omogočili jahanje in morda tudi vožnjo s kočijo. Idej ne manjka, gotovo pa jih bo, če bo kmetija zaživela, nakazal še čas.

Zevnikova sta še posebej zadovoljna, da jima načrte za obnovo in razvoj kmetije zelo zavzeto dela študentka arhitekture, ki bo to delo uporabila za svojo diplomsko nalogo. Najprej morajo do konca urediti novo stanovanjsko hišo, ki je zgrajena v starem slogu. Nato bo na vrsti adaptacija stare kmečke hiše, v kateri naj bi potem, ko bo urejena točno tako kot nekoč, bivali gosti. Urediti in polepsati bo treba tudi ostala poslopja in dograditi sanitarije ter priročno skladišče. V tretji fazi, ko bi vse že funkcioniralo, naj bi po načrtih zgradili še dva do tri dodatne apartmaje.

Prava turistična kmetija

"Ne veva, kako bo, pa vendar sva po drugi strani optimista in jemljeva načrt kot svojevrsten izziv. Računava tudi na pomoč otrok, ki bodo v nekaj letih, kolikor bo potrebno, da vsaj del načrta uresniči, ravno prav zrastle. Sebastijan zdaj šteje 16 let let in obiskuje srednjo kmetijsko šolo. Marko jih ima 10 in Tina 6 let. Takšna turistična kmetija pač zahteva delo cele družine in veliko dobrega sodelovanja," pravi Vera in Franc.

Njuna turistična kmetija, ki je za zdaj živa samo v njunih mislih in na papirju, ne bo kmečki turizem, kakršnega poznamo v Posavju

danes. To bo kraj, kjer se bo živelo po kmečko in z naravo, po želji tudi pomagalo pri delu na kmetiji, kjer se bo kuhala doma pridelana hrana in kjer se bo pilo domače vino. Želje Zevnikovih so velike pa tudi kraj je več kot primeren, saj ni ravno veliko kmetij v tem delu Slovenije, ki bi bile tako lahko dostopne gostom in hkrati dovolj odmaknjene od sodobnega življenja.

Za konec še tisto, kar je pri takih načrtih najbolj sporno: denar. Če bi uspeli na razpisu za republiška sredstva, lahko od tam računajo na 50 odstotkov naložbe. Nabava črede in izgradnja ograje bi stali 100.000 nemških mark, če bi želeli uresničiti vse doslej načrtovane faze razvoja te kmetije, bi po nekaterih ocenah potrebovali 800.000 mark. To je za zasebnike, še posebej kmetovalce velik denar, vendar Zevnikovi še vedno upajo, da bodo s postopno prenovno svoje kmetije vendarle uspeli.

Pri svojem delu že imata podporo Term Čatež, ki bi na tej kmetiji gostom lahko ponudile nekaj novega. Ob obisku na kmetiji jima je direktor tega podjetja ponudil tudi kreditiranje. Občina že nekaj let podpira razvoj kmečkega turizma, vendar pravih rezultatov te podpore ni videti. Še danes imajo Brežičani v vseh svojih programih razvoja kmetijstva na vidnih mestih zapisan kmečki turizem, toda, ali bodo Zevnikovi z Brezja imeli kaj od tega?

BREDA DUŠIČ-GORNIK

naše korenine

Ženske so morale zdržati

Prijetno je v Ručetni vasi. Domačije se vzpenjajo po pobočju, od zgoraj, od gozdnega obronka, pa se spuščajo vinogradi. Prehod iz vaškega v vinogradniško naselje je skoraj neopazen, še posebej zato, ker so nekateri vikendi že večji kot pa starejše vaške hiše. Tukaj visoko na pobočju, že čisto med temnozelenimi vinogradi, se s Štalcerjevo Olgo spet srečava. Prvič sva spregovorila nekaj besed čisto na drugem koncu sveta, v ameriškem Chicagu, ravno ko se je odpravljala, da poleti domov. Takrat sem ji obljubil, da jo bom obiskal.

Ni bilo težko priti do nje. V Ručetni vasi se vsi poznajo, Olgo še bolj kot po priimku po tem, da je dlje časa živila v Ameriki. "A Amerikanko iščete?" mi pravijo, ko povprašam zanjo, in mi prijazno pokažejo v hrib, kje jo bom našel. Tako se znajdem v prijetno opremljenem stanovanju. Stil je slovensko-ameriški: družinske fotografije in spominki vsepovsod. Še posebej pritegne mojo pozornost na blago vezena pesmica, ki visi na steni. Napisana je v angleščini. "To mi je naredila vnukinja, ko sem bila nazadnje v Ameriki," pove Olga. Pesmica je slavospev babicam. "A Grandma is a family treasure" ali po slovensko: "Babica je družinski zaklad", pravi zadnji verz v pesmici, ki jo je Olgi posvetila in skrbno uvezla deklica v daljnem Chicagu. Če je tako, je Olga kar sedemkrat zlata, saj ima sedem vnukov in devet pravnukov.

Življenje pa je bilo za Olgo prej s trnjem posuto kot pa zlato. Olga pripoveduje svojo in družinsko zgodbo. To je zgodba o ženskah, ki so morale same skrbeti za otroke, medtem ko so njihove moške valovi življenja pjskali sem in tja, dokler niso naselili na čereh in se k družini niso več vrnili. Takih žensk je bilo včasih pri nas precej. Tudi Olgina mati in Olga sama sta bili med njimi. Ivana, Olgina mati, je živela na Selih pri Vrčicah. Bila je kmetica. Trdo je bilo treba delati na tej skopi, od vetra bičani zemlji, a je bil trud le redkoma poplačan. Zato ni čudno, da so se ljudje ozirali v svet in si poskušali olajšati življenje. Tudi Ivanin mož se je kmalu potem, ko se jima je rodila prve hčerka, odpravil v svet. Ni ga bilo več nazaj. Menda je izginil v nekem ameriškem rudniku. Prav tako je izginil denar, ki ga je z garanjem prihranil za mlado družino.

Drugi Ivanin mož je bil Anton Lukežič. Ivana mu je rodila še štiri hčere. Tako je bilo pri hiši že pet deklic, ko se je vnela prva svetovna vojna in je bil Anton vpoklican. Enkrat je še prišel na dopust. Ko je odhajal nazaj na soško fronto, je Ivana nosila pod srecem še enega otroka. To je bila Olga. Kmalu po odhodu je s fronte prišla vest: Antona Lukežiča pogrešajo. Podrobnosti je pozneje povedal domači učitelj, ki je bil takrat prisoten. Anton je s skupino vojakov odšel

FOTO: T. JAKŠE

Olga Štalcer iz Ručetne vasi

na bližnji hrib. Italijani so jih zasuli z granatami in napadli s pehoto. Bilo je mnogo mrtvih. Antona niso našli. Ali je padel v ujetništvo ali pa ga je raznesla granata, ni vedel povedati nihče. Olga se je rodila in odrasčala, vojne je bilo konec, očeta pa ni bilo od nikoder. Poznala ga je le po materinem pripovedovanju. Dekleta so morala kar dobro prijeti za delo, da so se lahko preživljale brez očeta. V šolo so hodila na Vrčice. Še pred šolo pa je bilo treba na pašo, pomolsti krave in opraviti vse v hiši. Rana zora jih je že dvignila s postelje in vanjo so utrunele padle, ko je dnevna luč že zdavnaj ugasnila. Tako so odrasčale, se poročale in odhajale v svet. Danes sta živi le še dve: najstarejša, ki živi v Kanadi, in Olga.

Ko se je v tridesetih letih Olga poročila s Štalcerjem, je bila prepričana, da njenim otrokom ne bo treba živeti brez očeta, tako kot so morale ona in njene sestre. A življenje je neizprosno in usoda se ponavlja. Olgin mož je odšel na delo v Nemčijo. Olga je s hčerko in sinom krenila za njim. Najmlajša, Ivanka, se ji je rodila v Nemčiji. Medtem je izbruhnila druga svetovna vojna in Olgo z otroki niso pustili v domači kraj, ker je bil pod italijansko oblastjo. Njene sode so medtem preselili v Posavje. Tam jih je Olga poiskala in ostala pri njih do konca vojne. Sele po vojni se je z otroki vrnila domov, toda brez moža, ki je ostal v Nemčiji. Spet se je ponovila zgodba iz njenega otroštva: mati, ki se mora sama spopadati z življenjem, da bi njeni otroci preživeli. Vse tri je spravila h kruhu. Ivanka, najmlajša, je odšla v Ameriko. V Ameriko je odšla tudi Olga. Za žensko, ki je bila vajena spopadov s težavami, tujina ni bila prehuda ovira. Najprej je pri znancih pazila otroke, potem se je naučila jezika in pričela delati. Potem so prihajali na svet vnučki in babica je bila tista, ki je vcepjala slovensko besedo v mlada srca. Z leti pa je prišla tudi bolezen, ki je prinesla Olgi kopico težav. Hrabro jih premaguje.

Po osemnajstih letih bivanja v Chicagu se je Olga, potem ko je bila upokojena, spet vrnila domov. Tokrat k hčerki Martini v Ručetno vas. A hčerka je medtem že hudo zbolela in umrla. Tako je življenje. Eno samo rojevanje, pehanje in umiranje. Babica Olga pa je sredi tega življenja kot stabilen otok, h kateremu se zatekajo vnučki in pravnuki. "Babica je družinski zaklad," je napisala vnuka v Chicagu. Bogastvo, ki je v tem zakladu, pa so predvsem življenjske izkušnje in modrost. Kaj neki bi naš narod brez takih žensk, ki so znale družine tudi same obdržati pokonci!

TONE JAKŠE

NAGRADA V NOVO MESTO
IN SENOVO

Žreb je izmed reševalcev 24. nagradne križanke izbral SLAVKA ŠPECA iz Novega mesta in ALBINO TEKAVČIČ is Senovega. Špecu je pripadla denarna nagrada 3.000 tolarjev (sporoči naj nam številko tekočega računa ali bančne knjižice in EMŠO). Tekavčičeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in rešitev pošljite najkasneje do 12. julija na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 26. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 24. NAGRADNE
KRIŽANKE

Pravilna rešitev 24. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: PLAGIATOR, RADIACIJA, STAN, ENEJ, DEM, KRT, VINSKA, AMA, VAN, IRMA, AM, OSIR, ATEISTKA, LEGNAR, SLAKAR, TARANTELA, IDE, ATE, KULI, OVAL, ROD, ARAN, KOMA.

prgišče misli

Razumevanje nekega zgodovinskega dogodka je odvisno od zornega kota, iz katerega gledamo nanj.

IVAN DJURIČ

Ni je hujske nesreče za državo, kot če imata v njej zadnjo in odločilno besedo policija in vojska.

BRANKO SOBAN

Nekatere trenutke svojega življenja mora človek ohraniti zase, čeprav nimajo sami po sebi nikakršne skrivnosti, a lepši so, če nihče zanje ne ve.

JOŽE JAVORŠEK

Ljudje smo ubogi in naša pota in usode preprosto niso odvisne le od nas samih, od naših dobrih hotenj in naše bolje.

CVETKO ZAGORSKI

30 let društva proti mučenju živali

Trpinčena bitja niso sama

Živali so naši bratje in sestre na materi Zemlji, govorijo z naravo tesno povezani pripadniki "primitivnih" ljudstev, mi, pripadniki "civilizirane" družbe, ki smo prvinski stik z naravo že izgubili, bi v živalih morali videti vsaj bitja, ki potrebujejo našo zaščito. Žal je tako, da živali najbolj ogroža prav človek, in ne samo ogroža, tudi trpinči jih. Proti takšnemu ravnanju in za osveščanje ljudi se borijo člani društev proti mučenju živali. V Sloveniji smo prvo tako društvo dobili že pred tremi desetletji, na Dolenjskem pa ga žal še vedno nimamo.

Republiško Društvo proti mučenju živali je bilo ustanovljeno 23. junija v Ljubljani. "To je bilo za mlado generacijo povsem nekaj novega, posebnega, saj smo na vsakem koraku poslušali le o skrbi za človeka nič pa o skrbi za naravo in živali," se spominja v obširnejšem zapisu, namenjenem javnosti, ustanoviteljica takratnega republiškega društva Lea Eva Müller, ki je zdaj častni član mariborskega društva in svetovni direktor v Svetovni zvezi za varstvo živali. "Republiško DPMŽ smo ustanovili 23. junija 1963 v silno težkih časih. Ko sem ga šla registrirati, sem na odgovornem uradu našla na posmeh, v marsikaterem (politično usmerjenem) tisku pa tudi kakšno zbadljivko, na primer v tedniku Tovariš karikature kače s pripeto medaljo, ipd. Tedanje državne strukture nam niso bile naklonjene, kaj šele, da bi nas podprle. Smeli smo se ukvarjati le z obrobnimi težavami, čeprav je bil naš temeljni program reševati težke ključne probleme: transport živine, odpravljanje poskuse na živalih, pripravi zakon proti mučenju živali ter vzgajati in izobraževati ljudi o humanem odnosu do živali, in to vse od vrtec do univerz. Žal so bili vsi ti naši napor za doseg navedenih ciljev izničeni. Imeli smo težke boje, da so nam sem ter tja objavili kak članek. Nad delovanjem društev je bdela politična organizacija Socialistična zveza, ki je imela v svoji sestavi kadrovske komisije za nalogo preverjati politično identiteto vseh društvenih funkcionarjev. Zaradi teh kriterijev v društvu niso mogli delovati mnogi sposobni in izkušeni ljubitelji živali."

Z velikimi napori je prvo slovensko društvo proti mučenju živali pomagalo ustanavljati še druga društva v Sloveniji, pomagalo pa je tudi pri ustanovitvi srbskega in beograjskega. V Sloveniji danes deluje šest registriranih društev v Celju, Kopru, Ljubljani, Mariboru, Slovenj Gradcu in Piranu na območju širše Dolenj-

NAGRADNA KRIŽANKA26

DOLNJSKI LIST DOLNJSKI LIST DOLNJSKI LIST

KLEPETU-LJA

OKR. ZA ZAHOD

PRAVO-SLAVNI DUHOVNIK

LEPO VEDENJE PUJS

DOLNJSKI LIST DOLNJSKI LIST DOLNJSKI LIST

POSUŠENA KOKOSO-VINA

PODZEMNA ŽIVAL

POVRŠINA

LEVI PRITOK VOLGE

GR. MIT. SIN AGAMEM-NONA

PETORICA

PARADIŽ

ANGL SVETLO PIVO

VOJAŠKO POROČILO

DAJMATIN-SKO REČE VINO

NEKDANJI SLOV. POLITIK (FRANCE)

ORANJE

ZNANA GOGOL-JEVA POVEST

SRBSKO MOSKO IME

DEL OČESA

ŽLAHTNI PLIN

ZEMLJEVID

PELIKOV-VEC

JAP. ME-STO NA JZ HONSUA

UKRAJIN-SKO MESTO

SRBSKI PESNIK (ZMAJ)

EVA LONGYKA

INDONEZ. DEL MOLUKOV

ŽENSKI GLAS

REKA V JUZ. AFR. REPUBLIKI

SUKANEC

PRIROČNIK

GOZDNA KURA

HUNSKI VLADAR

POSEMNO-VALNIK

INTERPRET SHAKESPEARO VUH JUNAKOV

ŽENSKO IME

NARODNI PARK V KENIJU

OSEBNI ZAMEK ILOVICA

Kpraktični KRIŽAŽ

Kopalke

V letošnji modi kopalnih oblek je veliko novega, drugačnega, saj pokrijejo več kože kot pretekla leta. Zato so tokrat za ženske najbolj moderne enodelne kopalke, medtem ko bikinje, kljub temu da se jim mnoge ženske ne mislijo odpovedati, niso v modni milosti. Med materiali prevladujejo takšni, ki se prilagajajo telesu kot druga koža in se hitro osušijo. Sicer pa so nedrčki oblikovani z opornicami ali celo podloženi s košaricami, naramnice so včasih precej široke, hlačke pa višje. Precej je volančkov in zlatih okrasov. Pri moških kopalnih pa ni večjih sprememb. Izbirali bodo lahko predvsem med klasičnimi, oprijeti kopalnimi hlačami ali podaljšanimi športnimi.

Sončenje

Strokovnjaki poudarjajo, da je sončenje prej nevarno kot zdravo, zato bo bolje, če se soncu ne izpostavljate preveč. Kljub temu je dobro vedeti, kako se zaščitite pred sončnimi žarki. Sredstva za sončenje se najbolje primejo suhe in hladne kože. Da bo zaščita učinkovita, se namažite 20 minut pred sončenjem. Vendar se z mazilom ne masirajte, saj s tem kožo dražite. Pred ponovnim mazanjem sperite s kože sol in pesek, da je ne boste dražili. Vedite, da takrat, ko se ponovno namažete, učinkuje sredstvo le polovico na embalaži napisanega časa. In če vas je sonce le preveč ožgalo in je koža vroča in rdeča, si pripravite obkladke z jogurtom ali nanesite na kožo posebno emulzijo, ki hladi.

Piščančja bedra v marinadi

Sedaj je čas za jedi na žaru. Zakaj si ne bi za spremembo pripravili na žaru pečene piščančja bedra? Za deset ljudi potrebujemo: 20 piščančjih beder (samo spodnji deli), 2 žlički mletega kardamoma, 2 žlički rdeče mlete paprike, naribano lupino polovice limone, 3 stroke česna, 8 žlic olja. Piščančjim bedrom olupimo kožo. Iz strtega česna, paprike, limonine lupinice, kardamoma in olja zmešamo maz, s katerim premažemo piščančja bedra. Pokrijemo jih s folijo in postavimo na hladno, da počakajo do peke. Najbolje je, da pripravimo bedra že prejšnji dan. Pečemo jih nato približno 30 minut. Med peko jih večkrat obrnemo in znova namažemo z malo oljnega premaza. Pazimo, da so bedra prepečena. Rešetka ne sme biti preblizu žerjavice, dvignjena naj bo dobrih 15 centimetrov, da je vročina enakomerna in ne prehuda.

Gospodinjska sušilnica za sadje

Suho sadje spet pridobiva veljavo in znanih je več poskusov, da bi mu z novimi tehnološkimi prijemi vrnil vsaj del nekdanje slave, ki jo je resda rodilo pomanjkanje kruha. Zdj suho sadje priporočajo zaradi vitaminske in dietetične vrednosti ne pa kot nadomestilo za kruh. Novejši načini sušenja ga ohranjajo tudi bolj vabljivega za oko, tako suho sadje pa si lahko pripravite s sušenjem nad vročimi cevmi centralne kurjave, še enostavneje pa z uporabo gospodinjske elektro-sušilnice, ki jo izdeluje inž. Martin Sever iz Ljubljane, Mala čolnarska ulica 14. Name-njena je sušenju sadja, gozdnih sadežev, zelišč in zelenjave. Temperaturo je mogoče prilagoditi pridelku, ki ga sušimo. Hkrati je mogoče sušiti 5 do 6 kg jabolk, ki dajo v dveh dneh sušenja pol kilograma zlato zarumenelih okusnih krh-ljev.

Težave z uvozom

Kaže, da so imeli prav tisti, ki so svarili pred pastmi, ki jih vsebuje novi zakon o uvozu rabljenih avtomobilov. Posameznike, ki so se odločili za to možnost, pomanjkljiva dokumentacija stane veliko denarja. V primeru namreč, ko so vozilo že pripeljali, pa mora to potem, čakaajo na vse potrebne papirje, stati v carinskem skladišču. Parkirna tam je draga. Zato interesente opozarjamo še enkrat: veliko ceneje bo, če boste čez mejo najprej prinesli papirje in jih dali v oceno na tehničnih bazah AMZS na Otočcu, v Ljubljani, Novi Gorici ali Celju. Tam bodo strokovnjaki preverili, ali so dokumenti pravi in šele na podlagi njihovega pozitivnega mnenja se bodo novi lastniki rabljenega avto-mobila lahko brez skrbi odločili za uvoz. Nepremišljen uvoz pa ne pomeni samo skrbi s stroški za ležarino, ampak tudi s tem, kam vozilo brez popolnih dokumentov spet izvoziti.

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Božjast

Ishemija možganskega tkiva (pomanjkanje kisika), ki nastane zaradi motene cirkulacije v času napada, pripelje do propada možganskih celic, ki jih kasneje nadomesti brazgotina. Te spremembe so seveda posledica in ne vzrok božjastnega napada.

Razvrstitev božjasti je mnogo, ker skušajo pač različni avtorji epilepsije razvrstiti ali glede na njihove vzroke ali glede na oblike napadov. Zato je potrebno poudariti, da je božjast le znak, ne pa bolezen.

Če z današnjimi preiskovalnimi metodami najdemo lokaliziran vzrok (lahko so to poškodbe možganov, tumorji ali drugi procesi v možganih), imenujemo to vrsto božjasti iz praktičnih razlogov simptomatske epilepsije. Med te lahko prištevamo tudi tiste vrste napadov, ki nastanejo zaradi splošnih, največkrat presnovnih motenj ali različnih snovi, ki pridejo v telo (zaradi insulina in posledične hipoglikemije), alkohola, svinca, kloroforma in pod.).

Napadi lahko nastanejo tudi zaradi nenadne odtegnitve nekaterih snovi (na primer barbituratov). Ti napadi polagoma izginejo, potem ko izgine vzrok. Ker je vzrok napada znan in običajno le prehodno okvari delovanje živčevja, nekateri avtorji predlagajo za te napade ime "funkcijske epilepsije".

Tiste oblike božjasti, pri katerih niti z najsodobnejšimi preiskavami ne moremo najti vzroka, pa še vedno imenujemo idiopatske ali esencialne. Pri bolnikih s to vrsto božjasti je na eni strani znižan prag za vzdržnost živčnih celic, vsak od dodatnih škodljivih dejavnikov pa še poveča verjetnost napadov.

Razvrstitev na simptomatske in idiopatske ima predvsem praktičen

pomen. Velikokrat nas obvaruje pred napačnim zdravljenjem. Božjasti, ki je posledica tumorja, pač ne bomo zdravili le z antiepileptičnimi zdravili, ampak bomo skušali tumor odstraniti.

Mednarodna razvrstitev božjasti temelji na osnovi klinične oblike napadov in spremljajočih sprememb. Tako ločimo generalizirane in žariščne napade ter napade, ki jih zaradi pomanjkljivih podatkov ne moremo uvrstiti v nobeno prej omenjeno kategorijo.

Generalizirani napadi

Ena najpogostejših oblik božjasti je tista, ki jo imenujemo tudi kratkotrajna odsotnost. Božjastni napad, ki ga imenujemo "petit-mal", nastopi iznenada. Otrok je 5 do 15 sekund odsoten, ne odgovarja na vprašanja in ne ve, kaj se dogaja okoli njega. Včasih so med napadom lahni krči v obraznih mišicah in ritmično mežikanje. Takoj po napadu je bolnik spet pri popolni zavesti in nadaljuje tisto, kar je prej počel. Zato pogosto za napade niti starši ne vedo. Napadi se najpogosteje začno okoli petega leta starosti, kasneje pa ali polagoma izginejo ali pa dobi bolnik drugo obliko božjasti. Ti napadi se nikoli ne pojavljajo v spanju, v budnosti pa so lahko izredno pogosti, in niso redki primeri, ko ima otrok celo do 100 napadov na dan. Napade zelo lahko sproži pospešeno dihanje, kar nam pri diagnozi božjasti tipa "petit-mal" veliko pomaga. Elektroencefalografske spremembe med takšnim napadom so značilne in se pojavljajo nad celo možgansko skorjo.

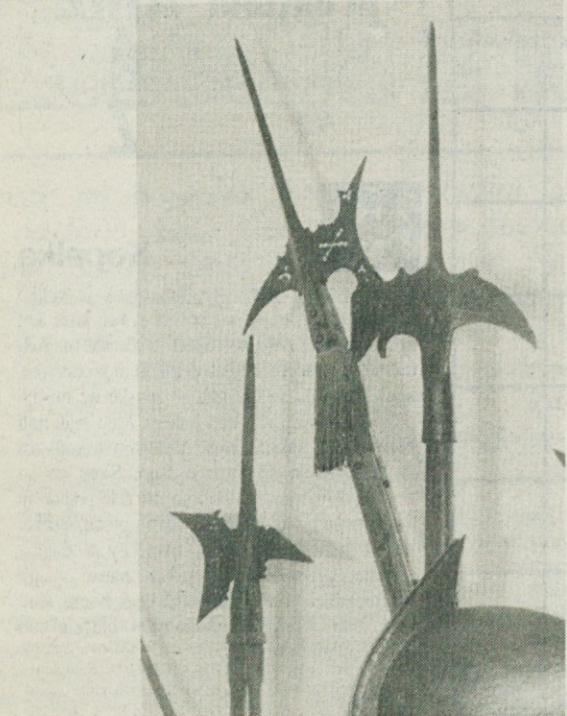
Poleg značilnih kratkotrajnih odsotnosti oziroma izgube zavesti se pojavljajo tudi drugačne, vendar jih je pogosto težko razlikovati med seboj le po klinični sliki. Najzanesljivejše je razlikovanje s pomočjo elektroencefalograma.

Posebna oblika so zelo kratki, eno- do dvesekundni napadi, ki dobi bolnik obojestranske krče, zavest pa ni motena. Ponavadi temu sledi kratkotrajna, popolna izguba mišične napetosti. Bolnik zato pade. Te napade zelo lahko sproži utripajoča svetloba.

(se nadaljuje)

priloga dolenskega lista

13

HELEBARDA - Helebarda je bilo značilno orožje švicarskih srednjeveških pešakov za boj proti konjenici. Švicarska konjenica jo je prvič uporabila v bitki pri Morgartnu leta 1315. Uspeh je bil izreden, saj se je pokazala kot zelo učinkovito orožje v boju z oklepi. Helebarda je kombinacija sekire, kopja in kavlja, nasajena na dolgem drogu. S pomočjo kopja se je zadal udarec konjeniku ali konju, sekira je služila za sekanje, kljun se je uporabljal za vboj ali metanje konjenika s konja. Že od srede 16. stol. dobiva helebarda vedno bolj dekorativne oblike in preide iz bojnih vrst v roke telesnih stražarjev vladarjev. V preteklem stoletju so nosili helebarde v glavnem le nočni stražarji, še dandanes pa jih uporablja švicarska straža v Vatikanu. (Pripravila kustodinja Posavskega muzeja Vlasta Dejak)

Iz Irčinovih zapiskov

Raje učitelja kot popa - Učitelj Kaliger znal je prekrasno orglati, dekleta so v cerkvi začele z nogami drenčati, vedno nove in vedno lepše napeve je igral. Plovan je velel zato znake z zvonom dajati in je podil tudi orglarja proč. Ljudje zl. Češčani in Založani bili zato zanj navdušeni, rekli so naj gre pop proč učitelj pa ostani. Znal se je tudi izvrstno šaliti in zgovarjati, to je zl. ženskam močno ugajalo, dale so mu o beri, kar je hotel.

Ženske imajo tod mnogo milejši, zvonkeji glas od Gorenek. Kedar govore, se šaljijo, smejaajo, plešejo, se jim vidi, da jim gre to prav od srca. Kako štorasto pa se vedo proti njim Gorenske Mine!

Nasvet - Rajni Jelovšček dajal je kmetu tele nauke: Če se boš ženil, glej punco, kako beli. Če odreže kos sala in vrže vse za zabel - ne velja, dobra je, če odrta pri kak kosček ali ocvirek in spravi za drug krat.

Zakaj spremenjeno vreme? - Jelovščekova je blez misel, da je vreme na Dolenjskem izgubilo stanovitni red, pa močo, sušo in sneg v pravem času in v pravi meri od takrat, ko so posekali se silni gozdi na Gorjancih.

Stala sem na avtobusni postaji le nekaj kilometrov od domačega kraja, vendar še daleč do cilja. Do naslednjega avtobusa sem inela še dobro uro, zato sem štopala. Do Soteske sem se peljala s starejšim moškim, nato pa sem dolgo čakala. Z živci sem bila na koncu in popolnoma obupana, ko mi je ustavil starejši mož. Bil je zgovoren, dobre volje in poučen. Predstavil se mi je in povedal, kje stanuje. Ni me motilo, da je bil Hrvat. "Tako počasi vozim, ker sem prejšnji mesec dvakrat plačal kazen... Tudi Ljubljano poznam. No, saj imam tam stanovanje, vendar sem raje tu. Tja grem le enkrat ali dvakrat na teden. Sicer mi je sama Ljubljana zanimiva, toda ljudje!" je pripovedoval. "Danes imam svoj športni dan, kot vsak ponedeljek. Včeraj sem kljub nedelji delal. Pa so me ljudje spraševali, zakaj. Odgovoril sem jim, da imajo muslimani praznik v petek, Židje v soboto, kristjani v nedeljo, jaz pa nisem ne prvo ne drugo in ne tretje, zato je moj dan ponedeljek. Saj je bog rekel, da naj človek šest dni dela, en dan pa počiva. Ni pa povedal, kateri dan... Saj ta športni dan ni nič posebnega, grem k frizerju, malo po nakupih, potem pa kmalu domov. Če greš domov okoli enih, te lahko peljem, da ti ne bo treba štopati," se je nevsiljivo ponudil. "Žal grem domov šele zvečer," sem kratko odgovorila.

QVANA POČKAR MOJ SOVRAŽNIK - PETELIN

Od časov, ko me je na počitnicah na vasi skoraj vedno čakal pred stranišnimi vrati hudi domači petelin, je minilo že več desetletij. Preždel sem v stranišču tudi po uro in skozi rezo na vratih oprezala za varno priliko, ko bom lahko ušla brez prhutajočega petelina za vratom in divjea kljuvanja po glavi. Če izvzamem svojega strica, ki me je strašil, da me bo z vilami prebodel v senu, kjer sem najraje spala, je bil petelin največji sovražnik mojih počitnic.

Stranišče, ki je bilo menda od pamtikeva postavljeno na vogalu kmečke hiše, mi je pomenilo zavetišče. Bila sem zunaj, a vendar notri. Petelin pa, kot da bi čutil moje vztrajanje, je čakal tudi sam. Kako si lahko žival zapomni, da vedno pridem tudi ven, če grem noter, to mi nikoli ni bilo povsem jasno. Načakala sva se ure do obupa, mojega seve, saj jaz edina od naju nisem mogla oditi. Čakal me

Nadaljeval je: "O, tudi tuje jezike znam. Vsakega po malo. To je moj konjiček. Doma imam cele kupe knjig. Kadar se mi da, se učim tudi dve uri. Spat grem tako in tako šele pozno ponoči ali pa zgodaj zjutraj. Najlepša mi je španščina."

"Jaz imam pa raje italijansko," sem vskočila v njegov samogovor. Nato mi je začel dokazovati, da sta oba jezika lepa. Našel mi je dneve v prvem, nato v drugem jeziku, zrecitiral neko pesem.

"Tu sem delal šest let," je dejal, ko sva se peljala mimo vojašnice. "Sedaj sem pa upokojen, vdovec, čuden stavec, ki je v mladosti sovražil učenje, sedaj pa mu je to hobi. Vesel sem, da sem te pripeljal srečno in zdravo do cilja. Pridi pogledat kdaj tega nenavadnega upokojenca. V vasi me tako poznajo," so bile njegove besede ob slovesu.

Pokimala sem, se zahvalila in se napotila na delo. Prvič mi je neko rekel, da je srečen, ker me je pripeljal varno.

Moj delavnik se je začel drugače, z veseljem, dobro voljo in neko željo, ki sem jo do sedaj skrbno skrivala v sebi. Ta mož, na videz tako miren, poln ambicij, različen od ostalih starejših ljudi, živi res lepo življenje. To pa zato, ker se je tako odločil. Zakaj ne bi kaj takega uspelo tudi meni? Ko ga bom srečala naslednjič, se mu bom zahvalila za novo spoznanje.

Je le kak meter, dva od vrat. Včasih sem na ves glas klicala teto, vendar je nikoli nisem mogla priklicati. Za strica bi lahko trdila, da se je s petelinom celo strinjal in mu dajal vso podporo pri njegovem nenavadnem početju. Tako sem se načakala kot le še enkrat v svojem življenju, mnogo kasneje, ko sem čakala moškega.

Mlado je bilo še takrat življenje, ko me je mučil petelin, ali pa me je morda imel za veliko kokoš. Bil je košat in lep, samozavesten, delal se je, kot da pobira hrano s tal, ves čas pa je v resnici samo prežal. Tetino stranišče se mi je za vedno vtisnilo v spomin, vendar sem v kasnejšem življenju od ženja po stranišnih vedno izhuščila kaj dobrega, največje ideje in najsvetlejši misli so se mi utmlele tam. Tudi petelinov sem srečala kasneje še mnogo in kakšen je bil zelo podoben mojemu počitniškemu.

Novem mestu predstavlja okoli 37 strani rokopisnih listin. Med njimi se nanaša samo na narodno gardo le 7 strani, ostalih 30 pa posredno. Vse listine so pisane v gotici. Domnevamo lahko, da so začeli v Novem mestu ustanovljati narodno gardo že v marcu 1848. Najstarejši pisni dokument, ki jo omenja, je okrožni spis št. 254/p od 7. aprila 1848, naslovljen na predsedstvo gubernija v Ljubljani. V njem je omenjeno, da je okrožje že predčasno poslalo v Ljubljano opozorilo, da se v Novem mestu poleg meščanske garde ustanavlja narodna garda.

O vodstvenem sestavu narodne garde povesta veliko spisa št. 11 od 19. junija in št. 35 od 19. julija 1846, ki jo je vodstvo garde pisalo predsedstvu okrožja Novo mesto. To je skupaj 5 rokopisnih strani, žal pa je spodnji del vseh strani deloma uničen ali nečitljiv zaradi poškodb. V obeh spisih je povedano, da je izvoljen oficirski sestav narodne garde, ki je bil takšen: Franc Zwerger, komorni komisar, je bil stotnik, trgovec Ivan Pollak je bil nadporočnik, okrajni pisar Maks Jabornig je bil prvi poročnik, trgovec Karl Jenkner drugi poročnik, konceptni praktikant Janez Recher nadporočnik, Grošl poročnik, vključen pa je bil tudi gardist Franc Lesjak. Podatki o zadnjih dveh so žal pomanjkljivi: zanju v spisu ni navedena njuna civilna dolžnost, za Grošla ni navedeno ime, pri Lesjaku pa ni naveden čin. Očitno pa je bil edini pripadnik novomeške meščanske garde, ki je bil kot oficir vključen v narodno gardo.

Iz obeh že citiranih spisov je razbrati, da so bile v narodni gardi težave pri izbiri njenega skupnega komandanta, oficirja, ki bi vodil celotno enoto. Okrožju sporočajo, da so zato oblikovali upravni svet garde, ki je bil nekakšen kolegijski komandant. V upravnem svetu so bili: Jožef Rosina, doktor prava in odvetnik kot vodja, iz narodne garde pa (domnevamo lahko, da je vsaka kompanija volila v upravni svet po enega predstavnika): Franc Jožef Tschöfen, višji komorni svetnik; Franc Zupančič, odvetnik; eno mesto (najbrž iz ene kompanije) je v juniju ostalo še nezasedeno, dolžnost administratorja pa je v svetu opravljal Karl Jenkner, trgovec. Iz spisa št. 35 je razvidno, da je nezasedeno mesto

Sredi zemlje Sredozemlje

Ljudje umetniškega peresa kaj radi zaznamujejo svoje življenjske jubileje z novimi knjigami. Tudi tržaški pesnik Marko Kravos, najmlajši Abraham na slovenskem Parnasu, je storil tako. Ob petdesetletnici se je bralcem predstavil z novo zbirko pesmi, ki so pod naslovom SREDI ZEMLJE SREDOZEMLJE izšle pri Mihelaču. Zbirka prinaša izbor iz Kravosove poezije, ki šteje zdaj že deset samostojnih knjig. Izbor je opravil in knjigo uredil Tone Pavček, izpod njegovega peresa pa je tudi esejištni portret pesnika in njegove poezije.

Iz Kravosovih verzov se oglaš poseben lirski glas, ki je, kot je zapisal Pavček, zelo radobeseden in radoživ. Ta glas je pravo nasprotje glasovom, ki vznikajo iz tradicionalnega slovenskega občutja majhnosti in utesenosti. Iz Kravosovih pesmi namreč vse izjemna vedrina. Vedrino omogoča odprtost, širok pogled na vse, nanjo odločilno vplivajo srcu in občutju tople sredozemske sape. To je pomembna drugačnost, ki se kaže tudi v številnih razsežnostih Kravosove poezije. "Nočem biti v eni dimenziji," pravi pesnik. Tej svoji odločitvi je in hoče biti do kraja zvest, pa naj se s pesmijo dotakne česarkoli. Položaj večdimenzionalnosti mu dovoljuje, da na vsako stvar gleda po svoje. Lastne in svojih zamejskih rojakov bivanjske in duhovne situacije se, denimo, loteva s posmehom, s hudomušnostjo, ironijo in celo sarkazmom. Podobno neprizanesljiv je do drugih pesniških snovi, pri čemer niti ljubezen ni izvzeta. Svojski položaj večdimenzionalnosti pesniku tudi omogoča, da je vedno "v", kot bi rekel Drago Jančar, pa v isti sapi "izven" ali "nad". Nepri-zanesljiv ali dionizovsko razpoložen. S čašo vina, ki je sredi zemlje Sredozemje. Neposreden in bralcem blizu.

IVAN ZORAN

O Gali in srednjem veku

V zbirki Bios, ki jo izdaja Cankarjeva založba, sta pred kratkim izšli dve novi knjigi, po katerih bodo z zanimanjem segli vsi tisti, ki si želijo nekoliko razširiti duhovna obzorja v poznavanju zgodovine in umetnosti. Založba je namreč izdala prevod knjige Mauricea Keena SREDNJEVEŠKA EVROPA in Tima McGirka GALA, DALIJEVA PREGREŠNA MUZA.

Angleški publicist in novinar McGirk je sprva nameraval napisati knjigo o življenju znamenitega in čudakega španskega slikarja Salvadora Dali, a je pri zbiranju gradiva o njem in iskanju stikov kot po železnem zakonu vedno in povsod naletel še na eno osebo, nerazdružno povezano s slikarjevim življenjem in delom - to je bila Rusinja Gala. Dali jo je spoznal v krogu pariških

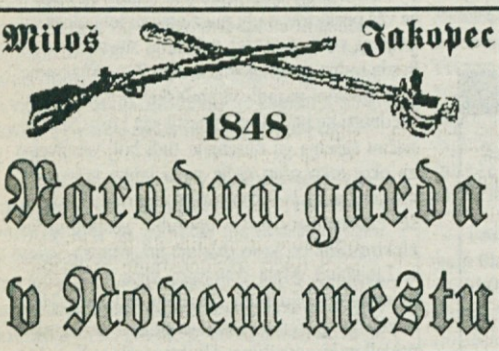
avatgardističnih umetnikov (bila je žena pesnika Eluarda) in od prvega dne znanstva naprej se je nanjo silovito navezal. Gala je bila najprej ljubica, nato žena genialnega likovnika, vseh 50 let, kolikor sta preživela skupaj, pa njegova muza, spodbujevalka in prvi ter izredno strog kritik. Sama sicer ni bila ustvarjalna, je pa usodno vplivala na ustvarjalnost drugih. "Daliju je pomagala izraziti in izoblikovati njegove fantazijske ustvarjalne impulze, vendar se je Dali povezal s temnim angelom," je v uvodnem poglavju zapisal avtor. Dovolj vzemirljivo, da vabi k branju te knjige, ki ima v ospredju sicer res demonsko Galo, a knjiga govori v enaki meri tudi o Daliju.

Zanimanje za srednji vek je v zadnjem času prisotno tudi pri nas, kar kažejo izdaje knjig, ki tako ali drugače obravnavajo to doslej nekoliko slabo razumljeno obdobje. Keenova knjiga Srednjeveška Evropa poskuša strnjeno prikazati celoten srednji vek z vsemi njegovimi idejnimi, gospodarskimi in političnimi tokovi, pri tem pa avtor uporablja svojski način, kar se kaže že po tem, da srednji vek celo časovno zameji po svoje: začenja pri letu 800, se pravi s kronanjem Karla Velikega, in končuje sredi 15. stol, ko je bil razpuščen baselski koncil. Srednji vek vidi predvsem kot pot k evropski enotnosti. V njenem jedru je bilo sprejemanje krščanstva in enotne osebne avtoritete, pepeža in cesarja. Knjiga opisuje, kako so se sanje o veliki enotnosti razblinjevale, kako so se izoblikovale zahodnoevropske države in kako je začela prevladovati namesto univerzalne identiteta nacionalnega. Knjiga je napisana poljudno in zanimivo, v svojem sporočilu pa je tudi zelo aktualna in vabi k premisleku o sedanjem dogajanju.

MILAN MARKELJ

telegrami

- Nova revija je v zbirki Paradigme izdala zbornik razprav in esejev SLO-VENCI IN PRIHODNOST, v katerem 32 avtorjev razpira nujno potrebni prostor samospoštovanja o Slovencih in narodovi eksistenci v razmerah samostojne Slovenije.

3 Vest o tem je med narodnjaki v Ljubljani vzbudila veliko navdušenje, nemškutarska stran pa je bila seveda razočarana. Odločitev ministrstva je bila zelo pomembna: v boju dveh stališč je zmagal narod nad stanovi, osebna enakopravnost nad stanovskimi pred praviciami, sodobno načelo narodne enakopravnosti nad zastarelim stanovskim predstavnostvom, ki ni predstavljalo naroda ampak le brezbarvno zmes deželanov. Pripadniki ljubljanske narodne garde so odtlej nosili belo-modro-rdeče oznake. V narodnih gardah drugih mest na Kranjskem so bile takšne oznake brez posebnih sporov uveljavljene že veliko prej. Spopadi okoli barvnih oznak so se odvijali tudi po ostalih deželah Slovenije, vendar večidel manj uspešno za slovensko misleče, ki so se potegovali za belo-modro-rdeče oznake.

Narodna garda v Novem mestu

Spori v narodni gardi v Novem mestu pa so imeli razen narodnostne tudi drugačne vsebine. Poročanje o tem v novomeškem časniku Sloveniens Blatt ponuja obširno in zelo raznoliko gradivo. Kot prvi časnik na Dolenjskem je začel izhajati leta 1848. Pozkusna številka je izšla 10. maja, redno pa je kot tednik izhajal od 4. julija do 29. decembra

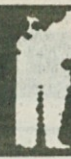
1848. Izhajal je v nemščini, tiskan je bil v takrat običajni gotici v Tandlerjevi tiskarni v Novem mestu. Čeprav pisan v nemščini, je bil popolnoma slovensko usmerjen.

Snovalci Sloveniens Blatt so bili novomeški odvetnik in narodnjak dr. Jožef Rosina, 2. aktuar na okrajnem komisariatu Franc Polak, ki je bil tudi urednik lista, in Konstantin Tandler. Slednji je bil sin prvega novomeškega tiskarja Henrika Tandlerja (ta je odprl tiskarno v Novem mestu leta 1819 in umrl za kolero 8. julija 1836). Ko je sin Konstantin odrasel, je volil lastnici, vdovi Mariji Tandler, tiskarsko obrt.

Dr. Jožef Rosina je prišel v Novo mesto 1846. leta, ko so bile v Avstriji uvedene podeželske advokature. Mesto je takrat dobilo dva odvetnika: poleg Rosine tudi dr. Franca Zupančiča. Za advokaturu v Novem mestu se je poleg njiju takrat potegoval tudi pesnik dr. France Prešeren, vendar ni dobil oblastnega dovoljenja. Dr. Jožef Rosina je bil predsednik prve slovenske čitalnice (Slovenischer Leseverein - Slovensko bralno društvo), ki je bila ustanovljena 4. decembra 1848, vendar ni zaživela. Čez 17 let je bila nato v Novem mestu oktobra 1865 vdrugič ustanovljena čitalnica. Takrat je zaživela in pustila v kulturni zgodovini Novega mesta globoke sledi. Tudi ob drugi ustanovitvi je bil dr. Jožef Rosina izvoljen za predsednika čitalnice.

Franc Polak je bil kot 2. aktuar premeščen v Novo mesto s Prema pri Ilirski Bistrici sredi leta 1847. Rojen je bil 26. marca 1815 na Savskem nabrežju 32 v Kranju kot sin irharja Tomaža in Lucije roj. Rother. Datum in kraj njegove smrti nista znana. V Novem mestu se je kmalu po prihodu spoprijateljil z dr. Jožetom Rozino in Konstantinom Tandlerjem. 6. januarja 1848 je uprizoril v novomeškem Kazinu Linhartovega "Matčka". Ves čas izhajanja časnika Sloveniens Blatt je bil njegov urednik in je skoraj vse, kar je bilo v časniku objavljeno, napisal sam. Njegovo odločno slovensko zavzemanje, politično delovanje v času marčne revolucije in še zlasti časnikarsko delovanje v Sloveniens Blatt ni bilo oblastem niti malo po volji.

Drugo ohranjeno pisno pričevanje o narodni gardi v

Mlekarnе prekomerno zvišujejo drobnoprodajne cene mleka in mlečnih izdelkov

NOVO MESTO - Po dogovoru vlade Republike Slovenije s Slovensko kmečko zvezo in Zadružno zvezo Slovenije je 20. junija začel veljati odlok o zvišanju odkupnih cen mleka za 8,5 odst., kar pomeni odkupno ceno mleka povprečne kakovosti s 3,6 odst. mlečne tolšče 27 tolarjev za liter. Istočasno so ustrezna ministrstva dovolila zvišanje maloprodajnih cen mleka za 3,6 do 4,2 odst., torej le v deležu, ki bi pokrili zvišanje odkupnih cen, medtem ko naj bi del cene za pokritje stroškov predelave in trgovine ostal enak. Nekatere mlekarnе predpisa o določitvi drobnoprodajnih cen niso upoštevale in so zvišale cene več, kot jim je bilo dovoljeno. Tržni inšpektorji že sicer že ukrepanje, tako da bodo morale mlekarnе, ki so kršile predpise, cene spustiti na dogovorjeno raven. Drugače je pri cenah mlečnih izdelkov, ki jih mlekarnari lahko svobodno določajo. Z občutno večjim zvišanjem cen mlečnih izdelkov želijo kompenzirati višje odkupne cene mleka, vendar bo tako ravnanje predelovalcev mleka imelo nasproten učinek. Potrošnja mlečnih izdelkov, ki že sedaj stalno pada se bo še naprej zmanjševala, kar bo povzročilo presežke mleka, povečanje zaloga mlečnih izdelkov in manjši odkup.

Po dogovoru vlade s kmečko in zadružno zvezo se bodo odkupne cene mleka v juliju zvišale na 28 tolarjev za liter, obenem pa se bodo zaostriili tudi kriteriji kvalitete odanega mleka glede na mikrobiološko neoporečnost in vsebnost beljakovin. Če bodo mlekarnе še nadaljevale s politiko prekomernega zviševanja cen mleka in mlečnih izdelkov, bodo morala pristojna ministrstva predlagati, naj vlada Republike Slovenije s predpisi določi cene tudi za mlečne izdelke.

Zaradi Matere božje ob denarje

Kostelci ostali brez avtokampa, turistov pa prihaja sem vedno več - Mnogi bi tudi Kolpo zamenjali z morjem, kjer se na čutijo varne in tudi ne zaželenne

FARA - Pred precej leti je turistično podjetje Kompas Ljubljana odkupilo zemljišče pri Fari ob Kolpi, da bi na njem uredilo avtokamp. Prav zaradi te namere so občinski in krajevni funkcionarji pomagali Kompas, da ni bilo zapletov pri nakupu. Kompas pa še do danes na tistem zemljišču ni zgradil ničesar, ker se je medtem prikazala v Medjugorju Mati božja in je zato Kompas namesto na Kostelskem vložil denar v gradnjo v Medjugorju.

Kostelci so dolgo žalovali, ker se ni njim prikazala Mati božja, potem pa so začeli na Kompasovo odkupljeno zemljišče (morda v znak protesta) voziti smeti in druge odpadke. Navozili so jih že precej, mlado Turistično društvo Kostel pa je le ukrenilo vse, da je bilo končno to črno smetišče zasipano. Zdaj so se dogovorili s Kompasom-Rentacar, da bodo zemljo še splanirali in na ozemlju nesojenega avtokampa in bivšega smetišča uredili več športnih igrišč, predvsem za mali nogomet, odbojko, košarko in druge športne dejavnosti. Pravzaprav poteka dogovornost s Kompasom v tej smeri, da lahko Kostelci zemljišča uredijo za igrišča, jih vzdržujejo in skrbijo za njih, ne smejo pa tu postavljati zidanih objektov. To pomeni, da Kompas le računa, da bo kdaj tu gradil. Vedno bolj pa se kaže potreba, da

bi nekje med Kočevjem in Osilnico, najverjetneje prav pri Fari ali Kostelu, imeli večji turistično-gostinski objekt, in to ne le s hrano in pijačo, ampak tudi z vsaj nekaj desetimi, če ne celo 100 ležišči. Na to območje namreč prihaja vedno več izletnikov z avtobusi in osebnimi vozili, ki nimajo kje prespati, pa tudi z jedačo in pijačo so težave, da o sanitarijah sploh ne govorimo. Z odprtjem Kočevske Reke, romanjem h grobiščem v Rogu, urejanjem gradu Kostel (to je edini tak grajski kompleks v Sloveniji, kjer za grajskim obzidjem še žive v hišah ljudje), propagiranjem dežele Petra Klepca, čolnarjenjem in ribolovom na Kolpi itd. je zanimanje za ta del Slovenije tako porastlo, da ga na dan obišče najmanj okoli 100 do 200 (včasih 500 in več) izletnikov. Posebno za tiste z avtobusi pa ni tu prave možnosti, da bi ostali več dni, čeprav je na tem območju toliko

zanimivega (da poletnega kopanja v Kolpi niti ne štejejo), da si vsega ni mogoče ogledati niti v dveh ali treh dneh.

Prebivalci krajev ob Kolpi in Čabranki imajo torej smolo, da se jim ni prikazala Mati božja. So pa tudi oni videli marsikaj nenavadnega, še vedno namreč tu žive ljudje, ki trdijo oz. so prepričani, da so videli vile, čarovnice, šratlje (škrate), mračnike in še kaj nenavadnega, kar pa pri turističnih investitorjih ne odtehta Matere božje.

J. PRIMC

Za širše sodelovanje s Poljsko

Delegacija trgovinskega urada poljske ambasade v Zagrebu na pogovoru z dolenjskimi gospodarstveniki

NOVO MESTO - Območna zbornica Novo mesto je na pobudo poljske ambasade v Zagrebu prejšnji četrtek v Novem mestu pripravila pogovor dolenjskih in belokranjskih gospodarstvenikov s predstavnikom trgovinskega urada poljske ambasade, svetnikom Boleslawom Krawczykom in trgovinskim atašejem Andrzejem Baczkom. Namen tega srečanja in pogovora je poglobiti gospodarsko sodelovanje med dolenjskimi in belokranjskimi podjetji na eni in poljskimi na drugi strani oz. pomagati podjetjem iz obeh držav pri navezavi neposrednih poslovnih stikov.

Nedvomno je Poljska s svojimi 40 milijoni prebivalcev pomembno tržišče. Poljska predstavnika sta najprej orisala sedanjost gospodarsko podobo te države, kjer je že več kot pol gospodarstva v zasebnih rokah in zasebni sektor ustvarja tudi več kot pol dohodka in zaposluje več kot pol delavcev. Z uvozom in izvozom se na primer ukvarja preko 100.000 firm in na tem področju državnega monopola tako rekoč ni več.

Slovensko gospodarstvo je na Poljskem lani prodalo za 32 milijonov dolarjev izdelkov, od tega kar dve tretjini novomeška Krka in ljubljanski Lek. Krka je nasploh na Poljskem trdno zasidrana in cenjena firma, ki je pred kratkim v Varšavi odprla svoje podjetje in namerava letos na Poljskem prodati za 16 milijonov dolarjev zdravil in drugih svojih izdelkov. Nasploh slovenski izvoz na Poljsko raste, medtem ko se poljski izvoz v Slovenijo (lani je znašal 17 milijonov dolarjev) zmanjšuje in je v prvih letošnjih štirih mesecih znašal le 4 milijone dolarjev, kar je četrtnina manj kot v enakem lanskem obdobju. Obe strani sta seveda zainteresirani za povečanje medsebojne menjave in tudi zato namerava Poljska v

ZANIMANJE ZA DOLENJSKO - Trgovinska predstavnika poljske ambasade v Zagrebu sta na pogovoru v Novem mestu izrazila zanimanje poljskega gospodarstva za sodelovanje z dolenjskimi in belokranjskimi podjetji. In tudi z dolenjske strani je bilo za tako sodelovanje veliko zanimanja, saj je Poljska pomemben trg s 40 milijoni prebivalcev. (Foto: A. B.)

VETERANI NE MIRUJEJO

NOVO MESTO - Veteransko nogometno moštvo Novega mesta je v kratkem odigralo dve prijateljski nogometni tekmi. V Bohinjski Bistrici so se pomerili s kranjskimi vrstniki, za katere igrajo tudi nekdanji slavni profesionalci, kot sta Jakopič in Zupančič. Kljub temu da so Novomeščani zadeli mrežo večkrat kot Gorenjci, so Kranjčani zmagali s 3:2. Gole za Novomeščane so dali: Bradac in Lado Pavlin ter Ivan Avbar, ki je po nesporazumu z Mežanom tik pred koncem srečanja zadell lastno mrežo. V soboto so se v Črnomlju pomerili z vedno neugodno ekipo veteranov Bele krajine. Dolenjski veteranski derbi se je kljub dobri igri Belokranjcev končal z izidom 5:2 za veterane s senčne strani Gorjanec. Gole za zmagovalce so dali: Bradac 2 ter B. Prudič, Grabič in B. Avbar po enega. V muštvu Belokranjcev je blestel izjemni Tone Waiss, ki je prispeval tudi oba zadetka za domače nogometaše.

A. B.

Poslovanje na robu stečaja

Tretjina gospodarstva dolenjske regije nelikvidna - Več kot 60 podjetij zrelih za stečaj

NOVO MESTO - Če ne bi vlada pred dvema letoma razglasila moratorija na stečaje vseh podjetij, bi morala novomeška SDK v dolenjski regiji vložiti prijavo za začetek stečajnega postopka za 52 podjetij v lanskem in 17 v letošnjem letu, vložili pa so le 8 predlogov za stečaj zasebnih podjetij, ki niso imela zaposlenih.

Po podatkih iz lanskih obračunov je bilo ob koncu leta 1992 v vseh podjetjih v občinah Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje zaposlenih 30.210 delavcev, število zaposlenih v občasno in stalno nelikvidnih podjetjih pa je v zadnjih devetih mesecih nihalo med 8.000 in 11.000. Približno toliko zaposlenih pa imajo tudi podjetja, ki so lani prijavila izgubo. Lahko bi rekli, da vsak tretji delavec dela v podjetju, ki se približuje stečaju. Do kakšnih socialnih težav bi prišlo v primeru stečaja večine teh podjetij, si le težko zamisljamo, zato je poglobljena naloga ekonomske politike in podjetij samih ohran-

janje plačilne sposobnosti.

Čeprav so vzroki za težki položaj v gospodarstvu zvečne znani, ni lahko poiskati učinkovite ukrepe za odpravo nelikvidnosti, ki se kot kuga širi na zdrava in do sedaj še uspešna podjetja. Izguba trgov bivše Jugoslavije in nezmoglost izterjati tamkajšnje dolgovce, je slovensko gospodarstvo lani sicer hudo prizadela, vendar ne gre objektivno izgubljenega v nedogled, temveč je treba čim hitreje poiskati nadomestne trge, kar so spretnejši že zdavnaj storili. Težje bo preživeti obremenitve, ki jih gospodarstvu nalaga mlada država. Na eni strani pritiskajo na podjetja visoki davki,

po drugi pa omejevalna denarna politika vlade, katere cilj je zaustaviti inflacijo in utrditi tolar, kar je ob pomanjkanju denarja močno vplivalo na nelikvidnost in večje zadolževanje med podjetji in posredno na vse večjo finančno nedisciplino. Slabo finančno stanje podjetij kaže tudi podatek iz analiz bilanc stanja za leto 1992, ki govori o visokem neto dolgu, oz. primanjkljaju trajnih virov. Lani so obveznosti kar za 48,6 odst. presegle terjatve. Realna vrednost trajnega kapitala, ki je temelj nemotene poslovanja, še naprej pada. Neustrezno financiranje podjetij ob pomanjkanju lastnega kapitala je temeljni vzrok za plačilno nesposobnost. Za najeta sredstva je lani gospodarstvo štirih občin dolenjske regije plačalo več kot 9 milijonov tolarjev obresti, za posojeni denar pa prejelo le malo manj kot 4 milijone tolarjev obresti.

V SDK so na osnovi lastnih evidenc in analiz poslovanja gospodarstva regije izluščili nekatere ukrepe za izboljšanje stanja. Čimprej bo treba sprejeti Zakon o prisilni poravnavi in stečaju ter ukiniti začasne in zasilne rešitve na tem področju. Zagotoviti je potrebno finančno disciplino. Obremenitev podjetij z javno porabo in omejevalna denarna politika bi morala biti bolj usmerjena v reševanje nelikvidnosti podjetij. V podjetjih z likvidnostnimi težavami bi morali posvetiti več pozornosti preskrbi s finančnimi sredstvi, vnovčevanju terjatev, zmanjšanju in odprodaji nekurantnih zalog, boljše planiranju neto denarnih tokov in boniteti poslovnih partnerjev. Informacije o bonitetah je moč zelo hitro pridobiti pri SDK, česar se v zadnjem času poslužuje vse več podjetij. Seveda brez visoke produktivnosti in kakovosti proizvodnje ter uspešne prodaje nobeno podjetje ne more dolgo-ročno pričakovati boljšega poslovanja.

I. VIDMAR

IZŠLI SO MOKRONOŽCI

NOVO MESTO - V zbirki Gorskiskrat so v Tiskarni Novo mesto in v založništvu Dolenjske založbe te dni kot četrta otroška knjiga izšli Mokronožci domačega pisatelja Staneta Pečka. Knjigo, ki je izšla v 1000 izvodih, je ilustrirala Jelka Godec Schmidt.

JOŽE PRIMC

Izlet v deželo Petra Klepca

Upokojenci turistične agencije Kompas prvič v turistično neznani deželi Petra Klepca

Izlet sam po sebi danes ni nič posebnega, nekaj enkratnega pa je izlet v deželo Petra Klepca, in to iz več ozirov. Središče te dežele je Osilnica, do katere se izletnik lahko pripelje le prek Hrvaške, čeprav je Osilnica v Sloveniji. V Sloveniji veliko ljudi sploh ne ve natančno, kje je Osilnica in kako se pride do nje. To niti ni nenavadno, saj je bilo še pred nedavnim zaradi zaprtega območja Kočevske Reke v občini Kočevje prepovedano zapisati besedo turizem.

Izleta v te kraje so se nedavno udeležili upokojenci turistične potovalne agencije Kompas, med katerimi je bilo tudi nekaj turističnih vodičev, a noben še ni bil v tem delu Slovenije ali pa tega ni povedal na glas. Vsi pa so bili navdušeni nad temi kraji, kjer tako rekoč "slišiš tišino", kjer je le malo promet, kjer je veliko zgodovinskih, kulturnih in naravnih zanimivosti in kjer še vedno žive ljudje, ki so videli coprnice, šratlje, vile, mračnike in ki vedo veliko zgodb o svojem ljudskem junaku Petru Klepcu.

Izletnikom sem se priključil šele v Ribnici, potem ko so si že ogledali romarsko cerkev pri Novi Štifi. Povedali so, da so zelo zadovoljni z razlago in predstavitvijo cerkve, ki jo je podal tamkajšnji pater, frančiškan Vili.

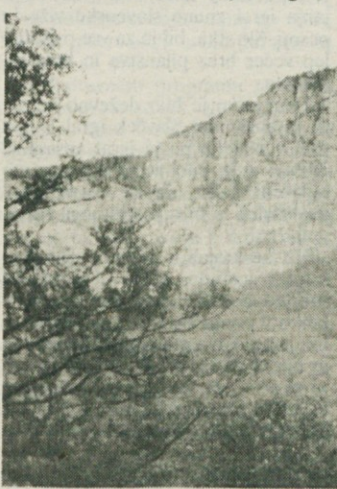
V Ribnici so imeli izletniki nekaj pripomb k videzu rečice Bistrice pa tudi k vzdrževanju ribniškega gradu.

Zelo so bili zadovoljni z razlago voditeljice muzeja etnologije Mojce Šifric, ki je najprej predstavila suhoborski muzej, nato pa še lončarskega. Naselje Gotenico so si lahko ogledali le s ceste, saj niso imeli dovoljenja ministrstva za notranje zadeve, da bi šli lahko v vasico, ki jo obnavljajo in kar lepo vzdržujejo. Tu je zdaj vadbena-oskrbni center poljice.

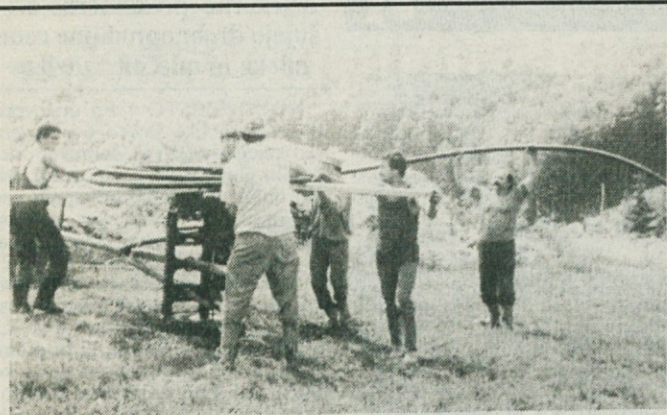
V Kočevski Reki so imeli malico (divjačinski golaž), potem so si ogledali prostor, kjer je nekdanja cerkev, ki jo nameravajo ponovno postaviti, spomenik padlim borcem in žrtvam ter najdebelejši oreh na Slovenskem. Kraj in njegovo zgodovino jim je predstavil Jaka Lavriša, ki je bil nekdanji sekretar Posestva Snežnik. Kostel je bil naslednja postaja. Avtobus se je prebil do njega le z velikimi težavami. Najprej je moral manevrirati, da je sploh lahko z magistralne ceste zapeljal na odcep za Kostel, pri čemer se je večina potnikov naužila precej strahu, ko je avtobus krožil tako rekoč nad prepadom. Ta priključek bi torej morali primerneje urediti ali pa naj bi malo nižje zgradili obračališče za avtobuse. Pri turistični koči v Kostelu je avtobus obstal, izletniki pa bi kaj popili ali kaj kupili, a je koča že dalj časa zaprta.

Zato pa so bili izletniki zelo zadovoljni z ogledom Kostela in naselja Trg za grajskim obzidjem. To je edini tak grajski kompleks na Slovenskem,

znotraj katerega v svojih hišah še žive ljudje. Prevzela jih je lepota vsega tega okolja, grajski ostanki na strmi pečini, Kolpa globoko pod gradom. Ogledali so si še cerkvico sv. Treh kraljev v Kostelu, med razvalinami gradu pa so bili posebno presenečeni, ko so videli kačo. Prijetna in nekoliko manj prijetna presenečenja so se kar vrstila. Med slednje sodi ne le zaprta turistična koč, ampak tudi dejstvo, da tu ne moreš kupiti razgled-

LOŠKA STENA - Na fotografiji je slikovita Loška stena. Pod njenim strnim delom na desni polovici fotografije je kamenita špica, ki ji domačini pravijo "Mož" in vedo tudi veliko zgodb o tem, zakaj je okamenel. (Foto: J. Primc)

ODVIJANJE CEVI ZA JAGODNIŠKI VODOVOD - Na fotografiji so jagodniški fantje, ki so prejšnji petek iz koluta odvijali cev za vodovod in jo napeljali v sveže skopani 1000 m dolg jarek. Voda bodo v vasi napeljali iz hmeljniške strani, točneje iz Soldaškega studenca (iz hriba, ki je na fotografiji v ozadju), in če bo vse po sreči, bo voda v njihove domove pritekla drugo leto. (Foto: J. Dornič)

Po vodo v Soldaški studenec

V Jagodniku so pričeli z gradnjo vaškega vodovoda - Voda naj bi v domove pritekla drugo leto

JAGODNIK - Za vas, ki je tako rekoč odrezana od sveta, je vsakršna pridobitev, pa naj si bo cesta, telefon ali vodovod, velik dogodek. Za zaselek Jagodnik pri Hmeljniku, ki niti ni prava vas, pa je še toliko pomembnejši, saj v vasi živi malo ljudi. Jagodnik, ki je bogu za hrbtom, kot pravijo nekateri, je bil do 60. leta brez elektrike, do 70. leta brez ceste, imel je le nekakšen kolovoz, še pred leti je bil brez telefona in do danes je brez vodovoda. Res pa je, da je bilo prva leta po vojni v Jagodniku dosti več ljudi, kot jih je danes.

Krajani so se že pred leti dogovarjali, da bi se bilo potrebno lotiti gradnje vodovoda, pa do nje potem ni prišlo. Sušna obdobja, ki so zadnja leta vse močnejša, so jih zopet spodbudila, da so se januarja letos za trdno odločili, da se bodo lotili gradnje vodovoda še letos. Izvolili so gradbeni odbor, ki ga vodi Brane Pšeničnik in v februarju in marcu zbrali pri zainteresiranih za vodovod okrog 700.000 tolarjev. Takoj so nabavili 2.500 m cevi.

Vendar ta denar še zdaleč ne bi zadostoval, zato so za pomoč zaprosili tudi občino Trebnje. Maja so se predstavniki občine z županom Cirilom Pungartnikom na čelu, predsednikom KS Trebelno Stenotom Urcem in gradbenim odborom dogovorili, da bo za gradnjo jagodniškega vodovoda občina Trebnje prispevala 60 odst. denar-

ja, ostalih 40 odst. pa bodo zbrali krajani sami. "Občina je pokazala res velik posluš, saj sami vodovoda ne bi mogli zgraditi," pravi predsednik gradbenega odbora Brane Pšeničnik. Jagodničanom so priskočili na pomoč tudi nekateri vikendari, ki priključitvi na vodovod so namreč povabili vsakogar, tudi tiste, ki ga trenutno še ne potrebujejo.

Pretekli teden so začeli z najtežjim delom, s kopanjem jarka. Voda bodo potegnili iz hmeljniškega studenca, iz Soldaškega studenca, kot mu rečejo tamkajšnji ljudje in za katerega pravijo, da se je pri njem ustavila sama Napoleonova vojska. S pomočjo stroja in rok so skopali 1000 m dolg jarek in vanj položili cevi. V naslednjih tednih se bodo lotili gradnje zajetja in črpalnice, vendar v letošnjem letu voda še ne bo pritekla v domove, predvsem bodo morali zbrati še nekaj denarja za nakup hidrantov in drugega potrebnega materiala.

Čeprav v vasi živi vsega skupaj 22 ljudi, jih je bilo ob kopanju jarka veliko več in vsi so bili zelo zagnani, kajti v teh letih, ko so v vas napeljali elektriko, telefon, zgradili cesto, so spoznali, da morajo biti odločni in delavni, če hočejo odmaknjenost od sveta premagati. In ko bo v vasi še vodovod, bo tudi več upanja, da se bo življenje obdržalo tudi v tem lepem, a za življenje težkem kraju.

J. DORNIČ

Na smrdljivo vabo se ujame hijena

Odgovor bivšemu direktorju TSS D. Borštarju na prispevek "Kam noj vtakne glavo, ko zmanjka peska?" v zadnji številki DL - Se bodo ujele vse hijene?

Risova koža ima mnogo barv in človekova notranjost veliko zvijač, pravi ruski pregovor. Zatorej mi je, upoštevaje tudi ta rek, razumljivo, da se skuša bivši direktor Tehnoloških sistemov Sevnica Dušan Borštar s sprenevanjem, podtikanjem in duhovičenjem iz varne razdalje iz gore-njskih višav oprati sleherne osebne krivde za polom TSS in za to, da se je kolektiv, ki je še pod streho STT dajal kruh okrog 300 delavcem, znašel v položaju, ko jih ne more preživeti niti 76 in je pred stečajem.

Najbolj žalostno pri vsej tej polemiki, ki jo odpiram z afriškim rekom, navedenim v naslovu, da bi se oglasili glavni akterji kalvarije TSS, med katerimi zaseda visoko mesto prav gospod Borštar, je, da se bivši direktor TSS suče okoli nekaterih vprašanj kot mačka okoli vrele kaše. Ne pove pa tega, kako je, ko je bil v službi pri TSS, s svojim avtom nabijal kilometrino (čeprav so v tovarni na njegov predlog kupili dober službeni avto), prodajal oz. kupoval stanovanja TSS in koliko je še delal v prid TSS in koliko zase in morebiti za svojo firmo DUBO, za katero pravijo delavci TSS, da se pojavljajo prav v tistem času ob koncu leta 1992 oz. na začetku 1993, ko je začela drseti firma strmo navzdol.

Ali ne bi g. Borštar vendarle enkrat pojasnil, kako in zakaj je pripeljal TSS pod streho Koržetovega sklada? To mu zaenkrat še ni uspelo. Še več: v svojem zadnjem prostem spisu po največjo skriva glavo v pesek in zatiruje, da so delavci TSS malodane ploskali njegovim "argumentom", da je šel TSS pod republiški sklad za razvoj. G. Borštar, ali ste že pozabili, da je bil proti temu koraku zbor delavcev, precej časa pa tudi delavski svet, vse dokler ga niste dobili na limanice, ko ste čez noč prikazali visoko izgubo TSS in trdili, da brez sklada TSS drvi v propad. In kje so TSS danes? Delavski svet se torej ni odločil za sklad, ki ga zdaj, ne samo v sevnjski občini, vse pogostejše imenujejo tudi grobar, "na osnovi argumentov in v dobri veri, da je to vsem v korist vsem," temveč pod močnim pritiskom ali kako bi še imenovali vaše silno naprežanje, da bi delavce prepričali, da imate vi prav.

Je morda k tej, po splošni sodbi napačni odločitvi pripomoglo tudi kakšno prišepetavanje iz ozadja, morebiti tudi vaše soproge, za katero ste mi sami povedali ob svojem prihodu v TSS, da vam je v pomoč pri finančnem svetovanju? Vaša velika napaka je bila, g. Borštar, ker niste

vztrajali pri nepreklicnem odstopu navkljub vsem prepričevanjem. Še posebej zato, ker ste dovolj nedvoumno sami povedali in (spet) zapisali, "da je podjetje TSS postalo..." (zaradi drastičnega zamujanja rokov in odnosa delavcev do izdelkov) tako nezanesljiv partner, da zanj ne želim več zastavljati svojega osebnega ugleda".

Zakaj se potem jezite ob izjavi predsednika sevnjskega izvršnega sveta Marjana Kurnika, da bi se takrat morali takoj posloviti? Ali pa bi po vašem morali zamenjati celoten kolektiv, zlasti tiste, ki so si upali misliti s svojo glavo in včasih tudi kaj glasno povedati, čeprav gotovo kdaj tudi kakšno neumnost? Zaradi nekaj po-

sameznikov, bodisi da gre za tiste delavce v proizvodnji TSS ali vaše bivše ožje sodelavce, ki ste se jih uspešno otresli, ne bi smeli postavljati na kocko usode tolikih družin. In tega se tudi vi, g. Borštar, premalo zavedate.

Ko pa že neskrbno pišete o svojih zaslugah in sposobnostih, bi vas rad spomnil, da si tudi vi med posavskimi gospodarstveniki niste ravno pridobili ugleda. Povprašajte denimo bivšega direktorja krškega Transporta in zdajšnjega poslanca slovenskega državnega zbora, kaj si misli o vašem poslovanju in koliko velja vaša beseda! Se bodo na smrdljivo vabo ujele vse hijene?

PAVEL PERC

Pojasnilo Krke, tovarne zdravil

In sicer o denacionalizaciji gostinskih lokalov

Kar velik del gostinskih obratov v Novem mestu - hotel Kandija, Kavarna s Pizzerijo in Restavracija pri Vodnjaku - je vrsto let obratoval v okviru Krke Zdravilišča. Za vse te lokale so bili po določbah v preteklem letu sprejetega Zakona o denacionalizaciji vloženi zahtevki upravičencev za vračilo teh lokalov.

V vseh navedenih primerih so bile v postopkih denacionalizacije na zahteve upravičeno izdane odredbe o prepovedi razpolaganja z objekti, ki so predmet zahtevkov za vračilo. Upoštevajte te odredbe in pričakovano vračilo, npr. Hotela Kandija Krka Zdravilišča d. o. o., seveda nima pravih motivov za nujno potrebna vlaganja v te objekte. Družba je za to, v kar največji meri prilagodila postopkom denacionalizacije in si v prvi vrsti zastavila cilj zagotoviti socialno varnost delavcev, zaposlenih v teh objektih. Tako je bil pred kratkim zaključen postopek denacionalizacije poslovnih prostorov Kavarne s Pizzerijo na Glavnem trgu v Novem mestu. Upravičenci, ki so jim bili poslovnih prostorov v postopku denacionalizacije vrnjeni v last in posest, so sporazumno s Krko kot dosedanjim upraviteljem teh prostorov zagotovili delovno razmerje za nedoločen čas devetim delavcem.

Postopek denacionalizacije Hotela Kandija je v teku, trenutno poteka vrednotenje objektov, ki ga opravlja s strani upravnega organa Novo mesto in v soglasju obeh strank v postopku določeni cenilec gradbene stroke. Določeno teče po običajni poti ob korektnem odnosu in pripravljenosti za sodelovanje med upravičenci in Krko kot dosedanjim upraviteljem objektov.

V času, ko teče postopek denacionalizacije, je Krka Zdravilišča, d.o.o., za vse delavce Hotela Kandija zagotovila zaposlitev bodisi v okviru Krke, tovarne zdravil, oz. družbe Zdravilišča, le manjšemu delu delavcev pa je delovno razmerje prenehalo po njihovi volji. To pa je glavni razlog, da restavracija hotela ne obratuje, o čemer želimo ob tej priliki korektno informirati predvsem tisti del prebivalcev Novega mesta, ki sicer upravičeno negoduje ob zaprtju senčnem gostinskem vrtu.

Kdo v resnici kali nočni mir

Pod tem naslovom je bil objavljen članek v DL 20. maja

Ker članek grdo blati ime Gostilne Jakše na Drski, sem pričakoval odgovor prizadetega, zlasti pa od organizatorja "cvičkarje", a verjetno sta oba upoštevala slovenski rek, ki pravi, kdor molči, stoterim odgovori.

Kot krajani in poznavalec gostilne Jakše ocenjujem članek, kjer govori o brezobzirnem ravnanju gostilničarja Andreja Jakšeta in kaljenju nočnega mira, žaljiv ne samo za družino Jakše, temveč tudi za vse sodelujoče v programu in goste prireditve. Članek je razumeti tako, da ima L. M. glasbenike za razbijalce in pevce za pijance, ki ji parajo živce, saj nabijajo tako, da se tresejo šipe pozno v noč.

Resnica o Jaksetu in kaljenju nočnega mira je precej drugačna, kot jo prikazuje L.M. Jakše ni bil pobudnik "cvičkarje", ampak je bil to poseben odbor Podgorških vinogradnikov, ki je zaprosil Jakšeta za sodelovanje, in tako je nastal skupen program. Prvi dan je bila otvoritev, na kateri se je zbralo veliko število ljudi, ki so zasedli vse sedeže na lepem vrtu Jakšetovega gostišča. Poslušali smo za to okolje dobro pripravljen kulturno-zabavni spored

z govornikom o vinogradništvu, domačimi recitatorji in pevci Dolenjskega okteta. Ansambel "Korenine" je s pevskami umirjeno, brez razbijanja igral znane slovenske viže in pesmi. Skratka, bil je za vse prisotne lep večer brez pijanstva in brez incidenta.

Drugi dan je bilo deževno vreme in je ansambel Slavček igral le pol ure, v nedeljo pa je igral ansambel Rubini in je imel svoje instrumente ugašene tako, da za normalnega poslušalca ni bilo pretiranega razbijanja.

Veliko krajanov dobro pozna Jakšetovo gostilno, ki jo cenimo kot solidno gostišče; ima lep vrt, ki je lahko v ponos ostalim gostilnam oz. bifejem v Novem mestu. Ta gostilna je bila v časih, ko še ni bilo javnih prostorov za sestajanje krajanov, odprta za vse potrebe, zato je blatenje dobrega imena vredno vse obsojbe. Žalostno je tudi, da je L. M. zasovražila Jakšetovega petelina, kot da bi bil on izjema med petlini, ker je napravil le to, kar mu je narava podarila, da je namreč ob 4. uri zjutraj zapel svojo pesem, ki je L.M. popolnoma zdrnila.

RUDI HRVATIN

V samozaložbi izšla knjižica o Adlešičih

Avtor je Alojz Cvitkovič, založila jo je družinska zbirka narodnih vezenin

ADLEŠIČI - Malo je ljudi v Beli krajini, a tudi drugod po Sloveniji, ki ne bi poznali Cvitkovičevih iz Adlešič. Ob nji-

Alojz Cvitkovič v družinski zbirki narodnih vezenin

hovem primku ti ljudje pomislijo na belokranjsko domačo obrt, s katero se Marica ukvarja že vrsto let. Mnogi so jo obiskovali, da bi spoznali njeno delo, zato se je družina pred tremi leti odločila postaviti v domači hiši zbirko narodnih vezenin. Obiskovalcev je bilo tako še več in mnogim ni bilo dovolj le tisto, kar so jim Cvitkovičevi povedali na razstavi. Želeli so vedeti še kaj več ne le o belokranjski ljudski obrti, ampak tudi o Adlešičih.

Tako se je možu Alojzu, znanemu adlešičkemu kronistu, porodila ideja, da napiše knjižico, primerno predvsem za vodilce in tiste, ki želijo podrobneje spoznati njihov kraj. To mu ni bilo težko, saj že skoraj pol stoletja zbira gradivo o vsem, kar se dogaja v Adlešičih in okolici. Tako se je nabralo 42 zvezkov zapiskov in okrog 4.500 fotografij. Iz vsega tega je Alojz v knjižici z naslovom "Turistične in etnografske zanimivosti Adlešič in okolice" zbral najpomembnejše zanimivosti kraja, opisal izdelavo domačega platna in belokranjskih pisanic ter pripravil vodnik po njihovi zbirki narodnih vezenin.

Knjižica, tiskana v 2.000 izvodih in v samozaložbi, je letos zagledala luč sveta. Obiskovalci zbirke, ki jih je bilo letos samo v skupinah 2.500, posameznikov pa sploh ne štejejo, so jo dobro sprejeli. Sicer pa to ni Cvitkovičev prenevec, saj je izdal knjižico tudi ob 50-letnici gasilskega društva Adlešiči in 200-letnici adlešičke fare. "Iz gradiva, ki ga imam, bi lahko nastalo še veliko knjig, toda z izdajo so veliki stroški. Zato je najpomembnejše, da so stvari zapisane. Morda bodo čez leta prišle prav zgodovinarjem," pravi kronist.

M.B.-J.

MALO PRODAJALCEV, MALO KUPCEV - Sejem rabljenih učbenikov, ki ga je v soboto pred vzhodom v knjižnico Mirana Jarca pripravila ta ustanova, je privabil le štiri prodajalce iz trebanjske fare, pa še ti so odšli domov s prav toliko knjigami, kot so jih prinesli. Druga priložnost za prodajo rabljenih učbenikov se ponuja danes na "Totalno odštekanem dnevu", zadnja pa nekaj dni pred pričetkom novega šolskega leta, ko bo ZPM organizirala še en tak sejem na novomeškem Glavnem trgu. (Foto: J. Pavlin)

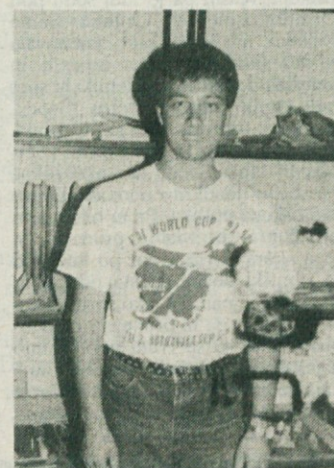
Siromašna raketarska velesila

ARK Sevnica je sicer uspešen astronautično raketni klub, vendar se mu spričo pomanjkanja denarja ne obetajo nič kaj rožnati časi - Pozabljene obljube ob Perčevem zlatu

SEVNICA - Pred Astronautično-raketnim klubom (ARK) Sevnica je mogoče usodno vprašanje, kako naprej. Od vsega, kar člani kluba potrebujejo za delo v prihodnje, imajo na pretek samo volje, medtem ko jim manjka zlasti denarja. ARK je letos dobil za prvo trimesečje 21.000 tolarjev dotacije. Deseterica najbolj zagnanih članov si s tem denarjem mogoče lahko kupi nekaj dragih lakov, smol in drugega materiala, zaradi katerega potem raketa naredi, kar v vajenih tekmovalčevih rokah pač naredi.

Za visoka mesta, za katera bi bila potrebna tudi urejena delavnica, prgišče tolarjev ne zadošča. To drži toliko bolj, če vemo, da člani ARK Sevnica delajo v razmerah, nad katerimi se večina njihovih kolegov od drugod samo zmrduje. Zaradi neustreznih neogrevanih prostorov, ki so pri tem največja nevšečnost, raketarjem ob nižji temperaturi zmrzujejo kemikalije, zavoljo česar so resne priprave v vseh letnih časih skoraj nemogoče.

Z Astronautično-raketnim klubom Sevnica je tesno povezano priznana ime Drago Perc. Ta študent ekonomsko-poslovne fakultete v Mariboru je predsednik kluba. Bolj kot po funkciji je znan po tem, da je v raketarstvu segel po najvišjem mestu na svetovnem prvenstvu. Pomembna uvrstitev mu je sicer prinesla slavo, več denarja za svoje športno udejstvovanje pa kljub osvojenim zlati medalji nima. Ko se je lani vrnil s tekmovalca na Floridi kot svetovni prvak, so mu na občini širokosrčno obljubili pomoč pri iskanju sponzorja. Do sedaj iz teh obljub ni bilo ničesar. To kar nekako moti, če vemo, da so se za Perčeve uspehe zmenili na njegovi fakulteti v Mari-

Drago Perc

Zakaj odbornik leže pred kamion

Krajani izpod Žalostne gore ne bodo dopustili ponovno odpreti peskokopa

Moram reagirati na izjave, ki jih je podal v članku, objavljenem v Slovenscu 23. junija, direktor Betonala Darko Golub. Odločno zavračam trditve, da je le moja osebna naprava kriva za težave, v katerih je trenutno novoustanovljeno privatno podjetje.

Krajani KS Mokronog, posebno tisti iz bližnje okolice Žalostne gore, so trdno odločeni, z vsemi sredstvi preprečiti ponovno odpiranje opuščene peskokopa, katerega je KG Slovenska vas okoli 30 let izkoriščalo brez dovoljenja in pri tem povzročalo škodo v bližnji in daljni okolici, da o ogroženosti ljudi, ki so živeli v večnem strahu, ne govorim. Leta 1981 je inšpekcijska komisija na pritožbo mejaša Franca Šinkovca opravila pregled. Na podlagi tega pregleda, za kar obstoji tudi zapisnik, je KG Slovenska vas obljubilo prenehati eksploatacijo v kratkem času in zatem izvršiti sanacijo. Ljudje so se oddahnili, četudi sanacija ni bila izvršena.

Letos zgodaj spomladi se pojavi Betonol, odkupi od dedičev pokojnega Franca Strelca gozd in pašnik v skupni površini 1 ha 0,7 a 60 m². Prične se ponovno izkoriščanje opu-

ščenega peskokopa. Osemlletni mir je porušen, ljudje, vedno bolj vznemirjeni, zahtevajo takojšnjo prekinitev del. Podjetje Betonol pismeno zagotovi ustavitve vseh del na tem področju z 31.5.1993, dokler ne pridobi vseh potrebnih dovoljenj. Obljube ne drži.

Vsi protesti, pisni, telefonski, osebni pri pristojnih v občini Trebnje, ki jih pošiljajo krajani, lovska družina, Svet KS Mokronog, so bob ob steno. Ko so ljudje izvedeli, da je res na razpolago 350.000 DEM za eksploatacijo v Žalostni gori, je strah

Betonol zanika govorice

Izjava za javnost

TREBNJE - Ker je Marijan Dolenshek iz Dolenjih Laknic 3 blatil podjetje Betonol oz. njegove delavce, smo se odločili, da javnosti pojasnimo nekatera dejstva.

Očitno je, da se je Marijan Dolenshek odločil, da Betonol ne bo uporabljal kamnoloma pod Žalostno goro, zato poskuša na vse mogoče načine ta cilj tudi uresničiti. Tako si je izmisli, da bo Betonol v kamnolomu pod Žalostno goro skladiščil radioaktivne odpadke. Menimo, da je tak način razpihovanja sovraštva ljudi do Betonala bolesten in skrajno pokvarjen. Zamisel je prišla tudi do mokrnoškega duhovnika, ki je pri maši v nedeljo, 20. junija, vernikom predigal, da je Betonol nameravajo spremeniti Žalostno goro, kar so ljudje povezali z "Dolenjskovimi jedrskimi odpadki". Prepričani smo, da je duhovnik glede na svojo izobrazbo vedel, kaj govori, zato lahko z zagotovostjo trdimo, da je to, blago rečeno, načrtno in namerno zavajanje ljudi.

Marijan Dolenshek je poslanec v občinski skupščini. V Dolenjih Laknicah želi menda poleg Strešnikovega odpreti tudi svoj kamnolom in bi mu bil kamnolom pod Žalostno goro konkurenca. Menimo, da je sramota, če poslanec občinske skupščine izkorišča svojo funkcijo in zavaja poštene delovne ljudi in krajanje Mokronoga s takimi izmišljotinami, kot so jedrski odpadki. Trdimo, da je sramota, če o prihodnosti nas vseh odločajo ljudje, kot je on.

Na Ostrožniku, dva kilometra od njegove hiše, ima krajevna skupnost Mokronog kamnolom brez kakršnegakoli dovoljenja, na kar je bil Marijan Dolenshek kot poslanec občinske skupščine opozorjen. Vendar ga izkoriščanje ogromnih količin materiala iz kamnoloma ne moti, saj ima koristi od tega kot član sveta krajevnih skupnosti tudi sam.

Betonol načrtuje, da bo ob izkoriščanju kamnoloma na Žalostni gori poskrbel tudi za njegovo sanacijo in s tem hribu povrnil naravno podobo. Projekt smo zasnovali na podlagi strokovnih mnenj in ga bomo uresničili brez miniranja.

DARKO GOLUB
direktor Betonala

dobil še večje oči in šepetanje na ušesa je dosegalo vrhunce.

G. Darko Golub! To je škandal, da sem moral jaz, eden najstarejših odbornikov v skupščini občine Trebnje, leči pred vaš težko naloženi kamion, vi pa ste po radiozvezi ukazali peljati naprej. Seveda je šofer ugasnil motor ter disciplinirano počakal prihod policije, ki jo je po telefonu poklical moj odborniški kolega Jože Hočevar. Šele na to je ustrezna inšpekcija reagirala in stvari spravila v zakoniti tir.

Za konec samo še to: Nisem vedel, da imam toliko sovražnikov, kot jih vi omenjate. Rad bi se jim opravičil. Jaz ne sovražim nikogar, tudi vas ne, sovražim pa nizke udarce. Spomnite se, da sem vam ob najnem prvem srečanju na mojem dvorišču zatrdil, in vam sedaj pismeno zagotavljam, da bom prvi, ki vam bom čestital, ko boste imeli vse zadeve zakonito urejene.

MARIJAN DOLENŠEK st.
odbornik DPZ občinske skupščine Trebnje

SPET ZAPLET OB MEJI

FARA - Promet ob južni meji in prehod prek nje poteka v glavnem brez zapletov. Včasih pa le pride do (ne)potrebnih zapletov in tako vsaj vemo, da je Kolpa meja. Tako so bili na območju od Fare do Žage teden dni na počitnicah šolarji iz Smlednika, ki so nameravali na Kolpi imeti šolo za vožnjo s kajaki. Zaradi deževja pa je Kolpa narastla in ni bila primerna za šolo oz. začetnike. Zato so 24. junija šolarji odšli z učitelji na izlet prek Stružnice do Kuželjeve stene, a spet niso imeli sreče, ker jih je namočil dež. Spustili so se v Kuželj in poklicali svoj kombi, naj pride ponje. Kombi je prišel, a premočenih šolarjev ni odpeljal, ker bi moral od Kuželja do Broda na Kolpi po hrvaški stani, ker po slovenski strani ni ceste. Na nesrečo šolarjev pa je bila takrat v Kuželju hrvaška policija, ki je zahtevala dokumente. Učitelji so jih imeli, 10 šolarjev, starih od 10 do 15 let, pa ne. Hrvaška policija jih ni pustila na hrvaško stran in so morali vsi premočeni peš do Petrine, kjer jih je šele (na slovenski strani) pričakal kombi, da so se vrnili do zasebnika, kjer so stanovali. Najbrž res ni bilo prav, da so bili šolarji brez dokumentov, toda v tem primeru so bili hrvaški policisti nekoliko prestrogi.

TUDI LUTKARJI SMO PROSLAVILI

Naša šola praznuje 150. obletnico ustanovitve. Ves teden se vrstijo prireditve. Igrala sem v lutkovni igrici Kužek in muca. Bila sem kužek. Predstava je imela pet delov. Sredi predstave mi je povoj padel iz tačke. Nisem vedela, kaj naj bi storila. Nekdo mi ga je pobral in mi ga nataknil. Bilo me je sram.

SAŠA PETELINC
3. r., novni, krožek
OŠ Artiče

Z godbo in pesmijo na pohod

Podelitev priznanj - Plakete za 10-letno zvestobo - Razstava ročnih del

Že peto leto zapored praznujejo invalidi novomeške občine svoj praznik ob obletnici ustanovitve društva. V ponedeljek, 21. junija, so ob sodelovanju Planike v izloži njihove prodajalne na Glavnem trgu razstavili ročna dela svojih članov. Lični izdelki so privabljali poglede mimoidočih do nedelje. V soboto, 26. junija, hladno in turborno jutro ni obetalo lepega dne, vendar to ni ustavilo invalidov, in prek dvesto se jih je zbralo na dvorišču žige v Soteski,

da krenejo na že tradicionalni pohod ob svojem prazniku. Po kratkih uvodnih pozdravih je zaigrala straška godba in Marko Kocjan, član predsedstva ZDIS, je v družbi narodnih noš prerezal trak in pohod je krenil proti Loški vasi do gostišča Hendrik. Godba, pesem in vriski so spremljali razpoložene pohodnike. Čeprav nekateri z okornim invalidskim korakom, a vsi odločni in zadovoljni, da so še enkrat premagali svoje težave in prišli na cilj.

V kulturnem programu praznika so sodelovali: straška godba, učenci osnovne šole Dolenjske Toplice in humorist ansambla Ocvirk. Predsednica društva Marija Brulc je podelila družstvena društva in plakete za desetletno članstvo. Za dolgoletno pomoč in sodelovanje z društvom je podelila tri listine častnega člana. Prejeli so jih: Mojca Peček, Bogdan Krevs in novomeški prošt Jože Lap. Glasba ansambla Franca Ocvirka je razgibala invalide s plesom, zadelala je pesem in veselo razpoloženje je popestril še bogat srečelov. Praznovanje se je končalo v večernih urah.

ANDREJ GREGORČIČ

● O ljudstvo ti slovensko zlata vredno! Pošteno, umno, kakršnih je malo; kako si tem sleparjem v roke palo, ki te v pogubo vodijo dosledno. (Stritar, Dunajski soneti, 1873)

TURISTI SE VRAČAJO

OSILNICA - Meja ob Kolpi in Čabranki je časno zavrla turizem na tem območju, zdaj pa se spet vrača v normalno stanje. Tujih turistov je v Osilnici res manj, je pa zato več domačih. Zamimivo je, da kraje ob slovenski južni meji odkrivajo te dni predvsem naši rojaki s severne, avstrijske meje, iz Maribora in okolice. Turisti spet predvsem jahajo in se vozijo s kmečkimi vozovi ter veslajo po Kolpi s kajaki, kanuji in raftingi. Zaradi zadnjega deževja in višje Kolpe je bila vožnja lažja in bolj zanimiva kot pred tednom in več, ko je bil njen vodostaj zaradi suše nekoliko prenizek. Mnogi nabirajo tudi gobe, borovnice in jagode pa tudi zdravilna in druga zelišča.

Še: Kot Slovenka se počutim tujko

Pojasnila kočevske enote sodišča

V zvezi z objavo članka v našem časopisu Dolenjski list št. 25 z dne 24. 6. 1993 z naslovom "Kot Slovenka se počutim tujko" avtorice Marije Benčina, Štalcevi 4, menimo, da je potrebno zaradi nekaterih netočnih zatrjevanj avtorice naslednje pojasniti.

Ni resnična trditev avtorice, da je kazenski postopek pri sodišču v Kočevju, kjer je nastopala v svojstvu obdolženke na podlagi zasebne tožbe Dževhadeta Krešič, potekal v srbohrvaškem jeziku zaradi neznanja slovenskega jezika "tožeče stranke" (verjetno je imela v mislih zasebno tožilko). Iz zapisnika o glavni obravnavi z dne 15. 3. 1993, ki jo je vodila sodnica Vladislava Lunder, je razvidno, da sta bili zasebna tožilka Dževhadeta Krešič in priča Hata Krešič opozorjeni na zakonsko pravico do tolmača za srbohrvaški jezik, ker obe izhajata iz BiH, a sta izjavili, da tolmača ne potrebuje, ker razume slovensko. Avtoričino zatrjevanje o poteku postopka v tujem jeziku preseneča tembolj zato, ker v pritožbi tega razloga ne navaja.

V zvezi z avtoričinimi zatrjevanji o visoki denarni kazni, je potrebno pojasniti, da ni bila kaznovana z denarno kaznijo, pač pa ji je bil izrečen sodni opomin, kar je najmilejša kazenska sankcija.

Upoštevanje gmotni položaj obdolženke, ji je sodišče naložilo stroške kazenskega postopka v obliki povprečine, in sicer na prvi stopnji 2.000 sit, v pritožbenem postopku pa prav toliko. Poleg tega je sodišče v tem postopku odmerilo še stroške zasebne tožilke, to je 14.800 sit. Plačila slednjega zneska sodišče glede na zakonska določila obdolženke ni moglo opustiti in torej pri odmeri tudi ne upoštevat njenega gmotnega položaja.

Vodja enote:
BLAZ VOLF

TEKMOVANJE ZA LEPE IN ZDRAVE ZOBE

Letos je desetletnica tekmovanja za zdrave in čiste zobe. Tega tekmovanja so se udeležile vse šole v Sloveniji. Po dva predstavnika zmagovalnega razreda iz vsake šole sta šla v Ljubljano. V Domu španskih borcev je bila ob zanimivem kulturnem programu slavnostna podelitev nagrad. Najbolj smo uživali ob nastopu plesne skupine Mojce Horvat, v dobro voljo pa nas je spravil tudi čarovnik. Po končani prireditvi so nas pogostili z različnimi jedmi, pijačami in sladkarijami. Učenci našega razreda smo pomorni na prvo mesto in sklenili smo, da se bomo še naprej trudili za lepe in zdrave zobe.

Učenci 3. c
OŠ Bršljin

S POTI PO KRAJIH LEONARDA DA VINCIJA

Iz žužemberške osnovne šole so nam poslali dnevnik s poti po krajih Leonarda da Vinci. Na ekskurzijo so odšli učenci, ki so sodelovali v projektu. Finančno so jim pomagali Krka, Tilia, Kmetijski inštitut Slovenije, Goričani, sodeloval pa je tudi italijanski konzulat v Ljubljani ter Klub staršev za boljšo šolo. Z denarjem so pomagali tudi Slavko Sirk, Nada Mlakar, Franc Plantan in Marjan Smrke. Naj sledi odlomek iz dnevnika, ki ga je napisal Uroš Avbelj iz 8. a: "Že ob 8. uri smo vsi v predverju hotela. Lastniki so prijazni. Poslovimo se. Navšnjevanje Firenze, prelepo mesto! Cilj je Vinci. Hitro se približujemo grickom, poraslim z vinsko trto. Ob cesti nas tabele z Leonardovo podobo opominjajo, da bomo zdaj zdaj v Vinciju. Ustavimo se pred gradom. Peš se povzpemo do muzeja Leonardiana. Ogledamo si prelepi muzej: povečane skice Leonardovih izumov, od njih modeli vse, od stroja za zavijanje vrvi do znamenitih krič."

Na kritičnem razpotju

Vračanje odvzetega premoženja je dolžnost države - Razlaščenci ne mislijo popustiti

Država, ki se obotavlja ali ne more niti postopoma postaja)ti pravna država, je v nevarnosti, da postane slej ko prej sama sebi jetnica. Razlogov za tako trditev je več, a se bomo omejili samo na enega - na vračanje orožnega premoženja.

Zakon o denacionalizaciji, sprejet decembra 1991 v Skupščini Slovenije ob precejšnjem nasprotovanju predstavnikov levega bloka, pomeni na poti Slovenije v pravno in tržno-gospodarsko usmerjeno evropsko državo njen pomemben začetek. Obveznosti, ki izhajajo iz zakona o denacionalizaciji, pomenijo popravljanje političnih, moralnih in materialnih krivic, ki jih je po letu 1945 storil komunistični režim nad tistimi, ki so skozi več generacij ustvarjali sebi in Sloveniji boljši ekonomski položaj. Korektno izpeljana denacionalizacija pomeni tisti kamen, na katerem bo Slovenija prizkusila hopenja po resničnem sprejetju evropskih "pravil iger" za razvoj tržnega gospodarstva, zaščito zasebne lastnine in varovanje človekovih pravic.

Kljub temu da je 2. junija letos Državni zbor sprejel predlog za podaljšanje roka za vložitev zahtevkov po zakonu o denacionalizaciji, pa smo močno zaskrbljeni zaradi nekaterih pojavov: Opažamo, da se beseda "denacionalizacija" pospešeno umika besedi "divje lastninjenje", ki ga je vse bolj slutiti oz. je že v polnem zamahu.

Denacionalizacija je politično, moralno in ekonomsko vprašanje in tudi pravno dejanje, zagotovo pa tudi 1. faza lastninjenja. Zato od naših vodilnih političnih in gospodarskih menedžerjev zahtevamo zavzeto skrb in nadzor nad izvajanjem zakona o denacionalizaciji.

Porazna bilanca vrtnjenega premoženja (12 odst.) v letu in pol, odkar je začel veljati zakon o denacionalizaciji, daje vedeti, da bi bilo po tej dinamiki ukradenemu premoženju vrnjeno v obdobju desetih let. Pa tudi to je eno samo veliko vprašanje, saj enako misleči "dusobrižniki" delajo marsikaj, da se po mnogih občinah postopki čimbolj zavlačujejo. Zakon o denacionalizaciji je nastal z namenom, da se ukradeni lastnina vrne, za-

vezanci pa bi hoteli zadržati vse, še posebej tisto, kar je možno vrniti v naravi. Razlaščenci bi nato napotili po odškodnino na Slovenski odškodninski sklad, ki ima prazno malho, država pa ne daje jamstva za "odškodninske papirje".

Namesto dostojnega in častnega izvajanja zakona o denacionalizaciji smo priče raznim "intervencijam", javni in kuloarski. Treba je pač slepiti nezaposlene delavce tudi z denacionalizacijo, da bodo lažje prenašali predvolilne obljube že večkrat problematičnih komunistov ter kraje zasebne (nacionalizirane) in skupne, družbene lastnine.

Zato ZLSP sporoča vsem tistim državljanom in občinskim organom ter zavezancem, ki so dolžni poskrbeti za čim hitrejšo in dosledno vračanje v vseh oblikah odvzetega premoženja, da bomo razlaščenci vztrajali pri vrnitvi premoženja v naravi in pri nadomestni nepremičnini za odprodano lastnino. Vse vrednostne papirje pa, ki nimajo jamstva države, prepuščamo njej. Zahtevamo tudi, naj že vendar preneha velikokrat izražena skrb, kaj bomo razlaščenci z vrnjeno lastnino počeli.

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja protestira v imenu vseh razlaščenec, da bi vračanje zasebne lastnine, ki je bila 45 let v tujih rokah, predstavljalo predmet miloščne ali dobre volje države, njenih posameznih predstavnikov ali občin, njenih upravnih organov. Opozarjamo, da lahko pride tudi do nečednih poslov zainteresiranih strank v postopkih izvajanja zakona, ki se jim preprosto reče - korupcija.

Cas je že, da postane pospešeno vračanje odvzetega premoženja dolžnost države do razlaščenec, saj šele dokončna realizacija zakona o denacionalizaciji predstavlja osebo izkaznico države Slovenije v mednarodnih institucijah, katerih članica je postala. Poudarjamo še, da realizacije zakona o denacionalizaciji ne morejo niti ne smejo predstavljati dolgoletni in množični sodni postopki, ki jih utegne izzvati nedosledna ali nepoštena vrnitev lastnine.

Predsednik ZLSP Slovenije:
FRANC IZGORŠEK

Zeliščarji gredo v Rog

Kako se naredi šentjanževo olje? Razgovor o zeliščih in Maršičevo zeliščno kosilo

KOČEVJE, NOVO MESTO, LJUBLJANA - Društvo zeliščarjev Ljubljana, ki ga vodi dolenjski rojak Stanislav Erjavce, organizira to soboto, 3. julija, tradicionalni strokovni izlet z nabiranjem zdravilnih zelišč v Kočevski Rog. Udeležili se ga bodo spet zeliščarji iz Ljubljane, iz Kočevske in Dolenjske. Odhod iz Ljubljane bo ob 7. uri (izpred Univerze na Kongresnem trgu) in prihodom v Kočevje ob 8.30. Za zeliščarje iz Dolenjske pa bo odhod ob 8.30 iz Podturna pri Dolenjskih Toplicah (pred trgovino), kjer jih bosta pričakala vodiča Štefica Pugelj in Jože Boh.

Ljubljanski in kočevski zeliščarji bodo odšli iz Kočevja (izpred avto-busne postaje) ob 9. uri in nabirali zdravilna zelišča v smeri proti vrhu Roga, kjer bo zbiralšče vseh zeliščarjev ob 13. uri (pri bivši žagi). Med potjo si bodo ogledali nekatere znamenitosti.

Pri roški žagi bo Stanislav Erjavce pokazal, kako se pravilno pripravi

šentjanževo olje, Ivan Maršič pa bo skuhal zeliščno kosilo (zato vzemite s seboj posodo za hrano in jedilni pribor). Tu bo tudi razgovor o zdravilnih zeliščih in zdravi prehrani.

Udeleženci izleta naj bodo primerno oblačni. Če bo zjutraj močno deževalo ali pa bo slaba vremenska napoved, bo izlet naslednji dan, v nedeljo, ob isti uri.

J. P.

PODELILI SMO BRALNE ZNAČKE

Med šolskim letom smo učenci naše šole pridno obiskovali šolsko knjižnico in brali razne knjige. V četrtek smo imeli slovesnost, na kateri smo pridni bralci prejeli Župančičeve bralne značke. Podelil nam jih je skladatelj Janc Bi-tenc. Še posebej pridni so bili najmlajši bralci, saj le redki niso dosegli cilja. Prejeli so mape S knjigo v svet in nalepke z motivi iz knjig. Učenci višjih razredov pa imajo raje računalnike, gledanje satelitskih programov, sport in motorje. Tisti, ki smo pri branju vztrajali, smo prejeli srebrne in zlato značke ter priznanja. Pokukali smo še v delavnico skladatelja Janeza Bitenca in spoznali glasbeno pravljico Zmaj Lakotaj. Pesmico še danes veselo pre-pevamo.

RENATA BLATNIK
7. b, OŠ Škocjan

JURČEK, TI SI PA RES JURI!

Nekoč je šel Jurček na sprehod v gozd. Vzel je palico, ki pa vendarle ni bila palica, ampak kača. Šele čez čas je videl, da se ta palica upogiba. Pomislil je, le kaj bi to bilo. Posvetilo se mu je, da je to kača. Hitro jo je odvrgl stran. Kača in pa Jurček sam sta zavzdihnila: "Jurček, ti si pa res jur!" Jurček je ves preplašen pritekel domov. Doma pa si je zaželel školjke, a namesto školjok so na mizo prinesli olive. Stresel jih je v krožnik in jih začel jesti. Ojoj, kmalu bi bruhal, saj oliv sploh ni maral. Olive pa so zopet vzklile: "Jurček, ti si pa res jur!" Takšen je naš Jurček.

NATAŠA JONTEZ
3. r., OŠ Krmelj

Član predsedstva ZDIS Marko Kocjan je prerezal trak in pohod invalidov se je začel.

ZA SODELOVANJE - Ob otvoritvi Vrtinovega servisno-prodajnega centra Renaultovih vozil v Kočevju pri Črnomlju so direktor Avtohiše Pionir, Slavko Sever, kot predstavnik koncesionarja, prodajni agent Alojz Vrtin in komercialni direktor Revoza Jean Michel Sicre (od leve proti desni) podpisali tristransko pogodbo. Vrtin je zagotovil, da s tem razvoj njegove obrti še ni končan. (Foto: M.B.-J.)

Za dober zgled in upanje

Alojz Vrtin odprl prvi servisno-prodajni center Renaultovih vozil v Beli krajini - Podpis pogodbe

ČRNOMELJ - Alojzu Vrtinu je potem, ko je pred 13 leti začel v Kočevju pri Črnomlju z mehanično delavnico, leta 1991 uspelo odpreti Renaultov pooblaščen servis ter začeti s prodajo rezervnih delov za njegova vozila. Toda s tem se ni zadovoljil. Razvil je obrt naprej in pretekli teden odprl Renaultov servisno-prodajni center. Poslovne površine je povečal kar za 300 kv. metrov, tako da bodo odslej kleparstvo, ličarstvo, servisni oddelki in prodajni salon prostorsko ločeni med seboj. S tem se bosta sedanjim šestim zaposlenim pridružila vsaj še dva nova delavca.

Kot je na slavnostni otvoritvi pred tednom dni dejal podpredsednik črnomaljskega izvršnega sveta Jože Strmec, takšne pridobitve, kot je Vrtinova, dajejo občinskemu vodstvu upanje za razvoj občine. Direktor

prodaje v Revozu Ivan Ban je novemu Revozovemu prodajnemu agentu zaželel uspešno prodajo Renaultovih vozil, toliko bolj, ker doslej takšne prodaje v Beli krajini tako rekoč ni bilo. Cestitkam sta se pridružila tudi direktor prodaje v Revozu Patrick de la Paumelire in komercialni direktor Revoza Jean Michel Sicre, slednji v slovenščini, čeprav je v Sloveniji šele nekaj tednov. Za slogo in uspešno delo pa je prostore blagoslovil tudi črnomaljski dekan Vinko Podbevšek.

Pri Vrtinu se nameravajo odslej posvetiti le Renaultovim vozilom. Revoz, s katerim so že doslej dobro sodelovali, jih bo tudi vnaprej izdatno zalagal z vsemi novimi informacijami in jih dodatno izobraževal. Za stranke se ne boje, saj jih je bilo že doslej veliko iz vse Bele krajine in iz Hrvaške. Odslej jih bo zagotovo še več, saj pri njem vozil ne bo moč le popravljati in servisirati, ampak urediti tudi vse potrebno z nakupom novih vozil, ki bodo napredaj po enaki ceni kot v Novem mestu. S tem, ko je postal prodajni agent, bodo vsa vozila tudi na ogled. Ob otvoritvi pa je na voljo več vozil vseh tipov, ki jih je moč dobiti brez čakanja.

M.B.-J.

ZMAGALO "JUTRO"

FARA - Na turnirju v malem nogometu ob državnem prazniku, ki ga je organiziralo Turistično-športno društvo Kostel, je sodelovalo 10 ekip iz občin Kočevje in Ribnica. Zmagala je ekipa diskoteke "Jutro" iz Ribnice, 2. so bile "Tri zvezde" iz Kočevja, 3. "Snežnik" iz Kočevske Reke itd. Prve tri ekipe so prejele pokale, prva pa še nagrado 150 DEM, druga komplet majic in značke TD ter nalepke, tretja pa komplet majic in knjigo Peter Klepec in njegova dežela. Najboljši strelca Dušan Lautar (Jutro) je dobil pokal, diplomu, anorak in knjigo Peter Klepec in njegova dežela; najboljši golman Roman Majcen (Tri zvezde) pa rokavice, plaketo in knjigo Peter Klepec in njegova dežela. Anorak in rokavice so darilo Opreme Kočevje.

MANA
turistična agencija
PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO
tel 068-28 136

Ob smrti Ivana Potrča

"Kako je bilo?" sprašujejo in jaz brez pomisleka rečem: "Lepo." In se zdrznem. Je pogreb lahko lep? Je žalost zaradi dokončnega slovesa lahko lepa?

Lahko. Kadar se poslavljajo od človeka, kot je bil Potrč, lahko.

Ko sem poslušala njegove stanovske tovariše, sodelavce, prijatelje, borce, ki so se poslavljali od njega na ljubljanskih Zalah, sem se počutila lepo. Utrinjale so se same lepe slike. Na Resljevi sem ga zagledala, kako mi odpira vrata in mi sega v roke. Za mizo sva obsedela s kozarčkom njegovega domačega.

"Kaj pišete?" me vpraša. Vsakokrat po tistem, ko mi je neusmiljeno korigiral moja dva teksta in se potem v pismu opravičeval, kot da se boji, da mi ni vzel volje za pisanje. In ko je bil z mano predelavo le za-dovoljen, je poskrbel tudi za objavo. Tudi moja prva novela je bila objavljena z njegovo pomočjo.

"Nikoli ne recite, da vam ne bodo objavili, ker nimate zvez. Dobra literatura vedno najde založnika, zapomnite si," me uči in vedno znova poudarja: "Citajte! Veliko citajte. Dobro literaturo citajte."

Kolikim je tako pomagal? Poslušala sem Partičeve iskrene besede slovesa

in čutila, kako globoko mu je hvaležen tudi on.

Tudi bolnega sem ga zagledala pred seboj. Pred dobrim mesecem je bilo, ko sem ga šla pozdravit.

"Bolan sem, veste," je rekel, kot da se opravičuje, da leži sredi sončnega dne. Nič rad ni videl, da smo ga videli tako nemočnega. Še vedno je želel delati.

"Bom tudi jaz prebral pa kaj napisal," je rekel svoji Branki, ko mu je povedala, da sem napisala dober mladinski tekst.

Pa sva obe vedeli, da ne bo bral ne pisal. Nikoli več. Odšel je in hkrati za vedno ostal v srcih tistih, ki smo ga imeli radi.

Zase vem: kadar bom stopila v njihov dom na Resljevi, bo tam tudi on. Kadar bom sedla k pisanju, mi bo blizu in mi bo gledal čez rame, me popravljal in me bodril. Vedno mi bo pomenilo veliko srečo, da sem bila tolikokrat deležna njegove pozornosti in iskrenega prijateljstva. Zato mi je bilo tudi ob slovesu lepo. Toliko lepega so povedali o njegovem življenju, trpljenju, delu, pokončni drži, humanosti, o njegovih trdni veri v boljše življenje malega človeka, da me je prevečevala misel: Kako bogato in lepo življenje! Kakšne sledi je pustil za sabo!

Kako je že rekel eden od govorcev? "Noben sistem in noben čas mu ne bo mogel odvzeti veljave, ki mu gre."

Tudi zato mi je bilo v duši lepo in mi bo vedno, kadar se ga bom spomnila.

Bil je velik človek in velik pisatelj. IVANKA MESTNIK

NA ŠOLSKEM IZLETU

V soboto, 19. junija, smo se odpeljali na izlet. Vozili smo se skozi Črnomelj, Novo mesto in Otočec. Po nekaj urah vožnje smo prispeli v Podčetrtek. Tam smo bili najdlje, saj smo se kar štiri ure kopali v bazenu. Po kosilu smo se napotili v Olimje, kjer smo si ogledali eno najstarejših lekarn v Evropi s čudovitimi freskami in razkošno baročno cerkev s pozlačenim oltarjem. Na bližnji kmetiji smo obučevali muflone, jelene loputarje in paze. Zal nismo mogli obiskati koč pri čarovnici, ker je bila pot do nje zasuta. Med potjo proti domu smo se ustavili še na gradu Mokrice in na Otočcu, kjer smo med sprehodom občudovali labode in divje rabe. V avtobusu smo se zabavali in prepevali. Utrujeni, a dobre volje smo se vrnili domov v poznih večernih urah. Izlet nam je bil zelo všeč.

MARTINA MAJERLE
6. r., liter.-dop. krožek
OŠ Stari Trg ob Kolpi

Upokojenci o aktualnih vprašanjih

Črnomalci opozarjajo, da jih država ne sme ponovno opehariti

Pretekli četrtek je vodstvo črnomaljske območne organizacije Demokratske stranke upokojencev razpravljalo o delu stranke in drugih aktualnih vprašanjih. Republiškem vodstvu svoje stranke je poslalo zahteve, naj preko poslanskega kluba Združene liste doseže spremembo proračunskega memoranduma, da ne bodo upokojenci ponovno oškodovani. Od vlade mora zahtevati, da takoj vrne dolg pokojninskemu skladu. Črnomalci so menili, da nekateri politiki in vladne službe manipulirajo s podatki o razmerju med plačili in pokojninami in nato trdijo, da so pokojnine previsoke. Ne strinjajo se, da bi se rezervni pokojninski sklad preli v državne vrednostne papirje. So tudi proti zamisli nekaterih strank o izenačevanju pokojnin ter nezadovoljni, ker prejemajo sramotno majhen dodatek za rekreacijo.

Črnomaljska upokojenska stranka podpira prizadevanja občinskih organov, da v Črnomlju ni stalnega begunskega centra. Beseda je tekla tudi o nerešenem odlagališču odpadkov. Upokojenci menijo, naj bo odločitev sprejeta na podlagi strokovnih analiz, občani, ki bodo prizadeti, pa morajo dobiti odškodnino. Odločno pa so proti odlagališču posebnih ali jedrskih odpadkov v Beli krajini.

Na seji je bil tudi državni svetnik Branko Matkovič, ki je upokojence seznanil s polletnim delom državnega sveta in o odnosih z državnim zborom in vlado. Dejal je, da hočejo nekateri zmanjšati vlogo državnega sveta, ki se sploh ne more neposredno pogovarjati z vlado. Menil pa je, da kritike, ki letijo na Združeno listo, ki na volitvah ni zmagala, čeprav je imela zelo ambiciozen program, niso upravičene.

J. DRAGOŠ

Potoški šoli vsa pohvala

Težave v senci uspehov

"Ob zaključku vsakega šolskega leta delajo obračun učitelji in učenci. Težave, ki so znane v šolstvu, ostanejo v senci uspehov, ki so plod poštrevnosti vse šolske skupnosti, pa tudi zunanjih sodelavcev, saj je šola odprta za vse dejavnosti, tudi za občane, ki se žele vključiti v športne in druge dejavnosti," pravi ravnatelj šole prof. Janez Mihelič.

Šola, ki nosi ime po potoškem rojaku, pesniku, esejistu in prevajalcu dr. Antonu Debeljaku, obiskuje 191 učencev in učenk, 30 jih bo 11. junija končalo osmi razred, večina teh pa bo šolanje nadaljevala. V sklopu šole deluje tudi vrtec, in sicer dva oddelka, v katerih je 42 predšolskih otrok. Na šoli deluje oddelki glasbene šole, ki sicer spada pod matično v Ribnici, imajo tudi izredno dobro opremljeno in urejeno knjižnico za šolske potrebe in za potrebe občanov, šolska telovadnica pa je tudi vedno na voljo domačemu športnemu društvu.

V sklopu rednega in izrednega programa izstopajo zlasti nekatere dejavnosti. Omeniti velja nastop uspešnih pevcev in glasbenikov na prireditvi "Korajža velja". Uspešnost nastopa gre pripisati tudi glasbeni šoli. Posamezni nastopajoči so se uvrstili na regijsko tekmovalnico, izdali pa so tudi priklupno video kaseto.

Učenke 6. razreda so naštudirale igro "V ozvezdju postelje" pod vodstvom mentorice prof. Moharjeve, nastopile so v šoli in za starše, pozneje pa so izdelale lutke in se z igrice vključile v lutkovni festival, ki je bil v Kočevju, gostovale pa so tudi v Podpreski.

Že celo šolsko leto poteka tečaj ali šola za mlade čebelarje pod vodstvom g. Žagarja, spodbuda pa je dala občinska zveza. V teh dneh ob šoli so postavili vzorčni čebelnjak z dvema družinama, tako da bodo učenci do konca šolskega leta spoznali celoten ciklus razvoja.

Izredno je zanimanje za študij računalništva, ki ga vodi prof. Mihelič. Te dni pa poteka pouk prve pomoči in samozagrade, in sicer na Travni gori, kar je novost, in okolje je velika spodbuda za udeležence.

V tekmovalju iz znanja prometa je šola imela kandidata za državno tekmovalnico. Učenec Miro Mišič se je izredno dobro uvrstil. Pomerili so se tudi v znanju slovenskega jezika in tri učenke so prejele srebrna Cankarjeva priznanja, prvi so bili tudi v tekmovalju angleščine, iz matematike so trije prejeli bronasta Vegova priznanja, rezultatov iz nemščine pa še nimajo.

Ob "Dnevu zemlje" so učenci višjih razredov čistili okolje in nabrali izven znanih divjih odlagališč za celih šest zabojnikov raznih odpadkov.

To je samo nekaj utrinkov iz zelo razgibanega šolskega življenja, izredno spodbudni rezultati pa pričajo in dajejo oceno celotni šoli, ki je več kot odlična.

A. KOŠMERL

Za turizem poltretji milijon

Pester program letošnjih turističnih akcij

TREBNJE - Skladno s programom razvoja turizma v občini, ki ga je sprejela tukajšnja občinska skupščina na aprilskem zasedanju, je delovna skupina ponudila trebnjski vladi tri inšitice programa, ta pa je podprlo prvo, po kateri je iz občinskega proračuna za turizem predvideno 2,5 milijona tolarjev.

S tem denarjem naj bo letos med drugim trasirali in markirali pohodne poti Mirenske doline iz Mokronoga, Mirne in Trebnjega na Debenec, ponore reke Temenice; več naj bi postorili za promocijo turizma, za izobraževanje in usposabljanje turističnih delavcev in za ohranjanje navad, običajev in starih obrti. Sem spada sofinanciranje razstave domače obrti, cvičkarije, ki jo prirejajo šentruperški vinogradniki, in kajpada kulturne prireditve: Tabor likovnih samorastnikov, Kresna noč v Mokronogu, Iz trebnjskega koša, Od Litije do Čateža, Ah, te orglice, Baragov dan v Mali vasi 27. junija. Izdatno bodo podprli dokončanje projekta Dolenjska in Bela krajina, Trebnjaci pa se nameravajo vključiti tudi v projekt slovenske vinske ceste.

Če bo pri rebalansu proračuna kaj denarja, bodo milijon tolarjev primaknili še za tretjo inšitico, se pravi za zagonske stroške poklicne agencije turistične dejavnosti.

SREČANJE ŠOLSKIH IN CICIBANSKIH HRANILNIC

NOVO MESTO - Ljubljanska banka Dolenjska banka, d.d., Novo mesto je pred časom organizirala v Novem mestu srečanje delavcev in mentorjev šolskih hranilnic. Udeleženci so pregledali delo teh "šolskih bank", ki delujejo ob pomoči Ljubljanske banke. Pri tem so izhajali iz podatka, da na območju, kjer posluje omenjena novomeška finančna ustanova, v 22 šolskih hranilnicah varčuje prek 9.000 učencev. Varčujejo individualno in preko razrednih skupnosti. V letošnjem šolskem letu sta spet začeli delovati hranilnica v osnovnih šolah Brusnice in Milka Šobar-Nataša v Črnomlju. Pred leti je zanimanje za varčevanje med učenci nekoliko upadlo. Banka je pripravila tudi srečanje varčevalcev cicibanskih hranilnic so namenjeni tudi bančni kotički, ki naj bi kot posebni prostori v vrtcih najmlajšim nevsiljivo in na otroku primeren način približali banko. Na območju širše Dolenjske deluje 24 cicibanskih hranilnic.

Iz gostilne pri Sv. Gregorju

Raznih poročil z uradnih sestankov so ljudje siti, zato smo se v gostilni Tadeje Levstek pri Sv. Gregorju zapletli v pogovor z gosti domačini, Slemenici. Tako smo zvedeli marsikaj zanimivega iz ribniške občine pa tudi o drugih zadevah, ki bolj ali manj razburjajo Slovence.

Najprej je Janez Brinšek iz Črnca povedal, da se tam okoli spreha medvedka s štirimi mladiči. Ugovarjal mu je najstarejši, 86-letni Ivan Petrič, tudi iz Črnca, ki nas je podučil, da medvedka rodi hkrati največ tri mladiče, tista, o kateri smo se pogovarjali, pa sicer res vodi s seboj štiri mladiče, a je eden starejši, trije pa so letošnji. Oče Petrič ima izkušnje z medvedi. Večkrat je bežal pred njimi, ko je hodil s Slemen v Sodrsko na ših.

Med pogovorom o škodi, ki jo dela divjad gozdarstvu in kmetijstvu, je Franc Levstik iz Zadnikov pribil, da je kmetijstvo podcenjeno, saj je potrebno prodati kar 4 litre mleka, da lahko kupiš eno samo pivo. Potem pa je nekdo za nas vse naročil še eno rundo piva.

Namočili smo že nekoliko suha grla, potem pa je nekdo zatrdil, da gre vse dol, da je gozdarstvo padlo dol, da kmetje ne prodajo nič in da les ni vreden nič.

Pogovor je nato postopno prešel na življenjsko raven, plače, stavke. Spodbudil ga je pravzaprav oče Ivan,

ki je povedal, da je njegova mati rodila 13 otrok, kar pet pa jih je zaradi podhranjenosti umrlo že knalu po rojstvu. "Pa tudi mati je bila podhranjena," je povedal. Do učiteljske stavke so bili zelo nerazpoloženi, saj so menili, da štrajkajo tisti, ki imajo zagotovljene in kar precejšnje plače, tisti z majhnimi in negotovimi plačami pa ne.

Beseda je dala besedo in povedali so, da je imel Riko včasih največje plače, letos pa delavci menda še niso dobili plače. Podobno je s Pletenico - Konfektu v Sodrski, ki je zasebna firma in so delavci delali, ne da bi bili socialno oz. zdravstveno itd. zavarovani, za nameček pa so jim pobrali še stroje. "Kaj so pa pustili?" je bil odgovor. V sodrškem Donitu in Galanteriji pa dobivajo vsaj skromne, slabe plače, so pripovedovali vsevprek.

Pa le ni vse tako črno, so priznali. Telefone bodo dobili že to jesen. Zdaj imajo nekatere vasi le po en telefon, ker na pošti v Sodrski ni dovolj prostih števil. Na novo centralo jih bodo priključili hkrati z Žimarcami, kjer so potrebne napeljava že uredili, na Slemenih pa bodo kable razpeljali zdaj.

Na vprašanje, če tisti znani obraz, ki nas opazuje s stene, ni morda sam France Prešeren, so priznali,

da je res in da je na tistem mestu zamenjal Tita. Nekdo je dejal, da je tam poleg visel tudi Kardelj, pa je gostilničarka zatrdila, da Kardelja v njihovi gostilni nikoli ni bilo.

Potem smo se poslovlili. Med potepanjem po Slemenih oz. Gregorji pa smo videli še marsikaj lepega in zanimivega, predvsem neokinjeno naravo. Lepota teh krajev je popolnoma prevzela našega nekdanjega dopisnika Franceta Modica, ki zdaj že kar precej let počiva na pokopališču pri Sv. Gregorju. Tu je bil rojen znani politiki, organizator združenj in posojilnic, bоре za delavcem naklonjeno socialno zakonodajo, pisatelj, duhovnik, profesor bogoslovja Janez Ev. Kerek. Tu blizu je grad Ortnek, katerega lastniki so bili Kozlerji, in tu je nabiral v šoli prvo znanje kasnejši avtor prvega zemljevida Slovenije Peter Kozler. Ild.

Lepota Slemen skoraj ni znana, saj sem zaidele le redki turisti in izletniki. Dobro pa jih poznajo predvsem nabiralci gob, kostanja in tudi drugih gozdnih sadežev. Precej bolj je znana, predvsem planincem, polharjem in drugim ljubiteljem narave, bližnja Gmada s svojim planinskim domom, lepimi planinskimi in sprehajalnimi potmi pa tudi razgledom ne le po Dolenjski, ampak tja do Alp.

JOŽE PRIMC

"Lisca" ima več vodnikov

PD Lisca Sevnica Krško - Julija tabor za šolarje - Izlet v tuje gore

SEVNICA - Planinsko društvo Lisca Sevnica-Krško bo organiziralo poleti tabor. Za to bivanje, za katero so izbrali Kamniško Bistrico in čas od 16. do 25. julija, se je prijavilo čez 130 osnovnošolcev iz sevnjske občine.

Za Sevnščane rosnih let je društvo pripravilo tudi planinsko šolo v OŠ Sava Kladnika v Sevnici. Slušatelji planinske šole so morali poslušati 20 predavanj in opraviti šest izletov, od katerih sta morala biti dva v visokogorje. Kot razkriva pogovor z Jožetom Prahom, predsednikom PD Lisca Sevnica-Krško, društvo navdušuje šolarje za planinstvo tudi drugače. Rezultat teh prizadevanj so planinske sekcije na osnovnih šolah Blanca, Boštanj, Krmelj, Sevnica, Sentjanž in Trzin, ki delujejo, kot pač zmoroje.

Izleti niso samo sestavni del učnega načrta planinske šole, ampak pomenijo eno od rednih dejavnosti društva. Dokaz za to sta dve vabljivi napovedani potovanja v gorski svet Korzike in Avstrije. V prvem primeru se 30 prijavljenim planincem obeta vzpon na dva korziška vrhova, ki ne bosta nižja od 2.700 m, v drugem primeru bodo posavski ljubitelji gora lezli med 31. julijem in 6. avgustom na

Jože Prah

Dachstein in Zillertallerske Alpe, kar bo spet pomenilo dvig res krepko nad 2.000 m.

Tudi planinstvo, ki je nekdanj veljalo za razmeroma poceni rekreacijo, danes občuti krizo. Če bi bilo na voljo več denarja, bi več ljudi lezlo v gore in društvena dejavnost bi bila živahnejša. V Sevnici je sicer planinstvo dokaj udomačena dejavnost, kar lepo kaže tudi skrb za strokovno delo v omenjenem društvu. "Planinsko društvo Lisca Sevnica-Krško ima več vodnikov, kot jih premore Planinsko društvo Ljubljana-Matica," pravi Jože Prah.

Društvo navdušuje posavske planince tudi za svet pred domačim pragom. Temu je na primer namenjena akcija, v kateri udeleženci čistijo vrh Lisce in s tem bržčas tudi nekoliko častijo močnega vrh nad rodno pokrajino.

L. M.

NEMCI NE POZNAJO SLOVENIJE - Minuli konec tedna se je v Novem mestu spet oglašil Aute Lampe iz Langenhagna, veliki prijatelj Novega mesta in Slovenije. Z zanimanjem si je ogledal kolesarsko dirko za veliko nagrado Krke in kot pokrovitelj tekmovanja mlajših mladincev podelil prehodni pokal. Aute Lampe je bil tudi sam dober kolesar, leta 1939 je bil namreč nemški prvak na kolesarski stezi. V ponedeljkovem pogovoru z novomeškim županom Franja cijem Koncilijo je potožil, da večina Nemcev še vedno ne ve za Slovenijo. Pred odhodom v Novo mesto so ga mnogi prepričevali naj vendar ne hodi in kraje, kjer divja vojna, zato je predlagal, da bi novomeški novinarji novice o pomembnejših dogodkih sproti pošiljali v Langenhagen ter tako pomagali širiti resnico o deželi, ki jo ima Aute Lampe tako rad. (Foto: I. Vidmar)

HIŠICE ZAMENJUJEJO ŠOTORE - Tabor mladih Slovenije "Pod Rogom", s katerim že tretje leto upravlja občinska Zveza prijateljev mladine, je v ponedeljek pričakal prve letošnje počitničarje. Do 8. julija bo v taboru gostovalo 130 otrok iz Slovenske Bistrice, do jeseni pa se bo v preplep okoliju zvrstilo več kot 800 mladih iz vse Slovenije. Tabor vsako leto temeljito spreminja podoba. Letos je k temu poleg aktivistov prispevalo tudi šest delavcev, ki v taboru delajo v okviru javnih del. Prav njim gre velika zasluga, da je bil tabor pripravljen do roka. Letos prvič stojijo nove bivalne hišice, ki so jih v celoti naredili poštvalni člani društva. Prvih deset hišic za 30 počitničarjev že stoji, v naslednjih letih pa naj bi s takšnimi bungalovi zamenjali večino šotorov. (Foto: J. Pavlin)

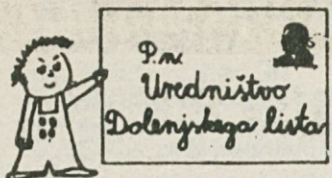
ŽIVELO ŽIVLJENJE - Osrednjo prireditev ob dnevu državnosti so Brežičani pripravili v slavnostni dvorani Posavskega muzeja, kjer je na predvečer praznika spregovoril brežiški župan Teodor Oršanič. Med drugim je okaral sodobne politike, ker se prekerajo o tem, kdo je bolj zaslužen za znago. "Če je kdo znagal, potem je znagal slovenski narod. Takrat smo znali stopiti skupaj, zato bi morali tudi danes poiskati skupne cilje," je dejal. Z monodramo Pavla Lužana "Živelo življenje Luka de..." je obiskovalcem obogatil večer dramski igralec Polde Bibič. (Foto: B. D.-G.)

NOV PROGRAM BIZERBE - Svetovno znana proizvajalka tehnic, salamoreznic, mlinov za meso, etiketirnic, registrskih blagajn in drugih aparatov za gostinstvo, mesarstvo in trgovine, firma Bizerbe, je svoj novi program štiri dni predstavljala v Sloveniji, in sicer v Mariboru, Celju, na Bledu in v Novem mestu. Pooblaščen predstavnik in serviser Bizerbe za Dolenjsko in Belo krajino Janez Ravbar trdi, da so zaradi posebnega odnosa do Slovenije vsi ti aparati pri nas cenejši kot v Nemčiji. (Foto: A. B.)

IGRAJO NA STUDENCU - Nedeljska prireditev, ki ni bila nič v znamenju trinajstice - če odmislimo dež - je spričo dobrega obiska nastopajočih in poslušalcev bržda dosegla namen. S takimi srečanji na Studencu ne mislijo nehati, nasprotno, celo nekaj jim bodo dodali.

V BOHINJU

Šli smo na ekskurzijo v Bohinj. Sijalo je toplo sonce. Obiskali smo učence v osnovni šoli v Bohinjski Bistrici in jim pripravili lep kulturni program. Jaz sem igral na orglice. Oni so nam povedali nekaj pripovedk. Tudi peli so. Njihov hišnik nas je s kombijem odpeljal v Ribčev Laz. Tu smo si najprej ogledali spomenik štirim srčnim možem in prebrali, kaj piše na spominski plošči. Odšli smo v Staro Fužino in si ogledali Planšarski muzej. Potem smo odšli proti Hudičevemu mostu. Korito Mostnice je zelo globoko. V reko smo metali kamenje. Pot smo nadaljevali v dolino Voje. Je zelo ozka. Srečali smo dva planinca, ki sta nam svetovala, naj se obrnemo, ker bo deževalo. Vrnili smo se in obiskali še gospo, ki nam je pokazala vremensko opazovalnico in nam o opazovanju vremena povedala veliko zanimivega. Ustavili smo se tudi ob največjem alpskem jezeru. Merili smo tudi temperaturo vode in se orientirali s pomočjo kompasa.

JERNEJ JAKLIČ, 4. r.
Zavod za slepo
in slabovidno mladino
Ljubljana

IZLET Z
INŠTRUMENTALNIM
KROŽKOM

Učenci instrumentalnega krožka in gledališke skupine Sončnica, smo v četrtek, 27. maja, odšli v Mursko Soboto. Ob 11. uri smo se odpravili izpred šole. Z avtobusom smo se vozili 6 ur. Sprejeli so nas v sprejemni pisarni, zatem smo imeli večerjo in po njej smo se odpravili spat. Po zajtrku smo se odpravili v dvorano, kjer smo gledali igrice Kraljična na zrnu graha in Mačje leto. Potem smo se razdelili v skupine in ustvarjali. Zvečer smo imeli otroški žur. Drugi dan smo spet delali po skupinah. Popoldne smo odšli domov. Prijetni dnevi so kar prehitro minili.

DAMJANA BRADAČ
6. a, Mladi novinar
OŠ Dolenjske Toplice

SREČANJE OB KONCU
ŠOLSKEGA LETA

V petek popoldne smo se na jasi ob strelšču na Skrijančah srečali učenci 5. c razreda, naši starši in učiteljica razredničarka. Pripravili smo piknik s kulturnim programom in športnimi igrami. Zbrali smo se ob 16. uri. S seboj smo prinesli nekaj dobrot in pijače ter veliko dobre volje. Pripravili smo veliko skečev, ob katerih smo se do srca nasmejali. Manjkalo pa ni ne pesmi ne plesa. Uprizorili smo tudi igrice z ljubezensko tematiko. Starši so nam zelo ploskali. Pomerili smo se s starši v teku z vrečami ter prenašanju vode. Izid tekmovanja je bil neodločen. Izvedli smo še tekmovanje v nogometu in med dvema ognjema. S starši in učiteljico smo preživeli lepo petkovo popoldne. Takšnih popoldnevo si še želimo.

Učenci in razredničarka
5.c, OŠ Šmihel
Novo mesto

TEKMOVANJE
MLADIH TEHNIKOV

Precjnsji teden smo se udeležili regijskega tekmovanja na področju tehnik. Do 8.30 smo se morali pripeljati v OŠ Žužemberk. Iz naše šole sva se tekmovanja udeležila dva. Učenec 7. razreda je napravil nalogo iz robotike, jaz pa sem tekmoval v panogi A7 - 1. Naslov moje naloge je bil "Electronic". Naloga mi je vzela veliko prostega časa. Trud pa ni bil zaman, saj sem se uvrstil na prvo mesto in sem tako pustil za sabo še osem tekmovalcev. Ocenjevalna komisija mi je po končanem tekmovanju prijazno svetovala, kje bi svojo nalogo lahko še izboljšal, saj so kriteriji na državnem prvenstvu, ki se ga bom udeležil, še strožji.

ALJOŠA MOTORE
8. r., OŠ Artiče

OGLED GOZDNE
UČNE POTI BUKOVJE

Gozdno gospodarstvo skrbi za gozdne učne poti. Tako kot drugod po Sloveniji imamo tudi v Trebnjem gozdno učno pot Bukovje, ki smo si jo ogledali. Pot nas je vodila mimo trebanjskega gradu. Ogledali smo si različne drevesne vrste: bukev, hrast, lipo, brezo, javor, gaber, kostanj dva. Na začetku smo videli čisti izvir. Učiteljice so nam med potjo pripovedovale o drevesnih vrstah in kje se nahajamo. Videli smo tudi lišičine, kjer prebivajo lišice. Na žalost v njih ni bilo lišic. Nabirali smo liste, mahove, praproti in druge rastline. Gozdarji so napravili lovilnico za smrekovega lubadarja. Med potjo smo opazili več kraških pojavov: vrtatce, kraški gozd, idr. Za orientacijo so gozdarji narisali markacije, da se ne bi izgubili. Gozdnemu gospodarstvu Trebnje se zahvaljujemo za ureditev gozdne učne poti.

MAJA POVHE
4. b, OŠ Trebnje

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 1. VII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.25 TEDENSKI IZBOR
11.25 NAŠA PESEM 93
12.00 ANALITIČNA MEHANIKA, 21/52
12.30 DOMAČI ANSAMBLI: IGOR IN ZLATI ZVOKI
13.00 POROČILA
15.10 TEDENSKI IZBOR
15.10 PRO ET CONTRA
15.55 OBISKI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 16 ČRK, TV igrice
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška naniz, 4/13
21.30 TEDNIK
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
22.50 NOVOPEČENI PRINC Z BEL-AIRA, 3. epizoda amer. naniz.
23.15 GOSPODIČNA MARPLE, angl. naniz, 5/8

SLOVENIJA 2

15.15 - 0.35 Teletekst
15.30 Video strani - 15.50 Tedenski izbor: Incident (amer. film); 17.25 Sova (ponovitev): V športnem duhu (amer. naniz, 13/15); 17.50 Gospodična Marple (angl. naniz, 4/8) - 18.45 Že veste? - 19.15 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.35 Umetniški večer: Reportaža z mednarodnega festivala videa v Haagu - 21.50 Tenis iz Wimbledon, polfinale (ž)

PETEK, 2. VII.

SLOVENIJA 1

9.15 - 1.55 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
9.40 TEDENSKI IZBOR
9.40 BATMAN, 30. epizoda
10.05 ZMAGOVANJE, amer. film
12.05 ŽE VESTE
12.35 ZNANOST, 23. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
13.15 UMETNIŠKI VEČER
16.05 OSMI DAN, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KEVINOV SVET, igrani film
17.35 SREČANJE Z ŽIVALMI V NAŠIH ALPAH
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 16 ČRK, TV igrice
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 DIVJA ZABAVA, amer. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 8. epizoda amer. naniz.
23.10 GOSPODIČNA MARPLE, angl. naniz, 6/8
0.05 CIKLUS FILMOV CLAUDA CHABROLA - INŠPEKTOR LAVARDIN, franc. film

SLOVENIJA 2

8.15 - 1.55 Teletekst
8.30 Video strani - 9.00 SP v kajaku in kanuju (prenos) - 13.55 Wimbledon: tenis, polfinale (m) - 16.35 Tedenski izbor: Gozdarska hiša Falkenau (nemška naniz, 4/13); 17.25 Sova (ponovitev) - 18.45 Znanje za znanje: Učite se z nami - 19.15 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Stalin (angl. dok. serija, 3/3) - 21.05 Intervju - 22.05 Homo turisticus - 22.35 Evrovizijsko tekmovanje mladih plesalcev - 0.15 Tenis (posnetek iz Wimbledon)

SOBOTA, 3. VII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.55 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR:
9.35 RADOVEDNI TAČEK
9.50 OSCAR JUNIOR
10.00 GULIVERJEVA POTOVANJA, amer. risani film
11.20 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz, 1/26
11.45 KEVINOV SVET, igrani film
12.10 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 TEDNIK
13.45 INTERVJU
15.15 DIVJA ZABAVA, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SVET MORSKIH PSOV IN BARAKUD, amer. poljudnoznan. oddaja
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 x 3
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 ONA + ON
21.35 POGLEJ IN ZADENI
22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.15 SOVA:
OBALA KONA, amer.

SLOVENIJA 2

8.45 - 0.00 Teletekst
9.00 Video strani - 9.30 SP v kajaku in kanuju -

12.30 Tedenski izbor: Trio Orlando; 13.15 Sova (ponovitev): Ljubezen da, ljubezen ne (8. epizoda); 13.40 Gospodična Marple (angl. naniz, 6/8) - 14.35 Športna sobota: Rock Master; 14.55 Wimbledon: finale (ž) - 17.15 Tedenski izbor: Ciklus filmov Clauda Chabrola: Inšpektor Lavardin (franc. film) - 18.45 Divji svet živali (angl. poljudnoznan. serija, 9/25) - 19.15 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Studio City - 21.10 Zabava (finska drama) - 22.05 Sobotna noč: Ljudski pevci z Notranjske; 22.20 Trinajsto prase z gosti; 22.30 Nočni videomeh

NEDELJA, 4. VII.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.30 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.45 OTROŠKI PROGRAM
8.45 ŽIV ŽAV, ponovitev
9.35 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, 17/26
10.00 NONNI IN MANNI, nemška nadalj., 6/6
10.50 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 SLOVENSKA PESEM IZ ZAMEJSTVA
12.30 VIDEO MEH
13.00 POROČILA
13.05 BUSTROV SVET, danski film
15.05 STALIN, angl. dok. serija, 3/3
16.05 SPOŠNA PRAKSA, avstral. naniz, 3/11
17.00 DNEVNIK 1
17.10 DEJANJE LJUBEZNI, amer. film (ČB)
19.05 RISANKA
19.10 LOTO
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 10/12
22.05 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA
17.00 Video strani - 17.10 Tedenski izbor: Gospodarska oddaja: Made in Slovenia - 17.50 Sova (ponovitev): So leta minila (angl. naniz, 5/13); Gospodična Marple (angl. naniz, 8/8) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Michelangelova pomlad (koprodukcija nadalj., 2/5) - 21.00 Osmi dan - 21.50 Videošpon - 23.00 Svet poroča

LJUBEZEN DO LIDIJE, angl. nadalj., 1/13
GOSPODIČNA MARPLE, angl. naniz, 7/8

SLOVENIJA 2

7.15 - 1.55 Teletekst
Opomba: EP v košarki; 13.50 F-1
7.30 Video strani - 8.00 Tedenski izbor: Pogled in zadnji; 12.00 Velika pričakovanja (angl. nadalj., 3/6); 12.55 Ona + on - 13.50 Športna nedelja - 19.18 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Alpe-Donava-Jadran - 20.30 Legenda o Lylah Clare (amer. film) - 22.35 Športni pregled

PONEDELJEK, 5. VII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.20 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.45 TEDENSKI IZBOR
10.45 BATMAN, 31. epizoda amer. naniz.
11.15 DIVJI SVET ŽIVALI, angl. poljud. nozan. serija, 9/25
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
12.10 SVET MORSKIH PSOV IN BARAKUD, amer. poljudnoznan. oddaja
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
13.05 ALPE-DONAVA-JADRAN
ŠPORTNI PREGLED
16.45 HOMŌ TURISTICUS, ponovitev
17.15 OTROŠKI PROGRAM
18.00 DNEVNIK 1
18.10 DOBER DAN, KOROŠKA
18.40 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
19.10 RISANKA
19.20 TV NOCOJ
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 MADE IN SLOVENIA
20.55 OMIZJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
SO LETA MINILA, angl. naniz, 5/13
GOSPODIČNA MARPLE, angl. naniz, 8/8

SLOVENIJA 2

14.15 - 22.50 Teletekst
14.30 Video strani - 15.05 Tedenski izbor: Forum,

TV mernik, Utrip, Zrcalo tedna, Nedeljskih 60, Obzorja duha (ponovitev) - 17.35 Sova (ponovitev): Ljubezen do Lidijske (angl. nadalj., 1/13); 18.30 Gospodična Marple (angl. naniz, 7/8) - 19.20 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Sedma steza - 20.30 V tujem perju (norveška drama) - 21.30 Znanost - 22.00 Michel Legrand v Zagrebu

TOREK, 6. VII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 TEDENSKI IZBOR
10.15 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET
10.25 POD TO GORO ZELENO
11.00 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
11.30 ZNANOST
12.00 V TUJEM PERJU, norveška drama
13.00 POROČILA
15.15 TEDENSKI IZBOR
15.15 SOBOTNA NOČ
15.30 TRINAJSTO PRASE Z GOSTI
15.40 NOČNI VIDEO MEH
17.00 SEDMA STEZA
17.20 OTROŠKI PROGRAM
HUCKLEBERRY FINN, 18/26
OSCAR JUNIOR
18.00 DNEVNIK 1
18.10 MOSTOVI
18.40 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.45 MAGIA IN MODA
21.40 KRONIKA, kanadska dok. serija, 12/12
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
ALO, ALO, angl. naniz, 18/18
TISTO, amer. nadalj., 1/4

SLOVENIJA 2

16.45 - 23.15 Teletekst
17.00 Video strani - 17.10 Tedenski izbor: Gospodarska oddaja: Made in Slovenia - 17.50 Sova (ponovitev): So leta minila (angl. naniz, 5/13); Gospodična Marple (angl. naniz, 8/8) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Poslovna borza - 20.10 Michelangelova pomlad (koprodukcija nadalj., 2/5) - 21.00 Osmi dan - 21.50 Videošpon - 23.00 Svet poroča

SREDA, 7. VII.

SLOVENIJA 1

10.15 - 23.50 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.55 TEDENSKI IZBOR
10.55 BATMAN, 32. epizoda
11.20 VIDEOŠPON
12.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.30 NA POTI Z DR. STINGLOM, 10/12
13.00 POROČILA
13.05 POSLOVNA BORZA, ponovitev
17.00 MICHELANGELOVA POMLAD, koprodukcija nadalj., 2/5
18.00 DNEVNIK 1
18.10 SVET POROČA
18.45 ANALITIČNA MEHANIKA, amer. izobraž. serija, 22/52
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.40 FILM TEDNA
LEDENO POLETJE, franc. film
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
V ŠPORTNEM DUHU, amer. naniz, 14/15
TISTO, amer. nadalj., 2/4

SLOVENIJA 2

13.15 - 22.40 Teletekst
Opomba: 10.10 atletika
13.30 Video strani - 15.00 Tedenski izbor: Magija in moda; 15.50 Omizje - 17.05 Sova (ponovitev): Alo, alo (18/18); 17.35 Tisto (amer. nadalj., 1/4) - 18.30 Otroški program - 19.20 TV nocoj - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna sreda

GLASBA JE
ŽIVLJENJE

Sredozemske igre so mimo, za naše tekmovalce v glavnem uspešno. Kot vedno je tudi tokrat blestel naš najboljši strelec Raymond Debevec, ki bo gostotne oddaje Glasba je življenje.

Rajmond pravi, da v življenju še ni pomeril niti na najmanjšega ptiča, kar pomeni, da je popoln pacifist. Zelo rad ima glasbo in od orglice zna zaigrati nekaj melodij. Pred nastopi zelo rad posluša glasbo, trenutno ga navdušuje filmska z italijanskim melosom.

Rajmond je zelo veliko v tujini, kjer po tekmovanjih organizatorji večkrat poskrbijo za glasbena doživetja. Na olimpijskih igrah v Los Angelesu so bili znani glasbeniki gostje v olimpijski vasi, najbolj mu je ostal v spominu ansambel Weather report. Izjemno je bilo tudi v Mehiki, v Mexico Cityju, kjer na Garibaldijevem trgu mehiški glasbeniki igrajo po željah.

V tokratni nagradni igri sodeluje Pivovarna Union s svojim novim proizvodom, to je brezalkoholno pijačo Sola. Sodelujte z nami!

O supervezdnstvu v Sloveniji ne moremo govoriti, in ko slišimo, kaj se na tem področju dogaja v tujini, se nam kar zvrsti v glavi. Eden največjih uspehov v zgodovini pop glasbe: 15 milijonov prodanih plošč Abbey Road ansambla Beatles, skupina Fleetwood Mac pa je prodala kar 25 milijonov plošč z naslovom Rumours. Beatlesi pa so sploh najuspešnejša skupina vseh časov.

Upajmo, da bo tudi naša oddaja najuspešnejša oddaja vseh časov... Ker je geslo naše oddaje Smeh dela dobro kri, bomo poskrbeli tudi za to in vam zavrteli skeč iz Moped show naftalina. Važno je, da skečev ne bodo načeli molji. Na slišanje v soboto!

Simona H2O

Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

Ugodnejše obrestne mere za obrtnike

S 1.7.1993 je banka uvedla nekatere novosti pri poslovanju z obrtniki, ki se nanašajo na obrestovanje

- depozitov na odpoklic in
- kratkoročnih in dolgoročnih kreditov pri banki.

Razveselili se jih bodo predvsem obrtniki, ki že vrsto let korektno poslovno sodelujejo z banko.

In kaj prinašajo novosti?

Pri vezanih depozitih za nedoločen čas z odpovednim rokom do 3 dni nudi banka obrtnikom, ki vodijo svoj žiro račun preko banke, obrestovanje odvisno od višine depozita, in sicer:

- nad	100.000	do 1.000.000 SIT	R
- nad	1.000.000	do 5.000.000 SIT	R + 3%
- nad	5.000.000	do 10.000.000 SIT	R + 5%
- nad	10.000.000		R + 7%

Pri obrestovanju kratkoročnih in dolgoročnih kreditov, ki jih banka odobrava obrtnikom, če le-ti poslovno sodelujejo z njo, je banka znižala obrestno mero od **19% na 15%** in uvedla pribitke k osnovni obrestni meri, odvisno od poslovnega sodelovanja z banko in načina zavarovanja kredita.

Pribitki k osnovni obrestni meri so naslednji:

- Vrsta zavarovanja kredita**
 - zavarovanje preko zavarovalnice, tolarskih in deviznih depozitov ali vrednostnih papirjev banke 0%
 - zavarovanje prek hipoteke, lombarda in drugo 1%
- Poslovno sodelovanje**
 - vodenje žiro računa preko banke

nad 5 let	0%
do 5 let	1%
 - promet preko žiro računa v preteklem letu

- 5 mio SIT in več	0%
- do 5 mio SIT	1%
 - drugi depoziti v banki (obrtnik ali ožji družinski član) povprečno stanje v zadnjih treh mesecih pred odobritvijo:

- 500.000 SIT in več	0%
- do 500.000 SIT	1%

 Depozit v preteklih treh mesecih lahko nadomesti obrtnik z vezavo sredstev za naslednje tri mesece.
 - izplačilo OD zaposlenih preko banke:

- sklenjena pogodba z banko	0%
- pogodba ni sklenjena	1%
 - neredna poravnava obveznosti do banke (v letu pred odobritvijo kredita) 2%

Vabimo obrtnike, da se za podrobnejše informacije oglasijo v bančni enoti, ki vodi njihov žiro račun.

**ZELO
UGODNE CENE**
za:

* LESONIT
* PANEL PLOŠČE

* vse vrste oplemenitene in surove **IVERICE**
* lepljene smrekove plošče — za **BIO POHIŠTVO**
— po želji **RAZREZ** in **DOSTAVA** —

* PREDALNIKE
* POLICE
* BOKSE

novoles
INFORMACIJE:
NOVOLES-ZAGA d.o.o. Soteska
Soteska 16, 68351 STRAŽA
Tel.: 068/84-522, 65-303
Faks: 068/65-650

OSNOVNA ŠOLA DOLENJSKE TOPLICE DOLENJSKE TOPLICE

razpisuje prosti delovni mesti:

- UČITELJA ANGLEŠKEGA - SLOVENSKEGA JEZIKA, PRU ali P**, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, začetek dela 1. september 1993.
- UČITELJA MATEMATIKE - TEHNIČNEGA POUKA, PRU ali P**, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, začetek dela 1. september 1993.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh na gornji naslov. Kandidati bodo obveščeni o izbiri po končanem zbiranju prijav.

SPREMEMBA TELEFONSKIH ŠTEVILK V KRAJU JESENICE NA DOLENJSKEM

Uporabnike ptt storitev obveščamo, da veljajo za telefonske naročnike, ki so vključeni v avtomatsko telefonsko centralo **Jesenice na Dolenjskem, od 3.7.1993 nove telefonske številke.**

Nove številke naročnikov so objavljene v Telefonskem imeniku Slovenije 93, in sicer v oklepajih, lahko pa jih dobite tudi v službi informacij, telefon 988.

Vzrok spremembe oštevilčenja v Jesenicah na Dol. je vključitev nove telefonske centrale.

Telefonske naročnike lepo prosimo za razumevanje.

PTT PODJETJE
NOVO MESTO

Izvršni svet Skupščine občine Metlika

objavlja
na podlagi 9. člena Pravilnika o dodeljevanju kreditov pod ugodnejšimi pogoji za naložbe v kmetije v letu 1993:

I. razpis za dodelitev posojil za pospeševanje razvoja kmečkih gospodarstev in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah v občini Metlika

Vsebina in pogoji razpisa

- Skupni znesek razpisanega posojila je 10.000.000,00 tolarjev.
- Namen posojil: graditev, prenova in adaptacija gospodarskih objektov, za nove nasade sadovnjakov, vinogradov in jagodičevja, razširitev in posodobitev ter pridobivanje novih zmogljivosti kmečkega turizma, gradnja namakalnih sistemov, nakup kmetijskih zemljišč ter posodobitev in razvoj predelovalnih zmogljivosti na kmetijah.
- Za posojilo lahko zaprosijo kmetije zasebniki in občani, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji.
- Doba vračanja posojila je 3 leta in pol, realna obrestna mera je 5%.
- Prošnje s potrebnimi prilogi za dodelitev posojila je treba oddati v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Občina Metlika, Sekretariat za gospodarstvo, Mestni trg 24.
- Prošnji za posojilo mora biti priložena naslednja dokumentacija:
 - osebni podatki prosilca
 - opis obsega kmetije oz. dopolnilne dejavnosti
 - opis in predračunska vrednost investicije ter višina zaprošenega posojila
 - gradbeno dovoljenje (staro največ 5 let) oz. potrdilo o priglasitvi del in predračun.
- Izvršni svet bo sprejel sklep o dodelitvi posojil najkasneje v 15 dneh po končanem zbiranju prošenj. Sklep bo prosilcem posredovan v 8 dneh po sprejemu.
- Informacije in navodila za oddajo prošenj dobijo prosilci pri Sekretariatu za gospodarstvo občine Metlika, Mestni trg 24, telefon 58-135, int. 15.

"VITRINA LJUTOMER", d.o.o.

Podjetje za proizvodnjo
hladilne opreme

vabi k sodelovanju za prodajo in servisiranje hladilne tehnike in opreme za trgovino, gostinstvo in turizem na področju Dolenjske, Bele krajine in Posavja osebo ali pravno osebo, ki ima že do sedaj izkušnje pri prodaji, servisiranju ali organiziranju te dejavnosti.

Za podrobnejše informacije pokličite po telefonu (069) 82-511 g. inž. Jožeta Klemenčiča ali pošljite pisne ponudbe najpozneje v roku 8 dni na naslov: "VITRINA LJUTOMER", d.o.o., 69240 LJUTOMER, Kolodvorska 28.

Mercator-Gradišče, d.d. Trebne, Goliev trg 11

razpisuje prosta delovna mesta:

- VODJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA**
- VODJA SPLOŠNO KADROVSKEGA SEKTORJA**
- VODJA PRODAJNEGA CENTRA**
- ODDELKOVODJA**
- VEČ PRODAJALCEV**
- BLAGOVNI MANIPULANT**
- GOSTINSKI POSLOVODJA**

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje, in sicer, da imajo:

- pod 1:**
- višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri
- pod 2:**
- višjo ali visoko izobrazbo pravne ali ekonomske smeri
- pod 3:**
- višjo ali srednjo izobrazbo ustrezne smeri
- pod 4:**
- srednjo izobrazbo ustrezne smeri
- pod 5:**
- srednjo izobrazbo trgovske smeri
- pod 6:**
- končano osnovnošolsko izobrazbo
- pod 7:**
- srednjo izobrazbo gostinske smeri.

Delovni mesti pod točko 1 in 2 sta s posebnimi pooblastili, z mandatom štirih let. Delavec je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan.

Od kandidatov se pričakuje samoiniciativnost, organizacijske, vodstvene in idejne sposobnosti. Prednost imajo kandidati z izkušnjami na vodilnih delovnih mestih.

Delovna mesta pod točko 3 do 7 imajo določeno poskusno dobo štirih mesecev.

Od kandidatov se pričakuje zmožnost opravljanja delovnega mesta samostojno, z osvajanjem novih idej na področju trgovinske in komercialne dejavnosti.

Z izbranimi kandidati bo sklenjena pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas.

Nudimo stimulatивно nagajevanje na podlagi realizacije prometa in uspešnosti pri obračanju zalog ter možnost napredovanja.

Pisne ponudbe z dokazili o izobrazbi in navedbo dosedanjih delovnih izkušenj oziroma zaposlitve sprejema splošno kadroviski sektor Mercator-Gradišče, d.d., Trebnje, Goliev trg 11, in sicer 8 dni po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po izbiri.

Srednja kmetijska šola Grm Novo mesto Sevno na Trški gori 13, Novo mesto

razpisuje za šol. leto 1993/94 naslednje prosto delovno mesto:

- **učitelja slovenskega in nemškega jezika za nedoločen čas, s polnim delovnim časom (pogoj: profesor slovenskega in nemškega jezika)**

Začetek dela za razpisano delovno mesto je 1.9.1993. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: **Srednja kmetijska šola Grm Novo mesto, Sevno na Trški gori 13, 68000 Novo mesto.**

Kandidate bomo obvestili o izidu razpisa v 15 dneh po opravljeni izbiri.

ZAHVALA

*Rad si delal, rad živel,
družino svojo rad imel.
Zdaj, ko te več med nami ni,
vemo, koliko nam pomenil si.*

V 75. letu nas je zapustil naš oče, stari oče,
brat, stric in tast

**JOŽE
MAZNIK**

iz Ravnega 18 pri Raki

Iskrena hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, poklonili vence in cvetje. Zahvaljujemo se tovarni IMV - Revoz, Iskri - hibridna vezja, Društvu upokojencev Raka za poslovilne besede in g. kaplanu za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel.
Ognja prepoln, poln sil,
neizrabljen k pokoju bom legel.
(S. Kosovel)*

Ob izgubi našega dragega

**DUŠANA
PODRŽAJA**

iz Rumanje vasi 45,

ki je tragično preminil 19.6.1993, se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, njegovim in našim prijateljem in znancem, sodelavcem in delavcem kolektiva Revoz, sosedom in vaščanom, dekletom in fantom, ki so ga tako množično pospremili na zadnji poti in mu darovali cvetje, ter vsem, ki ste nam pisno ali ustno izrazili sožalje. Hvala g. župniku za opravljen obred, govornikom za tople besede slovesa, pevcem iz Šmihela in vsem, prav vsem, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Rada si delala,
rada živila,
s svojo boleznijo trpela,
svojo hišico rada imela.*

V 70. letu starosti nas je nenadoma zapustila
dobra sestra, teta, botra in svakinja

**ANICA
LEGAN**

Dvor 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in prijateljem iz Les, sodelavcem in znancem, ki so nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnico v velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala Nežki Primc, družini Jaklič, Banovim, Bankovim in Leganovim, pevcem iz Mačkovca, delavkam trgovine in bifeja KZ Dvor. Lepa hvala g. župniku za opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in govornici za poslovilne besede. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoči: sestre in brat z družinami

NOVOTEHNA

DNEVI NOVOTEHNE 93

Objava rezultatov žrebanja

1. nagrada kupon št. 6846
2. nagrada kupon št. 6018
3. nagrada kupon št. 5354
4. nagrada kupon št. 1416, 3512, 4831, 5044, 5929
5. nagrada kupon št. 372, 1495, 5174, 6201, 8417
6. nagrada kupon št. 210, 28489
7. nagrada kupon št. 632

Srečne dobitnike prosimo, da nagrade dvignejo do 31. julija 1993 v trgovini NOVOTEHNE, Cesta kom. Staneta 38, Novo mesto, pri g. Dularju.

SREDNJA TEHNIŠKA
IN ZDRAVSTVENA ŠOLA
NOVO MESTO
Ul. Milke Šobar 30
68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTA DELOVNA MESTA

- a) — 1 učitelja slovenskega jezika in književnosti, profesor
- b) — 1 učitelja nemškega jezika, profesor
- c) — 1 učitelja matematike, profesor
- d) — 1 učitelja psihologije, dipl. psiholog
- e) — 1 računovodja, VI. stopnja izobrazbe ekonomske smeri z najmanj petimi leti delovnih izkušenj

Prosta delovna mesta razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom: pod d) za določen čas in s polno delovno obveznostjo, ki jo bo dopolnjeval na Srednji ekonomski šoli v Novem mestu.

Učitelji, ki še nimajo pedagoško andragoške izobrazbe, bodo le-to morali pridobiti v treh letih. Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v tridesetih dneh po objavi razpisa.

časopis
slovenskih
delavcev

(061) 321-255

in poskrbeli bomo, da boste dobili časopis, brez katerega je vaše delo v (kateremkoli) sindikatu vsaj težje, če že ne nemogoče

Nanj se resda lahko naročite tudi pisno, toda zakaj bi se trudili: pokličite

V SPOMIN

Saj čas zaceli rane vse, izlažijo ljudje, a brazgotin, ki v srcu so, ne celi čas, nihče.

27. junija mineva leto žalosti, odkar smo izgubili dobro in skrbno mamo in staro mamo

**MARIJO
BIZJAK**

s Trebanskega Vrha 20

Vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen grob ter prižigate sveče, iskrena hvala!

Njeni otroci

FINET sistemi - sistemi nove generacije

tel.: (063) 701-225 fax: (063) 701-033: strojna oprema, programska oprema, grafika, multimedija, računalniške mreže, komunikacije, svetovanje

TIP RAČUNALNIKA	RAM	40 MB	85 MB	120 MB	170 MB	240 MB	425 MB
386 SX 25	1 MB	97200	105240	115920	122400	149400	
386DX 33/64 KB	2 MB	113880	119880	131880	138000	165360	239760
386DX 40/128 KB	2 MB	116880	122880	134880	141000	168360	242760
486DX 33/256 KB	4 MB		189600	200400	205200	232800	307080
486DX2 50/256 KB	4 MB		208800	220200	225000	252600	326280
486DX2 66/256 KB	4 MB		235200	246000	250800	267840	351600

DISKETE	DS/DD	DS/HD
BASF EXTRA 3.5"	144	227
BASF EXTRA 5.25"	90	138

Cene so v tolarjih!

OSNOVNA KONFIGURACIJA

osnovna plošča, delovni spomin *** MB RAM, AT BUS kontroler, 2 x ser. in 1 x par. Izhod, disketni pogon 1.2 MB, trdi disk QUANTUM (CONNER), VGA gr. kartica TRIDENT 512 KB, VGA MONO monitor 14" PHILIPS, ohlajše minitower z LED displayem, tipkovnica CHICHONY s SLO znaki

ZAHVALA

Odkar odšla si, ljuba mama, ti od nas, pri nas je zdaj praznina, v očesu solza, v srcu bolečina.

Za vedno nas je zapustila ljuba žena, mama, stara mama, sestra, tašča in teta

JOŽEFA RUS
rojena Kresal
iz Velike Ševnice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo soprodnikom, sosedom in vaščanom, prijateljem in znancem ter dr. M. Čehovi za nesebično lajšanje boleznin in vsem, ki so sočustvovali z nami, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala kolektivu OŠ Stična in Trelesu Trebnje, pevcem in duhovniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 56. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dragi mož, oče, dedek in sin

JOŽE KRALJ
z Zajčjega Vrha 25

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem ter kolektivoma Cestnega podjetja in Industrije obutve za darovano cvetje in pomoč. Zahvaljujemo se proštu g. Lapu za vodenje pogreba, vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, se poklonili pokojnikovemu spominu in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Marija, hčerka Jelka z družino, sin Jože, mama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi upanja, trpljenja, bolečina je bila močnejša od življenja.

Po težki in nepremagljivi bolezni nas je v 46. letu starosti zapustil dragi sin in brat

JURE VRANIČAR
iz Bojanje vasi 19

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje in sočustvovali z nami, darovali cvetje ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala osebju internega in pljučnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto in Kliničnega centra Ljubljana, sodelavcem tovarne Beti, GD Radovica, govornikom za poslovilne besede, pevskega zboru za zapete žalostinke ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: mama Marija, sestra Mimica z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Draga mama, zdaj počivaš trudna v tihi zemlji, a nas srce tako boli, saj ne moremo verjeti, da te več ni.

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

MARIJA LUŽAR - MINKA
roj. GALIČ
iz Viher 6, Mirna Peč

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in z nami sočustvovali, darovali vence, cvetje in izrekli sožalje ter pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvalo izrekamo medicinskemu osebju interne bolnice Novo mesto za skrb in nego v času njene bolezni. Posebna zahvala velja vaščanom Marofa - Mirne Peči in podjetju Indos iz Ljubljane. Najlepša hvala g. Primcu za poslovilne besede, pevskega zboru Šmihel za zapete žalostinke in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Florjan in sinovi Nani, Jože, Ludvik z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Utihnil tvoj je glas, obstalo zlato je srce. Le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok. Rad si delal, rad živel, družino svojo rad imel. Zdaj, ko te več med nami ni, vemo, koliko nam pomenil si.

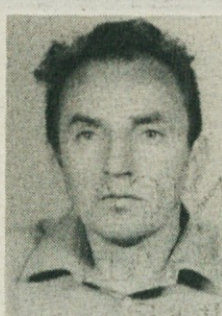
V 39. letu starosti nas je tiho po zahrbtni bolezni za vedno zapustil dragi mož, ati, sin, brat, stric in zet

ALOJZ STRMEC
Pristava 25, Trebnje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami ter nam vsestransko pomagali, darovali vence, cvetje, sveče in ga tako množično pospremili do prerenega groba. Posebno se zahvaljujemo dr. Francu Žnidaršiču, sosedom Kamin in Starič, kolektivoma TEM Catež, Tesnila-TMT Velika Loka in g. kaplanu za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ati, utihnil tvoj je glas, obstalo zlato je srce, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok. Rad si delal, rad živel, družino svojo rad imel. Zdaj, ko te več med nami ni, vemo, koliko pomenil si nam ti.

V 57. letu starosti nas je nenadoma in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ati, brat in stric

SLAVKO MOHORČIČ
iz Žužemberka

Smrt atija je povezala sorodnike, sode in prijatelje z našo družino v dnevih žalovanja in slovesa. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali pokojniku vence, cvetje, sveče in denarne prispevke. Posebno zahvalo smo dolžni GD Žužemberk za organizacijo pogreba in poslovilne besede ob odprtem grobu, kolektivoma KZ za podarjena venca, g. Šuštaršiču za ganljive besede pred domačo hišo, g. dekanu za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke. Tebi, dragi ati, pa naj bo mil dom, kjer boš večno počival.

Žalujoci: žena Marija, hčerki Stanka in Maja ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Kje si zdaj, naš ljubi ati, kje je tvoj ljubeč obraz, kje so tvoje tople roke, ki skrbete so za nas?

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi, ki nas je prizadela s smrtjo našega ljubelega moža, ata, starega ata in tasta

ANTONA ŠTREKLJA
iz Dol. Prapreč 11

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene vence, cvetje, sveče in darovane maše. Zahvaljujemo se sodelavcem Trima Trebnje ter Sadju - zelenjavi, pogrebni-kom, pevcem za zapete žalostinke, g. župniku za čustveni govor ter lepo opravljen obred ter gostilni Kazina. Beseda hvala pa je premalo za vse, kar je v najhujših trenutkih storil za njim ostalimi dr. Žnidaršič. Hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in pokojnega spremili k večnemu počitku. Ati, ostali si z nami!

Žalujoci: žena Marija, otroci z družinami ter vsi, ki so ga imeli radi

tedenski koledar

Četrtek, 1. julija - Bogoslav
Petek, 2. julija - Živko
Sobota, 3. julija - Irenej
Nedelja, 4. julija - Urh
Ponedeljek, 5. julija - Ciril in Metod
Torek, 6. julija - Bogomila
Sreda, 7. julija - Vilibald

LUNINE MENE

4. julija ob 1.45 - ščip

kino

BREŽICE: 1. in 2.7. (ob 20.30)
ameriška romantična melodrama

Hovardov kot. 3. in 4.7. (ob 18.30
in 20.30) ter 7.7. (ob 20.30) ameriški
gрозljivi film Fredyeva smrt.

ČRNOMELJ: Od 2. do 4.7. (ob
21. uri) ameriški akcijski film Oble-
gani.

KRŠKO: 1.7. (ob 18. uri) ameriški
akcijski film Oblegani.

NOVO MESTO: 1.7. (ob 10. uri)
družinska komedija Ninja želve III -
Gremo naprej. Od 1. do 4.7. (ob
18.30 in 20.30) ameriška komedija
Mi se imamo radi. Od 5. in 6.7. (ob
18.30 in 20.30) film Smrt Fredyja.
7.7. (ob 18.30 in 20.30) ameriška
komedija Singles.

126 P, letnik 1987, prodam. 2616
(068)42-146.
FLORIDO 1.4, letnik 7/89, 40.000
km, prodam. 2621 (068)28-502.

obvestila

ŽALUZIJE, ROLETE in lamelne
zaves izdelujemo in montiramo po kon-
kurenčnih cenah. 2387 (068)44-662.

FELIX - poslovne storitve
Kostanjevica na Krki, d.o.o.
Oražnova 19
68311 Kostanjevica na Krki

REGISTRACIJA NOVIH
PODJETIJ

Obveščamo cenjene stran-
ke, da se ukvarjamo z de-
javnostjo registracije novih
podjetij. Izdelamo komple-
no dokumentacijo najkasne-
je v 4 urah po naročilu.

OPOZORILO: po 410. čl. Za-
kona o gospodarskih družbah
(Ur.l. RS 30/93) bo možna
ustanovitev d.o.o. s kapita-
lom min. 1.500.000,00 SIT,
zato pohitite z ustanovitvijo
svojega podjetja najkasneje
do 6. julija 1993 po starem
določilu min. 100.000,00 SIT.

Pokličite nas na tel. št.
(0608) 60-194!

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex,
rjave, stare 4 mesece, opravljena vsa cep-
ljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni.
Naročila sprejemajo in dajejo vse infor-
macije (kliče od 17. do 22. ure) vsak dan:
Jože Zupančič, Otocve 12, Črnomelj, 2462
(068)52-806, Gostilna Jože Cetin, Mo-
stec 46, Dobova, 2462 (0608)67-578,
Zdenka Janežič, Slepšek 9, Mokronog, 2462
(068)49-567.

CLUB LUKNA

v četrtek, 1. julija
VLADO KALEMBER

v petek, 2. julija
ALEKSANDER MEŽEK

PIŠČANCE, bele, za dopitanje, pro-
dajamo. 2599 (068)45-240.

B&M UNETIČ

Trgovsko uvozno-izvozno
podjetje, d.o.o.
Rostoharjeva 62, Krško
Tel. (0608) 31-407

Ugodna prodaja
traktorskih gum za vse vrste traktor-
jev in delovnih strojev BARUM ter
vseh vrst gum za osebne avtomobile
in kamione znamke NOKIA, VEDES-
TEIN, AVON, SAVA, GOODYEAR.
Za vse pri nas kupljene gume
brezplačna montaža.
Po naročilu nudimo tudi alu "felge" za
vse vrste avtomobilov.
Delovni čas:
vsak dan od 7. do 17. ure,
sobota od 9. do 13. ure.

MONTAŽA IN SERVIS satelitskih
in zemeljskih anten. Ugodno: satelitski
kompleti PACE PSR 800 z montažo 630
DEM. Naročila na 2602 (061)444-266, od
7. do 11. ure.

MANA
turistična agencija
PARTIZANSKA 7, NOVO MESTO
tel. 068-28 136

Počitnice na morju
• Slovenija • Istra • Tujina

Za lastne programe in programe
— KOMPAS HOLIDAYS
— EMONA GLOBTOUR
— TELEWINGS

podaljšujemo možnost re-
zervacij z ugodnimi plačil-
nimi pogoji — tudi na obro-
ke — do 15. julija!

CENJENE STRANKE OBVEŠ-
ČAM, da bo elektromehanična delavnica
Ivan Priselac zaprta zaradi letnega dopu-
sta do 19.7.1993. Se priporočam! 2610

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

— finančno-informativni sistem
— materialno poslovanje
— veliko drugih računovodskih
programov

ter
prodaja, inštalacije in servi-
siranje računalniške opreme
in
prodaja programskih pake-
tov svetovnih proizvajalcev

(Podrobne informacije
na telefon: (063) 27-217
fax: (063) 28-511
(Zlatko Gruber)

»HONEY MOON«

Izdelovanje
in sposojanje
poročnih oblek
ter dodatkov,
tudi za
obhajilo
in birmo.

Cesta herojev 34
Novo mesto
tel. (068) 28-301, 25-259

Del. čas: 10. — 12.; 16. — 19.
sobota: 10. — 12.

Novozgrajeni poslovni
prostor (66 m²) v Črnom-
lju na Kolodvorski cesti
49 oddam v najem. Infor-
macije: tel. (068) 20-247
in 51-137, zvečer.

Trgovina BUBI

Ljubljanska 27 — BTC
Novo mesto
tel. (068) 322-024 int. 217

vas obvešča, da ima na zalogi veliko izbiro
* avtosedežev priznanih proiz-
vajalcev HAUCK, MONBEBE z ate-
stom — 10%
* globokih in športnih vozičkov (ma-
rel) modernih barv in vzorcev
* pester izbor igrač za na plažo in pro-
sti čas

POLETNA KONFEKCIJA IN PERILO

za bodoče mamice in komple-
ten asortiman za dojenčke in
otroke do 4. leta starosti.

Sami se prepričajte o bogati
ponudbi in prijaznosti naših
prodajalk!

DELO DOBI izkušeni pro-
dajalec strojev za obdela-
vo lesa za področje Dole-
njske in ostalo. Klicati na
telefonsko številko (067) 51-
304, BOLE, Pivka.

zračilo italijanskih proizvajalcev
— rezervni deli za kmetijsko opremo
— sadjarstvo vinogradniška oprema
— rezervni motorji
— rezervni deli za kosilnice MUTA
— rezervni deli za kosilnice BCS
— kosilnice BCS
Novo mesto — Slovenija
Zagrebška cesta 21
tel./fax 068-24-663
Trgovina na debelo in drobno
IMPORT — EXPORT
INTERMARC

d.o.o.
TREBNJE, Kolodvorska 1

V Betonalu Trebnje vam nudimo:

- vse vrste svežih betonov s pre-
vozom in vgradnjo
- peske s prevozom
- cementne izdelke (škarpniki,
talne plošče, vinog. stebri, raz-
ne kanalete, cvetličniki)
- posojamo opazne plošče

tel. (068) 45-650
45-651
fax. (068) 45-652

Se priporočamo!

GRANIT — trgovina

NOVO MESTO,
Pot na Gorjance 24

vam v svojem razstavno-skladiščnem
prostoru v Bršljini (bivša vojaška
skladišča) predstavlja veliko izbiro:

- italijanske keramike
- granitogresa
- okenskih polc iz marmorja
- gradbeno lepilo in
- ostali gradbeni material

POSEBNA PONUDBA GRANITOGRESA
I. kvalitete po ceni 1.720,00 SIT m² s promet-
nim davkom

Kupljeno blago vam dostavimo na dom.
Odprto vsak dan od 7.30 do 18. ure in v sobo-
to od 7.30 do 13. ure.
Tel./fax: (068) 24-894

ZAUPAJTE NAŠI BOGATI PONUDBI!

V Novem mestu najame-
mo prostor, primeren za
trgovino. Tel. (068) 24-780
in 24-781, od 8. do 15.
ure.

NOVO NOVO NOVO

Gostilna pri lovcu

v Gabrju
ob cesti na Gorjance

vas vabi vsak petek in soboto od 15.
ure dalje
in ob nedeljah od 10. ure dalje
na lovski golaž, hladni narezek, sadne
kupe in sladoled.
Tel. (068) 85-617.

ISKRA PIO d.o.o.
68310 ŠENTJERNEJ
Trubarjeva 5
tel. 42-016

ODDAJAMO V NAJEM:
na lokaciji ŠENTJERNEJ,
Trubarjeva 5:

- poslovno-proizvodne prostore
(ok. 300 m²)
- skladiščne prostore (ok. 700
m²);

na lokaciji KRŠKO, CKŽ 35:
- dva lokala po 35 m²
- skladišni prostor (ok. 100 m²).

Cena po dogovoru.

posest

NA MIRNI na mirnem kraju prodam
hišo, manjše gospodarsko poslopje z nekaj
zemlje in gozdom. Možna tudi obrt. In-
formacije na 2463 (066)58-951, zvečer.

HIŠO v Puli, 500 m², menjam za hišo
v Ljubljani. 2554 (047)82-613.
V STAREM DELU METLIKE pro-
dam hišo, primerno za poslovno dejav-
nost. 2559 (061)263-653.

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

POSREDUJEMO

NEPREMIČNINE

Posredujemo pri nakupu, pro-
daji, zamenjavi, ocenjujemo, sve-
tuje. Imamo v prodaji po
ugodnih cenah stanovanja, po-
slovne prostore, vikende, par-
cele, kmetijske zemljišča in
gozdove v Novem mestu in šir-
ši Dolenjski.

tel. (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

NJIVO IN TRAVNIK v izmeri 1.5 ha
na Vel. Dolu pri Koprivnici prodam. Ma-
rija Pečnik, 2562 (0608)79-486.

V SEMIČU prodam gradbeno parcelo
z vso urejeno dokumentacijo. V račun
vzame tudi avto. 2569 50-123.
NJIVO v Metliki na Vejarju velikosti
4275 m², prodam. Cena po dogovoru. 2572
(047)757-574.

POCENI PRODAM parcelo, 1260
m², s staro hišo (elektrika in voda), ob
glavni cesti Mokronog - Sevnica. 2578
(068)49-118.

PO ZELO ugodni ceni prodam njive,
pašnike, travnike in gozdove v bližini
Slanme vasi in Rosalnic ter listnat gozd v
Dobravcih. 2590 24-368.

NAPRODAJ je njiva in dva gozda na
lepem kraju pri Brestanici. 2598 (063)832-
342.

VIKEND ali starejšo hišo v okolici
Novega mesta (brez vinograda) kupim.
Šifra: »VIKEND« 2618

prodam

UČBENIKE za prvi in drugi letnik
srednje administrativne šole ugodno pro-
dam. 2545 25-986.

MLADIČKE, srednje, črne pudlje,
prodam. 2546 21-163.

VIDIA LIST za cirkularno, od 200 -
500, ugodno prodam. 2549 (061)556-808.

NOVO NAHRBTNO KOSILNICO
Stihl FS 220 prodam 20 % ceneje. 2622
(068)25-909.

ŠEST MESECEV staro pritlikavo
pudljico z rodovnikom prodam. Pšička je
navajena sobne čistoče. 2550 (068)26-004.

SPALNICO prodam. 2551 59-225.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan
(odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Duriž,
Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar,
Milan Markelj (urednik Priloge) in Pavel Perc.

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 85 tolarjev; naročnina za 3. trimesečje
1.100 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva
ipd. 2.200 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te
vrednosti.

OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.550 tolarjev, na prvi ali zadnji strani
3.100 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.750 tolarjev. Mali oglas do deset
besed 950 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 95 tolarjev.

ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.:
52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB - Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska
propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale
324-006; telefaks 322-898.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-
92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med
proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se
plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.

Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi:
Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Komaj mečnejše diš vzvalovi,
že se med veje tiho zgubi...
(Goethe)

Ob boleči izgubi našega dragega

KAMILA WEISSA
iz Črnomlja

V dneh, ko smo tako težko dojemali, da našega dragega tate ni več, nismo bili sami. Bridkost slovesa ste nam poskušali olajšati sorodniki, prijatelji, sosedni in znanci. V tako velikem številu ste ga zadnjič pospremili, mu prinesli cvetje, nam izrazili sožalje ali pa ste mu drugače posvetili delček spomina. Hvaležni smo vsakemu posebej. Od srca se zahvaljujemo tudi nevrološkemu oddelku bolnice Novo mesto, kolektivom Zdravstvene-
ga doma Črnomelj, Zdravstvenega doma Novo mesto - otroški dispanzer in LB Novo mesto. S hvaležnostjo se bomo spominjali občutno zapetih pesmi, ki so jih Kamilo še zadnjič zapeli njegovi sopevci iz moškega pevskega zbora iz Črnomlja pod vodstvom g. Franca Mileka in pevke cerkvenega pevskega zbora iz Črnomlja. Hvala govornikom g. Janezu Gregoriču in g. Kseniji Khalil za iskrene in tople besede ter duhovniku g. Zdravku Bahorju za nepozaben poslovilni obred.

Žalujoči: žena Nada, hčerka Elica, sin Božidar z družinoma, brat Pavle z družino ter ostalo sorodstvo

ITALIJANSKE STROJE za kemično čistilnico ugodno prodam. ☎ (0601) 61-231. 2553

65 M2 klasičnega hrastovega parketa po 2.000 SIT/m² in cca 100 m² lamelne-ga hrastovega parketa po 850 SIT/m² prodam. ☎ 24-780, dopoldne, 28-561, popoldan. 2556

KORUZO v rjnju prodam. Mišjak, Borčev 1, Novo mesto. 2557
BARVNI in črno - beli TV ter sedežno garnituro ugodno prodam. Mala Cikava 17 c, ☎ 21-550. 2560
MEŠANA METRSKA DRVA prodam. Dragovan, Svržaki 9, Metlika. 2563

MLADO KRAVO s teletom prodam. Vrhovo 7, Mirna Peč. 2564

BREJE KRAVE, belo in rdeče vino prodam. ☎ 45-542. 2570

JADRALNO DESKO Slalom 282 in D 2 ter dodatno opremo jadral, lok in jabor prodam. ☎ (0608)70-230. 2573

Stanovanjsko hišo v izmeri 11,5x9,5 prodamo. Obsega pritličje, prvo nadstropje in še neizdelano mansardo. Hiša stoji na 842 m² velikem zemljišču. Lokacija primerna za kakšno mirno obrt. Ivančna Gorica, Kajuhovala 1 (novo naselje), telefon 159-199 int. 508.

KUVAŠ rodovniške mladice prvorazrednih staršev ugodno prodam. ☎ (0602) 22-423. 2579

RABLJENO KAMP PRIKOLICO, dolžina 4,20 m, prodam. Cena 60.000 SIT. Primerna je za graditelje, čebelarje, gozdarje ali začasni vikend. Ogled: Sela pri Stravberku 5, Otočec, Gorenc, ☎ (061)268-503, zvečer. 2582

MOTORNO ŽAGO Alpina 45, drva na metre in domače žganje prodam. ☎ 85-684. 2574

OSTREŠJE ZA HIŠO, smrekove deske 2 cm, plohe 5 - 8 cm, 10 novih termopan oken Inles, dvojne balkonskih vrat, vhodna vrata, dvojni dimnik šidi, 20 cm, 7,70 m, prodam. Jože Dragman, Črmošnjice 10 pri Stopičah. 2593

BREJO TELICO in gašeno apno prodam. ☎ (068)20-319. 2603

V novi trgovini v Krškem zaposlimo po štiri ure dnevno dekletke za prodajo obutve. Vloge pričakujemo na naslov: **ANDREA, d.o.o.**, Ljubljana, Tomšičeva 3, v 8 dneh.

PRIKUPNE ČRNE PUDLJE, stare 7 tednov, prodam. ☎ 21-163, popoldan. 2588

NOV AVTORADIO, komplet, in otroško posteljico prodam. ☎ 28-545. 2591

HIDRAVLICNO STISKALNICO, 6 t, prodam oz. zamenjam za les. ☎ (063)785-216. 2607

STREŠNO OPEKO vinkovci, novo, cca 1500 kom., ter cca 1400 kom. rabljene strešne opeke ugodno prodam. ☎ (063)785-216. 2608

OVERLOCK PFAFF in Singer, novo, nerabljeno, z garancijo, ugodno prodam. ☎ (064)215-650. 2614

DVE SUNKI, doma sušeni, prodam. ☎ (068)59-075. 2615

KUHINJO MARLES s štedilnikom in napo, dobro ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (068)42-205. 2617

BREJO TELICO prodam. Smolenja vas 41, ☎ 25-233. 2619

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, tašče, babice, prababice, sestre in tete

ANICE CIJAN

s Senovega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nas v težki uri tolažili in sočustvovali z nami, pokojnici poklonili cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala tudi g. Anici Breznikar za ganljive besede ob slovesu, g. župniku za opravljen obred in godbi za poslovljne žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Manica in sin Jože z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj je sklenil svojo življenjsko pot naš sin, brat in stric

STANKO PUHEK

Gornji Suhor 3 pri Vinici

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sošolcem, VVZ Črnomelj, Gostinstvu in turizmu Metlika za podeljene vence, cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebej hvala sosedu Alojzu Puhku za poslovljne besede v imenu krajanov in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste bili kakorkoli z nami, še enkrat hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 75. letu starosti je prenehalo biti plemenito srce naše zlate mamice in babice

JOŽEFE KLEPEC

iz Prilozja 7 v Beli krajini

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, sodelavcem in znancem za podeljeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Posebna hvala pevkam in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sin Tine, sin Tonček z družino, hčerki Vida in Pepca z družinama, sestre ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Bolečina da se skriti, tudi solza zatajiti, a kako srce boli, ko tebe, dragi Franci, več med nami ni.

Boleč je spomin na 4. julij 1991, ko nas je za posledicami boja za mlado državo za vedno zapustil

FRANCI URŠIČ

iz Prečne

Z bolečino v srcu se ga spominjamo in nikoli ga ne bomo pozabili. Hvala vsem, ki se ga spominjate. Vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite. Spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 70. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi

ANTON KERNC

Trščina 21, Tržišče

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Posebna hvala dr. Anici Dolenšek - Berginc in patronažni sestri Slapšakovi za obiske na domu. Hvala tudi Mercatorju - Standardu, sodelavcem iz Revoza za denarno pomoč, ZB Tržišče, govorniku in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite. Spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V 57. letu nas je po težki bolezni zapustil naš dragi

TONE ŠTIHI

iz Jedinščice 13

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter se poslovlili od njega in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša mama, stara mama, sestra, tašča in teta

ANA PEKOLJ

rojena Mervar
iz Artmanje vasi pri Dobrniču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Lepa hvala g. župniku za opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi

VINKO TOMŠIČ

iz Dobrave 17 pri Dobrniču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna hvala Obrtni zbornici Novo mesto ter g. župniku Francu Povirku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ŠPORTNI TEDNIK

razno

ALI SE ŽELITE med počitnicami učiti igrati klavir ali synthesizer? ☎ 78-180.

V NAJEM ODDAM vsestransko uporaben lokal s stanovanjem in telefonom. Kostanjevica, Resljeva 4, ☎ (0608) 32-113. 2609

službo dobi

KV MIZARJA zaposlim za nedoločen čas. Bajt, Marjana Kozine 21, Novo mesto, ☎ 22-813. 2581

HONORARNO ali redno zaposlimo zastopnika za prodajo našega artikla po trgovinah z živili. ☎ 22-516. 2586

FANTA ALI DEKLE za delo v kuhinji ali strežbi zaposlimo. Informacije samo osebno v pizzeriji Šentpeter, Otočec.

KV ORODJAR in varilec dobi delo. ☎ 22-979. 2595

VAS VESELI ZASTOPNIŠKO DELO? Nudimo vam dober zaslužek za uspešno opravljeno delo. Pokličite nas po ☎ (061)218-221, vsakdan po 12. uri. 2600

OBČASNO POPOLDANSKO VARSTVO za 7 let starega sina iščem. Šifra »NOVO MESTO« ☎ 2613

NAVODILA za različne vrste popol-

TWT d.o.o.
Ljubljana
Neubergerjeva 23
Tel. & Fax.: 061/302-513
Tel.: 061/302-301

Za delo v Nemčiji zaposlimo:

- tesarje za ostrešja
- zidarje
- mizarje-montažerje
- montažerje suhomontažnih gips sten
- delavce za postavitve gradbenih odrov

Ponudbe pošljite na naslov
TWT d.o.o.
Ljubljana
Neubergerjeva 23

noma samostojnih del na domu z naslovi za nabavo materiala in prodajo blaga pošljem po pošti. Kerec, poštno ležeče, 61261 Ljubljana - Dobrunje. 2623

stanovanja

V NOVEM MESTU prodam novo enoinpolsošno stanovanje, 48 m², po 1.300 DEM/m². ☎ 20-374. 2548

UGODNO PRODAJ enosobno stanovanje, 34 m², v Sevnici, NHM 26. Za zainteresirane stranke se ogleda na naslov: Marija Krajnc, NHM 26, Sevnica.

ELEKTRONIK TRGOVINA IN SERVIS

Kettejev dvored 5, pri športni dvorani, Novo mesto tel. (068) 22-409

Vam nudi vso belo tehniko in akustiko Gorenje in Quelle na 25 obrokov na mesec

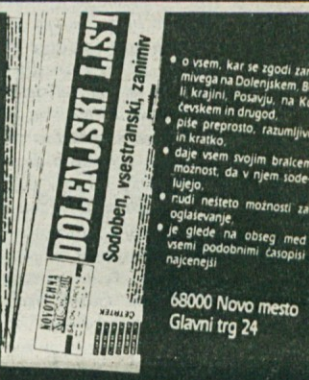
- pralni stroj že za 33 DEM
- hladilniki in zamrzovalniki že za 24 DEM
- štedilniki že za 29 DEM
- glasbeni stolpi že za 27 DEM

— Obroke se plačujejo v SIT po srednjem tečaju banke Slovenije na dan plačila.

Z nakupom v ELEKTRONIKU se vključujete v nagradno igro.

NAGRADE:

1. BARVNI TV
2. VIDEOREKORDER
3. 10 nagrad: MALI GOSPODINJSKI APARATI

ZAHVALA

Vse je v cvetju, vse dehti, vsi smo s tabo, mama, in ti si v nas, ker si iako nas vse imela rada, vedno v srcih naših živa boš ostala.

V 84. letu starosti se je od nas poslovila draga mama, tašča, stara mama, prababica in sestra

ANA BLAŽIČ

rojena Mohar
z Vel. Slatnika

Ob boleči izgubi drage mame se zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom, sorodnikom in znancem. Najlepša hvala patru Luki za lepo opravljen obred, pevskega zbora Šmihel za zapete žalostinke. Posebno se zahvaljujemo maminemu bratu g. Janezu Moharju, ki nam pomaga prenašati bolečino.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 52. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož in ata

JOŽE NOVAK

iz Gradenca 21

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, d.d. Keko iz Žužemberka, CP Novo mesto, KZ Žužemberk, učencem in razredniku 3.d. strojne iz Novega mesta, Gasilskemu društvu Žužemberk, govornikom za poslovljne besede ter župnikom za lepo opravljen obred.

Žalujoči: žena Anica, sin Jože z ženo Matejo, sinova Miha in Bogdan, brat Miha in ostalo sorodstvo

France Krušec

Jože Lampret, direktor Otočca, ki se je na gostinstvo res spoznal in mu je bil predan, je z očesom poznalca v fantiču s Stražnjega Vrha pri Črnomlju videl dobrega bodočega gostinca. France Krušec je prišel med poletjem delat na Otočec, da bi zaslužil kakšen dinar za šolo. Vpisal se je na srednjo tehniško šolo v Krškem, a je ni nikoli videl odznotraj. Lampret ga je namreč pregovoril, naj gre na gostinsko šolo v Novo mesto, in mladi France ga je poslušal. Bogue kako bi se njegovo življenje zasukalo, če bi na primer počinščko delo takrat našel kje drugje. Tako pa je danes Krušec, natak barman, državni prvak v mešanju pijač v kategoriji after dinner, se pravi v mešanju sladkih koktejl, ki se pijejo po jedi. Kot najboljši na prvenstvu se je seveda uvrstil v slovensko reprezentanco, ki bo jeseni nastopila na olimpiadi barmanov na Dunaju.

Krušec je ne samo svojo učno, ampak tako rekoč tudi vso dosedanje delovno dobo preživel v otočskem gradu, odkar na Otočcu deluje Hitov Casino, pa je natak v tamkajšnjem baru. Že ves čas je njegova specialnost mešanje pijač in je že celih 14 let član društva barmanov, ves ta čas tudi tekmuje, in to uspešno. Kriteriji za sprejem v to društvo so izredno strogi in zahtevni, kar pove tudi dejstvo, da je iz Dolenjske samo 7 članov in samo 5 od teh se jih udeležuje raznih tekmovanj v domovini in tujini. "Pri tem poslu ni nič podarjeno, do vsake stvari se moraš prigrati, težko se človek uveljavi in dolgo traja," pravi Krušec, ki je že na pogled videti trezen, miren in preudaren človek. Seveda mora

barman, ki se hoče uveljaviti, stalno spremljati, kaj se v svetu na tem področju dogaja. "Pri koktejlkih je tako kot pri oblekah: morajo biti moderni, lepi in okusni; zanimivo - tudi barva je zelo pomembna. Moda ima nasploh pri koktejlkih veliko vlogo. Še posebej v razvitih državah so zahteve velike in ljudje, seveda zlasti bogatejši in bolj razgledani, so veliki ljubitelji in dobri poznavalci koktejl in mešanja pijač sploh."

Našim barmanom v tujini ni treba prav nič zardevati. Nasprotno, popolnoma enakovredno se na vseh velikih tekmovanjih merijo s svetovno elito in marsikdaj drugi z občudovanjem ali pa zavistno gledajo naše, ki osvajajo najvišja mesta. Krušec je že trikrat vodil ekipo Otočca na gostinskih zborih, kjer se pomerijo tudi v različnih gostinskih tekmovanjih, in vedno so se dobro odrezali, on sam pa je že petkrat zmagal v poznovanju pijač.

Na Otočcu, ki sodi v sam vrh slovenske gostinske ponudbe, se seveda ustavljajo tudi petični tuji gostje, med njimi je Krušec stregel številnim politikom, umetnikom, filmskim igralcem in drugim znanim osebnostim. "Taki ljudje imajo radi kokteje. Seveda mora vsak barman poznati standardnih svetovnih 50 koktejl, in ko gost naroči enega takih, mora biti ta povsod enak, saj so recepture znane. Največkrat pa poznavalec in ljubitelj pove samo osnovne stvari, ali naj bo koktejl suh ali sladek, dolg ali kratek, nekateri izbirajo samo po barvah, ostalo pa prepusti izbiri barmana. In pravi barman se izkaže s svojim koktejlom."

Z ženo učiteljico, domačinko s Struge, sta na Otočcu zgradila hišo in seveda ves denar porabila za to, tako da Krušec ne misli, da bi šel na svoje. Če pa bi lahko odprl svoj lokal, pravi, da bi bil to specializiran dnevni bar za mlade, kjer so program in možnosti zelo široke, in po njegovem poznavalskem mnenju pri nas manjka prav takih lokalov.

No, morda se mu bo tudi ta želja kdaj izpolnila. Do takrat pa bo šel, kdor si zaželi dobrega kokteja, v Casino bar na Otočcu, kjer mu ga bo pripravil državni prvak.

A. BARTELEJ

MEDVEDJE NA SLIKANJU

RIBNICA - Še pred kratkim se je med Zamostom in Grdim Dolom v ribniški občini sprehajala medvedka s tremi letošnjimi mladiči. Na to območje je prihajalo nabirat borovnice veliko ljudi od vsepovsod. Včasih je ob cesti stalo tudi do 50, 60 avtomobilov, tisti, ki so se pripeljali z njimi, pa niso samo nabirali borovnice, ampak so tudi občudovali to medvedjo družinico ter jo fotografirali. Nekateri so bili tako pogumni, da so v večernih urah prišli medvedom tako blizu, da so jih fotografirali celo z uporabo bliskavice. Kaže, da mnogi še vedno ne vedo ali pa nočejo verjeti, da je medvedka z mladiči še posebno nevarna. Tokrat se je vse srečno končalo. Ker niso popustili ljudje, se jim je s tega območja umaknila medvedka z družino, ki ji je bilo fotografiranje in vznemirjanje dovolj.

J. P.

NOVA RAZSTAVA V GALERIJ MEKE

BREŽICE - Včeraj zvečer so v Galeriji Meke odprli pregledno razstavo Alojzija Konca, ki bo na ogled do konca julija. Umetnika je predstavil kustos Dolenjskega muzeja Novo mesto Jožef Matijević, v programu ob otvoritvi pa sta sodelovala violinistka Petra Gačnik in harmonikar Branko Rožman.

MOTNJE - Svetlana Makarovič so med nastopom hudo motili zvoki ponarejene ljudske oz. narodnozabavne glasbe. (Foto: P. Perc)

SREČANJE NA LISCI

LISCA - V soboto ob 15. uri bo Gostinsko podjetje Sevnica, novi najemnik Tončkovega doma, predstavilo na Lisci bodočo dejavnost te planinske postojanke. Za popestritev popoldneva bo uro pozneje pri Tončkovem domu nogometna tekma med posavskimi politik in direktorji, temu pa bo sledila veselica.

Po glasbila v Novo mesto

V Novem mestu odprli prvo trgovino z glasbili na Dolenjskem in v Beli krajini - Konkurenčne cene

NOVO MESTO - Končno imamo tudi na Dolenjskem trgovino z glasbili, kjer lahko poklični in ljubiteljski glasbeniki kupijo vse tisto, po kar so doslej morali v Ljubljano ali celo v tujino. Milan Popovič je na Šmihelski cesti v Novem mestu konec prejšnjega tedna odprl trgovino F-PLUS, v kateri so kupcem na voljo

vse vrste klasičnih in elektronskih glasbil, različni sestavni deli zanje, notno gradivo, glasbeni učbeniki in drug drobn inventar. Po želji kupca hitro nabavi tudi tisto, česar trenutno nima na zalogi, poleg tega pa posreduje servisiranje in uglaševanje instrumentov.

"Na Dolenjskem doslej take trgovine nismo imeli," je povedal lastnik trgovine Milan Popovič. "Ugotavljam, da je potreba po nji precejšnja. Na našem območju delujejo glasbene šole, pihalni orkestri, številni pevski zbori, ansambli narodne in zabavne glasbe, ki potrebujejo različne potrošni material in instrumente, ponje pa so morali v Ljubljano in Zagreb ali pa še dlje." Popovič se je dolga leta ukvarjal z glasbo, zato iz lastnih izkušenj pozna ta problem. "Skrbel bom za konkurenčne cene, da se bo kupcu zares splačalo kupiti tu in se mu ne bo treba odpraviti nakupovat drugam. Prihranek za kupca bo dvojen, dobil bo blago po ugodni ceni in si prihranil potne stroške. Blago dobivam neposredno od proizvajalcev, brez posrednikov, kar zagotavlja nižje cene."

Trgovina je odprta vsak dan popoldne.

MiM

HOJA PO ŽERJAVICI V NOvem MESTU

NOVO MESTO - V soboto, 3. julija, ob 18. uri zvečer se bodo na Marofu nad Mestnimi njivami v Novem mestu zbrali vsi tisti, ki so že ali pa bodo prvič hodili po žerjavici. Ta starodavni obred, ki ga vse pogostejše opravljajo tudi pri nas, priteguje vse več ljudi, ki si žele tako okrepite notranjo energijo in se duhovno prečistiti. Obred bo vodil izkušeni Dušan Dobljanovič, ki je varno povedel prek žerjavice že tisoče ljudi. Vabljeni!

Kresovali, da se je kresalo

Od folklorne in baleta prek magije do zaobljube

MOKRONOG - Ko so še tik pred sobotnim večerom na 17. dolenjski kresni noči v Mokronogu v tamkajšnjem starem mestnem jedru plesalci metliške folklorne skupine "Ivan Navratil" pred gostilno Deu odplesali splet belokranjskih plesov, novomeška folkorna skupina Kres pa pred gostilno Žlajpah svatbeni običaj iz vasi pod Gorjanci - Barantanje za nevesto, ni še prav nič kazalo na dober odziv obiskovalcev h kresovanju.

Procesi ni napolnila dvorane Doma svobode, kjer so dekliča na večer pred kresom metali venčke iz "ivanjskih rož". Izročilo pravi, da se bodo dekleta, ki jim je šopek obvisel na strehi prvič, drugič, ali tretjič, omožila še pred letom. Zatem so slovenski baletni solisti Vojko Vidmar, Nena Vrhovc, Andreja Hriberšek, Helena Klasič in Andrew Stevns pod vodstvom Janeza Mejača navdušili, zlasti mlajše občinstvo z Rossinjevo Srako. Na kresno noč seveda ne gre brez magije. Tokrat so bili v ekipi čarodejev poleg madnarodnega mojstra moderne magije Wladimirja še Dani Gorjup, Augustino in Peter Gunn, po pisanem sporu v kulturnem domu pa se je na mokronoškem trgu začelo rajanje do jutranjih ur.

Opolnoči se je velika množica zbrala okoli kresa za Strellovim turnom. Metliška folklor je stopnjevala raz-

položenje, ko je kresni recital pričela Svetlana Makarovič. Posebej za to priložnost je priredila balado o Devetem kralju in občuteno pesem o praproti. Kresno paberkovanje je po običaju vodil Alojz Podboj-Slavc za zaobljubo, ki jo je množica gromko ponavljala: "Izbrani na kresni noči v Mokronogu svečano obljubljam, da bomo v korist naše kresne dežele odklonili vsako plačo, ki bo višja kot pet tisoč mark!" Ekipa Slavčeve Modre kronike, popolnena s ciganom Brajdimirom Ratajčičem in Krjavljem, se je obregnila ob poslanke, ki da imajo v občinski menzi še zmeraj na voljo najcenejše in najboljše vino v Ljubljani. Krjavelj bi tistemu, ki bi dovolil izkoriščanje peska na Zalostni gori, košček dinamita vtaknil nekam, pa bi bila Zalostna gora takoj Vesela gora.

P. P.

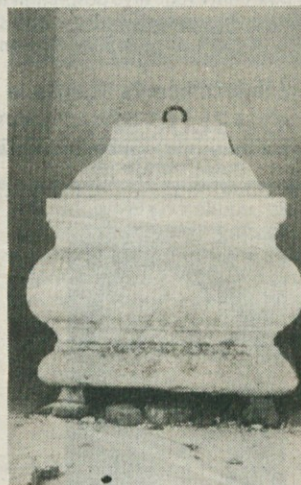
KLIC V SILI

NOVO MESTO - Ta četrtek vas bo med 19. in 21. uro pri telefonu 23-304 čakal psiholog.

● Sramota, sveta jeza me pretresa: Slovenci smo potrpežljivi osli? Ne pride se prehitro nam do mesa. (Stritar, Dunajski soneti, 1873)

Kaj je na sliki?

3.000 TOLARJEV ZA PRAVILEN ODGOVOR - Odgovorov na našo nagradno igro prejšnjega tedna je bilo kar nekaj. Žal tudi nepravilnih, saj ste nekateri zapisali, da smo slikali hodnik Ljudske knjižnice pa franciškanske cerke in študijske knjižnice. V resnici smo fotografirali hodnik hiše na Glavnem trgu, kjer je tudi fotokopirnica "Nace" kot je zapisala izžrebana Anica Travnik, Sela Šumberk 34, p. Žužemberk. Ugibajte o skriti fotografiji še naprej, in če vam bo sreča naklonjena, boste morda prav vi dobitnik denarne nagrade. Izpolnjene kupone pošljite na dopisnici na naslov: Dolenjski list, p.p. 130, Novo mesto, do ponedeljka, 5. julija.

Kaj je na sliki?
Moj naslov:
.....
Kupone pošljite na dopisnici na naslov:
Dolenjski list, p.p. 130, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjske!

Zakaj mora 14 od 15 otrok iz OŠ Žužemberk v Kraljevico? - Ocenjevanje na OŠ Vavta vas - Kučan ne zna drugih evropskih jezikov - Kdaj asfaltiranje pri Laknicah?

Med starši iz Podgozda so nekateri nejevoljni, ker so jim otroke poslali na morje v Kraljevico. "Starši smo proti, da otroke iz žužemberške šole pošiljajo v Kraljevico. Kot bi jih poslali pred puškine cevi. Naj naše otroke dajo na Debeli Rtič kot novomeške. Če so tam begunci, naj te pošljejo v Kraljevico, in bo za naše dovolj prostora," je povedal predstavnik staršev. Objubil je, da bodo ogroženi starši poslali protest v Ljubljano, če se za njihovo kritiko ne bo nihče zmenil v Novem mestu. Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, območni enoti Novo mesto, so zavržili, da njihova komisija ni nikomur dajala kakšnih posebnih ugodnosti in prednosti glede kraja letovanja. Komisija je pač obravnavala predloge za letovanje po vrstnem redu, kot so prihajali do nje. Predloge za letovanje daje lečeči zdravnik, ki ima na skrbi otroke s posameznih šol. Na zavodu sploh niso razmišljali, od kod je kateri otrok in kam naj bi potemtakem šel na letovanje. Gre za to, da so predlogi

za žužemberške otroke prispeli pozneje kot za novomeške.

Ančka, kot se je predstavila osebja, je v imenu več staršev rekla, da so nekateri učence ocenili v osnovni šoli Vavta vas slabše, kot so zaslužili z dejanskim znanjem. Ne razume, kako da so imeli ob koncu leta zadostno oceno tako tisti učenci, ki so "šele ob koncu leta poravnali dolg za nazaj", kot tisti, ki so imeli skozi vse leto solidne ocene. Misli, "da v tej šoli nekaj ne funkcioniira, kot bi moralo". Sogovornica ni navedla predmeta, kjer se je po njenem zgodila šolarjem krivica, in šolsko vodstvo zato o primeru ni moglo povedati ničesar. Sicer je Maks Starc, ravnatelj OŠ Vavta vas, zavržil, da je omenjena kritika na rovaš šole prva taka informacija, o kateri sliši. Niti učiteljski zbor niti svet staršev doslej nista obravnavala takih očitenih nepravilnosti. Sicer ravnatelj Starc ne zavrača takih kritik vnaprej, vendar bi se bilo po njegovem lažje pogovarjati o konkretnih primerih kot na splošno.

Martin Popelan je v Dolenjskem listu prebral zgražanje neke gospe nad stavko kmetov in se z njim ne strinja. Priporočil je, da bi bilo dobro preračunati, kako velike stroške ima kmet na primer pri vzreji enega vola, saj bi bilo za kmečki štrajk potem več razumevanja.

Slavica Budna iz Dovškega pri

Senovem in Jože iz okolice Trebelnega sta sporočila, da sta tudi videla neznan leteti predmet, ki ga je pred nedavnim opazil Tone Kraševac iz Jelš pri Otočcu.

Silvester s Senovega meni, da oficirji nekdanje JLA ne bi smeli prejemati sedaj visokih pokojnin, saj so imeli že prej več ugodnosti kot drugi ljudje. Prepričan je, da prejemajo pokojnine v soglasju s predsednikom Drnovškom in Kučanom. Silvester je tudi zavržil, da oficirji nekdanje JLA še zdaj prihajajo v Slovenijo, in to v uniformah.

Stanko Kralj iz Pivke bi rad izvedel, kdaj bodo končno asfaltirali preostali del ceste od Spodnjih Laknic do Zbur. V času, ko smo iskali odgovor, so bili na Cestnem podjetju Novo mesto slučajno nedosegljivi, zato njihovega odgovora ne navajamo. Iz tistega, kar je o tej cesti povedal Marjan Dvornik, državni sekretar, na nedavnem sestanku v Trebju, ni razvidno, da bi cesto posodobili že letos. Kralj je opozoril na grozeče še večje socialne razlike. "Tovarne se zapirajo. Bomo zato res samo še čisto navadni hlapi in dekle?" se sprašuje.

Poklicala je tudi Ana Grandič iz Dolenje Dobrave pri Trebnjem. Zahvaljuje se Rdečemu križu Trebnje za podarjeno moko.

L. M.

NA VOLJO KUPCEM - Milan Popovič v novi, lepo opremljeni in dobro založeni trgovini z glasbili.

HALO — ALO PIZZA!

☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

UČITELJI KRIVI VSEGA HUDEGA

- Sem tik pred koncem, da veš. Moje življenje je kot predor, zaidan tam, kjer naj bi bil izhod.
- Družinske razmere?
- Učitelji.
- Težko verjamem.
- Rad sem pil konjak, saj veš.
- Pa?
- Učitelji so mi ga prepovedali. Matematik je rekel: "Konjak ali šola."
- To niti ni tako hudo.
- Podobno je bilo s cigaretami. "V razredu ne boš kadil!" se je drla slavistka. "Po hodnikih ne boš kadil!" je tulil ravnatelj. "V kabinetu za kemijo ne boš kadil!" je vreščala prfoksa za kemijo.
- In?

- Prenehal sem vleči. A tečnarijenja še ni bilo konec.
- Še so te imeli na piki, kaj?
- Na vrsto je prišla trava.
- Trava?
- Saj veš, droga.
- Menda nisi...?
- Sem, a samo marihuano. V družbi, se razume. Pa so izvohalili.
- Učitelji?
- Ja. Prfoksi. "Letel boš, če te zalotimo še enkrat," je bil neizprosni Stari.
- In?
- Kaj bi storil ti na mojem mestu?
- Zresnil bi se.
- Tudi meni ni preostalo nič

drugega. Prekleta banda učiteljska!
- Če prav razumem, je zdaj vse O.K.
- Hudo se motiš. Prfoksarija zdaj štraja.
- Ne vidim prave povezave.
- Vzeli so mi vse lepo, zdaj pa bi me radi še do konca dotolkli.
- Učitelji?
- Menda govoriva ves čas o njih, mar ne?
- Ja.
- Učitelji, ja. Stavkajo zdaj pred koncem šolskega leta. Finta. Radi bi mi prepovedali celo to, da bi uspešno končal šolo.

TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad pristuhnil.

PLESNI
CENTER
DOLENJSKE
vabi k vpisu
v poletno plesno šolo

Vpis in informacije v petek, 2. julija, od 16. do 18. ure v Plesnem centru na Loki!